FOCUS

വാല്യം : LIV ജനുവരി - ജൂൺ 2024 നം. I

ഉള്ളടക്കം

പേജ് നമ്പർ

നയജാലകം

1	നിയമവാഴ്ചയുടെ വിജയം നീതിയുടെയും [മാതൃഭൂമി, 9 ജനുവരി 2024]	- അഡ്വ. കാളീശ്വരം രാജ്	..	1-4
2	Beleaguered Indian media:Quo Vadis? [The Hindu, 19th January 2024]	- Shashi Tharoor	..	5-8
3	ഭൂതവും വർത്തമാനവും [മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപതിപ്പ്, 21-27 ജനുവരി 2024]	- രാമചന്ദ്ര ഗുഹ	..	9-13
4	Tax Cotribution by States needs to be revisited [The Hindu, 23rd January 2024]	- R. Srinivasan & S Raja Sethu Durai	..	14-17
5	India's problem-different drugs, identical brand names [The Hindu, 25th January 2024]	- Dinesh C. Thakur & Prasanth Reddy T.	..	18-21
6	Untapped Potential [Down to Earth, 16-31 January 2024]	- Mohit Sharma	..	22-26
7	The road to a healthy democracy [The Hindu, 6th February 2024]	- Prathap C. Reddy	..	27-29
8	a) അടിസ്ഥാന ക്രിമിനൽ നിയമങ്ങൾ മാറുമ്പോൾ [മാതൃഭൂമി, 8 ഫെബ്രുവരി 2024]	- വി. എസ്. സിജു	..	30-34
	b) പോലീസ് കസ്റ്റഡി 90 ദിവസം വരെ [മാതൃഭൂമി, 9 ഫെബ്രുവരി 2024]	- വി. എസ്. സിജു	..	35-36
	c) പോലീസ് കഷ്ടപ്പെടും [മാതൃഭൂമി, 10 ഫെബ്രുവരി 2024]	- വി. എസ്. സിജു	..	37-39
	d) വിദ്യാർഥികൾ പുതിയ നിയമം പഠിക്കണം പഴയ നിയമം അറിയണം [മാതൃഭൂമി, 13 ഫെബ്രുവരി 2024]	- വി. എസ്. സിജു	..	40-42

				പേജ് നമ്പർ
9	മനുഷ്യവന്യജീവി സംഘർഷം [മാതൃഭൂമി, 20 ഫെബ്രുവരി 2024]	- പ്രൊഫ. മാധവ് ഗാഡ്ഗിൽ & വിനോദ് പയ്യട	..	43-46
10	Having panchayats as self-governing institution [The Hindu, 21st February 2024]	- P. P. Balan	..	47-50
11	A vaccine that pevents six cancers [The Hindu, 5th March 2024]	- Hrishikesh Pai & Upendra S. Kinjawadekar	..	51-54
12	എന്തുകൊണ്ട് പെൺമെമ്മോറിയൽ? [മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപതിപ്പ്, 10-16 മാർച്ച് 2024]	- സാറാജോസഫ്	..	55-60
13	ഒരു രാജ്യം ഒരു തിരഞ്ഞെടുപ്പ് എന്തുകൊണ്ട് പ്രായോഗികമല്ല [മാതൃഭൂമി, 14 മാർച്ച് 2024]	- ഡോ. ജി. ഗോപകുമാർ	..	61-63
14	Follow the Chinese way on high tech [Down to Earth, 1-15 March 2024]	- Latha Jishnu	..	64-67
15	An unequal fight [Frontline, 22th March 2024]	- C. P. Chandrasekhar	..	68-71
16	The wrong way to fight inequality [The Hindu, 2nd May 2024]	- Prashanth Perumal J.	..	72-75
17	An inheritance tax will help reduce inequality [The Hindu, 8th May 2024]	- Advait Moharir & Rajendran Narayanan	..	76-79
18	ഇന്ത്യൻ രാഷ്ട്രീയം സമർത്ഥമായി തമസ്കരിച്ച ബി. ആർ. അംബേദ്ക്കറുടെ രണ്ടു പ്രഖ്യാപനങ്ങൾ ഓർമ്മപ്പെടുത്തുന്നത്..... [മലയാള മനോരമ, 10th മെയ് 2024]	- സക്കറിയ	..	80-82
19	Protection from climate change part of right to life [Down to Earth, 1-15 May 2024]	-	..	83-85

പേജ് നമ്പർ

20 Era of Deprivation - Prabhat Patnaik .. 86-92
[Frontline, 17th May 2024]

21 കാട് കാലിയാക്കുന്ന യൂക്കാലിയും കൊന്നയും - ടി. പി. പത്മനാഭൻ .. 93-95
[മാതൃഭൂമി, 22 മെയ് 2024]

22 പണ്ഡിറ്റ് നെഹ്റു ജനാധിപത്യ ഭാഷയും വ്യാകരണവും - സുധാ മേനോൻ .. 96-99
[മാതൃഭൂമി, 27 മെയ് 2024]

23 Human dignity versus religious practices - P. Selvi .. 100-102
[The Hindu, 25th June 2024]

II പാർലമെന്ററി അവലോകനം

1. Emerging challenge to the Constitution - Suryapratim Roy .. 103-109
[Frontline, 12th January 2024]

2. I-T searches,a form of extra-Constitutional power - Suhrith Parthasarathy .. 110-113
[The Hindu, 4th January 2024]

3. Post Office Act,its unbridied powers of interception - R. K. Viji .. 114-117
[The Hindu, 22nd January 2024]

4. Downloading child pornography is an offence - R. K. Viji .. 118-121
[The Hindu, 8th February 2024]

പേജ് നമ്പർ

5. How women can be represented in politics - Vipul Anekant & Sanjay Kumar .. 122-124
[The Hindu, 12th February 2024]

6. E-evidence, new criminal law, its implimentation - R. K. Viji .. 125-128
[The Hindu, 1st March 2024]

7. Intra-group caste variances, equality and the court's gaze - Suhrith Parthasarathy .. 129-132
[The Hindu, 13th March 2024]

8. Living wills implimentation lags in India - Nihal Sahu .. 133-135
[The Hindu, 4th April 2024]

9. New data law, a barrier to journalistic free speech - Shshank Mohan .. 136-138
[The Hindu, 16th April 2024]

10. The trouble with SC's EVM verdict - Vasudevan Mukunth .. 139-141
[The Hindu, 2nd May 2024]

11. Critical times call for strong judicial adjudication - Kaleeswaram Raj .. 142-145
[The Hindu, 21st May 2024]

12. ജനാധിപത്യത്തിലെ സ്വാതന്ത്ര്യ നിക്ഷേധങ്ങൾ - വി. എൻ. ഹരിദാസ് .. 146-160
[മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപതിപ്പ്, മെയ് 26-ജൂൺ 1 2024]

13. Arrest, agencies, and criminal courts - R. K. Viji .. 161-163
[The Hindu, 12th June 2024]

14. Parliament's changed bench srength spells more hope - V. K. Prasad .. 164-168
[The Hindu, 24th June 2024]

പേജ് നമ്പർ

III

സവിശേഷ വിവരങ്ങൾ

1.	Comments invited on Draft Indian Stamp Bill, 2023 [PRS Legislative Reserch, January 2024]	- Tanvi Vipra	..	169-170
2.	Water (Prevention and Control of pollution) Amendment Bill, 2024 passed by parliament [PRS Legislative Reserch, February 2024]	- Tanvi Vipra	..	171-172
3.	Parliament passes Bill prohibiting the use of unfair means in public examinations [PRS Legislative Reserch, February 2024]	- Rutvik Upadhyaya	..	173-174
4.	Supreme Court strikes down immunity to legislators for accepting bribes for votes or speeches inside a legislature [PRS Legislative Reserch, March 2024]	- Rutvik Upadhyaya	..	175
5.	Amendment to Citizenship Rules notified [PRS Legislative Reserch, March 2024]	- Rutvik Upadhyaya	..	176-177
6.	Scheme to promote domestic manufacturing of electric vehicles notified [PRS Legislative Reserch, March 2024]	- Pratinav Damani	..	178
7.	Amendments to Plastic Waste Management Rules, 2016 notified [PRS Legislative Reserch, March 2024]	- Tanvi Vipra	..	179-180

പേജ് നമ്പർ

8. National Dam Sefety Authority releases regiulations on dam safety and surveillance [PRS Legislative Reserch, May 2024] - Arpitha Mallick .. 181-182

9. Cabinet approves scheme to enhance forensic infrastructure in India [PRS Legislative Reserch, June 2024] - Rutvik Upadhyaya .. 183

10. Draft guidlines on mining plans released for public feedback [PRS Legislative Reserch, June 2024] - Atri Prasad Rout .. 184

IV പുസ്തക പരിചയം

1. Historical Hindsight [Down to Earth, February 16-29 2024] - Sanjoy Hzarika .. 185-189

2. Chronicles of sundarbans [Down to Earth, April 16-30 2024] - Rajat Ghai .. 190-192

V പാർലമെന്ററി നടപടികൾ

1. Resume of Business of the Fourth and Ffth Session of Twelth Legislative Assembly of Manipur .. 193-222

നിയമവാഴ്ചയുടെ വിജയം നീതിയുടെയും

അഡ്വ കാളീശ്വരം രാജ്

നിയമത്തിനു മുന്നിലെ തുല്യതയും നിയമവാഴ്ചയും നീതിബോധവും നില നിൽക്കുന്ന നാട്ടിൽ മാത്രമേ ജനാധിപത്യം പുലരൂ എന്ന് വ്യക്തമാക്കുന്ന തിങ്കളാഴ്ചത്തെ വിധി ലിംഗനീതി സങ്കൽപങ്ങൾക്ക് മാത്രമല്ല ഒരു രാഷ്ട്രത്തിന്റെ നീതിബോധത്തിനും മുന്നോട്ടുള്ള പ്രയാണത്തിനും തന്നെയാണ് ഊർജം പകരുക

ഗുജറാത്തിലെ നിഷ്ഠൂരവും ഭീകരവുമായ ബലാത്സംഗ-കൊലപാതകക്കേസുകളിലെ പ്രതികൾക്ക്, എട്ട് ജനുവരി 2024-ലെ സുപ്രീകോടതി വിധിയോടെ തിരിച്ച് ജയിലിലേക്കുതന്നെ പോകേണ്ടിവരുമെന്നുറപ്പായിക്കഴിഞ്ഞു. ഒട്ടേറെ നിയമതത്ത്വങ്ങൾ പ്രതിപാദിക്കുന്ന ജസ്റ്റിസ് നാഗരത്നയുടെ വിധി സവിശേഷമാകുത് നിയമതത്ത്വങ്ങളുടെ പേരിൽ എന്നതിനെക്കാൾ വിട്ടുവീഴ്ചയില്ലാത്ത നീതിബോധത്തിന്റെ പേരിലാണ്. 251 പേജുള്ള ഈ വിധി ഇന്ത്യയിലെ നിയമവാഴ്ചയുടെയും നീതിബോധത്തിന്റെയും നീതിന്യായപരമായ ധാർമികതയുടെയും ഏറ്റവും മികച്ച മാതൃകകളിലൊന്നായി നിലകൊള്ളും.

എല്ലാ വാദമുഖങ്ങളുടെയും വിശദമായ പരിശോധനയാണ് ഇക്കാര്യത്തിൽ സുപ്രീംകോടതി നടത്തിയത്. ഇര തന്നെ കോടതിയിലെത്തിയ സ്ഥിതിക്ക് ഇത്തരം കേസുകളിൽ പൊതുതാത്പര്യ വ്യവഹാരം നിലനിൽക്കുമോയെന്ന അക്കാദമിക് വിഷയം സുപ്രീം കോടതി പരിശോധിക്കാതെ മാറ്റിവെക്കുകയും ഉന്നയിക്കപ്പെട്ട വിഷയങ്ങളുടെ നിയമവും നീതിശാസ്ത്രവും സമഗ്രമായി വിലയിരുത്തുകയും ചെയ്തു. വർഗീയതയും വർഗീയ കലാപവും മനുഷ്യരെ എത്ര വലിയ കാപാലികരും കഠിന ഹൃദയരുമാക്കിത്തീർക്കുന്നുവെന്നതിന് തെളിവാണ് ഈ കേസുകളിൽ പ്രതികൾക്കെതിരേ തെളിയിക്കപ്പെട്ട കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ. വിധിയുടെ 2(1) ഖണ്ഡിക ഇക്കാര്യം വ്യക്തമാക്കുന്നു. അവരെല്ലാവരും ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ട് ജയിലിലായി. വർഷങ്ങളോളം ജയിലിൽ കിടന്ന അവരെ 2022 ആഗസ്റ്റ് 10-ന് ഗുജറാത്ത് സർക്കാർ മോചിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഉത്തരവിറക്കി. ഈ ഉത്തരവിന്റെ സാധുതയാണ് സുപ്രിംകോടതി പരിശോധിച്ചത്.

ഗുജറാത്തിൽ നടന്നകുറ്റ കൃത്യങ്ങളുടെ വിചാരണയും വിധി പ്രഖ്യാപനവും മഹാരാഷ്ട്രയിലേക്ക് മാറ്റിയതുതന്നെ ശരിയായ, നീതി പൂർവകമായ വിചാരണ ഉറപ്പാക്കാൻ വേണ്ടിയായിരുന്നു. 2002 മാർച്ച് നാലിന് രജിസ്റ്റർ ചെയ്യപ്പെട്ട പ്രഥമവിവര റിപ്പോർട്ടിൽ തെളിവില്ലെന്ന്

പറഞ്ഞ് കേസ് അവസാനിപ്പിച്ചു കൊണ്ടുള്ളതായിരുന്നു 2003 മാർച്ച് 25-ന്റെ 'അന്വേഷണ'റിപ്പോർട്ട്. അത് ചോദ്യം ചെയ്തുകൊണ്ട് 20 വർഷം മുമ്പ് തുടങ്ങിയതാണ് ഇക്കാര്യത്തിൽ ഇരയുടെ നിയമയുദ്ധം. ചരിത്രത്തിൽത്തന്നെ ഏറെയൊന്നും സമാനതകളില്ലാത്ത നീതിക്കുവേണ്ടിയുള്ള പോരാട്ടമായിരുന്നു അത്. പുനരന്വേഷണത്തിനും മഹാരാഷ്ട്ര യിലേക്ക് മാറ്റിയ വിചാരണയ്ക്കും ശേഷം 2008-ൽ സെഷൻസ് ജഡ്ജി പതിനൊന്നു പ്രതികളെ ശിക്ഷിച്ചു. ശിക്ഷ ഉയർന്ന കോടതികൾ ശരിവെച്ചു. പിന്നീട്, ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ട പ്രതികളെ ഗുജറാത്തിലെ ജയിലിലേക്ക് മാറ്റണമെന്ന് 2013 ഓഗസ്റ്റ് അഞ്ചിന് സുപ്രീംകോടതി ഉത്തരവിട്ടു.

അതിനിടെ 14 വർഷത്തിലേറെ യായി തടവിൽക്കിടക്കുന്ന പ്രതികളെ ഇനി വിട്ടയക്കണമെന്ന അപേക്ഷയുമായി ഒരു ഹർജി ഗുജറാത്ത് ഹൈക്കോടതി യിലാണ് ഫയൽ ചെയ്യപ്പെട്ടത്. ക്രിമിനൽ നടപടിക്രമത്തിലെ 432(7) വകുപ്പു പ്രകാരവും സുപ്രീകോടതിയുടെ ശ്രീഹരൻ കേസിലെ (2016) ഭരണഘടനാ ബെഞ്ചിന്റെ വിധിയനുസരിച്ചും ഇത്തരം ഹർജി പരിഗണിക്കാനുള്ള അധികാരം വിചാരണ നടന്നയിടത്തെ സർക്കാരിനാണ്; അഥവാ മഹാരാഷ്ട്രാ സർക്കാരിനാണ്. ഈ തത്ത്വങ്ങൾ കാറ്റിൽപ്പറത്തിക്കൊണ്ട് സുപ്രീംകോടതിയിൽ നിന്നുതന്നെ പ്രതികൾ നേടിയെടുത്ത ആനുകൂല്യം തട്ടിപ്പുനടത്തി നേടിയതാണെന്ന് പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതാണ് ജസ്റ്റിസ് നാഗരത്നയും ജസ്റ്റിസ് ഉജ്ജ്വൽഭുയാനും അടങ്ങിയ സുപ്രീംകോടതി ബെഞ്ചിന്റെ പുതിയ വിധി. ഇതാണ് പുതിയ വിധിയിലെ ഏറ്റവും ശക്തവും ശ്രദ്ധേയവുമായ ഭാഗം. അവ്യക്തവും നീതിരഹിതവുമായ ഗുജറാത്ത് സർക്കാരിന്റെ പഴയ ജയിൽനയവും അതിനൊപ്പം നിൽക്കുന്ന സംവിധാനങ്ങളെയും ഉപയോഗിച്ചു കൊണ്ട് ചുളുവിൽ പ്രതികളെ ജയിലിൽ നിന്ന് പുറത്തേക്കെടുക്കാനും അതിന് പരമോന്നത കോടതിയുടെ ഉത്തരവിന്റെ പിൻബലം ഉണ്ടാക്കാനുമുള്ള കുത്സിത നീക്കങ്ങളാണ് പിന്നീടുണ്ടായത്. ഈ ഉത്തരവ് സമ്പാദിച്ച രീതിയെ പൂർണമായും അനാവരണം ചെയ്യുന്ന താണ് തിങ്കളാഴ്ചത്തെ വിധി.

സുപ്രീംകോടതിയുടെ 2022-ലെ വിധി ഇത്തരം കേസുകളിൽ ഇരകളുടെ സുരക്ഷിതത്വവും താത്പര്യങ്ങളും പരിഗണിക്കണമെന്ന മുൻകാലവിധികൾ പരാമർശിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ആ നിലയ്ക്കുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥതല ശിപാർശകളും അവഗണിക്കപ്പെട്ടു. എന്നാൽ, സാങ്കേതിക തയിലൂന്നിയ വാദങ്ങളെക്കൂടി പരിഗണിച്ചു കൊണ്ടുമാത്രമേ സുപ്രീകോടതിക്ക് മുൻകാലവിധി തെറ്റായിരുന്നുവെന്ന് പറയാൻ കഴിയുമായിരുന്നുള്ളൂ. അത് തികച്ചും ഫലപ്രദമായും സമഗ്രമായും നിർവഹിച്ചുവെന്നതാണ് തിങ്കളാഴ്ചത്തെ വിധിയെ സവിശേഷമാക്കുന്നത്. ഏറെയൊന്നും സമാനതകളില്ലാത്ത ഈ നീതിന്യായസമീപനത്തിന് പക്ഷേ, വസ്തുതകളുടെയും നിയമത്തിന്റെയും

യുക്തിയുടെയും പിൻബലമുണ്ടെന്നതാണ് ശ്രദ്ധേയമായ കാര്യം. ഒപ്പം, വിശദമായ പരിശോധനകളും വ്യക്തിപരമായ അന്വേഷണങ്ങളും ഒഴിവാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള, പ്രതികളെ 'മൊത്തത്തിൽ' പുറത്തുവിടുന്ന ഉത്തരവിന്റെ അസ്വീകാര്യതയും വ്യക്തമാക്കുന്നതാണ് സുപ്രീം കോടതിയുടെ പുതിയ വിധി.

ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കാൻ അധികാരമില്ലാത്ത ഗുജറാത്ത് സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവ് ആ കാരണമൊന്നുകൊണ്ടു മാത്രം അസാധുവാണെന്ന് ജസ്റ്റിസ് നാഗരത്ന എഴുതിയതിന് മുൻകാലവിധികളുടെയും നിയമവ്യവസ്ഥകളുടെയും പിൻബലമുണ്ട്. ഇവയെ മറികടക്കാനായിരുന്നു പ്രതികളും നിർഭാഗ്യകരമെന്നു പറയട്ടെ സർക്കാരും ഗുജറാത്ത് സർക്കാരിനോട് വിഷയം പരിഗണിക്കാനാവശ്യപ്പെട്ട 2022-ലെ സുപ്രീംകോടതി വിധി ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചത്. ഈ വാദം പരിശോധിക്കുന്ന പുതിയ വിധിയിലെ 35 മുതലുള്ള ഖണ്ഡികകളിലെ യുക്തിഭദ്രത പ്രശംസനീയമാണ്. തെറ്റിദ്ധരിപ്പിക്കുന്നതും വസ്തുതകൾ മറച്ചുവെക്കുന്നതുമായ ഹർജി വഴി നേടുന്ന വിധികൾ, അവ സുപ്രീം കോടതിയുടേതായാൽപ്പോലും നിലനിൽക്കില്ല എന്ന് ജസ്റ്റിസ് നാഗരത്ന എഴുതി. വിധിയുടെ 36(3)ഖണ്ഡികയിൽ 2022-ലെ സുപ്രീംകോടതി വിധിയിൽ പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങളും 36(4) ഖണ്ഡികയിൽ പഴയ ഹർജിയിൽ മറച്ചുവെച്ച കാര്യങ്ങളും പരിശോധിക്കേണ്ടിയിരുന്ന പ്രസക്ത വസ്തുതകളും ഏതെല്ലാമാണെന്ന് ജസ്റ്റിസ് നാഗരത്ന എണ്ണമിട്ട് വ്യക്തമാക്കുന്നു. ഒരു പ്രതി നൽകിയ ഹർജി മുഴുവൻ പ്രതികൾക്കും അനുകൂലമായ സർക്കാർ ഉത്തരവിൽ കലാശിക്കുന്നതിലെ വൈചിത്രവും തിങ്കളാഴ്ചത്തെ വിധിയിൽ പരാമർശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

വഞ്ചനയിലൂടെയും തട്ടിപ്പിലൂടെയും നേടിയെടുക്കുന്ന വിധികൾ അസാധുവാണെന്ന് വിധികൾ പരാമർശിക്കുന്ന കൂട്ടത്തിൽ, എസ്. പി. ചെങ്കൽവരയ നായിഡു (1993) മുതൻ രാംകുമാറും സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് ഉത്തർപ്രദേശും തമ്മിലുള്ള കേസിലെ വിധി (2022) വരെ പരാമർശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. നിയമ വിദ്യാർഥികൾക്കുള്ള ഒരു പഠനവിഭവം കൂടിയാണ് ജസ്റ്റിസ് നാഗരത്നയുടെ വിധിയെന്നും പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. ഓരോ പ്രതിയുടെയും പശ്ചാത്തലവും സ്വഭാവ സവിശേഷതകളും പ്രത്യേകമായി പരിശോധന നടത്തിയ ശേഷം മാത്രമേ ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ടവരെ കാലാവധിക്കുമുമ്പ് ജയിലിൽനിന്ന് പുറത്തിറക്കിക്കൊണ്ട് ഉത്തരവിടാൻ കഴിയൂ എന്നും കോടതി വ്യക്തമാക്കി. ലക്ഷ്മൺ നസ്കാർ കേസിലെ മുൻകാലവിധി (2000) ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ സുപ്രീംകോടതി പരാമർശിക്കുന്നുമുണ്ട്.

നിയമത്തിനു മുന്നിലെ തുല്യതയും നിയമവാഴ്ചയും നീതിബോധവും നിലനിൽക്കുന്ന നാട്ടിൽ മാത്രമേ ജനാധിപത്യം പുലരൂ എന്ന് വ്യക്തമാക്കുന്ന തിങ്കളാഴ്ചത്തെ വിധി ലിംഗനീതി സങ്കല്പങ്ങൾക്ക് മാത്രമല്ല, ഒരു രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ നീതി ബോധത്തിനും മുന്നോട്ടുള്ള പ്രയാണത്തിനും തന്നെയാണ് ഊർജം പകരുക. കലുഷിതമായ ഒരു രാഷ്ട്രീയ സാഹചര്യത്തിലും ഭൂരിപക്ഷവാദത്തിന്റെ കുത്തിപ്പാച്ചിലിനിടയിലും നീതിയുടെ സർഗഗോപുരങ്ങൾ ഉയർന്നു തന്നെ നിലകൊള്ളും.

നാസി ഭരണകാലത്ത് ജർമൻ ഭരണഘടനാ കോടതികൾ നടത്തിയ പല വിധിപ്രസ്താവങ്ങളും രാഷ്ട്രീയ വിധേയത്വത്തിന്റെ പേരിൽ ഉണ്ടായതാണെന്ന കാരണത്താൽ പിൽക്കാല ന്യായാധിപർ അംഗീകരിച്ചിരുന്നില്ല. എന്നാൽ, രാഷ്ട്രീയ സംവിധാനങ്ങളോടല്ല, ഭരണഘടനയോടാണ് തങ്ങളുടെ പ്രതിബദ്ധതയെന്ന നിലപാടാണ് തിങ്കളാഴ്ച സുപ്രീംകോടതിയിൽ നിന്നുണ്ടായ വിധിന്യായത്തിന് വജ്രശോഭ പകരുന്നത്.

(സുപ്രീം കോടതിയിലും കേരള ഹൈക്കോടതിയിലും അഭിഭാഷകനാണ് ലേഖകൻ)

മാതൃഭൂമി
9 ജനുവരി 2024.

Beleaguered Indian media: Quo Vadis?

Shashi Tharoor

> The Fourth Estate having slipped from its true place in a democracy is a serious concern and theres much to do set things right again

Since liberalisation in 1991, the audiovisual media has transformed itself. Economic growth, the freeing of broadcast media from government control and the Internet have all prompted an explosion in the quantity, if not quality, of media offerings. In the process, Indian journalism changed in style as well as substance. But this has not always been a "good thing".

Media now is driven by the "breaking news" culture and the search for the villain of the day: the news must be broken and so, it seems, must the person. Television news in India, with far too many channels competing 24/7 for the same sets of eyeballs and ratings points ("TRP's"), has long given up any pretence of providing a public service, with the "breaking news" story privileging sensation over substance. (Indian TV epitomises the old witticism about why television is called a 'medium': Because it is neither rare nor well done.) The Fourth Estate today serves simultaneously as witness, prosecutor, judge, jury and executioner. In ancient times, India put its accused through agnipariksha, a trial by fire; today, we put them through a trial by media.

Social media, with its culture of unverified "fact" and viral opinion, compounds the problem: it offers a ready platform for material that would not have passed editorial scrutiny. Sadly, matters are not much better in the print media, despite its ability to provide context, depth and analysis that television cannot.

However, print media has also been affected: journalists trying to keep up with the relentless 24x7 breaking news cycle, and the rise of social media, now feel pressed to publish without the traditional recourse to fact-checking.

The result is that our media, in its rush to air the story, has fallen prey to the inevitable rush to judgment: it has

become a willing accomplice of the motivated leak and the malicious allegation. Charges are reported uncritically, without editors asking even the most basic questions about their plausibility. The damage is done in a blaze of lurid headlines-and rectification, if it comes at all, comes too feebly and too late to undo the irreparable damage to innocent people's reputations.

The distinctions among fact, opinion and speculation, reportage and rumour, sourced information and unfounded allegation, which are drummed into journalism students' heads the world over, have blurred into irrelevance in today's Indian media.

This should be a matter of serious concern to all right thinking Indians, because free media are the lifeblood of our democracy. They provide the information that enables a free citizenry to make the choices of who governs them and how, and ensures that those who govern will remain accountable to those who put them there. It is the media's job to look critically at elected officials actions (or inaction), rather than at marginalia that have no impact on the public welfare.

Instead, the media's obsession with the superficial and the sensational trivialises public discourse, abdicates the watchdog responsibility that must be exercised by free media in a democracy, and serves as a weapon of mass distraction for the public from the real questions of accountability with which the governed must confront the government.

Despite these concerns and criticisms, I remain strongly wedded to a free press. I have always valued the evocative image of the canary in a cage being sent down a mine-shaft to see if there is enough oxygen at the bottom; if it comes back dead, or spluttering for air, you know it is not safe for miners to be sent down. The free press is like that canary; if it is choking or suffocated, that is a clear indication that society is no longer safe for the rest of us.

Government needs a free and professional media to keep it honest and efficient, to serve as both mirror (to society) and scalpel (to probe wrongdoing). If instead all we have is a blunt axe, society is not well served. The free press is both the mortar that binds together the bricks of our country's freedom, and the open window embedded in those bricks.

No Indian democrat would call for censorship, or for controls on the free press: it is bad enough that our current rulers have intimidated newspapers and blocked TV channels for publishing news that is prejudicial to government interests, as was the case three times in the past few years, arrest journalists under UAPA and deny them bail. What democrats want is not less journalism, but better journalism.

How do we get there?

First, we must engender a culture of fact-verification and accuracy that the industry currently appears to lack. Journalists should not feel pressed by their employers to "break the news", but empowered to hold stories until they are sure their facts and accusations are accurate. The rush to judgment on the basis of partial information must stop.

Second, we must insist on better journalistic training at accredited media institutes that emphasise values of accuracy, integrity and fairness in their students. These standards should extend to media organisations. When false claims or intentionally misleading statements are published or broadcast, TV and print news outlets should issue retractions with equal prominence.

Third, we must welcome different perspectives in our newsrooms and not allow them to become echo chambers forcing an opinion onto their viewers in the guise of "the nation wants to know". Newsrooms must be required to maintain a more diverse journalistic environment. Every story plugging a point of view must be required to provide some space for the alternative view, or for a refutation.

Fourth, journalists must welome comments and feedback from their viewers and readers, to generate both an environment of trust between the consumers and the media, and the feeling on the part of the public that they are not merely passive recipients of a point of view. The Hindu is one of the newspapers to have had a Readers Editor who serves as an Ombudsman for the newspaper and acknowledges mistakes of fact or emphasis in the newspaper's coverage. This helps drive a natural cycle of loyalty and engagement between the paper and its readers.

Fifth, the government must introduce laws and regulations that limit control of multiple news organisations by a single business or political entity, thereby encouraging an independent and robust press in the country. A powerful business interest, vulnerable to government pressure, will usually override ethical journalistic concerns. India is one of the few major countries where no restrictions currently exist when it comes to media ownership by its affluent citizens.

Finally, a single overseer for print and television news companies, as recommended by the Telecom Regulatory Authority of India and the parliamentary Committee on Information Technology when I chaired it, would help limit the power of corporate and political behemoths over our media and help promote media standards.

The best is yet to come. India's population is becoming more literate by the day, resulting in an ever-growing mass of media consumers. But they deserve a media that contributes to shaping an informed, educated and politically aware India, one ready to hold its governments accountable, its society safe and its people ready to push boundaries.

If India wishes to be taken seriously by the rest of the world as a responsible global player and a model 21st century democracy, we will have to take ourselves seriously and responsibly as well. Our media would be a good place to start.

(Shashi Tharoor is third term MP for Thiruvananthapuram and the Sahitya Akademi Award winning author of 24 books, including The Battle of Belonging, Patriotissm, Nationalism and What it Means to be Indian and most recently, Ambedkar, A life)

The Hindu,
19 January 2024

ഭൂതവും വർത്തമാനവും

രാമചന്ദ്ര ഗുഹ

എനിക്കറിയാവുന്ന ഇന്ത്യൻ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽവെച്ച് സാമൂഹിക സംഘടനകൾ ഏറ്റവും സജീവമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നത് കേരളത്തിലാണ്. ഭരണകൂടങ്ങളിൽ നിന്നും രാഷ്ട്രീയപാർട്ടികളിൽ നിന്നും സ്വതന്ത്രമായാണ് ഇവയുടെ നിലനിൽപ്പ്. ശാസ്ത്രം, ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം, പാരിസ്ഥിതികസുസ്ഥിരത എന്നീ മേഖലകളിലെല്ലാം ഇവർ ഗൗരവമായി ഇടപെടുന്നു. ബുദ്ധിജീവികളുടെയും ശാസ്ത്രജ്ഞരുടെയും പങ്കാളിത്തം ഈ സംഘടനകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ സമ്പുഷ്ടിപ്പെടുത്തുന്നുമുണ്ട്. അക്കാദമിക് വിദഗ്ദധരും പൊതുസമൂഹവും തമ്മിൽ ഏറ്റവും സൃഷ്ടിപരമായ ആശയവിനിമയം നടക്കുന്ന സംസ്ഥാനവും കേരളം തന്നെ

കഴിഞ്ഞ മുപ്പതുവർഷങ്ങൾക്കുള്ളിൽ രണ്ടുഡസൻ തവണയെങ്കിലും ഞാൻ കേരളം സന്ദർശിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിവിധ വിഷയങ്ങൾ ചർച്ചചെയ്യുന്ന ധാരാളം പൊതുയോഗങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കുകയും ചെയ്തു. പൊതുസമൂഹത്തിന്റെ ചലനാത്മകതയും കരുത്തുമാണ് ഇവിടങ്ങളിലൊക്കെ എനിക്ക് അനുഭവപ്പെട്ട കാര്യം. ഏറ്റവുമൊടുവിൽ കേരളത്തിലെത്തിയത് കഴിഞ്ഞമാസമായിരുന്നു. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഏറ്റവും തെക്കേയറ്റത്തെ മത്സ്യത്തൊഴിലാളിസമൂഹത്തെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന ജനകീയ സമര സമിതിയുടെ ക്ഷണം സ്വീകരിച്ചായിരുന്നു ഈ സന്ദർശനം. വിഴിഞ്ഞത്ത് നിർമിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കൂറ്റൻ തുറമുഖത്തിനെതിരേ ഏതാനും വർഷങ്ങളായി സമരമുഖത്താണിവർ. വലിയ സമൃദ്ധി കൊണ്ടുത്തന്ന് 'ഇന്ത്യയിലെ സിങ്കപ്പൂരാകും' ഈ തുറമുഖമെന്ന് സംസ്ഥാനസർക്കാർ അവകാശപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ, പ്രദേശവാസികൾ ഇത്തരം അവകാശവാദങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. 'വിനാശകരമായ വികസനത്തിന്റെ' മകുടോദാഹരണമായാണ് അവരീ പദ്ധതിയെ കാണുന്നത്.

തുറമുഖപദ്ധതിയെക്കുറിച്ചും അതുണ്ടാക്കുന്ന പ്രത്യാഘാതങ്ങളെക്കുറിച്ചും പഠിക്കാൻ ജനകീയ സമരസമിതി ഒരു വിദഗ്ധസംഘത്തെ നിയോഗിച്ചു. അവർ പുറത്തിറക്കിയ റിപ്പോർട്ട് ഈ മേഖലയിലെ പഠനമാതൃകയായി കണക്കാക്കാവുന്നതാണ്. വ്യത്യസ്ത പഠനമേഖലകൾ ഒന്നിക്കുന്ന ഗവേഷണപ്രവർത്തനത്തിന്റെ മികച്ച ഉദാഹരണം കൂടിയാണിത്. പരിസ്ഥിതിശാസ്ത്രജ്ഞർ, ഭൗമശാസ്ത്രജ്ഞർ, കാലാവസ്ഥാ ശാസ്ത്ര,സാമൂഹിക ശാസ്ത്രജ്ഞർ, സാമ്പത്തികശാസ്ത്രജ്ഞർ എന്നിവരുടെയെല്ലാം വീക്ഷണങ്ങൾ ഇതിൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. ഇവരുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾക്ക് സാംഗത്യം നൽകുന്ന

തരത്തിലുള്ള വിശദമായ കണക്കുകളും പട്ടികകളുമെല്ലാം റിപ്പോർട്ടിലുണ്ട്. തുറമുഖനിർമാണം തുടങ്ങുന്നതിന് മുൻപും ശേഷവുമുള്ള ഫോട്ടോ ഗ്രാഫുകളും ചേർത്തിരിക്കുന്നു. മേഖലയിലെ സമസ്ത വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചും നടത്തിയ ശാസ്ത്രീയപഠനങ്ങളും അഭിമുഖങ്ങളും സർവേകളും പൊതുജനങ്ങളുടെ അഭിപ്രായങ്ങളുംകൊണ്ട് സമ്പന്നമാണീ പഠനറിപ്പോർട്ട്.

കേരളത്തിലെ ഏറ്റവും മികച്ച, പൊതുജനതത്പരരായ ശാസ്ത്രജ്ഞർ തയ്യാറാക്കിയ ഈ റിപ്പോർട്ടിന്റെ തലക്കെട്ട് ഇങ്ങനെയാണ്: 'അവർ ബീച്ചസ്, അവർ സീ: ഹെറിറ്റേജ് ഓഫ് ഫിഷിങ് കമ്യൂണിറ്റീസ്, യൂസഫ്രക്ട് ഓഫ് ഓൾ സിറ്റിസൻസ്-ഇംപാക്ട് ഓഫ് ദ വിഴിഞ്ഞം ഇന്റർനാഷണൽ സീപോർട്ട് ഓൺ ദ ബീച്ചസ്, കോസ്റ്റൽ സീ, ബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി, ആൻഡ് ദ ലൈവ് ലിഹുഡ്സ് ഓഫ് ഫിഷിങ് കമ്യൂണിറ്റീസ് ഇൻ തിരുവനന്തപുരം ഡിസ്ട്രിക്ട്'. രാജ്യത്തെ അപൂർവം സർവകലാശാലകൾക്കേ ഇതുപോലൊരു ഗവേഷണ റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കാനാവൂ. ഒരു സർക്കാർ വകുപ്പിനും ഇതുപോലൊന്ന് സാധിക്കുകയുമില്ല. വിഴിഞ്ഞം തുറമുഖം കേരളത്തിലെ ജനങ്ങൾക്ക് ഗുണത്തേക്കാൾ ദോഷമാണ് സമ്മാനിക്കുകയെന്ന് ഈ റിപ്പോർട്ടിലെ കണക്കുകളും വിവരങ്ങളും കൃത്യമായി നമുക്ക് പറഞ്ഞുതരുന്നു.

തുറമുഖനിർമാണം തുടങ്ങുന്നതിനു മുൻപ് കേരളത്തിലെ ഏറ്റവും വലുതും പ്രധാനപ്പെട്ടതുമായ മത്സ്യത്തൊഴിലാളി ഗ്രാമമായിരുന്നു വിഴിഞ്ഞം. 4500 മത്സ്യത്തൊഴിലാളികുടുംബങ്ങൾക്ക് ആശ്രയമായ ഈ കടലോരത്തുനിന്ന് ആയിരക്കണക്കിന് ബോട്ടുകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. കാലവർഷസമയത്ത് മറ്റ് തീരമേഖലകളിലെ മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾക്കും വിഴിഞ്ഞം സുരക്ഷിതമായ ഉപജീവനസാധ്യതയൊരുക്കി. സ്ഥിരതയുള്ളതും ലാഭകരവുമായ സ്വയം തൊഴിൽസാധ്യതയായതിനാൽ മത്സ്യത്തൊഴിലാളി സമൂഹത്തിലെ വിദ്യാസമ്പന്നരായ നിരവധി ചെറുപ്പക്കാർ മീൻപിടിത്തത്തിനിറങ്ങിയിരുന്നു. ആധുനികവും സാങ്കേതികവിദ്യയിലധിഷ്ഠിതവുമായ സങ്കേതങ്ങളുപയോഗിച്ച് മത്സ്യബന്ധനം നടത്തിയ ഈ ചെറുപ്പക്കാർ വിപണനത്തിനും നൂതനസംവിധാനങ്ങളൊരുക്കി. കടലും തീരവുമായി ആഴത്തിലുള്ള സാംസ്കാരികബന്ധമുണ്ട് ഇവർക്കെല്ലാം, റിപ്പോർട്ട് നിരീക്ഷിക്കുന്നു.

എന്തൊക്കെ വിവരങ്ങൾ മറച്ചുവെച്ചും വളച്ചൊടിച്ചുമാണ് വിഴിഞ്ഞം ഇന്റർനാഷണൽ സീപോർട്ട് ലിമിറ്റഡിന്റെ (വി.ഐ.എസ്.എൽ.) സ്ഥാപകർ പാരിസ്ഥിതികാനുമതി നേടിയെടുത്തതെന്ന് ഈ റിപ്പോർട്ട് അക്കമിട്ടുപറയുന്നു. അവർ തയ്യാറാക്കിയ 'പാരിസ്ഥിതികാഘാത റിപ്പോർട്ടിൽ'പ്രദേശത്തെ ജൈവവൈവിധ്യത്തിനുണ്ടാകുന്ന തകർച്ചയും മത്സ്യത്തൊഴിലാളികുടുംബങ്ങൾക്കുണ്ടാകുന്ന നഷ്ടവും ചെറുതാക്കി കാണിച്ചു. വിനോദസഞ്ചാരമേഖലയിലുണ്ടാകുന്ന തിരിച്ചടി, തീരദേശമേഖലയിലെ മണ്ണൊലിപ്പ് കാരണമുണ്ടാകുന്ന പ്രത്യാഘാതം, പ്രദേശത്തെ കുന്നുകളും കടൽത്തീരങ്ങളും

എന്നന്നേക്കും നഷ്ടമാകുമെന്ന വസ്തുത എന്നിവയൊന്നും കമ്പനി തയ്യാറാക്കിയ പഠനറിപ്പോർട്ടിൽ കാര്യമായി പരാമർശി ക്കപ്പെട്ടതേയില്ല.

അദാനി ഗ്രൂപ്പിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള നിർദിഷ്ട വിഴിഞ്ഞം തുറമുഖം നാല് പ്രധാന മേഖലകളിൽ ഗുരുതരപ്രശ്നങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുമെന്ന് ശാസ്ത്രജ്ഞരുടെ പഠനറിപ്പോർട്ട് വിശദമായി നമുക്ക് പറഞ്ഞുതരുന്നു. സാമ്പത്തികമായി ചിന്തിക്കുമ്പോൾ ഏറെ വൈകിനീങ്ങുന്ന പദ്ധതിയുടെ മുതൽ മുടക്ക് ഇപ്പോൾത്തന്നെ നിശ്ചയിച്ചതിനെക്കാൾ വർധിച്ചിട്ടുണ്ട്. പദ്ധതിയിൽ നിന്നുള്ള നേട്ടങ്ങളുടെ കണക്ക് ഊതിവീർപ്പിച്ചതാണ്. സാമൂഹികമായി പരിശോധിക്കുമ്പോൾ ജനങ്ങൾക്കിടയിലെ അസമത്വം വർധിപ്പിക്കാനേ പദ്ധതി സഹായിക്കൂ. മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ കുടിയൊഴിപ്പിക്കപ്പെടുന്നതോടെ സമ്പന്നരും അധ്വാനിക്കുന്നവരും തമ്മിലുള്ള സാമ്പത്തികവിടവ് കൂടുതൽ വലുതാകും. തീരദേശഗ്രാമങ്ങളിലെ സ്ത്രീകളുടെ ദുരിതം വർധിപ്പിക്കാനും പദ്ധതി കാരണമാകും. ജീവിക്കാനായി വീട്ടുജോലിക്ക് പോകുകയല്ലാതെ ഇവരുടെ മുൻപിൽ മറ്റുവഴികളൊന്നുമുണ്ടാകില്ല.

പരിസ്ഥിതിയെ സംബന്ധിച്ച്, കടൽത്തീരങ്ങളുടെയും സമുദ്ര സമ്പത്തിന്റെയും നാശം വലിയ പ്രത്യാഘാതങ്ങളുണ്ടാക്കും. ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ മലിനീകരണവും പ്രശ്നം സൃഷ്ടിക്കും. ഇത്തരം പാരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങൾ മത്സ്യത്തൊഴിലാളിസമൂഹങ്ങളുടെ ജീവനോപാധികളെയും ബാധിക്കും. അതീവദുർബലമാണ് കടലോരത്തെ ആവാസവ്യവസ്ഥ. ഇത്തരം വമ്പൻ പദ്ധതികൾ മേഖലയിൽ പരിഹരിക്കാനാവാത്ത തകരാറുകൾ സമ്മാനിക്കും. കാലാവസ്ഥാ മാറ്റത്തിന്റെ ഭീഷണി ഇപ്പോൾത്തന്നെ നമ്മുടെ തലയ്ക്കുമുകളിൽ നിൽക്കുന്നുണ്ട്. ചക്രവാതം പോലുള്ള പാരിസ്ഥിതികദുരന്തങ്ങൾ സംഭവിച്ചാൽ ഈ പ്രദേശത്ത് അത് കനത്ത നാശം വിതയ്ക്കും.

വിഴിഞ്ഞം പദ്ധതി നിലവിൽ വന്നാലുണ്ടാകുന്ന നഷ്ടത്തിന്റെ കണക്കും ശാസ്ത്രജ്ഞരുടെ റിപ്പോർട്ടിലുണ്ട്. മത്സ്യബന്ധനം, തീരസംരക്ഷണം, വിനോദസഞ്ചാരം, ജലത്തിന്റെ ഗുണമേന്മ, സാംസ്കാരികവും സൗന്ദര്യപരവുമായ മൂല്യത്തകർച്ച എന്നിവയെല്ലാമുൾപ്പെടെ വർഷാവർഷം 2027 കോടി രൂപയുടെ നഷ്ടമുണ്ടാകുമെന്നാണ് റിപ്പോർട്ട് ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നത്. ഈ കണക്കുമാത്രം മതി വിഴിഞ്ഞം പദ്ധതി കേരളത്തിന് സാമ്പത്തികമായി ഗുണംചെയ്യില്ലെന്ന് മനസ്സിലാക്കാൻ.

ഏറ്റവുമൊടുവിൽ രാഷ്ട്രീയമായി പരിശോധിക്കുമ്പോൾ അതീവ രഹസ്യാത്മകമായും ഒട്ടും സുതാര്യതയില്ലാതെയും ജനാധിപത്യവിരുദ്ധമായുമാണ് പദ്ധതി കൊണ്ടുവരുന്നതെന്ന് മനസ്സിലാക്കാം. ജനാധിപത്യതത്ത്വങ്ങളും രീതികളും അട്ടിമറിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഇത്തരമൊരു പദ്ധതിയുടെ ഉത്തര വാദിത്വത്തിൽനിന്ന് കേന്ദ്രം ഭരിക്കുന്ന ബി.ജെ.പി. സർക്കാരിനും കേരളത്തിൽ മാറിമാറി വന്ന യു.ഡി.എഫ്. എൽ.ഡി.എഫ്. സർക്കാരുകൾക്കും ഒഴിയാനാവില്ല.

സാമൂഹികനീതിയും പാരിസ്ഥിതിക സന്തുലിതാവസ്ഥയും ജനാധിപത്യ ക്രമങ്ങളുംവെച്ച് പരിശോധിക്കുമ്പോഴും സാമ്പത്തികമായും വി.ഐ.എസ്.എൽ. പദ്ധതി കേരളത്തിലെയും ഇന്ത്യയിലെയും ജനങ്ങൾക്ക് ഗുണകരമാകില്ലെന്ന് ബോധ്യമാകുന്നു.

ഈ പദ്ധതിയെ എതിർക്കാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന മറ്റുചില കാരണങ്ങൾ കൂടിയുണ്ട്. സൗന്ദര്യപരമായ മാനം ഉദാഹരണമായെടുക്കാം. എല്ലാ മനുഷ്യർക്കും സന്തോഷംപകരുന്നതും കലാ, കായിക മേളകൾക്ക് വേദിയൊരുക്കുന്നതുമായ നിരവധി കടൽത്തീരങ്ങൾ പദ്ധതി കാരണം ഇല്ലാതാകും, ദേശീയ സുരക്ഷ യെക്കുറിച്ചാലോചിക്കുമ്പോഴും പദ്ധതി എതിർക്കപ്പെടേണ്ടതുണ്ട്. രാജ്യത്തെ പതിമ്മൂന്നു തുറമുഖങ്ങളും എട്ടു വിമാനത്താവളങ്ങളും ഇപ്പോൾത്തന്നെ അദാനി ഗ്രൂപ്പിന്റെ കൈകളിലാണ്. രാജ്യത്തിനകത്തേക്കും പുറത്തേക്കുമുള്ള മാനുഷിക, വാണിജ്യ, വാഹന പോക്കുവരവിന്റെ നിയന്ത്രണം ഒരു കമ്പനിയിലേക്കു പോകുന്നത് രാജ്യസുരക്ഷക്കുഭീഷണിയാണ്.

തെറ്റായി വിഭാവനംചെയ്യപ്പെട്ട ഈ പദ്ധതി ഏറ്റവും കൂടുതൽ ദോഷം വരുത്തിവെയ്ക്കുന്ന മേഖലയെക്കുറിച്ച് റിപ്പോർട്ടിൽ പറയുന്നതിങ്ങനെ: “തലമുറകളായി കടലിനെ സ്വന്തമെന്ന പോലെ കാത്തുസംരക്ഷിക്കുന്നവരാണ് ഇവിടത്തെ ജനവിഭാഗങ്ങൾ. സുസ്ഥിര മത്സ്യബന്ധനത്തിൽ ഇവർക്കുള്ള അനുഭവസമ്പത്ത് കാരണമാണ് കേരള ത്തിന്റെ മത്സ്യസമ്പത്ത് നാളിതു വരെ കാത്തുസൂക്ഷിച്ചത്. കേരളീയർക്ക് ഏറ്റവുമിഷ്ടപ്പെട്ട മത്സ്യങ്ങൾ വിതരണം ചെയ്തുകൊണ്ട് ഭക്ഷ്യസുരക്ഷയ്ക്കും ഇവർ വലിയ സംഭാവനകളർപ്പിക്കുന്നു. മത്സ്യകയറ്റുമതിവഴി രാജ്യത്തിന് വലിയതോതിൽ വിദേശനാണ്യം നേടിക്കൊടുക്കാനും തീരമേഖലയ്ക്ക് സാധിക്കുന്നു. ഇവരുടെ പാരമ്പര്യ ഭക്ഷണശൈലിയും സാംസ്കാരിക സവിശേഷതകളുമെല്ലാം വിനോദ സഞ്ചാരികളെ ആകർഷിക്കാനും കാരണമാകുന്നുണ്ട്.”

റിപ്പോർട്ട് ഇങ്ങനെയൊരു നിരീക്ഷണം കൂടി നടത്തുന്നു: “കടപ്പുറമെന്നത് കടലും ഭൂമിയും കൂടിച്ചേരുന്ന മണൽ പ്രദേശങ്ങൾ മാത്രമല്ലെന്ന കാര്യം പ്രത്യേക മോർക്കണം. സ്വകാര്യ താത്പര്യ ങ്ങൾക്കു വേണ്ടിയോ അനുപാത രഹിതമായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനത്തിനോ, ഉത്പന്നം പോലെ അതിനെ പരിഗണിക്കരുത്. ജീവൻ നിലനിർത്താൻ പരിശ്രമിക്കുന്ന മത്സ്യ ത്തൊഴിലാളികളുടെ അടിസ്ഥാനാ വകാശവും പൈതൃക സ്വത്തുമാണ് കടപ്പുറങ്ങൾ. ഈ വിലപ്പെട്ട പ്രകൃതി സമ്പത്തിന്റെ ഗുണവശങ്ങൾ ആസ്വദിക്കാൻ ഈ രാജ്യത്തെ എല്ലാ പൗരൻമാർക്കും അവകാശമുണ്ട്.”

വെറും വിമർശനം മാത്രമല്ല ഈ റിപ്പോർട്ട് മുന്നോട്ടുവെയ്ക്കുന്നത്. പദ്ധതി കാരണമുണ്ടാകുന്ന സാമൂഹിക, പാരി സ്ഥിതിക പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ കുറയ്ക്കാ നുള്ള സൃഷ്ടിപരമായ നിർദേശങ്ങളുടെ നിരതന്നെ റിപ്പോർട്ടിലുണ്ട്. ‘വികസനം മുടക്കാനുള്ള ത്വര’തങ്ങൾക്കില്ലെന്ന് റിപ്പോർട്ട്

തയ്യാറാക്കിയവർ അസന്ദിഗ്ധമായി വ്യക്തമാക്കുന്നു. “സാമൂഹികവും പാരിസ്ഥിതികവുമായി സുസ്ഥിരത പുലർത്തുന്ന വികസന മാതൃക കൾക്കുമാത്രമേ കേരളത്തിൽ സാധ്യത യുള്ളൂ എന്ന വസ്തുത ഓർമിപ്പിക്കാ നാണ്” തങ്ങൾ ശ്രമിക്കുന്നതെന്നും റിപ്പോർട്ടിൽ പറയുന്നു: “എല്ലാ പാരിസ്ഥിതിക സുരക്ഷാസംവിധാനങ്ങളെയും അട്ടിമറിച്ചുകൊണ്ടുള്ള വമ്പൻ പദ്ധതിയാണ് ഞങ്ങൾക്കുമുൻപിൽ വരുന്നത്. ലാഭേച്ഛ മാത്രമുള്ള കോർപ്പറേറ്റ് താത്പര്യങ്ങളാണ് അതിനെ നയിക്കുന്നത്. ദുർബലമായ ആവാസവ്യവസ്ഥയെക്കുറിച്ചോ നഷ്ടമാകുന്ന പരമ്പരാഗത തൊഴിൽ സാഹചര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചോ അവർ ഓർക്കുന്നതേയില്ല. സ്വന്തം ഖജനാവിൽ നിന്നെടുക്കുന്നതിനു പുറമേ ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളിൽനിന്ന് വൻതോതിൽ കടമെടുത്താണ് കേരളസർക്കാർ ഇതിനുവേണ്ട പണം കണ്ടെത്തുന്നത്. മത്സ്യത്തൊഴിലാളിസമൂഹത്തിന്റെയും സാധാരണക്കാരുടെ സുസ്ഥിര ജീവിത സ്വപ്നങ്ങളെയും പണയംവെച്ചുകൊണ്ടാണ് ഈ പണം സമാഹരിക്കപ്പെടുക .”

കേരളത്തിലെ ശാസ്ത്രജ്ഞർ തയ്യാറാക്കിയ ഈ പഠനറിപ്പോർട്ട് https://www. vizhinjamtheeram.org/reports/ എന്ന വെബ്സൈറ്റിൽനിന്ന് ഡൗൺലോഡ് ചെയ്ത് വായിക്കാം. ഈ കുറിപ്പിന്റെ വായനക്കാർ അങ്ങനെ ചെയ്യണമെന്ന് ഞാൻ അഭ്യർഥിക്കുന്നു. റിപ്പോർട്ടിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വസ്തുതകളുടെ ആഴവും അവർ മുന്നോട്ടുവെയ്ക്കുന്ന വാദങ്ങളും ശക്തിയും കണ്ട് നിങ്ങൾ അദ്ഭുത പ്പെടുമെന്ന കാര്യം എനിക്കുറപ്പാണ്. പൊതുജനങ്ങളോടുചെയ്യുന്ന ഏറ്റവും വലിയ സേവനമാണ് ഈ റിപ്പോർട്ട്. കേരളത്തിലെ ജനങ്ങൾക്കുമാത്രമല്ല ജനാധിപത്യ ചിന്താഗതിക്കാരായ എല്ലാ ഇന്ത്യക്കാർക്കും ഇതിന്റെ ഗുണം ലഭിക്കും. വളച്ചൊടിച്ച അവകാശവാദങ്ങൾ നടത്തുന്ന കോർപ്പറേറ്റ് കമ്പനി കളെക്കുറിച്ചും അതിന് ഒത്താശ ചെയ്തുകൊടുക്കുന്ന രാഷ്ട്രീയ സംവിധാനങ്ങളെക്കുറിച്ചും ജാഗ്രത പാലിക്കാൻ ഈ റിപ്പോർട്ട് നമ്മളെ പഠിപ്പിക്കും.

മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപതിപ്പ്
9 ജനുവരി 2024.

Tax contribution by States needs to be revised

R. Srinivasan & S. Raja Sethu Durai

The tax contribution of each state is a good measure of efficiency, and the GST regime creates an opportunity for its inclusion in the distribution formula

The Finance Commission's important job is to recommend a distribution formula specifying each State's share in the part of the Union tax revenue assigned to States. Such distribution formulas have a few weighted determinants. Since the Ist Finance Commission, some States have been arguing that their contributions to the Union tax revenue have been higher than others and, therefore, they rightfully have higher shares in the Union tax revenue. In the first eight Finance Commissions, tax contribution with very little weight was a determinant in the distribution formula. Since the 10th Finance Commission, this tax contribution was dropped from the distribution formula. Here, we argue that tax contribution by each State is a good measure of efficiency, and the Goods and Services Tax (GST) regime creates an opportunity for its inclusion in the distribution formula.

Equity, efficiency in tax revenue transfers

Two important tasks of the Finance Commissions are (i) to recommend the proportion of the Union tax revenues to be assigned to States and (ii) to recommend the share of each State in the assigned tax revenue. Till 2000, that is, the 10th Finance Commission, the States' share was restricted only to personal income tax and Union excise duties and after that, all the Central tax revenues were pooled, and States' shares were decided. With reference to the second task, the Finance Commission devises a distribution formula to arrive at a share for each State, and it is based on the principles of equity and efficiency. Equity stipulates that the revenue-scarce States and States with higher expenditures get larger shares of Union tax revenue than others. Efficiency is to reward the States that are efficient

in collecting revenue and rationalising spending. The trade-off between equity and efficiency is normative and remains dynamic in successive Finance Commission recommendations.

States from which large volumes of income tax revenue have been collected argued to consider and assign a higher weight to 'tax collection' as an indicator of tax contribution. The origin of income is essential to estimate States' contributions to income tax revenue, which is difficult to identify, as a person may pay income tax from one State though the income earning is from other States. Successive Finance Commissions have assigned 10% to 20% weight to income tax revenue collection/ assessment in the distribution formula for income tax revenue because collection is not a good indicator of contribution. In the case of Union excise duties, the value of taxable products consumed in a State is essential to decide its contribution. Due to the unavailability of proper consumption statistics, contribution was never a determinant in the distribution formula for Union excise duties.

We should note that tax contribution is an efficiency indicator because a State's level of development and economic structure decides its tax contribution. However, Finance Commissions had assigned only 10% to 20% weight to this efficiency indicator. Population, a chief indicator of the expenditure needs of the State, was given 80% to 90% weight in the first seven Finance Commissions as far as income tax distribution was concerned. In the case of distributing revenue from Union excise duties, the entire distribution was based on population or other indicators of expenditure needs such as area, per capita income, proportion of Scheduled Caste/Scheduled Tribe population, and some indicators of social and physical infrastructure needs. Since the 10th Finance Commission, the Commission has recommended a single distribution formula for both income tax and Union excise duties. Thus, the Finance Commissions have always favoured assigning more than 75% weight to equity indicators.

Since 2000, the formula for the distribution of pooled Central tax revenues included tax effort and fiscal discipline as efficiency indicators with a weight of around 15%. Tax effort is broadly defined as the ratio of own revenue of a State to its Gross Domestic Product. Fiscal discipline is the proportion of own revenue to the revenue expenditure of a State. In the

15th Finance Commission, the distribution formula had tax effort with a weight of 2.5%, and demographic performance, an indicator of efficiency in population control, was given a weight of 12.5%. The remaining 85% weight was distributed among equity indicators of per capita income, population as per the 2011 Census instead of the conventional 1971 Census, area, forest cover, etc.

Tax contribution in distribution formula

Even though some States have been arguing for increasing the weightage for efficiency indicators such as tax effort and fiscal discipline, these indicators have received lower weights as they are unstable. The tax effort is affected by discretionary tax policies and unexpected changes in actual tax bases. The fiscal discipline is affected by contractual payments such as salaries, pensions, and interest payments, as well as the tied-grant-induced expenditures of States. An objective measure of tax contribution by States, given the stability in tax structure, should be a good indicator of efficiency and be assigned a larger weight. GST satisfies this criterion.

GST is a consumption-based destination that is equally divided between the State and Central governments. In other words, the State GST accrual (inclusive of Integrated GST settlement) to a State should be the same as the Central GST accrual to the Union government from that State. Therefore, accurately estimating the tax contribution from a State to the Union exchequer is feasible under GST. Since GST a unified tax system, the calculations by these authors show that there is not much of a variation in the tax efforts of States. However, the absolute amount of GST revenue generated from each State would differ by the size and structure of States economies, and this marks the importance of the inclusion of this tax contribution as an efficiency indicator in the distribution formula. A State's GST contribution is not affected by discretionary tax policies of the State; it only reflects the accurate tax base of the State that is being exploited for the national good.

In addition to GST, petroleum consumption is also an indicator of tax contribution to the national exchequer. The Union excise duty and sales tax on petroleum products are outside GST. The cascading tax burden of these two taxes in addition to the burden of customs duty on petroleum imports falls on the final consumers of

petroleum products in a State. Just like GST, the relative shares of petroleum consumption vary across States, but such shares are stable over time for every State. Therefore, the relative share of a State's petroleum consumption reflects the relative contribution of the State to the national exchequer in the category of Union excise duties and customs duties on petroleum products.

Including the relative GST contribution and petroleum consumption of a State in the distribution formula is irresistible for yet another reason, that is, both these two ratios indicate the relative differences in the incomes (both personal and corporate) accrued to the residents of a State because consumption is a function of income. The share of CGST and Union excise duty is about 30% of States' share in Central tax revenue in 2021-22 and the similar ratio for personal and corporate income taxes is 64%.

Thus, the two relative contributions, namely GST revenue and petroleum consumption, of States are fair and accurate measures of State contributions to the national exchequer and good measure of efficiency. There is a persuasive case for the 16th Finance Commission, recently constituted by the Union government, to debate and include these ratios as a measure of efficiency with a weightage of at least 33% in the distribution formula.

(R. Srinivasan is a member, State Planning Commission.

S. Raja Sethu Durai is Professor of Economics, University of Hyderabad)

The Hindu

23, January 2024

India's problem-different drugs, identical brand name

Dinesh C. Thakur & Prashant Reddy T.

It is a case of deadly similarity which the medical community has been complaining about for many years, to no avail.

Recently, Oncologist Dr. Vincent Rajkumar expressed his shock on social media over the fact that two different drugs, treating entirely different conditions, had identical brand names-'Linamac'. While the drug bearing the name 'Linamac 5' is used to treat multiple myeloma, which is a type of cancer, the other drug bearing the name 'Linamac' is a drug used to treat diabetes. The consequences of confusion between these medications at the pharmacy can be serious for patients.

An old problem

The use of identical trade names for drugs with different active ingredients is an old problem in India, and the medical community has been complaining about the issue for several decades. The most popular example cited by doctors is that of the brand name Medzole, which is used by four different companies to sell four different active ingredients treating entirely different medical conditions. The first company uses 'Medzol' to sell a drug containing Midazolam which is used as a sedative. The second company uses the name 'Medzole-DSR' to sell a combination of domperidone and pantoprazole which is used to treat stomach acidity. A third company uses the name 'Medzole 400' for a formulation containing albendazole that is used in deworming treatment for children. A fourth company uses 'Medzole 200' for a formulation containing Itraconazole, which is a powerful antifungal drug used to treat diseases such as "black fungus".

The use of identical trade names is only one part of the problem. The more wide-ranging problem is the use of similar trade names which are phonetically and visually similar. For example, while one company uses the brand 'Medpol' to sell paracetamol, a second company uses the brand

'Medrol' to sell a corticosteroid and a third company uses 'Metrozole' to sell an antibiotic. These names sound phonetically similar to 'Medzole' and also similar to each other, with only a letter or two substituted.

It is not always that different companies use identical or similar names to sell different active ingredients. Sometimes, the same company will harvest a successful brand name for one formulation to promote a second formulation. For example, the company that uses the brand name 'I-Pill' to sell an emergency contraceptive (ECP) containing Levonorgestrel uses the brand name 'i-Pill Daily' as a daily contraceptive pill containing Levonorgestrel and Ethinylestradiol. An ECP is ued after sexual intercourse to prevent fertilisation, while a daily contraceptive is used to prevent ovulation and fertilisation. These are not interchangeable, and any confusion at the pharmacy can cause unwanted pregnancies.

The use of such identical or similar names is especially worrying in a country such as India for two reasons. First, the packaging of all drugs in India bears the name and prescription advice in the English language, a language spoken by less than 10% of the population. Second, Indian pharmacies are poorly regulated. Not only do many pharmacies in India routinely dispense drugs without prescriptions, but several also do not comply with the legal requirement to operate only with trained pharmacists who are registered with the Pharmacy Council of India. These factors already increase the possibility of errors in dispensing drugs. Add to this deadly combination, identical or similar sounding brand names of drugs, and the possibility of prescription errors increases even further.

Judiciary's recommendation

The problem of similar or identical trade names for drugs has been known for several decades. The Supreme Court of India (in Cadila Health Care Ltd. vs Cadila Pharmaceuticals Ltd., 2001) and the Parliamentary Standing Committee on

Health and Family Welfare in its 59th report (2012) urged the Ministry of Health to put in place processes to prevent the use of names for drugs that are confusingly similar. After all, even the Registrar of Companies and the Office of Registrar of Newspapers for India have systems in place to ensure that no two companies or publications have identical or similar names.

Regrettably, the recommendations of the Court and Parliament were ignored by the Ministry of Health, until in 2019 when Justice Pratibha M. Singh of the Delhi High Court, a former intellectual property lawyer, hauled up the Drugs Controller General of India (DCGI) in yet another case of pharmaceutical trademark infringement that landed on her docket. Pharmaceutical companies regularly litigate against each other under trademark law in courts across India over same or similar sounding trademarks.

Under Justice Singh's watch, the Ministry of Health brought in the Drugs and Cosmetics (Thirteenth Amendment) Rules, 2009. These rules put in place a flimsy system that required pharmaceutical companies to provide an "undertaking" to State drug controllers, along with their applications for manufacturing licences, that the brand name of the drug for which they were seeking a manufacturing licence was unlikely to cause "confusion or deception in the market". To this end, the rules required pharmaceutical companies to carry out a search for similar names "...in trademarks registry, central database for brand name or trade name of drugs maintained by Central Drugs Standard Control Organisation (CDSCO), literature and reference books on details of drug formulations in India, and internet".

This framework was pointless for two reasons. First, self-certification just does not work in India, as evident from the fact that many drugs in India continue to have confusingly similar names. Second, even if a company wanted to comply with the new rule, there is no database in India of all pharmaceutical brand names. The CDSCO would first have to build such a database by collecting data from the 36 different drug controllers in each State and Union Territory.

No data in India

As a country, India has no data on prescription errors. And for the Ministry of Health, the absence of data is the absence of a problem. Once the Ministry of Health accepts that there is a problem, it can start the reform process by replicating mechanisms such as those that exist in the United States and Europe. Both jurisdictions have specific divisions within their drug regulators to examine the names of drugs on a number of factors to avoid confusion in order to minimise prescription errors. There is not an iota of political will within the Drug Regulation Section of the Ministry of Health to undertake similar reforms in India.

[Dinesh Thakur and Prashant Reddy T. are the co-authors of The truth Pill: The Myth of Drug Regulation in India (2022)]

The Hindu,
25 January 2024

Untapped Potential

Mohit Sharma

India's two-decade journey with Geographical indication tags has shown limited outcome and there is an urgent need to simplify the registration processes to ensure that the protection mechanism helps producer communities

GEOGRAPHICAL INDICATION (GI) is a form of certification that recognises unique products based on their origin, which is often attributed to agro-climatic variations and traditional cultivation practices. This certification is also extended to non-agricultural products, such as handicrafts, based on human skills, materials and resources available in certain areas that make the product unique. Consumers prefer genuine products, and GI provides the assurance of authenticity while also promoting community development.

Trade reforms, legal protection and consumer acceptance are necessary to commercialise local products and gain premium prices in domestic and international markets. Empirical evidence from many developing and developed countries shows that GI helps economic enhancement at the producer's level. But this is not true to the same extent in India, perhaps due to flaws in the GI registration system and market inefficiencies. Therefore, India's journey of over two decades-the Geographical Indications of Goods (Registration and Protection) Rules was enacted in 1999- with GI has had limited outcomes and requires more popularisation to achieve its full economic potential. This article seeks to provide a perspective on the efforts and attention towards Gl from national and international lenses and draw policymakers' attention to this issue.

India vis a vis world

Compared to other nations, India lags in Gl registration. Till December 2023, Intellectual Property India received just 1167 applications, of which only 547 products have been registered, as per the Gl Registry. This means the applicaton acceptance ratio is only about 46 per cent, which indicates that regulations are quite strict. It took over a decade for the famous Alphonso mango to receive GI registration due to disputes over geography.

Germany leads in GI registrations, with 15566 registered products, followed by China (7247), as per 2020 data with the World Intellectual Property Organization (see ‘Prime indicators’). Globally, wines and spirits comprise 51.8 per cent of registered Gls, followed by agricultural products and foodstuffs at 29.9 percent. In India, handicraft (about 45 per cent) and agriculture (about 30 per cent) comprise the majority of the Gl products.

At the level of the World Trade Organization (WTO), Gl is governed under the Agreement on Trade Related Aspects of Intellectual Property Rights (TRIPS). Article 22 (1) of TRIPS defines Gls as “indications which identify a good as originating in the territory of a member, or a region or locality in that territory, where a given quality, reputation or other characteristic of the good is essentially attributable to its geographic origin”. In many EU nations, GI is classified in two basic categories-Protected GI (PGI) and Protected Destination of Origin (PDO). India only has the PGI category.

Since India’s GI Act was framed more than two decades ago, it is time to amend it, along with the GI application forms and application processing time. This should be accompanied with suitable institutional development. There is also a need to help producers benefit after the registration process since they are often clueless on how to proceed after getting a Gl tag.

The definition of "producers" also lacks clarity, which results in the involvement of intermediaries who share the benefits that should go only to the producers. Health, social wellbeing and welfare policies for artisans and labourers in the non farm sector have also not received required attention from the policymakers. The government should bolster support to the GI workers in this regard.

A Sector Ignored

Since its inception, there has been significant controversy among the WTO member countries on accepting Gl as an intellectual property. There have been disputes on various Gl products, such as Darjeeling tea and Basmati rice, which were claimed by one country as their property and legally challenged by another. The reason is that though WIPO promotes and develops intellectual property rights, Gls receive limited attention compared to patents, trademark and copyrights. An analysis of WTO's annual reports published over the past 22 years shows that the multilateral organisation's focus has been majorly on maintaining a national register for GIs, with little attention on promoting Gls or bilateral agreements. There is an urgent need to promote GIs among participating nations, securing farmer and consumer interests, with discussion on subsidies and free trade agreements. Special trade agreements can facilitate GI trade between countries.

Academic Attention

Though academic attention on GI has not been enough across nations, a recent push is evident. Bibliographic assessment through literature review of academic research, with results analysed through software, shows that a total of 138 articles could fall under Gl research since 2017. These are related to producers (48.5 per cent) consumers (44.2 per cent), marketers (5 per cent) and entrepreneurs (2 per cent).

An analysis of publication trends over the past two decades reveals that the number of publications was below 15 from 2002 to 2016. However, there

has been a recent increase, with 29 articles published in 2020. The highest number of articles published (35) was in 2021.

Analysis of country-wise publication trend shows clear dominance by European countries like Italy (48), Spain (28) and France (20). India has had very limited publications, numbering about seven.

How to Popularise GI

The government should incentivise Gls at the initial juncture-at the producers' level-to boost the numbers. Emphasis should also be on amendment of laws to clearly dictate exclusion of "non-producers" from benefiting from Gls, and ensure direct benefits to producers. It is also important to use technology, focus on skill-building and digital literacy among GI producers, manufacturers and labourers to ensure they can keep pace with modern trends and consumers requirement.

The government's One District One Product scheme should be integrated with Gls through the involvement of food producer organisations. Promotion of GI based products requires special emphasis on marketing and branding, which can be resolved to a certain extent by developing market outlet schemes. This can be integrated with the existing schemes to establish exclusive *gramin haats* (rural markets). These platforms would also be centres of tourist attraction and provide easy purchase option of GI products to visitors.

But the foremost thing is establishment of testing laboratories at such markets to ensure that consumers have faith in the quality of these products. The National Agriculture Market-eNAM-an online trading platform for agricultural commodities in India, must carry a separate tab for Gl-based products to provide an easy interface to all buyers and sellers.

There has been a rise in the number of startups in recent years, which should be aligned with the

Sustainable Development Goals (SDGs). Connecting Gls with such startups and linking their performance with that of SDGs will ensure that they contribute to social development, while also provide attention to GI products.

Government agencies, trade and producer associations should integrate to organise more exhibitions for popularisation of GI-based products with the use of various types of media. India's embassies should also promote Gl-based product to encourage growth in the foreign market. The government should make efforts to ensure that the international tariff regime for GI products is favourable to our products. Developing nations can also make a case for special attention to Gl products in the global market at WTO. The "vocal for local" initiative can also be enhanced by accelerating GI protection.

Gl is a powerful tool for protecting traditional knowledge, culture and can boost socio-economic development. However, there is a need to increase income of producers by establishing pre- and post- registration Gl-promotion mechanisms. More commodities should be brought under the Gl umbrella. Subsidies for growers and promotion at national and international fairs are necessary. State-level attention from stakeholders is also crucial to protect producers' and consumers' interests.

(Mohit Sharma is an assistant professor at the School of Agribusiness and Rural Management, Dr Rajendra Prasad Central Agricultural University, Pusa, Samastipur, Bihar)

Down to Earth
16-31 January 2024

The road to a healthy democracy

Prathap C. Reddy

It is in the realm of healthcare that we find foundation for a healthier more resilient and productive Society

The prospect of elevating India to the status of a developed nation by 2047, the 100th year of its Independence, is captivating. This vision of a 'Viksit Bharat' (Developed India) has never been as achievable as it is today. Today, India is taking a quantum leap in every sector. There has been a massive expansion in social and economic infrastructure, a boost to entrepreneurship, rural transformation, and a manifold increase in the number of universities and colleges. Chandrayaan has set a new milestone in science and technology and our digital public infrastructure, from Aadhaar to UPI, is the envy of the world.

This does not just narrate a story of self-reliance but also showcases to the world what India can do. The Viksit Bharat Mission embodies the spirit of progress and development, aiming to transform our nation into a powerhouse of innovation, economic strength, and social prosperity. Central to this mission is the well-being of our citizens and identifying ways to bring health equity for all. It is in the realm of healthcare that we find the foundation for a healthier, more resilient, and productive society. Over the past two decades, we have emerged as a hub of medical innovation and talent. The explosive evolution of Indian healthcare is a testament to the transformative role the sector can play in our quest for a developed nation and the time to expand its contributions is now.

Advantage and challenge

India's biggest advantage is its demographic dividend. With a population of over 1.4 billion, India is one of the youngest nations with a median age of 29 years. This is an enormous opportunity, likely to last till 2047. Using this dividend well, we can propel India into a Viksit Bharat. Having said that, if this population is not healthy, we are potentially looking at reduced productivity

and a substantially high economic burden. India bears the dubious distinction of being the diabetes capital with 101 million diabetics and 136 million with prediabetes. Cardiovascular diseases top the mortality charts, and cancer incidence is projected to rise by 57.5% by 2040. Trends over the past decade also indicate a reduction in the average age of people impacted by chronic diseases. It is important to prioritise preventive healthcare to avoid the onset of chronic diseases and equip every individual with knowledge and action they need to stay one step ahead of it. With technological innovations, scientific research, and a growing understanding of risk factors, preventive healthcare has touched new possibilities. Based on their family history, current lifestyle, genomics data and more, today an individual has the power to know what they are possibly at risk for well in advance and take the steps to reverse its onset. Artificial Intelligence (AI), too, is playing a transformative role in preventive healthcare, from risk stratification, early detection, to creation of personalised prevention plans with targeted behaviour interventions. We need to work towards ensuring every individual has access to necessary preventive care tools that gives them control of their own health. Healthcare professionals, too, should advocate for preventive measures and encourage timely interventions and modifications to their patients at every juncture.

Leading the world by example

India's healthcare sector is at the cusp of transformation, potentially giving rise to a new healthcare model for the world to follow. We have already proven our clinical excellence and prowess with success rates that surpass global benchmarks. We are pioneers in redefining healthcare delivery, with the patient at the absolute centre. The effective integration of Al and Machine Learning (ML) is further fuelling the emergence of these new care models that take care to the patient, enhance their access to services, and ensure a step change in quality of care. Instead of merely expanding hospital capacity, healthcare providers in this new model are expanding patient touch points, ranging from neighbourhood facilities and clinics to every individual's mobile device and wearable. While this will help boost access and reduce the cost of care for every Indian, it also sets an example for the world to follow in the type of health care service every individual deserves.

India is also globally famed for a world class healthcare infrastructure and incredible clinical talent that delivers the best in clinical outcomes at scale and at a fraction of the global cost - approximately one-tenth. This establishes India's healthcare industry as a global leader in infrastructure, technology, specialist doctors, and nursing professionals. With patients from over 145 countries choosing India for their treatments, we have emerged as a medical value travel hub, particularly in the highly specialised areas of oncology, cardiology, orthopaedics, transplants, and robotic surgeries. A significant milestone has also been the introduction of Proton Beam Therapy technology, making India a regional leader in cancer treatment. Medical value travel can play a strategic role is creating employment, earning foreign exchange, and bolstering India's position in the global competency scale.

India stands at a pivotal moment in its healthcare journey. By re-imagining our healthcare model, we can position ourselves as the global destination for medical value travel, a powerhouse in Al-driven healthcare solutions, and a leader in combating non-communicable diseases. For this to be truly India's century, every individual and institution in the country should resolve to make India's progress their priority.

(Prathap C. Reddy is founder and chairman, Apollo Hospitals Group)

The Hindu,
6 February 2024

അടിസ്ഥാന ക്രിമിനൽ നിയമങ്ങൾ മാറുമ്പോൾ

വി.എസ്. സിജു

ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക സാംസ്കാരിക ഭൂമികയുമായി ഇഴചേർന്നതാണ് ആ രാജ്യത്തു നടക്കുന്ന കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ. അവ തടയാനുള്ള ക്രിമിനൽ നിയമങ്ങൾക്കും അതേ ഭൂമികയുമായി ഇഴയടുപ്പമുണ്ടാകണം എന്നതിൽ സംശയമില്ല. കൊളോണിയൽ ഭരണത്തിന്റെ ശേഷിപ്പായ ഇന്ത്യൻ ക്രിമിനൽ നിയമത്തിന്റെ സ്വദേശിവത്കരണത്തിന് അതിനാൽതന്നെ ഏറെ മാനങ്ങളുണ്ട്. ഒരു നൂറ്റാണ്ടിലേറെ പഴക്കമുള്ള ക്രിമിനൽ നിയമങ്ങൾ മാറുമ്പോൾ ബാധിക്കുക ജനങ്ങളെയാകെയാണ്. പ്രായോഗിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുക പ്രധാനമായും നിയമവിദ്യാർത്ഥികൾ മുതൽ ന്യായാധിപർവരെയുള്ളവരാണ്. അതിനെക്കുറിച്ചൊരു അന്വേഷണം.

രാജ്യത്തെ അടിസ്ഥാന ക്രിമിനൽ നിയമങ്ങളായ ഇന്ത്യൻ പീനൽ കോഡും (ഐ.പി.സി.), കോഡ് ഓഫ് ക്രിമിനൽ പ്രൊസീജറും (സിആർ.പി.സി.) ഇന്ത്യൻ എവിഡൻസ് ആക്ടും (തെളിവുനിയമം) ഭാരതീയ ന്യായ സംഹിതയ്ക്കും (ബി.എൻ.എസ്.), ഭാരതീയ നാഗരിക സുരക്ഷാ സംഹിതയ്ക്കും (ബി.എൻ.എസ്.എസ്.), ഭാരതീയ സാക്ഷ്യ സംഹിതയ്ക്കും (ബി.എസ്.എസ്.) വഴിമാറാൻ കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ വിജ്ഞാപനം മാത്രം മതി. ഡൽഹി നാഷണൽ ലോ യൂണിവേഴ്സിറ്റി മുൻ വൈസ് ചാൻസലർ ഡോ. രൺബിർസിങ് ചെയർമാനായ കമ്മിറ്റിയാണ് ഒരു നുറ്റാണ്ടിലേറെ പഴക്കമുള്ള ഇന്ത്യൻ ക്രിമിനൽനിയമങ്ങൾ പരിഷ്കരിച്ച് ഹിന്ദിപ്പേരുകളിൽ പുതിയ നിയമങ്ങൾ അവതരിപ്പിച്ചത്. ഡോ. ജി.എസ്. ബാജ്പേയി (രജിസ്ട്രാർ, എൻ.എൽ.യു., ഡൽഹി), ഡോ. ബാൽരാജ് ചൗഹാൻ (വൈസ് ചാൻസലർ, ഡി.എൻ.എൽ.യു., ജബൽപുർ), മഹേഷ് ജേഠ്മലാനി (സീനിയർ അഡ്വക്കേറ്റ്), ജി.പി. തരേജ (മുൻ ജില്ലാ സെഷൻസ് ജഡ്ജി, ഡൽഹി) എന്നിവരായിരുന്നു കമ്മിറ്റിയിലെ മറ്റംഗങ്ങൾ.

ഓഗസ്റ്റ് 12-ന് ആഭ്യന്തരമന്ത്രി അമിത്ഷാ പുതിയ ബില്ലുകളുടെ കരട് പാർലമെന്റിൽ അവതരിപ്പിച്ചു. അപാകങ്ങൾ പരിശോധിച്ച് തിരുത്താൻ ബില്ലുകൾ പിന്നീട് എം. പി. ബ്രിജ്ലാലിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള പാർലമെന്ററി സ്റ്റാൻഡിങ് കമ്മിറ്റിയുടെ പരിഗണനയ്ക്കുവിട്ടു. പുതിയ നിയമത്തെക്കുറിച്ച് നിയമകമ്മിഷന്റെ അഭിപ്രായം ആരായുന്നതുപോലും അതിനുശേഷ മായിരുന്നു.

ഡിസംബർ 13-ന് നിയമം പുതുക്കി അവതരിപ്പിച്ചു. ഡിസംബർ 25-ന് ക്രിസ്മസ് ദിനത്തിൽ രാഷ്ട്രപതി

പുതിയനിയമങ്ങൾക്ക് അംഗീകാരം നൽകി. നിയമം നടപ്പാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള വിജ്ഞാപനം ഏതു നിമിഷവും പ്രതീക്ഷിക്കാം. പുതിയ നിയമത്തിന് ഹിന്ദിപ്പേരുകൾ ഒഴിവാക്കണം എന്ന തടക്കമുള്ള ചർച്ചകൾ നിയമ കമ്മിഷനിൽ ഉയർന്നിരുന്നു. ഐ.പി.സി. 2024 എന്നാക്കിയാൽ പോരേ എന്ന നിർദേശവും ഉന്നയിക്കപ്പെട്ടു. പക്ഷേ അതൊന്നും അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടില്ല.

മനുസ്മൃതിയോളം പഴക്കമുള്ള പാരമ്പര്യം

കൈയേറ്റം മുതൽ ബലാത്കാരംവരെയുള്ള പ്രവൃത്തികൾ മനുസ്മൃതിയിലും കുറ്റകൃത്യമായിട്ടാണ് ഇന്ത്യയിൽ/ഭാരതത്തിൽ കണക്കാക്കിയിരുന്നത്. യൂറോപ്യൻ അധിനിവേശകാലത്ത് മുസ്ലീം ക്രിമിനൽ നിയമമായിരുന്നു രാജ്യത്തുണ്ടായിരുന്നത്. പക്ഷേ, രാജ്യത്ത് ആകമാനമായ ഒരു ഏകീകൃതനിയമം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

ബ്രിട്ടന്റെ കോളനിവാഴ്ചക്കാലത്ത് 1835-ലാണ് ആദ്യമായി രാജ്യത്ത് നിയമ കമ്മീഷൻ നിലവിൽ വന്നത്. ടി.ബി. മെക്കാളെ പ്രഭുവായിരുന്നു ചെയർമാൻ. 1837-ൽ കമ്മീഷൻ ഐ.പി.സി.യുടെ കരട് കൈമാറി. 1860 ഒക്ടോബർ ആറിനാണ് ഐ.പി.സി.ക്ക് ഗവർണർ ജനറലിന്റെ അനുമതി ലഭിച്ച് ഇന്ത്യയിലൊട്ടാകെ ബാധകമായ നിയമമായിമാറുന്നത്.

ഇതിനു തുടർച്ചയായി ക്രിമിനൽ നടപടിച്ചട്ടങ്ങൾക്ക് ആദ്യം രൂപം നൽകുന്നത് 1882-ലാണ്. 1898-ൽ ഇതിൽ ഭേദഗതി കൊണ്ടുവന്നു. പിന്നീട് 41-ാം നിയമകമ്മീഷൻ റിപ്പോർട്ടുപ്രകാരം 1973-ൽ വീണ്ടും നിയമം ഭേദഗതി ചെയ്ത് അവതരിപ്പിച്ചു. 1872-ലാണ് തെളിവു നിയമം നിലവിൽവന്നത്.

ഈ നിയമങ്ങൾക്കുപകരമായി പുതിയ നിയമങ്ങൾ നിലവിൽ വന്നത് ബാധിക്കുക അടിസ്ഥാന നീതിനിർവഹണത്തെ മാത്രമല്ല.

പഴയ നിയമങ്ങൾ ഒറ്റയടിക്ക് ഇല്ലാതാകില്ല

നിയമവിദ്യാർഥി മുതൽ നീതി നിർവഹണത്തിനായി നിയോഗിക്കുന്ന ഏറ്റവും താഴെത്തട്ടിലുള്ള പോലീസുദ്യോഗസ്ഥനെവരെയാണ് ക്രിമിനൽ നിയമത്തിന്റെ മാറ്റം ബാധിക്കുക. പുതിയ നിയമം നിലവിൽവന്നാലും വരുന്ന 25 വർഷത്തിലധികം ഇന്ത്യൻ ശിക്ഷാനിയമവും (ഐ.പി.സി.) ക്രിമിനൽ നടപടിച്ചട്ടങ്ങളും (സി.ആർ.പി.സി.) തെളിവുനിയമവും കോടതിവ്യവഹാരങ്ങളുടെ ഭാഗമായിരിക്കും. നിലവിലെ കേസുകളിലെ വിചാരണയും അപ്പീലുമൊക്കെ പരിഗണിച്ചു തീർപ്പാക്കാൻ കുറഞ്ഞത് അത്രത്തോളം സമയം വേണ്ടിവരും. പുതിയ ക്രിമിനൽനിയമങ്ങൾക്ക് മുൻകാല പ്രാബല്യം ഉണ്ടാകില്ല. അതിനാൽത്തന്നെ

നിലവിലെ കേസുകളുടെ തുടർ നടപടികളെല്ലാം നിലവിലെ നിയമങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കും. ഒരു നൂറ്റാണ്ടിലേറെ പഴക്കമുള്ള ക്രിമിനൽ നിയമങ്ങൾ മാറുമ്പോഴുള്ള പ്രായോഗിക പ്രശ്നങ്ങൾ ബാർ കൗൺസിൽ ഓഫ് ഇന്ത്യയുടെ യോഗത്തിൽ കേരളത്തിന്റെ പ്രതിനിധി അഡ്വ. എൻ. മനോജ്കുമാർ ഉന്നയിക്കുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ, ചർച്ചചെയ്യാൻപോലും തയ്യാറാകാതെ പുതിയ നിയമത്തെ സ്വാഗതം ചെയ്യുകയാണുണ്ടായതെന്ന് അദ്ദേഹം പറയുന്നു.

പുതിയ നിയമത്തിലേക്ക് തിടുക്കത്തിൽ

കോളനിവാഴ്ചയുടെ ശേഷിപ്പായ ക്രിമിനൽ നിയമങ്ങൾക്കു പകരമായി മണ്ണിന്റെ മണമുള്ള നിയമം എന്നാണ് പുതിയ നിയമത്തെക്കുറിച്ച് കേന്ദ്ര ആഭ്യന്തരമന്ത്രി അമിത് ഷാ അഭിപ്രായപ്പെട്ടത്. അധിനിവേശതാത്പര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്ന നിയമത്തിന് മാറ്റം വേണമെന്നതിന് പൊതുവിൽ അംഗീകാരമുണ്ടെങ്കിലും പാർലമെന്റിൽ വിശദമായി ചർച്ച ചെയ്യാതെ പുതിയ നിയമത്തിന് അംഗീകാരം നൽകിയതിൽ തിടുക്കമുണ്ടായി എന്ന അഭിപ്രായം ശക്തമാണ്. നിലവിലെ നിയമത്തിന്റെ പോരായ്മകളാണ് നിയമം പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രധാന കാരണങ്ങളായി ആഭ്യന്തര സെക്രട്ടറി ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയത്. അതിനെ ഇങ്ങനെ ചുരുക്കാം.

- നിലവിലെ നിയമ സംവിധാനത്തിന്റെ സങ്കീർണത.
- കോടതികളിൽ കെട്ടിക്കിടക്കുന്ന കേസുകൾ
- കുറ്റവാളിയാണെന്ന് കണ്ടെത്തുന്നതിലെ കുറവ്.
- വളരെ കുറഞ്ഞ പിഴ 10 രൂപ മുതൽ 500 രൂപ വരെ
- ജയിലിലെ വിചാരണത്തടവുകാരുടെ പെരുപ്പം
- നിയമ സംവിധാനത്തിൽ ആധുനിക സാങ്കേതിക സംവിധാനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള തടസ്സം
- അന്വേഷണത്തിനുള്ള കാലതാമസം, സങ്കീർണമായ അന്വേഷണം, കേസുകൾ തീർപ്പാക്കുന്നതിലെ കാലതാമസം
- ഫൊറൻസിക് തെളിവുകൾ ഉപയോഗിക്കാനുള്ള ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ

ചർച്ചകൾ 2019-ൽ തുടങ്ങി

ഐ.പി.സി.ക്കു പകരമായ ഭരതീയ ന്യായ സംഹിത (ബി.എൻ.എസ്.) തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള ചർച്ചകൾ 2019 സെപ്റ്റംബറിൽ തുടങ്ങിയിരുന്നു. ഗവർണർമാർ, മുഖ്യമന്ത്രിമാർ, കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശത്തെ ഭരണാധികാരികൾ എന്നിവരിൽ നിന്നൊക്കെ നിർദേശങ്ങൾ തേടി. സുപ്രീം കോടതി ചീഫ് ജസ്റ്റിസ്, ഹൈക്കോടതി ചീഫ് ജസ്റ്റിസുമാർ, ബാർ കൗൺസിലുകൾ,

നിയമസർവകലാശാലകൾ, പാർലമെന്റ് അംഗങ്ങൾ എന്നിവരിൽ നിന്നൊക്കെ അഭിപ്രായങ്ങൾതേടി. ഇതിന്റെ തുടർച്ചയായിട്ടാണ് 2020 മാർച്ചിൽ ഡൽഹി നാഷണൽ ലോ യൂണിവേഴ്സിറ്റി വൈസ് ചാൻസലർ ചെയർമാനായ കമ്മിറ്റിക്ക് രൂപം നൽകിയത്. സി.ബി.ഐ. അടക്കമുള്ള അന്വേഷണ ഏജൻസികളുടെ അഭിപ്രായം ഈ കമ്മിറ്റി ആരാഞ്ഞു. നാഷണൽ ലോ യൂണിവേഴ്സിറ്റി കമ്മിറ്റി 2022 ഫെബ്രുവരിയിൽ കേന്ദ്ര സർക്കാരിന് റിപ്പോർട്ട് കൈമാറി.

3,200 നിർദേശങ്ങളാണ് കമ്മിറ്റിക്കു ലഭിച്ചത്. ഇതു വിശദമായി പരിശോധിച്ച കേന്ദ്ര ആഭ്യന്തരമന്ത്രാലയം ഇതിനു തുടർച്ചയായി മൂന്ന് പുതിയ ക്രിമിനൽ നിയമങ്ങൾ തയ്യാറാക്കി പാർലമെന്റിൽ അവതരിപ്പിക്കുകയായിരുന്നു. നാലുവർഷം നീണ്ട വിശദമായ ചർച്ചകളുടെ തുടർച്ചയായിരുന്നു അതെന്നാണ് കേന്ദ്രസർക്കാർ പറയുന്നത്. ജനങ്ങളോട് ചേർന്നുനിൽക്കുന്നതാണ് പുതിയ നിയമങ്ങളെന്നും സർക്കാർ അവകാശപ്പെടുന്നു. പ്രധാന മാറ്റങ്ങൾ ഇങ്ങനെ

ഐ.പി.സി.യിൽ 511 വകുപ്പുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നപ്പോൾ ബി.എൻ.എസ്-ൽ 356 വകുപ്പുകളേ ഉള്ളൂ. കൊലപാതകത്തിനും രാജ്യത്തിനെതിരായ കുറ്റകൃത്യത്തിനും സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും എതിരായ കുറ്റകൃത്യങ്ങൾക്കും പുതിയ നിയമത്തിൽ മുൻഗണന നൽകി. അതോടെ, വകുപ്പുകളും പുനഃക്രമീകരിച്ചു.

ചില ശ്രദ്ധേയമായ മാറ്റങ്ങൾ ഇങ്ങനെ

- മൊബൈൽ പിടിച്ചുപറിച്ചാൽ പ്രത്യേക വകുപ്പ് -304
- കള്ളുകുടിച്ച് പ്രശ്നം ഉണ്ടാക്കുന്നതു പോലുള്ള കേസുകളിൽ സാമൂഹിക സേവനം (വകുപ്പ് 4 എഫ്)
- കുറ്റകൃത്യത്തിനായി കുട്ടികളെ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനെതിരേ പ്രത്യേക വകുപ്പ് (വകുപ്പ് 93)
- അപകടശേഷം വാഹനം നിർത്താതെ പോകുന്ന കേസുകളിൽ പ്രത്യേകവകുപ്പ്- 104(2)
- ഭീകരപ്രവർത്തനത്തിനായി പ്രത്യേക വകുപ്പ് - 111
- രാജ്യത്തിന്റെ പരമാധികാരം, ഐക്യം, അഖണ്ഡത എന്നിവയ്ക്കു നേരെയുള്ള കുറ്റകൃത്യം തടയുന്നതിനായി പ്രത്യേക വകുപ്പ് -150

ഒഴിവാക്കിയ ശ്രദ്ധേയ വകുപ്പുകൾ

- പ്രകൃതിവിരുദ്ധ ലൈംഗിക ബന്ധം- വകുപ്പ് 377.

- വ്യഭിചാരം-വകുപ്പ് 497.
- രാജ്യദ്രോഹക്കുറ്റംവകുപ്പ്-124 എ

ഇത്തരം മാറ്റങ്ങൾക്കപ്പുറം അടിസ്ഥാന വകുപ്പുകളിലും മാറ്റമുണ്ട്. ഉദാഹരണത്തിന് ഐ.പി.സി.യിൽ കൊലപാതക കത്തിനുള്ള ശിക്ഷാ വകുപ്പ് 302 ആണ്. എന്നാൽ, ബി.എൻ.എസ്-ൽ കൊലപാ തകത്തിനുള്ള ശിക്ഷാ വകുപ്പ് 103-ലാണ്. അടിസ്ഥാന പരമായ ഇത്തരം മാറ്റങ്ങൾ കോടതിനടപടികളെ സാരമായി ബാധിക്കുമെന്ന് മുതിർന്ന അഭിഭാഷകർ അടക്കം പറയുന്നു.

മാതൃഭൂമി

8 ഫെബ്രുവരി 2024.

ഊഊഊഊ

പോലീസ് കസ്റ്റഡി 90 ദിവസം വരെ

സ്ഥാപിതമായ വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടും

വി. എസ്. സിജു

പുതിയ ക്രിമിനൽ നിയമത്തിലെ ഏറ്റവും ശ്രദ്ധേയമായ മാറ്റങ്ങളിലൊന്ന് പോലീസ് കസ്റ്റഡി 90 ദിവസം വരെ നീട്ടാം എന്നതാണ്. ഭാരതീയ നാഗരിക സുരക്ഷാ സംഹിതയിലെ (ബി.എൻ.എസ്.എസ്.) വകുപ്പ് 187-ലാണ് പോലീസ് കസ്റ്റഡി 90 ദിവസംവരെയാക്കാമെന്നു പറയുന്നത്. വ്യക്തിസ്വാതന്ത്ര്യത്തെത്തന്നെ ബാധിക്കുന്നതും പോലീസ് ദുരുപയോഗം ചെയ്യാൻ ഏറെ സാധ്യതയുള്ളതുമാണ് ഈ വകുപ്പെന്ന വിമർശനം ഇതിനോടകം ഉയർന്നിട്ടുണ്ട്.

ഇതടക്കമുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ കോടതി നടപടികളെ സാരമായി ബന്ധിക്കുമെന്ന് പ്രോസിക്യൂഷൻ ഡയറക്ടർ ജനറലും മുതിർന്ന ക്രിമിനൽ അഭിഭാഷകനുമായ ടി.എ. ഷാജി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

പോലീസ് കസ്റ്റഡിതന്നെ ഉദാഹരണമായി എടുക്കാം. നിലവിൽ ഒരാളെ അറസ്റ്റ് ചെയ്താൽ പരമാവധി 15 ദിവസമാണ് പോലീസ് കസ്റ്റഡിയിൽ വിടുന്നത്. സി.ആർ.പി.സി. വകുപ്പ് 167-ലാണ് ഇതിനെക്കുറിച്ച് പറയുന്നത്.

ഇക്കാര്യത്തിൽ വ്യക്തതവരുത്തി സുപ്രീംകോടതിയുടെയടക്കം സുപ്രധാനമായ ഉത്തരവുകളുണ്ട്. എന്നാൽ, പുതിയ നിയമം നിലവിൽവരുന്നതോടെ പോലീസ് കസ്റ്റഡി അടക്കമുള്ള വിഷയങ്ങളിൽ സുപ്രീംകോടതി സുപ്രധാന ഉത്തരവുകളിലൂടെ പുറപ്പെടുവിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങളൊക്കെ ബാധകമല്ലാതാകും.

ആദ്യം മുതൽ വീണ്ടും തുടങ്ങേണ്ടി വരും

ഓരോ കോടതിവ്യവഹാരവും മുമ്പേയുള്ള തീരുമാനങ്ങളുടെ തുടർച്ചയാണ്. നിയമപുസ്തകത്തിൽ പറയുന്നതിനപ്പുറം അവയ്ക്ക് കോടതികൾ നൽകിയിരിക്കുന്ന വ്യാഖ്യാനങ്ങൾകൂടി കണക്കിലെടുത്താണ് തുടർതീരുമാനങ്ങളുണ്ടാകുന്നത്. പുതിയ നിയമം വരുമ്പോൾ ഇത്തരത്തിൽ സ്ഥാപിതമായ വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ (സെറ്റിൽഡ് പൊസിഷൻ) ചോദ്യംചെയ്യപ്പെടാം. അതോടെ ഓരോ വകുപ്പിന്റെയും കാര്യത്തിൽ തീർപ്പുണ്ടാക്കാനുള്ള തർക്കങ്ങൾ വീണ്ടും സുപ്രീം കോടതിയിൽവരെ എത്താം. വ്യവഹാരങ്ങളിൽ തീർപ്പുണ്ടാകാനുള്ള കാലതാമസത്തിന് അതു കാരണമാകുമെന്ന് സുപ്രീംകോടതി അഭിഭാഷകനായ എം.ആർ. അഭിലാഷ് അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. നിയമം എന്നത് അടിസ്ഥാനപരമായി അതിന് ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന ഭാഷയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണ്. ഭാഷയിലെ ചെറിയമാറ്റംപോലും പുതിയ വ്യാഖ്യാനങ്ങൾക്കിടയാക്കും. അതൊക്കെ തർക്കമായി മാറുമെന്നും നിയമവിദഗ്ദ്ധർ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നു.

അഭിഭാഷകർക്ക് ആര് പരിശീലനം നൽകും.

നിയമത്തിൽ വകുപ്പുകളിലടക്കം വരുത്തിയ മാറ്റങ്ങൾ വരുന്ന അഞ്ചുവർഷത്തേക്കെങ്കിലും അഭിഭാഷകർക്കടക്കം വെല്ലുവിളിയായിരിക്കുമെന്ന് ഹൈക്കോടതി അഭിഭാഷകനായ ടി. സഞ്ജയ് പറഞ്ഞു. ഐ.പി.സി.യിലെയും സി.ആർ.പി.സി.യിലെയും പ്രധാന വകുപ്പുകളൊക്കെ അഭിഭാഷകർക്ക് മന:പാഠമാണ്. എന്നാൽ പുതിയ നിയമത്തിൽ വകുപ്പുകളൊക്കെ മാറിയിട്ടുണ്ട്. അതു പഠിച്ചെടുക്കാൻ സമയമെടുക്കും. നിലവിലെ നിയമവും പുതിയനിയമവും തമ്മിലുള്ളതാരതമ്യ പഠനവും അനിവാര്യമാണ്. ന്യായാധിപർക്കും പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കുമൊക്കെ സർക്കാർതലത്തിൽത്തന്നെ പരിശീലനം ലഭിക്കും. അഭിഭാഷകർക്ക് അത്തരം പരിശീലനം നൽകാൻ നിലവിൽ സംവിധാനങ്ങളില്ല-അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നു.

ബി.എൻ.എസ്-ൽ ഇടംനേടി ഭീകരപ്രവർത്തനം

പുതിയ നിയമത്തിൽ നിർണ്ണായകമായ ചില മാറ്റങ്ങളുണ്ട്. ഭീകരപ്രവർത്തനം, സംഘടിതകുറ്റകൃത്യം എന്നിവ ബി.എൻ.എസിന്റെ പരിധിയിലും വന്നു എന്നത് അതിലൊന്നാണ്. നിലവിൽ ഇവ പ്രത്യേക നിയമത്തിന്റെ പരിധിയിലായിരുന്നു. പുതിയ നിയമത്തിൽ വകുപ്പ് 113-ലാണ് ഭീകരപ്രവർത്തനം വരുന്നത്. ഇത്തരമൊരു വകുപ്പ് ഐ.പി.സി.-യിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. സംഘടിത കുറ്റകൃത്യം പുതിയ നിയമത്തിൽ വകുപ്പ് 111-ലാണ് വരുന്നത്. ഐ.പി.സി.-യിൽ ഇതിന് പ്രത്യേക വകുപ്പുണ്ടായിരുന്നില്ല.

സ്വവർഗാനുരാഗത്തെ ക്രിമിനൽക്കുറ്റമാക്കുന്ന ഐ.പി.സി.-യിലെ വകുപ്പ് 377 പുതിയ നിയമത്തിൽ പൂർണമായി ഒഴിവാക്കിയിട്ടുണ്ട്. 2018-ലെ സുപ്രീംകോടതി ഉത്തരവടക്കം കണക്കിലെടുത്താണിതെന്നാണു വിലയിരുത്തുന്നത്. എന്നാൽ വകുപ്പ് പൂർണ്ണമായി ഒഴിവാക്കിയത് ഉഭയസമ്മതപ്രകാരമല്ലാത്ത ഇത്തരം ബന്ധങ്ങൾക്കെതിരേ നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതിന് തടസ്സമാകുമെന്നും വിമർശനമുണ്ട്. സുപ്രീം കോടതി ഈ വകുപ്പ് പൂർണമായി ഒഴിവാക്കുകയായിരുന്നില്ല.

വ്യഭിചാരത്തിനെതിരെ ഐ.പി.സി. യിലെ വകുപ്പ് 497 ഭരണഘടനാവിരുദ്ധമാണെന്ന് സുപ്രീം കോടതി പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നു. ഈ വ്യവസ്ഥ പുതിയ നിയമത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടില്ല.

മാതൃഭൂമി
9 ഫെബ്രുവരി 2024.

ഝഝഝഝഝ

പോലീസ് കഷ്ടപ്പെടും

പഠിച്ചത് മറക്കാനും പാടില്ല പുതിയത് പഠിക്കുകയും വേണം

വി. എസ്. സിജു

അടി കൈകൊണ്ടാണെങ്കിൽ വകുപ്പ് 323 ആണ്. തടഞ്ഞുനിർത്തിയാണ് അടിയെങ്കിൽ വകുപ്പ് 341 വരും.... എല്ലുപൊട്ടിയാൽ വകുപ്പ് 324 ആണ്, പല്ലുപോയാൽ 326. സ്ത്രീകൾക്കെതിരേയുള്ള അതിക്രമമെങ്കിൽ വകുപ്പ് 354, കൊലപാതകശ്രമമാണെങ്കിൽ വകുപ്പ് 307, ഏതു പോലീസുദ്യോഗസ്ഥനോടും ഉറക്കത്തിൽ ചോദിച്ചാലും തെറ്റിക്കാതെ പറയും ഐ.പി.സി.യിലെ ഇത്തരം വകുപ്പുകൾ. അവർക്കത് തൊഴിലിന്റെ മാത്രമല്ല ജീവിതത്തിന്റെ തന്നെ ഭാഗമാണ്. സി.ആർ.പി.സി.-യിലെ വകുപ്പുകളെക്കുറിച്ചുമുണ്ട് ആ ധാരണം പുതിയ ക്രിമിനൽ നിയമം നിലവിൽവരുന്നതോടെ സാധാരണ പോലീസുദ്യോഗസ്ഥരടക്കമുള്ളവരുടെ ഈ താളമാണ് തെറ്റുക. പുതിയ വകുപ്പുകളൊക്കെ കഷ്ടപ്പെട്ട് പഠിക്കേണ്ടിവരും അവർ.

സർവീസ് കാലാവധി കഴിയുന്നതിന്റെ പടിവാതിൽക്കൽ നിൽക്കുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥരായിരിക്കും ഏറെ കഷ്ടപ്പെടേണ്ടിവരുക. ഏതായാലും പോലീസുദ്യോഗസ്ഥർക്കായി സർക്കാർ തലത്തിൽ പരിശീലനമുണ്ടാവും.

പോലീസിനെ സജ്ജമാക്കുകയാണ് വെല്ലുവിളി

2023 മാർച്ചിലെ കണക്കുപ്രകാരം രാജ്യത്താകമാനം 17535 പോലീസ് സ്റ്റേഷനുകളാണുള്ളത്. കേരളത്തിലുള്ളത് 564 പോലീസ് സ്റ്റേഷനുകളാണ്. 20 ലക്ഷത്തിലധികം പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥർ രാജ്യത്തുണ്ട്. കേരളത്തിലെ പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ എണ്ണം 57000-ലധികം വരും. ക്രിമിനൽ നിയമത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രാഥമികമായ അറിവാണ് പോലീസ് സേനയുടെ കരുത്ത്. പുതിയ ക്രിമിനൽ നിയമം നിലവിൽ വരുമ്പോൾ ഇവരെ സജ്ജമാക്കുക എന്നതായിരിക്കും ഏറ്റവും വലിയ വെല്ലുവിളി.

പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥർ, അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥർ,ഫോറൻസിക് വിദഗ്ധർ എന്നിവർക്ക് പരിശീലനം നൽകുന്നതിനായി 3000 ഓഫീസർമാരടങ്ങിയ ടീമിന് ദേശീയതലത്തിൽ രൂപം നൽകുമെന്നാണ് റിപ്പോർട്ട്. രാജ്യത്തെ വിവിധ സോണുകളായി തിരിച്ചായിരിക്കും പരിശീലനം.

സംസ്ഥാനത്ത് പരിശീലനം തുടങ്ങുക വിജ്ഞാപനശേഷം

സംസ്ഥാനത്ത് പരിശീലന നടപടികൾ ഇതുവരെ തുടങ്ങിയിട്ടില്ല. കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിയമം വിജ്ഞാപനം ചെയ്ത ശേഷമായിരിക്കും അതിനുള്ള നടപടികൾ സംസ്ഥാനത്ത് സ്വീകരിക്കുക. നിയമം വിജ്ഞാപനം ചെയ്താലും നടപ്പാക്കുന്നത് ഘട്ടം ഘട്ടമായിരിക്കും എന്നാണ് സർക്കാർ കണക്കാക്കുന്നത്. പുതിയ നിയമം വരുമ്പോഴുള്ള പ്രായോഗിക ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ തിടുക്കത്തിൽ മറികടക്കാൻ കഴിയുന്നതല്ല എന്നാണ് ഈ കണക്കുകൂട്ടലിന്റെ അടിസ്ഥാനം.

പ്രോസിക്യൂഷൻ ഡയറക്ടർ ജനറൽ ഓഫീസിന്റെ മേൽനോട്ടത്തിലായിരിക്കും പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് പരിശീലനം നൽകുക. ഇക്കാര്യത്തിൽ ഇതുവരെ നിർദ്ദേശങ്ങളൊന്നും സർക്കാർ നൽകിയിട്ടില്ലെന്ന് പ്രോസിക്യൂഷൻ ഡയറക്ടർ ജനറൽ ടി. എ. ഷാജി പറഞ്ഞു.

കേസെടുക്കാൻ പ്രാഥമികാന്വേഷണം

പുതിയ നിയമത്തിനനുസരിച്ച് പോലീസിനെ സജ്ജമാക്കുക എന്നതാണ് ഏറ്റവുംവലിയ വെല്ലുവിളിയെന്ന് മുൻ പ്രോസിക്യൂഷൻ ഡയറക്ടർ ജനറൽ ടി. അസഫ് അലി പറഞ്ഞു. സി.ആർ.പി.സി. ക്കുപകരമായുള്ള ഭാരതീയ നാഗരിക സുരക്ഷാ സംഹിതയിലൊക്കെ നിർണായകമായ മാറ്റങ്ങളുണ്ട്. സിആർപിസി. 154-ാം വകുപ്പ് പറയുന്നത് കോടതിയുടെ അനുമതിയില്ലാതെത്തന്നെ കേസെടുക്കാവുന്ന കുറ്റകൃത്യത്തെക്കുറിച്ച് (കൊഗ്നിസിബിൾ ഒഫൻസ്) വിവരം കിട്ടിയാൽ എഫ്.ഐ.ആർ. ഉടൻ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യണമെന്നാണ്. വൈവാഹിക വിഷയങ്ങൾ, അഴിമതിനിരോധന നിയമം തുടങ്ങിയവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കേസുകളിൽ മാത്രമാണ് പ്രാഥമികാന്വേഷണത്തിന് സി.ആർ.പി.സി.-യിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളത്.

എന്നാൽ പുതിയ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 173-ൽ പറയുന്നത് മൂന്നു കൊല്ലംമുതൽ ഏഴുകൊല്ലംവരെ ശിക്ഷകിട്ടുന്ന കേസുകളെ സംബന്ധിച്ച് വിവരംകിട്ടിയാൻ പ്രാഥമികാന്വേഷണം നടത്തി കേസിൽ കഴമ്പുണ്ടെന്നുകണ്ടാലേ എഫ്.ഐ.ആർ. രജിസ്റ്റർചെയ്യാവു എന്നാണ്. നിയമത്തിലെ ഇത്തരം മാറ്റങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഏറ്റവും താഴെത്തട്ടിലുള്ള പോലീസുദ്യോഗസ്ഥർക്കടക്കമാണ് പരിശീലനം നൽകേണ്ടിവരുന്നത്. ചെറുതല്ല ഈ വെല്ലുവിളിയെന്ന് പേരു വെളിപ്പെടുത്താൻ ആഗ്രഹിക്കാത്ത, മുൻ സംസ്ഥാന പോലീസ് മേധാവികളിലൊരാൾ പറഞ്ഞു. വിവരംലഭിച്ചാൽ കോടതിയുടെ അനുമതിയില്ലാതെ കേസടുക്കേണ്ട സംഭവങ്ങളിൽ എഫ്. ഐ.ആർ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിനുമുമ്പ്

പ്രാഥമികാന്വേഷണം നടത്തണമെന്ന നിർദ്ദേശംതന്നെ ഇരകളുടെ താൽപര്യങ്ങൾക്ക് എതിരായതും പോലീസിന് അമിതാധികാരം നൽകുന്നതുമാണെന്ന് അഡ്വ. അസഫ് അലി ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നു.

അന്വേഷണവും തെളിവുശേഖരണവും: തർക്കങ്ങൾ ഉയരും

പുതിയനിയമം നിലവിൽ വരുന്നതോടെ അന്വേഷണവും തെളിവുശേഖരണവുമൊക്കെ ഏതു നിയമപ്രകാരമായിരിക്കും എന്ന കാര്യത്തിൽ വലിയ തർക്കങ്ങൾക്കു കാരണമാകുമെന്ന് ഹൈക്കോടതി അഭിഭാഷകനായ അഡ്വ. രഞ്ജിത് മാരാർ പറഞ്ഞു. കുറ്റവും ശിക്ഷയും എന്തായിരിക്കും എന്നതിൽ പുതിയ നിയമത്തിന് മുൻകാലപ്രാബല്യം ഇല്ലാത്തതിനാൽ തർക്കം ഉണ്ടാകില്ല. എന്നാൽ അന്വേഷണം തെളിവുശേഖരണം എന്നിവയടക്കമുള്ള നടപടിക്രമങ്ങളിൽ തർക്കം ഉയർന്നുവരും. അത്തരം തർക്കങ്ങൾ സുപ്രീംകോടതി വരെ എത്തുകയും ചെയ്യും. ഇതൊക്കെ പോലീസിനും വെല്ലുവിളിയായിമാറും.

ഭർത്തൃബലാത്സംഗവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഐ.പി.സി -യുടെ വകുപ്പ് 375 പറയുന്നത്. 16 വയസ്സിനുമുകളിലാണ് യുവതിയുടെ പ്രായമെങ്കിൽ കേസ് നിലനിൽക്കില്ലെന്നാണ്. എന്നാൽ പുതിയ നിയമത്തിൽ ഇത് 18 വയസ്സായി. നിയമത്തിലെ ഇത്തരം മാറ്റങ്ങൾ അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കടക്കം മനസ്സിലാക്കാൻ സമയം വേണ്ടിവരും-അഡ്വ. രഞ്ജിത് മാരാർ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നു.

മാതൃഭൂമി
10 ഫെബ്രുവരി 2024.

 øøøøøø

വിദ്യാർഥികൾ പുതിയ നിയമം പഠിക്കണം പഴയ നിയമം അറിയണം

വി. എസ്. സിജു

പുതിയ ക്രിമിനൽ നിയമങ്ങൾ സിലബസിൽ ഉൾപ്പെടുത്താനായി വിദ്യാഭ്യാസ മന്ത്രാലയവുമായി ആലോചിച്ച് നടപടി സ്വീകരിക്കാൻ നിയമമന്ത്രാലയത്തിന് കേന്ദ്ര സർക്കാർ ഇതിനോടകം നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. അടുത്ത അക്കാദമിക് വർഷം മുതൽ പുതിയ ക്രിമിനൽനിയമങ്ങളായിരിക്കും രാജ്യത്തെ നിയമവിദ്യാർത്ഥികൾ പഠിക്കുക. കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ അടിസ്ഥാനപരമായി രാജ്യത്തിന്റെ സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക-സാംസ്കാരിക ഘടകങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടാണു കിടക്കുന്നത്. അതിനാൽത്തന്നെ ക്രിമിനൽ നിയമങ്ങളിൽ നിയമവിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ആഴത്തിലുള്ള അറിവ് അനിവാര്യമാണ്.

ഐ.പി.സി. കുറ്റവും ശിക്ഷയും എന്താണെന്ന് വിശദീകരിക്കുമ്പോൾ സി.ആർ.പി.സി.യും തെളിവുനിയമവും കേസന്വേഷണത്തിലും തെളിവുശേഖരണത്തിലും പാലിക്കേണ്ട നടപടിക്രമങ്ങളെക്കുറിച്ചാണ് വിശദീകരിക്കുന്നത്. നിലവിലെ നിയമങ്ങൾമാറി പുതിയ ക്രിമിനൽനിയമങ്ങൾ വരുമ്പോൾ രണ്ടു നിയമങ്ങളെക്കുറിച്ചും അറിയുക എന്നതായിരിക്കും നിയമവിദ്യാർത്ഥികൾ നേരിടുന്ന വലിയ വെല്ലുവിളിയെന്ന് എറണാകുളം സർക്കാർ ലോ കോളേജിലെ റിട്ട. പ്രൊഫസർ ഡോ. എസ്. എസ്. ഗിരിശങ്കർ പറഞ്ഞു.

നിലവിലെ വിദ്യാർത്ഥികൾ എന്തു പഠിക്കും

അഞ്ചുവർഷവും മൂന്നുവർഷവും നീളുന്ന നിയമപഠനമാണ് രാജ്യത്ത് നിലവിലുള്ളത്. ഇതിൽ ഐ.പി.സി.യും സിആർ.പി.സിയും തെളിവു നിയമവുമൊക്കെ ആദ്യവർഷങ്ങളിൽത്തന്നെ വിദ്യാർഥികൾ പഠിക്കും. അതായത്, അടുത്ത വർഷം നിയമപഠനം പൂർത്തിയാക്കി ഇറങ്ങുന്ന വിദ്യാർഥികൾ പഠിച്ച ക്രിമിനൽനിയമങ്ങളൊക്കെ അവർ കോടതിയിൽ പ്രാക്ടീസിനായി എത്തുമ്പോൾ കാലഹരണപ്പെട്ടേക്കും. പ്രാക്ടീസിന്റെ ആദ്യകാലത്ത് പുതിയ നിയമങ്ങളും വകുപ്പുകളും പഠിക്കുക എന്ന വെല്ലുവിളികൂടിയാകും അവരെ കാത്തിരിക്കുന്നത്.

പഠിക്കേണ്ടാ, പക്ഷേ ധാരണവേണം

വരുംവർഷങ്ങളിൽ നിയമപഠനത്തിന് ചേരുന്നവരെയും വെല്ലുവിളി കാത്തിരിപ്പുണ്ട്. പുതിയ നിയമങ്ങൾ സിലബസിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയാൽപ്പിന്നെ പഴയ നിയമം പഠിക്കേണ്ട കാര്യമില്ല. പക്ഷേ, പുതിയ

നിയമങ്ങൾ നിലവിൽ വരുന്നതുവരെ കേസുകൾ രജിസ്റ്റർചെയ്യുക പഴയ നിയമ പ്രകാരമായിരിക്കും. ഈ കേസുകളു ടെയും നിലവിൽ കോടതിയിലുള്ള കേസു കളുടെയും വിചാരണയൊക്കെ നടക്കുക നിലവിലെ നിയമത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തി ലായിരിക്കും. ഈ കേസുകളിലൊക്കെ യുള്ള അപ്പീലുകൾ ഹൈക്കോടതിയിലും സുപ്രീംകോടതിയിലുമെത്തി അന്തിമതീരു മാനമാകുമ്പോഴേക്ക് കാൽനൂറ്റാണ്ടോളമാകും. പുതിയ നിയമം മാത്രം പഠിച്ചാൽ നിയമവിദ്യാർഥികൾക്ക് മികച്ച അഭിഭാഷകരോ ന്യായാധിപരോ ആയിത്തീരാനാകില്ല.

1973-ൽ പുതിയ സി.ആർ.പി.സി. നിലവിൽവന്നപ്പോഴും സമാനമായ പ്രശ്നമുണ്ടായിരുന്നുവെന്ന് ഓർക്കുന്നു, ജസ്റ്റിസ് വി. ചിദംബരേഷ്. അന്ന് വിദ്യാർത്ഥികൾ പഠിച്ചത് പുതിയ സി.ആർ.പി.സി.യായിരുന്നു. അത് വലിയ പ്രശ്നങ്ങളുണ്ടാക്കിയില്ല. എന്നാൽ അഭി ഭാഷകർക്കും ന്യായാധിപർക്കും സി.ആർ. പി.സി.യിലെ മാറ്റം വെല്ലുവിളിയാ യിരുന്നുവെന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

വേണ്ടത് താരതമ്യം ചെയ്തുള്ള പഠനം

മൂന്നുനിയമങ്ങളും അതിലെ വകുപ്പുകളും മാറിയത് നിയമവിദ്യാർഥി കളടക്കമുള്ളവർക്ക് ബുദ്ധിമുട്ടാവു മെന്നതിൽ സംശയമില്ലെന്ന് ഡോ. എസ്. എസ്. ഗിരിശങ്കർ പറഞ്ഞു. നിയമ പഠനത്തെയല്ല, അതിനുശേഷം പ്രാക്ടീസ് ആരംഭിക്കുമ്പോഴായിരിക്കും പ്രശ്നങ്ങളു ണ്ടാകുക. രണ്ടുനിയമത്തെയും താരതമ്യം ചെയ്തുള്ള പഠനത്തിലൂടെ ഇതിനെ മറിക ടക്കാനാകുമെന്നും അദ്ദേഹം കൂട്ടി ച്ചേർക്കുന്നു.

രണ്ടുനിയമങ്ങളും താരതമ്യം ചെയ്തുള്ള പുസ്തകങ്ങളൊക്കെ ഇതി നോടകം പുറത്തിറങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും ക്രിമിനൽനിയമത്തിൽ ഇത്തരമൊരുമാറ്റം ലോകത്തുതന്നെ ആദ്യമായതിനാൽ അതു ണ്ടാക്കുന്ന പ്രായോഗികബുദ്ധിമുട്ടുകൾ കണ്ടറിയേണ്ടതുണ്ടെന്ന് നിയമവിദ്യാർത്ഥി കളും അധ്യാപകരും പറയുന്നു.

ക്രിമിനൽനിയമം പരിഷ്കരിക്കാനായി മുൻകാലങ്ങളിൽ രൂപവത്കരിക്കപ്പെട്ട കമ്മിറ്റികൾ പലപ്പോഴും മുതിർന്ന സുപ്രീം കോടതി ജഡ്ജിമാരുടെ നേതൃ ത്വത്തിലായിരുന്നു. എന്നാൽ അക്കാദമിക് മേഖലയിലുള്ളവർക്കായിരുന്നു ഡോ. രൺബീർ സിങ് ചെയർമാനായ സമിതി യിൽ മുൻഗണന. അതിനാൽത്തന്നെ പ്രായോഗികപ്രശ്നങ്ങൾ ഏറെയൊന്നും ചർച്ചചെയ്തതായി കരുതാനാകില്ലെന്ന് പേരുവെളിപ്പെടുത്താൻ ആഗ്രഹിക്കാത്ത, ഉന്നതചുമതലവഹിക്കുന്ന നിയമവിദഗ്ദ്ധൻ പറഞ്ഞു.

രണ്ടുനിയമങ്ങൾ ഒരേ സാമൂഹിക ഭൂമികയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിന്റെ ആശ യകുഴപ്പം വിദ്യാർത്ഥികൾക്കടക്കം തീർച്ച

യായും ഉണ്ടാകുമെന്ന് സുപ്രീം കോടതി അഭിഭാഷകനായ എ. ആർ. അഭിലാഷ് പറഞ്ഞു. വകുപ്പുകൾ മാറുന്നതൊക്കെ ഇതിന് കാരണമാകും. എന്നാൽ ചെറിയൊരു ജാഗ്രതയിൽ ഇത് മറികടക്കാനാകും. പീനൽ നിയമത്തിന്റെ വലുപ്പം കുറച്ചതൊക്കെ ഇതിന് സഹായകമാകും. ചില വകുപ്പുകളുടെ ഭരണഘടനാസാധുത ചോദ്യം ചെയ്തുള്ള വലിയ നിയമപോരാട്ടങ്ങൾക്കും സാധ്യതയുണ്ട്.

രണ്ടുനിയമങ്ങൾ കാൽനൂറ്റാണ്ടോളം സമാന്തരമായി രാജ്യത്ത് പ്രവർത്തന സജ്ജമായിരിക്കും. അതിനാൽത്തന്നെ സിലബസിൽ പുതിയ നിയമമായിരിക്കുമെങ്കിലും രണ്ടുനിയമങ്ങളും പഠിക്കേണ്ടിവരും. താരതമ്യം ചെയ്തുള്ള പഠനത്തിലൂടെ വിദ്യാർഥികൾക്ക് ഈ വെല്ലുവിളി മറികടക്കാനാകുമെന്നും എം.ആർ. അഭിലാഷ് പറയുന്നു.

മാതൃഭൂമി
13 ഫെബ്രുവരി 2024

ഝഝഝഝഝ

മനുഷ്യ-വന്യജീവിസംഘർഷം
വന്യമൃഗങ്ങൾ പെരുകുന്നത് തടയണം

പ്രൊഫ. മാധവ് ഗാഡ്ഗിൽ, & വിനോദ് പയ്യട

മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷം കാരണം ഇന്ന് രാജ്യത്ത് ആയിരക്കണക്കിനു മനുഷ്യർ കൊല്ലപ്പെടുന്നു. കൃഷി നശിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു. രാജ്യത്ത് ഒരുപക്ഷേ, ആദ്യമായിരിക്കണം ഒരു രാഷ്ട്രീയ നേതാവ് 1972-ലെ വന്യജീവി സംരക്ഷണ നിയമാണ് കർഷകരുടെ ദുരിതങ്ങൾക്കു കാരണമെന്ന് പറഞ്ഞത്. ഇക്കഴിഞ്ഞ ഡിസംബർ ഏഴിന് കർണാടക നിയമസഭയിൽ സംസാരിക്കവേ എം.എൽ.എ. അർഗ ഗ്യാനേന്ദ്ര, കർഷകർ, കാട്ടുപന്നികളിൽ നിന്നും കുരങ്ങന്മാരിൽ നിന്നും കരടികളിൽ നിന്നും ഗുരുതരമായ പീഡനങ്ങൾ നേരിടുകയാണെന്നും കാട്ടുപന്നികളെ വേട്ടയാടി അതിന്റെ മാംസം കഴിക്കാൻ അനുവദിക്കണമെന്നും ആവശ്യപ്പെട്ടു.

പെരുകുന്ന മൃഗങ്ങൾ ഇല്ലാത്ത കണക്കുകൾ

മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷം ഗുരുതരമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നുവെന്നത് ഒരു യാഥാർഥ്യമാണ്. നിർഭാഗ്യകരമെന്നു പറയട്ടെ നമുക്ക് വന്യജീവികളുടെ എണ്ണത്തെക്കുറിച്ച് കൃത്യമായ ധാരണയില്ല. 50 വർഷംമുമ്പ് ബന്ദിപ്പുരിൽ ജീവിവർഗങ്ങളുടെ ജനസംഖ്യാ വളർച്ചയിലുള്ള താത്പര്യം മുൻനിർത്തി ഒരു ഗവേഷണം തുടങ്ങി. സ്വാഭാവികമായും ഇക്കാര്യത്തിൽ വിവരങ്ങൾ തേടിയപ്പോൾ നിരാശയായിരുന്നു ഫലം. വനംവകുപ്പ് വന്യജീവികളുടെ എണ്ണത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു വിവരവും ശേഖരിച്ചിട്ടില്ലെന്നു മനസ്സിലായി.

ആനകളുടെ കാര്യത്തിലായിരുന്നു പ്രത്യേക താത്പര്യമെന്നതിനാൽ ആനകളുടെ കണക്കെടുപ്പ് കാര്യക്ഷമമായി നടത്താൻ തീരുമാനിച്ചു. ഗവേഷകനായിരുന്ന രാമൻ സുകുമാറായിരുന്നു സഹായി. നീലഗിരി മുതൽ ബെംഗളൂരുവരെയുള്ള മലയോര മേഖലകളിലെ മനുഷ്യനും ആനയും തമ്മിലുള്ള സംഘർഷങ്ങളെക്കുറിച്ചും ആനകളുടെ എണ്ണത്തെക്കുറിച്ചുമുള്ള സമഗ്രമായ വിവരങ്ങൾ അദ്ദേഹം ശേഖരിച്ചിരുന്നു. 40 വർഷത്തോളമെടുത്ത അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗവേഷണത്തിന്റെ ഫലമായി ഇന്ത്യയിലെ ആനകളെക്കുറിച്ചും ആനകളുടെ ചരിത്രത്തെ ക്കുറിച്ചുമുള്ള വിശ്വസനീയമായ വിവരങ്ങൾ ഇന്നു ലഭ്യമാണ്. സുകുമാറിന്റെ കണക്കുപ്രകാരം ഓരോ വർഷവും 600-ഓളം മനുഷ്യർ ആനകളുടെ ആക്രമണത്തിൽ കൊല്ലപ്പെടുന്നു. മറ്റുമൃഗങ്ങളുടെ ആക്രമണത്തിൽ കൊല്ലപ്പെടുന്നവരുടെ കണക്കുകൂടി വരുമ്പോൾ തീർച്ചയായും എണ്ണം ആയിരം കടക്കും.

എണ്ണം കൂടിയാൽ മാർഗം വേട്ട

മനുഷ്യൻ അറുപതിനായിരം വർഷംമുമ്പാണ് ഇന്ത്യൻ ഉപഭൂഖണ്ഡത്തിലെത്തിയത്. അതിനു ശേഷമാണ് ആനകൾ എത്തിയത് അക്കാലം മുതൽ മനുഷ്യൻ ഭക്ഷണത്തിനും മറ്റുമായി ആനകളെ വേട്ടയാടിപ്പോന്നിട്ടുണ്ട്. രണ്ടായിരം വർഷംമുമ്പ് കൗടില്യൻ എഴുതിയ അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ കൃഷി നശിപ്പിക്കുന്ന

ആനകളെ വേട്ടയാടണമെന്ന് അനുശാസിക്കുന്നുണ്ട്. അടുത്തകാലംവരെ നാഗാലാൻഡിൽ മാംസത്തിനും തുകലുത്പന്നങ്ങൾക്കുമായി ആനകളെ വേട്ടയാടിയിരുന്നു. കാട്ടാനകളുള്ള ആഫ്രിക്കൻ രാജ്യങ്ങളിൽ ഇപ്പോഴും ആനകളെ വേട്ടയാടുന്നുണ്ട്. മനുഷ്യന്റെ മൂന്നുലക്ഷം വർഷത്തെ ചരിത്രത്തിൽ മനുഷ്യന്റെ മുഖ്യ ഭക്ഷ്യയിരയായിരുന്നു ആനകൾ. ആനവേട്ട പൂർണമായും നിലച്ചാൽ അവയുടെ സംഖ്യ തീർച്ചയായും സ്ഫോടനാത്മകമാകും.

പെരുകാൻ വിടരുത്

വന്യമൃഗങ്ങളുടെ സംഖ്യ എപ്രകാരമാണ് നിയന്ത്രിക്കപ്പെടുക? പരിസ്ഥിതി ശാസ്ത്രം പറയുന്നത് ഭക്ഷണത്തിനുള്ള വേട്ട, രോഗം, ഭക്ഷണത്തിന്റെയോ പ്രജനന സ്ഥലങ്ങളുടെയോ ദൗർലഭ്യത, പ്രകൃതി ദുരന്തങ്ങൾ എന്നിവകാരണമുള്ള സംഖ്യാ നിയന്ത്രണങ്ങളില്ലെങ്കിൽ മൃഗങ്ങളുടെ എണ്ണം അനുക്രമമായി വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമെന്നാണ്. 19 മാസം ഗർഭകാലമുള്ള ആനയെപ്പോലുള്ള വലിയ ജീവികൾ, ഒരു നിയന്ത്രണവുമില്ലാതെ പെരുകിയാൽ ഒന്നിനു മുകളിൽ ഒന്ന് എന്ന നിലയിൽ അടുക്കിവച്ചാൽ 750 വർഷംകൊണ്ട് ഭൂമിയിൽ നിന്ന് ചന്ദ്രനിലേക്കുള്ള ദൂരത്തിന്റെ 1/6 ഭാഗത്തോളം എത്തുമെന്ന രസകരമായ ഒരുകണക്ക് ചാൾസ് ഡാർവിൻ അവതരിപ്പിച്ചിരുന്നു. സുകുമാറിന്റെ പഠനമനുസരിച്ച് 1980-നുശേഷം ഇന്ത്യയിൽ ആനകളുടെ എണ്ണം ഇരട്ടിയായിട്ടുണ്ട്.

വെടിവെക്കാൻ വനംവകുപ്പ് തയ്യാറാവണം

കാടിറങ്ങിവരുന്ന ആനകളെയും കടുവകളെയും നേരിടുന്നത് റേഡിയോ കോളർ നിരീക്ഷണത്തിൽ ഒതുക്കാമെന്ന് വനംവകുപ്പ് ചിന്തിക്കുന്നതായാണു തോന്നുന്നത്. വയനാട്ടിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട മോഴയാന വനംവകുപ്പിന്റെ നിരിക്ഷണത്തിലുണ്ടായിരുന്നതായാണ് പുറത്തുവന്ന വാർത്തകൾ. കാട്ടുപന്നിപോലെയുള്ള ചെറുക്ഷുദ്രജീവികളെ സ്വയംരക്ഷയ്ക്കായി നേരിടാൻ സാധാരണ ജനങ്ങൾക്ക് കഴിയുമെങ്കിലും ആന, കടുവ, പുലി തുടങ്ങിയ വന്യജീവികളെ നേരിടുന്നതിന് വനംവകുപ്പിന് ഉത്തരവാദിത്വമുണ്ട്. വന്യജീവി സംരക്ഷണ നിയമത്തിലെ 11(2) വകുപ്പ് (വെടിവെച്ചുകൊല്ലുകയോ വെടിവെച്ചു പരിക്കേൽപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യുക) പ്രയോഗിക്കാൻ വനംവകുപ്പിന് അതിൻറെ ബ്യൂറോക്രാറ്റിക് സംവിധാനം കാരണം കഴിയുന്നില്ല. പ്രസ്തുത വകുപ്പ് പ്രയോഗിക്കുന്നതിനും അതിന് അധികാരമുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥനെ വയനാട്ടിൽ നിയമിക്കുന്നതിനും ഇനിയും മടിച്ചാൽ ജനങ്ങൾ വനത്തിനും പരിസ്ഥിതിക്കും എതിരായിത്തിരിയുന്ന നിലവരും.

മൃഗങ്ങൾ കാടിറങ്ങാതിരിക്കാൻ

വന്യമൃഗങ്ങൾക്ക് അവയ്ക്ക് എളുപ്പത്തിൽ ലഭിക്കുന്നതരത്തിൽ സ്വാദിഷ്ടവും പോഷകഗുണമുള്ളതുമായ ഭക്ഷണം കാട്ടിനുള്ളിലോ ബഫർ

സോണിലോ ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് വനത്തിനോടു ചേർന്ന് വസിക്കുന്ന ആദിവാസികളെയും കർഷകരെയും തക്കതായ വേതനം കൊടുത്തുകൊണ്ട് ഏർപ്പാടാക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് ആലോചിക്കണം, വന്യമൃഗങ്ങൾ കാടിറങ്ങുന്നത് വനത്തിനുള്ളിലും സമീപപ്രദേശങ്ങളിലുമുള്ള ക്വാറികളും തദ്ദേശീയമല്ലാത്തതും ഭക്ഷ്യേതരവുമായ മരങ്ങൾ വെച്ചുപിടിപ്പിച്ചതു കാരണമാണ്. വനംവകുപ്പ് തന്നെയാണ് ഇതിലെ പ്രധാന പ്രതി. സാധാരണ ജനങ്ങൾക്കെതിരേ അധികാര പ്രയോഗം നടത്തുന്നവർ ക്വാറികൾക്കും കാടിന്റെ സ്വാഭാവികത തകർക്കുന്നതിനും കൂട്ടുനിൽക്കുന്നു. കേന്ദ്രീകൃതമായ വനപരിപാലന വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് ബദലായി ജനങ്ങളുടെ കൈയിൽ പ്രയോഗിക്കാനായി ലഭിച്ചതാണ് ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം. എന്നാൽ, ഈ നിയമം ഫലപ്രദമായി നടപ്പാക്കുന്നതിനു പകരം അതിന്റെ അന്തഃസത്തയ്ക്കെതിരായ ചട്ടങ്ങൾ കൊണ്ടു വന്ന് അതിനെ ദുർബലപ്പെടുത്താനാണ് സർക്കാരുകൾ ശ്രമിക്കുന്നത്.

ഇതൊക്കെ കാണിക്കുന്നത് സമഗ്രവും പുതിയതുമായ സമീപനം സ്വീകരിക്കേണ്ട സമയം അതിക്രമിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നാണ്.

നമുക്ക് എന്തുചെയ്യാൻ കഴിയും?

നമുക്ക് എന്തുചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്നതാണ് ചോദ്യം. സ്വീഡനിലും നോർവേയിലും ഉള്ളതുപോലെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളെ ഉൾപ്പെടുത്തി ഒരു വികേന്ദ്രീകൃത പരിപാലനവ്യവസ്ഥ നമുക്കും നടപ്പാക്കാം. ഇന്ത്യയിലെ ജൈവ വൈവിധ്യനിയമം അനുശാസിക്കുന്നതു പോലെ ജനങ്ങൾക്ക് അതിനുള്ള വേതനം നൽകാം.

കേരളത്തിലും ഭക്ഷണത്തിനുള്ള നായാട്ടുണ്ടായിരുന്നു. കാട്ടുപന്നികൾ ആദിവാസിസമൂഹങ്ങളുടെ പോഷകസമൃദ്ധമായ ഭക്ഷണമാണ്. അവരുടെ അനുഷ്ഠാനങ്ങളിലും പാട്ടുകളിലും പന്നിവേട്ട ഒരു സാംസ്കാരിക അടയാളമായി സ്ഥാനം പിടിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രകൃതിവിഭവം എന്നനിലയിൽ ഭക്ഷണത്തിനായി നായാടുമ്പോൾ തന്നെ അവയെ സംരക്ഷിക്കുക എന്നതായിരുന്നു ലോകം മുഴുവനുമുള്ള പാരമ്പര്യരീതി. ഈ രീതിയിൽ വന്യജീവികളുടെ സംഖ്യ സന്തുലിതമായി നിലനിർത്തപ്പെടുകയും ചെയ്തിരുന്നു. 1972-ലെ നിയമം വന്നതിനുശേഷം സംരക്ഷണം മാത്രമാണ് നടക്കുന്നത്. 1972-ലെ വന്യ ജീവി സംരക്ഷണനിയമത്തിലെ സംരക്ഷണ പ്പട്ടികയിൽ കാട്ടുപന്നി, മുള്ളൻപന്നി തുടങ്ങിയ വംശനാശ ഭീഷണി നേരിട്ടിട്ടില്ലാത്ത ജീവികളെ ഉൾപ്പെടുത്തിയത് കർഷകർക്ക് തിരിച്ചടിയാണ്. കൃഷി നശിപ്പിക്കുകയും മനുഷ്യ ഇടങ്ങളിലേക്ക് അതിക്രമിച്ചെ ത്തുകയും ചെയ്യുന്ന കാട്ടുപന്നി പോലുള്ള പെറ്റുപെരുകുന്ന വന്യജീവികളെയും ഭക്ഷണമാക്കാൻ അനുവദിക്കണം. വന്യജീവിസംരക്ഷണ നിയമപ്രകാരം വന്യജീവികൾ സർക്കാരിന്റെ സ്വത്താണ്. ഈ നിലയിൽ ഇവയുടെ മാംസം ജനങ്ങൾക്ക് വിലനൽകിയാണെങ്കിലും വിട്ടുകൊടുക്കേണ്ടതാണ്.

കാര്യങ്ങളെ പുതിയരീതിയിൽ കാണണം

കേരളത്തിൽ ഈയിടെയായി ആനകളുടെ ആക്രമണങ്ങൾ വർധിച്ചിട്ടുണ്ട്. വനത്തിനുള്ളിൽ ലഭ്യമായ ഭക്ഷണത്തിൽ സംതൃപ്തരല്ലാത്തതിനാലാണ് കൂടുതൽ സ്വാദുള്ളതും പോഷകമൂല്യമുള്ളതുമായവ തേടി ആനകൾ കൃഷിയിടങ്ങളിലേക്കെത്തുന്നത്. ഉയർന്നമൂല്യമുള്ള ഭക്ഷണം കുറഞ്ഞസമയത്തിനുള്ളിലും അധികം അധ്വാനമില്ലാതെയും ലഭിക്കുന്നതാണ് ജീവികൾ തിരഞ്ഞെടുക്കുക. നിലവിലെ സ്ഥിതി തുടരുകയാണെങ്കിൽ അവസ്ഥ കൂടുതൽ ദുഷ്കരമാവും. അതുകൊണ്ടുതന്നെ കാര്യങ്ങളെ പുതിയരീതിയിൽ കാണേണ്ടതുണ്ട്. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ സ്വീഡന്റെയും നോർവേയുടെയും അനുഭവങ്ങൾ പരിശോധിക്കാവുന്നതാണ്. ശാസ്ത്രം പറയുന്നതുപോലെ വന്യജീവികളും പുനരുപയോഗിക്കാവുന്ന വിഭവമാണെന്ന് ഈ രാജ്യങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നു. അവർക്ക് പ്രാദേശിക ഭരണസമിതികളെയും ജനങ്ങളെയും പങ്കാളികളാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള വന്യജീവി പരിപാലന വ്യവസ്ഥയുണ്ട്. അവരുടെ നിയമം ഇപ്രകാരമാണ്.

1. വന്യ ജീവികൾ ആരുടെയും സ്വകാര്യസ്വത്തല്ല.

2. വന്യ ജീവികളുടെ മാസം സംസ്കാരത്തിന്റെ പ്രധാന ഭാഗമാണ്. അതു പൊതുചന്തയിൽ വിൽക്കാവുന്നതുമാണ്.

3. പ്രതിരോധത്തിന് വേണ്ടിയോ സ്വത്ത് സംരക്ഷിക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയോ ഒരാൾക്ക് വന്യജീവികളെ കൊല്ലാം.

അവിടെ ഇപ്പോഴും മ്ലാവുകളും കലമാനുകളും സമൃദ്ധമായുണ്ട്. അതേസമയം അനുമതിപത്രത്തോടുകൂടി വേട്ടയാടുന്ന ഇവയുടെ മാംസങ്ങൾ പലവീടുകളിലും ശീതീകരണിയിൽ നിറച്ചുവെച്ചതായും കാണാം.

ഈ രാജ്യങ്ങൾ പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണത്തിലും സന്തോഷ സൂചികയിലും ലോകത്തിൽ പ്രഥമസ്ഥാനങ്ങളിലാണ്. ഇന്ത്യയാകട്ടെ രണ്ടു കാര്യത്തിലും ഏറ്റവും താഴെയും.

മാതൃഭൂമി
20 ഫെബ്രുവരി 2024.

ൠൠൠ

Having panchayats as self-governing institutions

P. P. Balan

> There is a need to educate elected representation and the public on the significance and the need for Panchayats to be able to survive on their own resourses.

Three decades have passed since the 73rd and 74th Constitutional Amendments Acts came into effect, which envisaged that local bodies in India would function as institutions of local self government. As a follow up, the Ministry of Panchayati Raj was constituted in 2004 to strengthen rural local governments.

When it comes to analysing the status of devolution, it is evident that some States have forged ahead while many lag behind. The commitment of State governments towards decentralisation has been vital in making panchayati raj institutions an effective local governance mechanism at the grass-roots level.

The constitutional amendment has set forth specific details on fiscal devolution which includes the generation of own revenues. Emanating from the Central Act, various States Panchayati Raj Acts have made provisions for taxation and collection. Based on the provisions of these Acts, panchayats have made efforts to generate their own resources to the maximum extent. Participatory planning and budgeting were the end result of such interventions by the Ministry.

That "Panchayats earn only 1% of the revenue through taxes", with the rest being raised as grants from the State and Centre was highlighted in a 'Datapoint' . It specifically points out that 80% of the revenue is from the Centre and 15% from the States. This is an eye-opener for the proponents of decentralisation as the net result is that the revenue raised by panchayats is meagre even after 30 years of devolution initiatives.

Avenues for own source of revenue

The report of the expert committee constituted by the Ministry of Panchayati Raj on own source of revenue (OSR) of rural local bodies elaborates on the details of State Acts that have incorporated tax and non-tax revenue that can be collected and utilised by panchayats. Property tax, cess on land revenue, surcharge on additional stamp duty, tolls, tax on profession, advertisement, user charges for water and sanitation and lighting are the major OSRs where panchayats can earn maximum income. Panchayats are expected to establish a conducive environment for taxation by implementing appropriate financial regulations. This includes making decisions regarding the tax and non-tax bases, determining their rates, establishing provisions for periodic revisions, defining exemption areas, and enacting effective tax management and enforcement laws for collection.

The huge potential for non-tax revenue includes fees, rent, and income from investment sales and hires charges and receipts. There are also innovative projects that can generate OSR. This covers income from rural business hubs, innovative commercial ventures, renewable energy projects, carbon credits. Corporate Social Responsibility (CSR) funds and donations.

The role of gram sabhas

Gram sabhas have a significant role in fostering self-sufficiency and sustainable development at the grass-roots level by leveraging local resources for revenue generation. They can be engaged in planning, decision-making, and implementation of revenue-generating initiatives that range from agriculture and tourism to small-scale industries. They have the authority to impose taxes, fees, and levies, directing the funds towards local development projects, public services, and social welfare programmes. Through transparent financial management and inclusive participation, gram sabhas ensure accountability and foster community

trust, ultimately empowering villages to become economically independent and resilient. Thus, gram sabhas need to promote entrepreneurship, and foster partnerships with external stakeholders to enhance the effectiveness of revenue generation efforts.

In several States, gram panchayats lack the authority to collect taxes, while in numerous others, intermediate and district panchayats are not delegated the responsibility of tax collection. When gram panchayats collect 89% of own taxes, the intermediate panchayats collect 7% and the district panchayats a nominal amount of 5%. There is a need to demarcate OSR for the entire three-tier panchayats to ensure equitable sharing.

There are several factors behind the general aversion towards generating own income. With the increase in the allocation of Central Finance Commission (CFC) grants, panchayats are evincing less interest in the collection of OSR. The allocation for rural local bodies from the 10th and 11th CFC was ₹4,380 crore and ₹8,000 crore, respectively. But in the 14th and 15th CFCs there was a huge increase by way of allocating ₹2,00,202 and ₹2,80,733 crore, respectively. The tax collected in 2018-19 was ₹3,12,075 lakh which diminished in 2021-2022 to `₹2,71,386 lakh. The non-tax collected for the same period was ₹2,33,863 lakh and ₹2,09,864 lakh. At one time, panchayats were in competition to raise OSR for their commitment to fulfil basic needs. This has now given place to dependency on grants allocated through central and State finance commissions. Some States have the policy of incentivisation by providing matching grants but which were sparingly implemented. Panchayats also have no need of penalising defaulters as they believe that OSR has not been regarded as an income that is linked with panchayat finance.

Overcoming the dependency syndrome

Despite every enabling factor to raise revenue, panchayats confront several impediments in resource mobilisation: the 'freebie culture' rampant in society is the cause for the antipathy in paying taxes. Elected representatives feel that imposing taxes would alter their popularity adversely. Here, the answer is clear. There is a need to educate elected representatives and the public on the significance of raising revenue to develop panchayats as self-governing institutions. Ultimately, the dependency syndrome for grants has to be minimised and in due course, panchayats will be able to survive on their own resources. Panchayats can only achieve such a state of affairs when there are dedicated efforts in all tiers of governance, which includes even the State and central level.

(P.P. Balan is Senior Consultant, Ministry of Panchayati Raj)

The Hindu
21 February 2024

A vaccine that prevents six cancers

Hrishikesh Pai & Upendra S. Kinjawadekar

HPV vaccination and screening for precancerous lesions are two major strategies for prevention and early detection of cervical and other cancers.

January was observed as Cervical Cancer Awareness Month. Additionally, every year, March 4 is observed as International HPV Awareness Day.

Protecting women's health includes protecting the cervix, the lower-most part of the uterus. With HPV vaccination, we can prevent cervical cancers that can seriously affect a woman's health. As the fourth most common cancer among women worldwide, cervical cancer claims the lives of more than 300000 women every year, or one life every two minutes. Nine out of 10 women dying of cervical cancer live in lower and middle-income countries. In India, cervical cancer is the second most common cancer after breast cancer. Given the country's population size, about 500 million women above the age of 15 are at risk of cervical cancer. If there is no action taken, the number of cases and deaths from cervical cancer are projected to rise significantly in the future. With the current population growth rate, the absolute number of new cases of cervical cancer for all ages in India in 2040 is estimated to be 1,91,347 an increase of 54% over the number of new cases reported in 2020.

Strategies for prevention

It was in 1983 that German scientist Harald zur Hausen demonstrated that cervical cancer in humans is caused by certain types of papilloma viruses (wart viruses). Knowledge of HPV epidemiology and

its role in causation of cancer has resulted in the development of two major strategies for prevention and early detection: HPV vaccination and screening for precancerous lesions. Although elimination of cervical cancer is a real possibility, the tragedy is that even today, many lower-resourced communities lack effective intervention programmes for elimination of cervical cancer as a public health problem. The World Health Organization's strategy outlines a 90-70-90 triple pillar intervention to be implemented by 2030 with an additional focus on high-quality health care and equitable health care services. The intervention targets are: 90% of girls must be fully vaccinated with the HPV vaccine by the age of 15; 70% of women must be screened using a high-performance screening test by the age of 35 and again by 45; and 90% of women detected with cervical pre-cancer and cancer lesions must receive treatment and care.

A recent report titled 'Accelerating global health pathways: to health equity for the G20' highlighted the commitment of India's G20 presidency to promoting equitable access to vaccines, particularly for lower- and middle-income countries. The HPV vaccine was introduced in India in 2008. After sufficient country-level studies and successful State-level roll-outs, it was recommended for inclusion in the Universal Immunization Programme in 2023. An initial announcement was made in this regard by the Health Ministry in early 2023 and recently, by the Finance Minister in her Interim Budget speech. The vaccine now awaits a national launch.

Research indicates that the HPV vaccine is not widely accessible to all girls across India. Currently, it is available in the private market at a significant out-of-pocket cost.

Many physicians underestimate the incidence and risk of cervical cancer and the HPV infection. Physicians also underestimate the safety and effectiveness of HPV vaccines. The lack of trust in vaccine safety and effectiveness leads to hesitation in recommending the HPV vaccine to parents of age-eligible adolescents. Physicians may also hesitate to recommend this cancer prevention vaccination because HPV infections are primarily transmitted through intimate skin-to-skin contact. They may also feel it might be time-consuming to answer parents' questions regarding myths and misinformation about the HPV vaccine.

Facts and best practices

In support of the widely anticipated national roll-out of the HPV vaccine, the Federation of Obstetric and Gynaecological Societies of India (FOGSI) and the Indian Academy of Pediatrics (IAP), with a combined membership of over 80,000 physicians, have joined hands to remind member obstetricians-gynecologists and pediatricians about the facts of HPV vaccination and share best practices for effectively communicating with parents about this cancer-preventing vaccine. This safe and effective vaccine can help prevent six HPV cancers. Five of these occur in women: vulvar, anal, vaginal, throat, and cervical.

Recommending the HPV vaccine to all adolescents starting at age 9 years is part of completing the IAP immunization schedule. Recently, the FOGSI Good Clinical Practice Recommendations, upon review of the body of evidence, reinforced its recommendation for HPV vaccination to the primary age group of 9-14 years as well as regular screening for every woman above the age of 30 years. As apex national medical societies with a

track record of promoting health and well being of the population, the FOGSI and IAP seek to ensure that every girl grows up protected from cervical cancer through HPV vaccination and every woman is protected through regular cervical screening. In doing so, they are creating at least 20,000 HPV physician champions in their cadres by mid-2024. These member physicians will share the importance of HPV vaccination among their peers and and the community at large.

Physicians are the most respected leaders in society and the trusted source for health-related information. Their leadership is needed to eliminate cervical cancer in India.

(Hrishikesh Pai is President, FOGSI 2023. Upendra S. Kinjawadekar is President, IAP 2023)

The Hindu

5 March 2024

എന്തുകൊണ്ട് പെൺ മെമ്മോറിയൽ

സാറാ ജോസഫ്

നിയമനിർമാണ സഭകളിൽ സ്ത്രീകൾക്ക് ആനുപാതിക പ്രാതിനിധ്യം വേണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ട് രൂപപ്പെട്ട മുന്നേറ്റമാണ് തുല്യ പ്രാതിനിധ്യ സമരം. പഴയ മലയാളി മെമ്മോറിയലിനെ ഓർമിപ്പിച്ചു കൊണ്ട് പെൺമെമ്മോറിയൽ എന്ന പേരിൽ സമൂഹത്തിന്റെ വിവിധ തലങ്ങളിലുള്ള ഒരു ലക്ഷം പേർ ഒപ്പിട്ട നിവേദനം 2024 ഫെബ്രുവരിയിൽ എൽ.ഡി.എഫ്. യു.ഡി.എഫ് കൺവീനർ മാർക്ക് നൽകി. വോട്ടുബാങ്ക് ലക്ഷ്യം വെച്ച് കേന്ദ്രത്തിൽ മുപ്പത്തിമൂന്നു ശതമാനം വനിതാസംവരണ നിയമം പാസാക്കിയെങ്കിലും സ്ത്രീകൾക്ക് അതിന്റെ ഗുണഫലം ലഭിക്കാത്ത തരത്തിൽ അതിനെ നീക്കിവെക്കാനുള്ള ബോധപൂർവമായ ശ്രമം നരേന്ദ്ര മോദി സർക്കാർ നടത്തുന്നുണ്ടോ? നിയമമായിക്കഴിഞ്ഞ മുപ്പത്തിമൂന്നു ശതമാനം സംവരണം കേരളത്തിലെ ഇടതു വലതുമുന്നണികൾ സ്വന്തം മുന്നണികൾക്കകത്ത് നടപ്പിലാക്കാത്ത തെന്തുകൊണ്ട്? നിയമമായിട്ടും നടപ്പിലാക്കപ്പെടാത്ത സ്ത്രീ അവകാശങ്ങളുടെ ദീർഘചരിത്രത്തിലെ ശ്രദ്ധേയമായ പോരാട്ടങ്ങളിലൊന്നിനെക്കുറിച്ച് സാറാജോസഫ് എഴുതുന്നു.

1891 ജനുവരി ഒന്നിനാണ് മഹാരാജാ ശ്രീമൂലം തിരുനാളിന്, തിരുവിതാം കൂറിലെ ആദ്യത്തെ ജനകീയവിപ്ലവമെന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള 'മലയാളി മെമ്മോറിയൽ' സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടത്. ഔദ്യോഗികസ്ഥാനങ്ങളിൽ 'മലയാളി കൾക്ക് പ്രാതിനിധ്യം വേണമെന്നാവ ശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടുള്ള നിവേദനമായിരുന്നു അത്. 'തിരുവിതാംകൂർ തിരുവിതാംകൂർ കാർക്ക്' എന്ന ആശയത്തിന്റെ മുൻനിര പ്രവർത്തകനായ ബാരിസ്റ്റർ ജി. പരമേശ്വ രൻപിള്ള (ജി.പി.), കെ.പി. ശങ്കരമേനോൻ, ഡോക്ടർ പൽപ്പു, സി.വി. രാമൻപിള്ള തുടങ്ങിയ ഒട്ടേറെ പ്രമുഖരുടെ നേതൃത്വത്തിലാണ് നിവേദനം തയ്യാറാക്കി സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടത്. കോട്ടയം പബ്ലിക് ലൈബ്രറിയിൽ ഒത്തുകൂടിയ നാട്ടുകാരുടെ സാന്നിധ്യ ത്തിൽ നിവേദനത്തിന്റെ കരടുരേഖ തയ്യാറായി. 10,028 പേർ ഒപ്പിട്ട നിവേദനം സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടു.

തിരുവിതാംകൂറിലെ ഔദ്യോഗിക പദവികൾ ഏതാണ്ട് മുഴുവനും തമിഴ് ബ്രാഹ്മണർക്കും മലയാളികളല്ലാത്തവർ ക്കുമായി നീക്കിവെയ്ക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. അക്കാലത്ത് ഡോക്ടർഭാഗം പാസായി വന്നിട്ടും, തിരുവിതാംകൂർ മെഡിക്കൽ സർവീസിൽ സേവനമനുഷ്ഠിക്കാൻ ഡോക്ടർ പൽപ്പുവിന് അനുമതി ലഭിച്ചിരുന്നില്ല. മലയാളി മെമ്മോറിയൽ വിപ്ലവകരമായത്, ജാതിമതപരിഗണനക

ളില്ലാതെ മലയാളികൾക്ക് ആനുപാതിക പ്രാതിനിധ്യം നടപ്പാക്കണമെന്ന, അതിന്റെ ജനകീയവശംകൊണ്ടായിരുന്നു.

പെൺ മെമ്മോറിയൽ

134 വർഷങ്ങൾക്കുശേഷം, ഇക്കഴിഞ്ഞ ഫെബ്രുവരി 17ന്, മലയാളി മെമ്മോറിയൽ എന്ന ചരിത്രരേഖയ്ക്ക് വലിയൊരു വികാസം നൽകിക്കൊണ്ട്, കേരളത്തിലെ സ്ത്രീകൾ, 'പെൺ മെമ്മോറിയൽ' എന്ന പേരിൽ, ഒരുലക്ഷംപേർ ഒപ്പിട്ട ഒരു നിവേദനം, ഭരണ-പ്രതിപക്ഷ കക്ഷി നേതാക്കൾക്ക് സമർപ്പിച്ചു. രാജ്യത്തിന്റെ നിയമനിർമാണസഭകളിൽ സ്ത്രീകൾക്ക് ആനുപാതികപ്രാതിനിധ്യം വേണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടുള്ള നിവേദനമായിരുന്നു അത്. "ഭരണഘടന രാഷ്ട്രീയരംഗത്ത് സമത്വം ഉറപ്പുവരുത്തുമ്പോൾ, സാമ്പത്തിക-സാമൂഹിക രംഗങ്ങളിൽ ഈ സമത്വമില്ല" എന്ന, ഡോക്ടർ അംബേദ്കറുടെ വാക്കുകൾ യാഥാർഥ്യമാകും വിധം, ഭരണഘടനയും ജനാധിപത്യവും വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്ന തുല്യനീതി, ഇതുവരേയ്ക്കും സ്ത്രീകൾക്ക് കൈ വന്നിട്ടില്ല.

മലയാളി മെമ്മോറിയലിൽ ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്ന, ജാതി മതപരിഗണനകളില്ലാതെ ആനുപാതിക പ്രാതിനിധ്യം എന്നതിനോട്, ലിംഗപരമായ വിവേചനമില്ലാതെ എന്നുകൂടി കൂട്ടിച്ചേർക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. രാജഭരണം അവസാനിക്കുകയും ജനാധിപത്യം നിലവിൽ വരികയും എല്ലാവർക്കും തുല്യനീതി വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്ന ഭരണഘടന നടപ്പിലാക്കപ്പെടുകയും തിരഞ്ഞെടുപ്പ് പ്രക്രിയയിലൂടെ ജനപ്രതിനിധികൾ നിയമനിർമാണ സഭകളിലേക്ക് എത്തുകയും ചെയ്തിട്ടും, സ്ത്രീകൾക്ക് തുല്യാവസരവും തുല്യപ്രാതിനിധ്യവും തുല്യനീതിയും ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്നത് മുഖ്യവിഷയമായി എടുക്കാതിരിക്കാൻ കാരണം, അധികാരവ്യവസ്ഥ പുരുഷാധിപത്യപരമായതാണ്. ഇന്ന് ഇന്ത്യയിൽ നിലനിൽക്കുന്നത് സവർണപുരുഷാധിപത്യ അധികാരവ്യവസ്ഥയാണ്. തത്ഫലമായി ആദിവാസികൾ, പട്ടികജാതി-പട്ടികവർഗക്കാർ, ദളിതുകൾ, സ്ത്രീകൾ, ട്രാൻസ്ജെൻഡറുകൾ, ദരിദ്രർ എന്നിങ്ങനെ മഹാഭൂരിപക്ഷം പൗരജനങ്ങൾക്ക് നിയമനിർമാണസഭകളിൽ പ്രാതിനിധ്യമെന്നത്, സംവരണമെന്ന ഔദാര്യത്തിന്റെ പേരിലാക്കപ്പെട്ടു. ഈവിഭാഗങ്ങളിൽ ഭരിക്കാൻ കഴിവുള്ളവർ ഇല്ല എന്ന ദുർന്യായത്തെ കണ്ണടച്ച് തള്ളിക്കളയാൻ, നാളിതുവരെ ഭരിച്ച കഴിവുകെട്ട ഭരണാധികാരികളെ ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയാൽ മാത്രം മതിയാകും. ഒന്നാമത്തെ നിയമനിർമാണസഭക ളിലെത്തിയവർ ആരുംതന്നെ മുൻഭരണ പരിചയംകൊണ്ട് ആ സ്ഥാനത്തെത്തിയ വരല്ല, ഭരിച്ച് പരിചയം നേടിയവരാണ്. അതിനവർക്ക് നിരന്തരം അവസരങ്ങൾ ലഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു എന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വേണം അവരുടെ കഴിവിനെ വിലയിരുത്താൻ. കഴിവുണ്ടാക്കിയെടുക്കാനുള്ള അവസരങ്ങൾ സ്ത്രീകൾക്ക് നിഷേധിക്കപ്പെട്ടു. ആദിവാസി, ദളിത് തുടങ്ങിയ

വിഭാഗങ്ങൾക്കും ഇതുതന്നെയാണ് സംഭവിച്ചത്. 'കഴിവുള്ളവരില്ല' എന്നു പറഞ്ഞ് അധികാരത്തിൽ നിന്നകറ്റുകയും അവർക്ക് അവകാശപ്പെട്ട ഇടങ്ങളിലേക്ക് സവർണപുരുഷാധികാരികൾ അധിനിവേശംചെയ്യുകയും ചെയ്തു. ഒരിക്കൽ അധികാരസ്ഥാനങ്ങൾ കൈയേറിയവർ പിന്നീടത് വിട്ടുകൊടുക്കാൻ തയ്യാറായില്ല.

സ്ത്രീകളും സംവരണവും

ആദ്യത്തെ ഇന്ത്യൻ പാർലമെന്റിൽ 22 സ്ത്രീകളാണുണ്ടായിരുന്നത്, അതായത് നാലുശതമാനം പേർ. അമ്മു സ്വാമിനാഥൻ, സുചേതാ കൃപലാനി, ആനി മസ്ക്രീൻ, രാജ്കുമാരി അമൃത്കൗർ തുടങ്ങിയ അതിശക്തരായ സ്ത്രീകൾ അതിലുൾപ്പെട്ടിരുന്നു. ഇന്ത്യാചരിത്രത്തിലെ സുപ്രധാനമായ ചില ബില്ലുകൾ കൊണ്ടുവരാൻ ഈ സ്ത്രീകൾക്ക് കഴിഞ്ഞു. സ്ത്രീധനം, വിവാഹം, വിവാഹമോചനം, സ്ത്രീകളുടെയും കുട്ടികളുടെയും സുരക്ഷാ സംവിധാനങ്ങൾ, ഭക്ഷണം, ആരോഗ്യം എന്നിങ്ങനെ, അടിയന്തരപ്രാധാന്യമുള്ളതായിരുന്നു ആ ബില്ലുകൾ. നിയമനിർമാണസഭകളിൽ സ്ത്രീകളുടെ പ്രാതിനിധ്യം നയരൂപവത്കരണത്തെ സ്വാധീനിക്കുകയും സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക മേഖലകളിൽ ദുർബലർക്ക് അനുകൂലമായ നിയമനിർമാണങ്ങൾ നടക്കുകയും ചെയ്യും എന്നതിന് തെളിവാണ് ഈ നാലുശതമാനക്കാരികൾ.

അതേസമയം, സവർണ പുരുഷാധിപത്യത്തിലൂന്നിയ അധികാരവ്യവസ്ഥ സ്ത്രീകളുമായി അധികാരം പങ്കിടാൻ ഒരുക്കമായിരുന്നില്ല. അങ്ങനെ സ്ത്രീകളുടെ ആനുപാതിക പ്രാതിനിധ്യം തടയപ്പെട്ടു. സ്ത്രീകളുടെയും ദളിത് വിഭാഗങ്ങളുടെയും പ്രാതിനിധ്യം നിസ്സാരമായ സംവരണപട്ടികയിലേക്ക് തള്ളിമാറ്റി. ജനറൽ സീറ്റിലേക്കുള്ള തങ്ങളുടെ അവസരങ്ങളെ കുറച്ചുകളയുമെന്ന് വാദിച്ചുകൊണ്ട് ഒരുവിഭാഗം സ്ത്രീകൾ റിസർവേഷനെ എതിർത്തിരുന്നു. അതേസമയം, ഒഴിവുവരുന്ന സ്ത്രീ സീറ്റിലേക്കും പുരുഷന്മാർ കടന്നുവരുന്ന അനുഭവമാണുണ്ടായത്. 'മര്യാദരാമൻമാരുടെ ഉടമ്പടി' (Gentlemen's Agreement) പ്രകാരം, സ്ത്രീപ്രാതിനിധ്യം സ്വാഭാവികമായി കൈവരുമെന്ന പ്രതീക്ഷ സ്ത്രീകൾക്കുണ്ടായിരുന്നിരിക്കാം. എന്നാൽ പിന്നീടു കണ്ടത്, സംവരണാനുകൂല്യങ്ങൾക്കു പോലും സ്ത്രീകൾക്ക് നിരന്തരം ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കേണ്ടിവരുന്നതാണ്. സംവരണ ബില്ലുകൾ പാർലമെന്റിൽ അവതരിപ്പിക്കാൻ പോലും സാധ്യമല്ലാതെ ദശകങ്ങൾ അങ്ങനെ കടന്നുപോയി.

1996-ലാണ് സ്ത്രീകൾക്ക് 33 ശതമാനം സംവരണം (മൂന്നിലൊന്ന്) വേണമെന്നാവശ്യപ്പെടുന്ന ബിൽ ആദ്യമായി ലോക്സഭയിൽ അവതരിപ്പിക്കാൻ കഴിഞ്ഞത്. അവതരിപ്പിച്ച് 27 കൊല്ലം കഴിഞ്ഞാണ് അത് നിയമമാകുന്നത്. 2023 സെപ്റ്റംബർ 29-ന് രാഷ്ട്രപതി ഒപ്പിട്ടതോടെ ലോക്സഭയിലും സംസ്ഥാന നിയമസഭകളിലും 33 ശതമാനം സീറ്റുകൾ സ്ത്രീകൾക്ക് സംവരണം ചെയ്തുകൊണ്ടുള്ള ബിൽ നിയമമായി.

വനിതാസംവരണനിയമം ഒരു തിരഞ്ഞെടുപ്പ് സ്റ്റണ്ട്

സ്ത്രീവോട്ടർമാരെ ലക്ഷ്യമിട്ടുകൊണ്ടുള്ള ഒരു നീക്കമാണ് മോദി സർക്കാർ നടത്തിയതെന്നു മനസ്സിലാകുന്നത്, ചില ഉപാധികൾക്കു വിധേയമായി മാത്രമേ സംവരണനിയമം നടപ്പിലാകൂ എന്നറിയുമ്പോഴാണ്. അടുത്തകാലത്തൊന്നും സ്ത്രീകൾക്ക് 33 ശതമാനം സംവരണം കിട്ടാൻ പോകുന്നില്ല എന്നതാണ് ആ ഉപാധികളുടെ അന്തസ്സത്ത.

നിയമം നടപ്പിലാവണമെങ്കിൽ, (1) സെൻസെസ് നടക്കണം, (2) മണ്ഡലപുനർനിർണയം നടക്കണം, (3) അതിനുശേഷം ലോക്സഭാ സീറ്റുകളുടെ വർധന കണക്കാക്കി, അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സ്ത്രീകളെ ഉൾപ്പെടുത്തണം.

2021-ൽ നടപ്പാക്കേണ്ടതായിരുന്നു ജനസംഖ്യാ കണക്കെടുപ്പ്. അത് ഇതുവരേയ്ക്കും നടന്നിട്ടില്ല. വനിതാസംവരണനിയമം നിലവിൽവന്നിട്ട് ഇന്നുവരേയ്ക്കും അതിനുള്ള ഒരു ഒരുക്കംപോലുമുണ്ടായിട്ടില്ല. തന്നെയുമല്ല, സെൻസസ് 2024-ലേക്ക് നീട്ടിവെച്ചുകൊണ്ട് സർക്കാർ ഉത്തരവിറക്കിയിട്ടുമുണ്ട്. രണ്ടുകൊല്ലത്തോളമെങ്കിലും നീണ്ടുനിൽക്കുന്ന ഒരു പ്രക്രിയയാണ് രാജ്യത്തിന്റെ ജനസംഖ്യാകണക്കെടുപ്പെന്ന് നമുക്കറിയാം. മണ്ഡലപുനർനിർണയമാകട്ടെ ഒരിക്കലും തീർപ്പാക്കാനാകാത്ത ഒരു തർക്കവിഷയംപോലെ 1971 മുതൽ കീറാമുട്ടിയായി കിടക്കുകയാണ്. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ എന്തിനാണ് മോദിഗവൺമെന്റ് ഇത്ര തിടുക്കത്തിൽ വനിതാസംവരണനിയമം പാസാക്കിയത്? സ്ത്രീകളുടെ വോട്ടുബാങ്ക് ലക്ഷ്യംവെച്ചുകൊണ്ടുള്ള പൊളിറ്റിക്കൽ സ്റ്റണ്ടല്ലാതെ മറ്റെന്താണത്? 2024-ലെ, ഈ വരുന്ന തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ വനിതാസംവരണനിയമത്തിന്റെ ആനുകൂല്യം സ്ത്രീകൾക്കു കിട്ടില്ലെന്ന് ഉറപ്പായിക്കഴിഞ്ഞു. സെൻസസും മണ്ഡലപുനർനിർണയവും കണക്കെടുപ്പും കഴിഞ്ഞ് 2029-ലെ ലോക്സഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽപ്പോലും അതുണ്ടാകാൻ പോകുന്നില്ല.

സ്ത്രീകൾക്ക് മൂന്നിലൊന്ന് സംവരണം നൽകാൻ എന്തിനാണ് സെൻസസ്?

ജനസംഖ്യയിൽ പകുതി സ്ത്രീകളാണ്. ഇന്ത്യയിൽ സ്ത്രീ പുരുഷ അനുപാതം ഏതാണ്ട് തുല്യമാണ്. 33 ശതമാനം സംവരണം ഏർപ്പെടുത്താൻ ജനസംഖ്യാകണക്കെടുപ്പിന്റെ ആവശ്യമില്ല. 1992-ലെ ത്രിതല പഞ്ചായത്ത് തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ഒരുപാധിയുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിലല്ല 50 ശതമാനം സീറ്റ് സ്ത്രീകൾക്കു നീക്കിവെച്ചത്. ആദ്യം 33 ശതമാനവും പിന്നീട് 50 ശതമാനവും സീറ്റുനൽകിയത് സെൻസസെടുത്തിട്ടായിരുന്നോ?

രാജ്യം ഉറ്റുനോക്കുന്ന വിപ്ലവകരമായ ഒരു രാഷ്ട്രീയതീരുമാനമാണ് 33 ശതമാനം സ്ത്രീസംവരണം. സ്ത്രീവോട്ടുകൾ ഉറപ്പാക്കുകയും, അതേസമയം സ്ത്രീകളെ രാഷ്ട്രീയാധികാരത്തിൽനിന്ന് ഒഴിവാക്കുകയും

ചെയ്ത് സംവരണ നിയമത്തിന്റെ ക്രെഡിറ്റ് കൈക്കലാക്കുക യാണ് ബി.ജെ.പി. സർക്കാർ ചെയ്തത്. ലോകം ഞെട്ടിപ്പോകുന്നതരം പിന്തിരിപ്പൻ ആശയങ്ങളും ജനവിരുദ്ധ ഫാസിസ്റ്റ് നയങ്ങളുംകൊണ്ട് ജനാധിപത്യത്തെ കശക്കിയെറിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സംഘപരിവാർ രാഷ്ട്രീയം, അനതി വിദൂരമല്ലാത്ത ഭാവിയിൽ താലിബാനെ പ്പോലെ സ്ത്രീകൾക്ക് പൊതുരംഗത്തേക്ക് പ്രവേശനം നിഷേധിച്ചുകൂടായ്കയില്ല എന്നുകൂടി ചിന്തിച്ചിട്ടുവേണം സ്ത്രീ സംവരണ നിയമത്തിന്റെ ഉപാധികളെ നമ്മൾ വിശകലനംചെയ്യാൻ.

സംവരണമല്ല, തുല്യപ്രാതിനിധ്യമാണ് വേണ്ടത്

മേൽപ്പറഞ്ഞ സാഹചര്യത്തിലാണ് നിയമനിർമാണസഭകളിൽ സ്ത്രീകൾക്ക് ആനുപാതിക പ്രാതിനിധ്യം വേണമെന്നാ വശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ട് കേരളത്തിൽ 'തുല്യപ്രാതിനിധ്യപ്രസ്ഥാനം' രൂപം കൊണ്ടിട്ടുള്ളത്. ചുരുങ്ങിയ ദിവസങ്ങൾ കൊണ്ടുതന്നെ ഇത് ജനശ്രദ്ധയിൽ ഇടംനേടിക്കഴിഞ്ഞു. പ്രൊഫസർ കുസുമം ജോസഫ്, എം. സുൽഫത്ത് എന്നിവരുടെ നേതൃത്വത്തിൽ, മലയാളി മെമ്മോറിയലിന് സമാനമായി, പെൺ മെമ്മോറിയൽ എന്ന പേരിൽ, സമൂഹത്തിന്റെ നാനാതലങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ഒരുലക്ഷം പേർ ഒപ്പിട്ട ഒരു നിവേദനം, 2024 ഫെബ്രുവരി 17-ന് എൽഡിഎഫ് യു. ഡി. എഫ് കൺവീനർമാർക്ക് സമർപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. ഒപ്പു ചുരുളുകൾ തെരുവിൽ വിരിക്കുന്നതിന് അനേകം സ്ത്രീകളും പെൺകുട്ടികളും മുന്നിട്ടിറങ്ങി. വോട്ടവകാശത്തിനുവേണ്ടി സ്ത്രീകൾ നടത്തിയ ദീർഘകാല പോരാട്ടം വിജയിച്ചുവെങ്കിൽ, തുല്യ പ്രാതിനിധ്യത്തിനായി ഇന്ന് സ്ത്രീകൾ നടത്തുന്ന പോരാട്ടവും വിജയിക്കുക തന്നെചെയ്യുമെന്ന ദൃഢവിശ്വാസം ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിനുണ്ട്.

ഇത് പ്രതിപക്ഷത്തിന്റെ അവസരം

വനിതാസംവരണനിയമം പൊളിറ്റിക്കൽ സ്റ്റണ്ടാണെന്നു തിരിച്ചറിഞ്ഞ് പ്രതിപക്ഷ കക്ഷികൾ ശക്തമായ പ്രതിഷേധമുയർ ത്തുകയുണ്ടായി. സർക്കാരിന്റെ ഉപാധികളെ അവർ എതിർത്തു. 2029-ൽ നടപ്പാക്കാനാണെങ്കിൽ, ഇത്ര തിടുക്ക ത്തിൽ ബിൽ പാസാക്കിയതെന്തിന്? 2024-ൽ പാസാക്കാൻ തടസ്സമൊന്നുമില്ലാതെയിരിക്കെ, കാത്തിരിക്കാൻ പറയുന്നതെന്തിന്? പ്രതിപക്ഷത്തിന്റെ ഈ ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരം നൽകുന്നതിനു പകരം, രാജ്യത്തെ സ്ത്രീകളെ അധികാരത്തി ലെത്തിക്കാൻ ദൈവം തന്നെ നിയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നാണ് പ്രധാന മന്ത്രി വിശദീകരിക്കുന്നത്. എന്നാൽ, ഈ വരുന്ന തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ സ്ത്രീകളെ അധികാരത്തിലെത്തിക്കില്ലെന്ന് ഉറപ്പിക്കുന്ന വ്യവസ്ഥകൾ സർക്കാർ മുന്നോട്ടു വെയ്ക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. മോദിസർക്കാരിന്റെ നിഗൂഢവ്യവസ്ഥകളെ

നിശിതമായി വിമർശിച്ച പ്രതിപക്ഷകക്ഷികൾക്കുള്ള സുവർണാവസരമാണ് 2024-ലെ ഈ വരുന്ന ലോക്സഭാതിരഞ്ഞെടുപ്പ്. നിയമമായിക്കഴിഞ്ഞ 33 ശതമാനം സംവരണം സ്വന്തം മുന്നണികൾക്കകത്ത് നടപ്പാക്കാനുള്ള ധാർമികബാധ്യത അവർ ഏറ്റെടുക്കണം. 20 ലോക്സഭാസീറ്റുകളിൽ ഏഴുസീറ്റുകൾ വീതം സ്ത്രീകൾക്കു നൽകി മത്സരിപ്പിച്ചുകൊണ്ട്, ഇടത് വലത് മുന്നണികൾ മാതൃക കാട്ടണം.

27 കൊല്ലം മുൻപ് അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ട സംവരണബിൽ നിയമമാകാത്തതുകൊണ്ട്, നിയമനിർമാണസഭകളിലും മറ്റ് അധികാരസ്ഥാനങ്ങളിലും രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികൾക്കകത്തും ഉണ്ടായിട്ടുള്ള സ്ത്രീകളുടെ എണ്ണത്തിലുള്ള നഷ്ടം വളരെ വലുതാണെന്ന് തുല്യപ്രാതിനിധ്യ പ്രസ്ഥാനം ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നു. ഇന്നത്തേതിനെക്കാൾ മികച്ച ഇന്ത്യ സാധ്യമാകാൻ പാർലമെന്റിലെയും നിയമസഭയിലെയും സ്ത്രീകളുടെ തുല്യപ്രാതിനിധ്യം കാരണമാകുമായിരുന്നു.

മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പ്
10-16 മാർച്ച് 2024

ꕥꕥꕥ

ഒരു രാജ്യം ഒരു തിരഞ്ഞെടുപ്പ് എന്തുകൊണ്ട് പ്രായോഗികമല്ല

ഡോ. ജി. ഗോപകുമാർ

പതിനെട്ടാമത് ലോക്സഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് പ്രഖ്യാപനം ആയല്ലോ. 2029 -നുശേഷം 'ഒരു രാജ്യം ഒരു തിരഞ്ഞെടുപ്പ്' എന്ന നിയമം നടപ്പാകാനുള്ള സാധ്യതയും ഏറിയിരിക്കയാണ്. പക്ഷേ, അത് എത്രത്തോളം വിജയിക്കുമെന്നത് കണ്ടറിയേണ്ട കാര്യമാണ്.

ഭാരതം ഒരു പാർലമെന്ററി ഫെഡറൽ രാജ്യമാണ്. ഇക്കാര്യത്തിൽ നമ്മുടെ താരതമ്യം കാനഡ, ഓസ്ട്രേലിയ എന്നീ രാജ്യങ്ങളുമായിട്ടാണ്. പക്ഷേ, ലോകത്തുള്ള മറ്റുരാജ്യങ്ങളെക്കാൾ വൈവിധ്യം നിറഞ്ഞ രാജ്യമാണ് നമ്മുടേത്. ഭാഷ, പ്രാദേശികത, ഉപപ്രാദേശികത, ജാതി, മതം, വംശീയത തുടങ്ങി അനേകം വൈവിധ്യങ്ങളെ ആരോഗ്യകരമായി പിടിച്ചുനിർത്താൻ നമ്മുടെ ഫെഡറൽ ജനാധിപത്യത്തിന് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. വികസനത്തോടൊപ്പം 'നാനാത്വത്തിൽ ഏകത്വം' എന്ന ആശയവും ഇവിടെ ഏറക്കുറെ പ്രാവർത്തികമായിട്ടുണ്ട്. വ്യത്യസ്തമായി തിരഞ്ഞെടുപ്പുകൾ നടക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഇത്തരം ആശയവൈവിധ്യങ്ങൾക്ക് ആരോഗ്യകരമായ ഇടംലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, ഒറ്റത്തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽക്കൂടി ഈ ആശയവൈവിധ്യതയെ സ്വാംശീകരിക്കാനോ പരിപോഷിപ്പിക്കാനോ കഴിയുകയില്ല.

നമ്മുടെ രാജ്യത്ത് ആറ് ദേശീയ പാർട്ടികളും 57 സംസ്ഥാന പാർട്ടികളും 2597 അംഗീകാരം ലഭിക്കാത്ത പാർട്ടികളുമുണ്ടെന്ന് തിരഞ്ഞെടുപ്പു കമ്മിഷന്റെ രേഖകൾ വ്യക്തമാക്കുന്നു. നമ്മുടെ രാജ്യത്തിന്റെ വൈവിധ്യതയ്ക്കനുസരിച്ച് ഒരു 'മൾട്ടി പാർട്ടി സമ്പ്രദായ'മാണ് നിലനിൽക്കുന്നത്. വാസ്തവത്തിൽ വ്യത്യസ്തകക്ഷികൾ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്ന ആശയങ്ങളും താത്പര്യങ്ങളും നമ്മുടെ ഭൂഖണ്ഡ സമാനമായ രാഷ്ട്രത്തിന് അനുസൃതമാണെന്ന് പറയാം. എന്നാൽപ്പോലും ആറ് ദേശീയകക്ഷികളുടെ അംഗീകാരം നോക്കുമ്പോൾ ഭാരതീയ ജനതാ പാർട്ടിയും ഇന്ത്യൻ നാഷണൽ കോൺഗ്രസും കഴിഞ്ഞാൽ ബാക്കിയുള്ള നാലു പാർട്ടികൾക്ക് വാസ്തവത്തിൽ പ്രാദേശിക ശക്തിയേയുള്ളൂ. ബഹുജൻ സമാജ് പാർട്ടി, കമ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടി ഓഫ് ഇന്ത്യ (മാർക്സിസ്റ്റ്), നാഷണൽ പീപ്പിൾസ് പാർട്ടി, ആം ആദ്മി പാർട്ടി എന്നീ നാല് ദേശീയകക്ഷികളുടെ രാഷ്ട്രീയ ഭൂമിശാസ്ത്രം നമുക്ക് ലളിതമായി മനസ്സിലാക്കാവുന്നതേയുള്ളൂ. 57 പ്രാദേശികപ്പാർട്ടികളുടെ സ്ഥിതിയും പറയേണ്ട കാര്യമില്ല. ചുരുക്കത്തിൽ ഇപ്പോൾത്തന്നെ വെല്ലുവിളി നേരിടുന്ന മൾട്ടി പാർട്ടി സംവിധാനം കൂടുതൽ വഷളാക്കാനേ ഈ പുതിയ നിർദേശം ഉപകരിക്കൂ.

മാത്രമല്ല, രാഷ്ട്രീയകക്ഷികൾ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നത് അതതുമേഖലയിലെ രാഷ്ട്രീയസമൂഹത്തെയാണ്. അതിന്റെ ഭംഗി നമ്മുടെ ഫെഡറൽ സമ്പ്രദായത്തിൽക്കൂടി പ്രതിഫലിക്കേണ്ടതാണ്. ഈ അവസരത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നതുവഴി ജൈവപരമായ കക്ഷിസമ്പ്രദായത്തെ കൃത്രിമമാക്കാനുള്ള സാധ്യതയുമുണ്ട്. അതു കൊണ്ടാണ് ഈ ആശയം നമ്മുടെ പാർലമെന്ററി -ഫെഡറൽ സമ്പ്രദായത്തിന് എതിരാണെന്നുപറയാൻ കഴിയുന്നത്. അസംബ്ലി തിരഞ്ഞെടുപ്പിന്റെ അജൻഡയും ദേശീയ തിരഞ്ഞെടുപ്പിന്റെ അജൻഡയും എപ്പോഴും രണ്ടായിരിക്കും. അത് ജൈവപരമായ വ്യത്യസ്താവസരങ്ങൾ ജനങ്ങൾക്കുണ്ടാക്കുന്നു. പ്രാദേശിക ഭരണസംവിധാനങ്ങളിലേക്കുള്ള തിരഞ്ഞെടുപ്പ് എങ്ങനെയാണ് ദേശീയ രാഷ്ട്രീയത്തിനൊപ്പം ഒന്നിച്ച് കൊണ്ടുപോകാൻ കഴിയുകയെന്ന് എത്ര ആലോചിച്ചിട്ടും മനസ്സിലാവുന്നില്ല. മാത്രമല്ല, തൂക്കുസഭകൾ അസംബ്ലിയിലും പ്രാദേശിക ഭരണസംവിധാനങ്ങളിലും പാർലമെന്റിലും വരുന്നത് തടയാൻ കഴിയില്ല. ഉദാഹരണമായി ലോകത്തിലെ ഏത് പാർലമെന്ററി ജനാധിപത്യ രാജ്യത്തിന്റെ ചരിത്രമെടുത്താലും ഒരു കാര്യം വ്യക്തമാണ്. തൂക്കു സഭയും രാഷ്ട്രീയാനിശ്ചിതത്വവും ജനവിധിയിൽ പലപ്പോഴും പ്രതിഫലിക്കുമെന്ന കാര്യം, അത് മറികടക്കാനാണ് മുന്നണിരാഷ്ട്രീയം എന്ന പ്രതിഭാസമുടലെടുത്തത്. ഈ സാഹചര്യത്തെ ഒറ്റക്കക്ഷി സമ്പ്രദായത്തിലോ ദ്വികക്ഷി സമ്പ്രദായത്തിലോ കൊണ്ട് കെട്ടിയിടാൻ പാടില്ല.

രാജ്യത്ത് ഒറ്റത്തിരഞ്ഞെടുപ്പ് നടന്നാൽത്തന്നെ തൂക്കുസഭയും പാർട്ടികളുടെ പിളർപ്പും സംഭവിക്കുമ്പോൾ ഇടക്കാലതിരഞ്ഞെടുപ്പിന്റെ സാധ്യത ഉണ്ടാവുകയില്ലേ? അതോ ജപ്പാനിലും ഫ്രാൻസിലും ഉള്ളതുപോലെ പ്രതിപക്ഷം മറ്റൊരു ഭൂരിപക്ഷപ്രമേയം കൊണ്ടുവന്ന് അവിശ്വാസ പ്രമേയത്തിന്റെ വോട്ടെടുപ്പിൽ തെളിയിക്കാൻ നിർബന്ധിതമാകുമോ. ഫ്രാൻസിലും ജപ്പാനിലുമെല്ലാം യൂണിറ്ററി ഭരണമാണെന്നോർക്കണം. മറ്റൊന്ന് ഈ രണ്ടുരാജ്യങ്ങളുടെ ജനസംഖ്യയ്ക്ക് നമ്മുടെ വൈവിധ്യതയുമായി താരതമ്യമില്ല. ഒരൊറ്റത്തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ കൂടിത്തന്നെ ലോക്സഭ, അസംബ്ലി, പ്രാദേശിക ഭരണകൂടങ്ങളുടെ വോട്ടുകൾ ജനങ്ങൾ ഒരുമിച്ചു ചെയ്യുന്ന സാഹസം ഒന്നാലോചിച്ചു നോക്കൂ. വോട്ടർമാർ അഞ്ച് സമ്മതിദാനം വിവിധ സ്ഥാപനങ്ങളിലേക്ക് ഒരൊറ്റത്തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽക്കൂടി രേഖപ്പെടുത്തുക എന്ന സാഹസം. നമ്മുടെ ദേശീയരാഷ്ട്രീയ സാഹചര്യവും സംസ്ഥാനരാഷ്ട്രീയ സാഹചര്യവും പ്രാദേശിക സാഹചര്യവും ഒന്നിച്ച് പ്രകടിപ്പിക്കുന്നത് എങ്ങനെയാണ്? ഇവിടെയാണ് സ്വാഭാവികരാഷ്ട്രീയ അവസരം (നാച്വറൽ പൊളിറ്റിക്കൽ ചോയ്സ്) നമുക്ക് നഷ്ടപ്പെടുന്നത്.

നിലവിൽ ആറ് രാജ്യങ്ങളിലാണ് ഈ നിയമം നടപ്പാക്കിയിട്ടുള്ളത്. സ്വീഡൻ, ജർമനി, ദക്ഷിണാഫ്രിക്ക, ബെൽജിയം, ഇൻഡൊനീഷ്യ, ജപ്പാൻ എന്നിവിടങ്ങളിൽ ഒറ്റ തിരഞ്ഞെടുപ്പുകൾ നടക്കുന്നുണ്ട്. ഭാരതത്തിന്റെ വലുപ്പവും ജനസംഖ്യാ ബാഹുല്യവും സങ്കീർണതയും വൈവിധ്യതയുമൊന്നും ഈ ചെറിയ രാജ്യങ്ങളിലില്ലെന്ന് താരതമ്യരാഷ്ട്രീയം ദീർഘകാലം പഠിപ്പിച്ച ഒരാളെന്ന നിലയിൽ എനിക്ക് പറയാൻ കഴിയും.

ഈ നിയമം നടപ്പാക്കണമെങ്കിൽ ഭരണ ഘടനയിലെ 83, 85, 172, 174 എന്നീ വകുപ്പുകൾ ഭേദഗതി ചെയ്യേണ്ടി വരും. ബി.ജെ.പി.ക്ക് പാർലമെന്റിലെ ഇരുസഭയിലും ഭൂരിപക്ഷമുള്ളതുകൊണ്ട് നിയമപരമായ തടസ്സങ്ങളുണ്ടാവില്ല. പക്ഷേ, തിരഞ്ഞെടുപ്പു ജനാധിപത്യത്തിലെ മനോഹാരിതയ്ക്കും ഫെഡറൽ തത്ത്വങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾക്കും അത് സാരമായ പരിക്കുകൾ ഉണ്ടാക്കുമെന്നതിൽ സംശയമില്ല.

(പൊളിറ്റിക്കൽ സയന്റിസ്റ്റും സെഫോളജിസ്റ്റുമായ ലേഖകൻ സെൻട്രൽ യൂണിവേഴ്സിറ്റി ഓഫ് കേരള മുൻ വി.സി.യാണ്)

മാതൃഭൂമി

14 മാർച്ച് 2024

ഝഝഝ

Follow the Chinese way on high tech

Latha Jishnu

Making universities the hub of innovation and churning out scientists adept in frontier technology has put China at the top

OPINION ON China is generally hostile in this country. War in the 1960s all but obliterated a unique friendship and a shared vision for peaceful co-existence that was enunciated in the Panchsheel Agreement between India and China in 1954. So inspiring was the set of principles announced by prime ministers Jawaharlal Nehru and Zhou Enlai that it was incorporated in the Bandung Conference declaration a year later by 29 Afro-Asian Countries for a new era of peace and development. Rajiv Gandhi's epochal visit to Beijing in 1988 managed break down the great wall of animosity between the two countries, but relations have become a lot worse in recent years.

When it comes to the economy and China's technological prowess, the Indian government and its handmaiden media, in particular, tend to be dismissive and disparaging, fuelled by barely disguised resentment and envy. This results in paradoxes. In recent years, when the Narendra Modi government banned around 250 Chinese apps citing these to be "prejudicial to the sovereignty and integrity of India, defence of India, security of the state and public order", there was a frenzy of nationalist outpouring on WhatsApp exhorting patriotic Indians to boycott the apps. The irony is that the messages were, for the most part, being sent on Chinese-made mobile phones which they were unwilling to jettison!

While the world is overawed by China's cutting-edge scientific and technological breakthroughs, albeit with

some trepidation, Indians tend to act like ostriches. Nothing is reported. Nothing is acknowledged. Instead, we have commentators writing that India should take care to avoid the patent follies of China, where apparently quantity was the criterion and not quality. One of the most absurd and peevish observations I came across in a business paper was that China's policy had spawned a frenzy of patent-filing of very little value-"junk patents with scant innovation". Was the writer taking his cue from the official line on China? Possibly since an official in the top economic advisory body was also cautioning India not to follow the Chinese model based on utility patents.

Let's understand why patents are granted in the first place. Broadly, these are granted for innovative ideas that have utility value. For some years now China has emerged as the top patent filer worldwide, a development that has caught the interest of the world. While there may be dross in the pile of gold-it's easy to find silly patents everywhere-China's patents have been spectacular in several fields such as communications technology. In early February, China Mobile, the world's largest telecom carrier, launched the world's first satellite to test 6G architecture. It was successfully placed into a low orbit to "offer low latency and high data transfer rates", according to an official statement. Using domestic software and hardware, the autonomous 6G architecture was jointly developed by China Mobile and the Innovation Academy for Microsatellites of the Chinese Academy of Sciences (IAMC), yet another example of industry and top scientific institutions working towards clearly defined objectives. Academia is also closely involved in this effort as we have written.

If one is looking for the Chinese way to excellence it can be found in the IAMC system-the very antithesis of the situation in India, where moribund scientific institutions are unable to shake off the legacy of a hierarchal bureaucratic system of working that

produces very little of merit. Industry flounders on its own.

A little digging revealed some interesting details about IAMC. It is just one of the major micro satellite innovation research institutes in the country, focused on development of micro satellites and related innovation. So far, IAMC has launched 95 satellites into the space and emerged as a leader in the commercial satellite industry. The more fascinating revelation is that IAMC has around 700 staff for scientific research and administration work, of whom the majority are postgraduates and holders of doctorates. Now, hold your breath: the average age of the staff is just 34. Could any of the patents that these institutions have garnered be termed junk?

There are some unique aspects to China's staggering technological breakthroughs. The World Intellectual Property Organization (WIPO) notes that first and foremost, there is an emphasis on forward engineering. In this system, new or nascent scientific and technological knowledge is acquired in university labs and then applied in a top-down fashion for the development of commercial products. This is in sharp contrast to the reverse engineering approach adopted by South Korea and Taiwan which became powerhouses of technology much earlier than China. Secondly, China has made it a policy to acquire technology and brands through international mergers and acquisitions, and lastly, it has used parallel learning from foreign direct investment firms to promote domestic companies. WIPO calls this "Beijing model" of innovation. Firms like Huawei and ZTE were set up in a university and became leading global OBMS or original brand manufacturers. Similarly, China has produced three giants-Baidu, Alibaba and Tencent-in the platform business which WIPO says are leading the country into what it terms the era of the Fourth Industrial Revolution. There is, however, a difference. Many Chinese universities run their own businesses, which differ from ordinary spin-offs. The university sets up the

companies and also funds and staffs them, which means it retains managerial control.

A more spectacular revolution, and transformational from the environmental aspect, is in electric vehicle (EV) manufacture with Chinese firm BYD-it stands for Build Your Dreams-overtaking Tesla in the number of EVs it manufactures, dominating both the domestic and export markets. But more on this another time.

To come back to India's touchy relations with its neighbour, there is a new cause of friction over mobile phones, this time more serious. India has recently arrested Chinese and Indian executives working in Chinese smartphone company Vivo, accusing them of being involved in money laundering activities. A Beijing Foreign Ministry spokes woman while promising full support to the arrested Vivo employees in "safeguarding their lawful rights and interests", has asked India to recognise the mutually beneficial nature of business cooperation between the two countries and "to provide a fair, just, transparent and non- discriminatory business environment".

Till then China is no longer sending its nationals to oversee operations here. As a result, India's export of smartphones is taking a big hit. Does it ring any bells?

Down to Earth,
1-15, March 2024

An unequal fight

C.P. Chandrasekhar

Key issues discussed at the latest WTO meet indicate that the organisation is now just a tool to bully weaker nations into accepting reforms.

At the time of writing, the 13th ministerial meet of the World Trade Organization (WTO) was under way in Abu Dhabi. Among the many issues being discussed were two of concern for less-developed countries generally and India in particular.

The first related to the renewal of a moratorium on imposition of trade taxes on digital services identified as "electronic transmissions".

The second was that of finding a permanent solution to the issue of public stockholding of food, or the legality under WTO rules of measures to procure, at administratively prescribed, "non-market" prices, food to be stored and distributed to ensure food security.

According to developed countries, which subsidise their farmers through other means, the administratively determined prices are instruments for subsidising farmers in ways contrary to WTO rules. There are many other issues of special concern for less developed countries, including "Special Safeguard Mechanisms" to address import surges and the tendency in advanced economies to use "non-trade" issues such as climate to invoke trade measures, as noted in a statement issued by the G33 group of countries on the eve of the ministerial meet.

Despite such concerns, the event has not received the attention it got in the past or even to the extent that the annual Conference of Parties on climate-related issues gets. This is not because global trade flows have become any less weighty or significant than they were. If anything, the consolidation of global value chains and the increased cross-border provision of services have increased the volume and impact of trade on global economic performance.

The retreat from attention to the WTO and its meetings is because the organisation, ostensibly created to

ensure the "orderly" liberalisation of global trade, is now largely dysfunctional. This is not because of undisciplined low and middle-income countries violating rules but because of moves by the US and, on occasion, its allies to protect their own markets while forcing less-developed countries to open their markets further.

Epitomising this is the evidence that the principal means through which the organisation facilitated implementation of the decisions taken at its meets and summits, the Dispute Settlement Mechanism, has stopped functioning.

The mechanism was the channel through which countries appealed when aggrieved by actions of trading partners, leading to consultations and, if those discussions were not fruitful, to the constitution of a panel to study and report on the complaint.

If not settled based on that report, the complaint goes to the Appellate Body, which adjudicates on the matter. If the grievance is found to be genuine, the member violating rules has to take action, failing which the affected member country can retaliate.

This dispute settlement system is no longer operative because the US has blocked appointments to the Appellate Body, leaving panel reports that are challenged in limbo. The US has not even specified what changes to the Appellate Body would ensure its support for the appointments process. In the process, the US has disrupted the WTO, which, along with its allies, it has long dominated.

When the task was to open up the markets of less-developed countries, the WTO was useful. However, most less-developed country markets have been prised open, but the US and Europe have lost or are losing competiveness in many areas, and developed nations want to close their own markets and regulate imports.

For instance, the EU’s controversial Carbon Border Adjustment Mechanisom, which will be effective from 2026, is an example of the new protectionism. It is an important tax on carbon-intensive imports such as steel, cement, and aluminium.

An organisation that specifies common rules is an impediment to the adoption of such measures. It must be decommissioned.

Despite this impasse, the WTO continues its routine operations, holds myriad consultations, and convenes

ministerial and other meetings. That is because it fonctions as a pressure pump to be used to bully weaker nations into accepting reforms without a quid pro quo.

One way to do this is for groups of countries to arrive at "plurilateral" rather than "multilateral" agreements on multiple issues, which lack force because they remain outside of a global treaty, and then get nations to accept the terms of those plurilateral agreements in a multilateral settlement. Examples of such efforts are the Information Technology Agreement (1996) and protocols on financial services.

ONE OF THE CONTROVERSIAL issues affecting less-developed nations, which features in the ongoing meet, is a moratorium on customs duties on electronic transmissions that was agreed on as far back as 1998 and has been periodically extended since then. In the interim, much has happened.

On the one hand, the volume of cross-border provision of priced digital services, including digitally delivered information and commercially streamed music, movies, and video games, has increased enormously, with substantial profits accruing to providers from clients and consumers in less developed countries. On the other hand, less developed countries have been overcome by fiscal stringency that affects their ability to meet crucial capital and social expenditures through their official Budgets.

Revenues from growing markets for commercial "electronic trans missions" can help. A study from 2020 by Richard Kozul-Wright and Rashmi Banga of the UN Conference on Trade and Development estimated the potential tariff revenue loss to developing countries as a result of the moratorium at about $10 billion a year. So, the less developed countries want the moratorium lifted.

The advanced economies have raised a range of arguments to justify their stance against digital services imposts, which are echoed in a piece by Alan Beattie in *Financial Times:* that implementing such taxes despite the benefits of available digital technologies is not feasible, that it would involve an invasion of privacy, and that the measure would reduce the social accountability of large tech companies.

They, therefore, recommend implementing value-added taxes on the consumption of digital services so that

the burden is placed on the consumer of these services rather than on the profits of the providers, which are global majors.

Countries like India, it is argued, are not really serious about the demand for an end to the moratorium and only use it as a bargaining chip "to gain leverage in other WTO issues, such as its long-running campaign to subsidise its farmers in the name of building up buffer stocks of grain". This, in Beattie's view, is bizarre, and amounts to "holding a 21st-century industry hostage to a 19th-century one".

The reality is that India lost out on revenue because it dropped digital services taxes as part of an agreement on sharing revenues from a global minimum tax on corporates, from which it obtains far less. The WTO crafted to liberalise global trade has lost its purpose. But it remains relevant only as an instrument to protect and advance developed economy interests, within a framework where decisions are ostensibly based on "consensus".

(C. P. Chandrasekhar taught for more than three decades at the Centre for Economic Studies and Planning, Jawaharlal Nehru University, New Delhi. He is currently Senior Research Fellow at the Political Economy Research Institute, University of Massachusetts Amherst, US)

Frontline
March 22, 2024

The wrong way to fight inequality

Prashanth Perumal J.

French economist Thomas Piketty, along with a few other economists, recently came out with some startling findings on economic inequality trends in India over the last century. *In Income and Wealth Inequality in India, 1922-2023: The Rise of the Billionaire Raj,* Piketty and his co-authors estimate that inequality in India today is far worse than during the inter-war British colonial rule.

In 2022, the top 1% of the Indian population owned 40.1% of total wealth and earned 22.6% of total income, while the bottom 50% owned 6.4% of total wealth and earned 15% of total income. The fate of the bottom 50% looks even worse when compared with the top 10% who owned 65% of total wealth and earned 57.7% of total national income.

The authors use their findings to argue that India's tax system, which is mostly based on people's incomes, is regressive, and call for a wealth tax on the rich. While Piketty's data might look alarming, it is crucial to question its use to justify wealth redistribution.

The economic pie has grown

To understand why, it is important to study two important trends noted by Piketty and his co-authors. First, income and wealth inequality in India began to rise sharply only from the 1980s when India gradually began to adopt markets. For example, the share of the bottom 50% in total national income dropped from 23.6% in 1982 to 15% in 2022, while the income share of the top 10% rose from 30.1% to 57.7% during the period. Second, economic growth in India was stagnant in the socialist decades, and began to rise only after 1990. Piketty and others note that India's economy grew at a miserable 1.6% per year between 1960 and 1990, but at a much stronger 3.6% per year between 1990 and 2022.

So, what do these trends tell us? First, they tell us that the fall in the bottom 50%'s share of total national income does not mean that there was a fall in their real income levels or standard of living. Data from the World Inequality Lab suggest that the total real income of the bottom 50% increased over four-fold between 1991 and 2022 even though their share of total national income dropped from 23.6% to 15% during the same period. In other words, the size of India's total economic pie has grown so much in the last 30 years that the bottom 50%

now enjoys higher real income despite receiving a much lower share of national income.

Second, the trend in income shares of different groups since the 1980s shows that the bottom 50% does not enjoy as much economic freedom as the top 1% or even the top 10%. The income share of any group in a market economy, it should be noted, depends on the ability of the group to compete against others in the market for a share of the total national income. Piketty estimates that the top 1% income earners in India earn ₹53 lakh on average annually while the bottom 50% earners earn just ₹71,000.

In a free market economy, such stark differences in income levels would present lucrative arbitrage opportunities and help close the gap between the richest and the poorest. So, for example, seeing that neurosurgeons in India earn several millions of rupees each year, more people from lower income groups would try to become neurosurgeons.

But we know that such arbitrage does not happen so easily in the real world because of various barriers, including the poor's lack of access to capital and the high cost of medical education. If so, liberalising the financial sector and the medical education sector would be the right way forward as it would allow the poor to invest in building the skills for high-paying jobs. A hefty tax on neurosurgeons to redistribute income, on the other hand, will only impede the movement of labour towards high-paying jobs and even shrink the current supply of neurosurgeons.

It should also be noted that the bottom 50% enjoy very little protection of their property rights, which makes it hard for them to even make a living, let alone to climb up the income ladder. So, what is required is greater economic freedom for India's poor, not higher taxes on high-income earners.

Wealth inequality is inevitable

Trends in wealth inequality also paint a similar picture. India's top 1%, on average, possesses a net wealth worth ₹5.4 crore while people in the bottom 50% are worth just ₹1.7 lakh. To be sure, wealth inequality is inevitable in a market economy as the market rewards people who are better at investing or allocating capital; investors who make profits see their wealth share grow over time while investors who suffer losses see their wealth share shrink. An entrepreneur with an innovative product that benefits billions of people, for instance, would enjoy massive profits and see his or her wealth share rise. Thus, the market ensures that capital is in the

hands of the best investors, and resources are used in the best way possible to create a bigger economic pie. And it is a bigger economic pie, one should note, that allows the bottom 50% to enjoy higher real income despite their falling income and wealth shares.

The extreme wealth disparity we see in India today, however, is largely not because of the free market rewarding the top 1% for their entrepreneurial capabilities. Instead, much of it is due to the top 1% enjoying special privileges from the government, which protects them from competition in the marketplace that could erode their wealth share significantly. So, the way forward then is to get rid of such special privileges and allow more competition in the economy. This would naturally reduce the wealth share of the top 1% and also benefit the wider economy since competition ensures that the best investors rise to the top of the wealth hierarchy and enlarge the size of the economic pie in the process. Free competition would also ensure no one would stay at the top forever by enjoying special privileges.

Impact of a wealth tax

A wealth tax, on the other hand, will have unintended consequences. Contrary to common belief, investors can actually shield themselves from higher taxes (including wealth tax) by lowering the amount of capital they invest in any venture based on their expected post-tax income. So, people who would really be affected by higher taxes on the wealthy would then be workers and landowners who will be paid lesser in order to maintain investor returns. The tax would thus indirectly affect the income of ordinary workers, most of whom belong to the bottom 50% or the middle 40% of the population, and hence also affect their output. A wealth tax on labour and land owners would have a similar negative effect. In effect, a wealth tax on the rich would eventually turn out to be a tax on lower income groups.

It should also be noted that most of the wealth that the top 1% possess is in the form of the capital assets such as advanced factories and real estate, and not consumer goods and services. It is thus incorrect to believe

that the poor suffer low living standards because the rich have cornered most consumer goods. In fact, capital assets owned by the wealthy, by massively increasing the productivity of workers, help boost the output of consumer goods and services and improve the living standards of the masses.

Overall, the wealth tax will have a negative effect on economic growth and living standards. The right way to fight inequality and help the poor is thus not to tax the rich but to offer more economic freedom to the poor so that they can compete better in the marketplace for a bigger share of the economic pie.

The Hindu
2 May 2024

An inheritance tax will help reduce inequality

Advait Moharir & Rajendran Narayanan

A remark by Chairman of Indian Overseas Congress Sam Pitroda on implementing an inheritance tax as a tool of wealth redistribution has sparked massive debates. In this article, we present rationale on why high inequality is harmful, and advocate for progressive taxes as a mechanism to reduce inequality.

Primarily, we underscore the need to take a view of citizenship where the poor and the rich can participate equally in democratic decision-making. However, in an unequal society, a handful of dominant individuals can wield a disproportionate amount of power through control of resources. This will likely lead to a few wealthy elites dictating the socioeconomic and political decisions aimed to benefit them at the cost of the majority. The recent electoral bonds scam bears witness to this. The citizenship of wealthy elites would then carry more weight than the majority of the country. This is ethically hazardous.

Why inequality matters

First, inequality harms growth in the medium-to-long run, by hampering firm productivity, reducing labour income, and diverting resources away from rights such as education. Second, in unequal countries, the place of birth holds inordinate power in directing lifetime outcomes. In India, almost a third of the variation in consumption can be explained by the place of residence: the State, and city or village. Third, high inequality is also associated with political polarisation and increased conflict. Fourth, inequality is likely to have a negative multiplier effect on the economy-diminished earnings for the poor lead to reduced consumption and savings and increased indebtedness. This

reduces aggregate demand, limits production and investments, and leads to lower growth rates in the future. Using labour bureau data, Jean Drèze and Reetika Khera showed that while real wages of agricultural labourers grew by 6.8% between 2004-2014, they declined by 1.3% in the last decade. Using Periodic Lalour Force Survey data, a Bahutva Karnataka report shows that 34% of households earned less than the recommended daily minimum wage of ₹375 in 2022-23. Using Reserve Bank of India data, Zico Dasgupta and Srinivas Raghavendra voice concern about the sharp reduction in household savings and increased debt. In contrast to these, the richest 1% holds 40% of India's wealth.

Some commentators argue that some ineqality during growth is inevitable, and the priority instead should be towards reducing poverty. However, research by Tianyu Fan and co-authors shows that the gains from India's growth over the last two decades have been skewed towards high-income urban residents. Keeping everything else the same, there is nothing inherently special in the children of the wealthy compared to the children of the poor. The Constitution mandates equality of status and opportunity. As such the government is obliged to take steps to reduce the disparities arising from accidents of birth.

An inheritance tax

A wealth tax is a recurring tax on all physical and financial assets an individual owns. An inheritance tax differs from a wealth tax in two ways: it is intergenerational and levied once in a lifetime. These taxes are meant to be applied to individuals having high wealth above a threshold. When implemented well, these taxes reduce the concentration of wealth and encourage shifting investments from non-productive to productive activities. Property of the elite being bequeathed

to descendants implies that the descendants do no work to acquire it. There is no economic reason for it to be a freebie for them. Some might argue that inheritance tax will disincentivise innovations. But this disregards that innovation is needed to be competitive today and suggests that innovation is solely to propagate dynastic control of resources which is at odds with democratic ideals. On the comtrary, revenue generated from inheritance tax can be used to fund a diversified set of innovations. An advanced country like Japan has up to 55% inheritance tax. A variant of the inhentance tax, called estates duty, was levied in India between 1953-1985 but this was abolished owing to administrative costs. However, the economist Rishabh Kumar shows that this was effective in reducing the top 1% personal wealth share from 16% to 6% between 1966 and 1985.

Another approach is the land value tax (LVT): this taxes the rental value of land, without considering the property built on it. This is borne by the landowner and not the tenants. Unlike labour, land is a natural resource and is unresponsive to changes in taxes, making the LVT an efficient source of revenue. Given the role of land ownership in perpetuating feudal caste relations in rural India and the pervasive politician-builder nexus in urban India, LVT can be a useful redistributive mechanism.

Detractors claim that tax evasion among the wealthy makes these taxes impractical. However, recent research by Natasha Sarin (in the US) projects that sufficient investment in improving tax compliance can yield revenue up to 10 times the investment. Nathaniel Hendren and co-authors show that auditing the top 1% and 0.1% generated three to six times the return on investment.

Economists Jayati Ghosh and Prabhat Patnaik demonstrate that a 2% wealth tax and a 33.3% inheritance tax

only on the top 1% in India can raise an additional public expenditure of 10% of the GDP. This can be used to ensure a bouquet of socioeconomic rights for the poor like living wages, right to health, employment, and food. Given technological advancements, these are possible if there is political will.

(Advait Moharir an independent researcher, Rajendran Narayanan teaches at Azim Premji University Bengaluru and is affiliated with LibTech India)

The Hindu
8 May, 2024

ഇന്ത്യൻ രാഷ്ട്രീയം സമർഥമായി തമസ്കരിച്ച ബി. ആർ. അംബേദ്കറുടെ രണ്ടു പ്രഖ്യാപനങ്ങൾ ഓർമപ്പെടുത്തുന്നത്..

സക്കറിയ

ഡോ. ബി. ആർ. അംബേദ്കറെപ്പറ്റി പറയാൻ ഇന്ത്യയിലെ രാഷ്ട്രീയ പ്പാർട്ടികൾക്ക് ആയിരം നാവുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചില ആശയങ്ങളെ അവർ ദൈവവചനം പോലെ ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുന്നു. എന്നാൽ, അദ്ദേഹം പറഞ്ഞ മറ്റു ചില കാര്യങ്ങളെപ്പറ്റി അവർ പാലിക്കുന്ന മൗനം ശ്രദ്ധേയമാണ്. ഇന്ത്യൻ രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ അത്യാപത്കരമായ ചില വശങ്ങൾ ആ മൗനത്തിൽ അടങ്ങിയിട്ടുണ്ട് പാർട്ടികൾ മാത്രമല്ല രാഷ്ട്രീയ സ്വഭാവമുള്ള ദലിത് പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ പോലും ആ മൗനത്തിൽ പങ്കാളികളാണ്.

ഒരു ജനാധിപത്യ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ നിലനിൽപിനെ സംബന്ധിച്ച് അംബേദ്കറുടെ ജീവന്മരണ പ്രാധാന്യമുള്ള പ്രഖ്യാപനങ്ങളിൽ രണ്ടെണ്ണം ഇന്നു ശ്രദ്ധേയമാകുന്നത് അവയുടെ ആസൂത്രീതമായ മൂടിവയ്ക്കലിലൂടെയാണ്.

ഭരണഘടനയുടെ കരടു തയാറാക്കുന്ന സമിതിയുടെ അധ്യക്ഷനായിരുന്ന അംബദ്കർ ഭരണഘടനാ സഭയിൽ നടത്തിയ അവസാന പ്രസംഗം ഇന്ത്യൻ ജനാധിപത്യത്തിനുവേണ്ടി ഹൃദയത്തിൽ നിന്നു പറഞ്ഞ ഒട്ടറെ കാര്യങ്ങൾ കൊണ്ട് വെട്ടിത്തിളങ്ങുന്ന ഒന്നാണ്. എന്നെങ്കിലുമൊരിക്കൽ നമുക്കു ജനാധിപത്യ54ത്തെപ്പറ്റി ഒരു പാഠപുസ്തകമുണ്ടായാൽ (ഇന്നുവരെ അങ്ങനെയൊന്നില്ല എന്നോർക്കുക!) അതിന്റെ ഭാഗമായിത്തീരേണ്ട വസ്തുതകളാണ് അന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞത്.

ഇന്ത്യയിലെ രാഷ്ട്രീയപ്പാർട്ടികൾ എങ്ങനെ ഇന്ത്യയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനു ഭീഷണിയായേക്കാമെന്ന ആശങ്ക ആ പ്രസംഗത്തിൽ പ്രകടിപ്പിച്ചതിനെപ്പറ്റി ഈ പംക്തിയിൽ മുൻപ് എഴിതിയിരുന്നു. ഇന്ത്യൻ രാഷ്ട്രീയം സമർത്ഥമായി തമസ്കരിച്ച രണ്ടു പ്രസ്താവനകൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അതേ പ്രസംഗത്തിലാണ്. അവയെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്കുകളിൽ തന്നെ അവതരിപ്പിച്ചുകൊള്ളട്ടെ (മൊഴിമാറ്റം ലേഖകന്റേത്)

ജനാധിപത്യത്തെ ഒരു ചട്ടക്കൂടു മാത്രമായല്ല ഒരു യാഥാർത്ഥ്യമായി നിലനിർത്താൻ എന്തു ചെയ്യണം? നമ്മുടെ സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക ലക്ഷ്യങ്ങൾ നേടിയെടുക്കാൻ ഭരണഘടനയ്ക്കു വിധേയമായ മാർഗങ്ങൾ സ്വീകരിക്കണം. വിപ്ളവത്തിന്റെ രക്തം പുരണ്ട മാർഗ്ഗം ഉപേക്ഷിക്കണം. സിവിൽ നിയമലംഘനവും നിസ്സഹകരണവും സത്യാഗ്രഹവും ഉപേക്ഷിക്കണം ഭരണഘടനാ വിധേയമായ മാർഗങ്ങളിലൂടെ സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക ലക്ഷ്യങ്ങൾ നേടാൻ വഴിയില്ലാതിരുന്നപ്പോൾ, ഭരണഘടനാപരമല്ലാത്ത മാർഗങ്ങൾ അവലംബിക്കുന്നതിൽ ന്യായമുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ ഇന്നു ഭരണഘടനാപരമായ മാർഗങ്ങൾ തുറന്നിട്ടിരിക്കുമ്പോൾ ഭരണഘടനാവിരുദ്ധമാർഗങ്ങൾക്കു ന്യായീകരണമില്ല. അവ അരാജകത്വത്തിന്റെ വ്യാകരണശാസ്ത്രമാണ്.

അവയെ എത്രവേഗം കൈവെടിയുന്നുവോ അത്രയും നല്ലത്.....

ഗാന്ധിജി സ്വാതന്ത്ര്യസമരത്തിലേക്കു കൊണ്ടു വന്ന സമരമുറകളെക്കുറിച്ചുൾപ്പെടെയാണ് അംബേദ്കർ പറയുന്നത്. ജനാധിപത്യ ഇന്ത്യയിൽ അവ തുടരേണ്ട ആവശ്യമില്ല എന്നദ്ദേഹം പറയുന്നു. പക്ഷേ സ്വതന്ത്ര ഇന്ത്യയുടെമേൽ രാഷ്ട്രീയപ്പാർട്ടികൾ അടിച്ചേൽപിച്ച അന്യായങ്ങൾ നിസ്സഹക രണത്തിലേക്കും സത്യാഗ്രഹത്തിലേക്കുമല്ല അക്രമമാർഗങ്ങളിലേക്കുതന്നെ തിരിയാൻ ജനങ്ങളെ പ്രേരിപ്പിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനു നാം സാക്ഷിയാണ്. ഒപ്പം, രാഷ്ട്രീയ പ്പാർട്ടികൾ തന്നെ അവരുടെ അധികാര താൽപര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ജനങ്ങളെ ചൂഷണം ചെയ്തുകൊണ്ട് അവരെ അക്രമത്തിലേക്കും രക്തച്ചൊരിച്ചിലിലേക്കും നയിക്കുന്നു. കേരളത്തിന്റെ സ്വന്തം ഉദാഹരണങ്ങൾ ആയിരമായിരം താളുകളിൽപോലും എഴുതിത്തീരില്ല. കച്ചവട ഉൽപന്നങ്ങൾ നിർമിക്കുന്ന ഫാക്ടറിയെന്നപോലല്ല കേരളത്തെ സമരങ്ങളുടെ ഫാക്ടറിയായി പാർട്ടികൾ മാറ്റിയത് നമ്മുടെയെല്ലാം കൺമുൻപിലാണ്. 'അരാജകത്വത്തിന്റെ വ്യാകരണശാസ്ത്രം' എന്ന ഒറ്റ പ്രയോഗംകൊണ്ട് അദ്ദേഹം ഇന്നത്തെ ഇന്ത്യയിലും കേരളത്തിലും നാം അനുഭവിക്കുന്ന രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ സത്യം തുറന്നുവയ്ക്കുന്നു.

അംബേദ്കറുടെ രണ്ടാമത്തെ പ്രസ്താവന ആദ്യത്തേതിലും കേന്ദ്ര പ്രാധാന്യമുള്ള ഒന്നാണ്. ബ്രിട്ടിഷ് ചിന്തകനും രാഷ്ട്രമീമാംസാ പണ്ഡിതനുമായ ജോൺ സ്റ്റുവർട്ട് മില്ലിന്റെ വാക്കുകൾ എടുത്തുപറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം ആരംഭിക്കുന്നത്:

ഒരു കാരണവശാലും നിങ്ങളുടെ പൗരസ്വാതന്ത്ര്യങ്ങൾ ഒരു മഹദ് നേതാവിന്റെ കാൽക്കൽ അർപ്പിക്കരുത്. നിങ്ങളുടെ ജനാധിപത്യസ്ഥാപനങ്ങളെ അട്ടമറിക്കാനുള്ള അധികാരം അയാളെ വിശ്വസിച്ച് അയാൾക്കു നൽകരുത്...

തുടർന്ന് അംബേദ്കർ പറയുന്നു.

രാജ്യസേവനത്തിനു ജീവിതം ഉഴിഞ്ഞുവച്ച മഹാവ്യക്തികളോട് നന്ദിയുണ്ടാകുന്നതിൽ തെറ്റില്ല. പക്ഷേ നന്ദിക്കു പരിധിയുണ്ട്..

ഇവിടെ അദ്ദേഹം അയർലൻഡിലെ സ്വാതന്ത്ര്യ പ്രസ്ഥാന നേതാവ് ഡാനിയൽ ഒക്കോണല്ലിനെ ഉദ്ദരിക്കുന്നു.

ഒരു പുരുഷനും അവന്റെ മാനം ബലികഴിച്ചു നന്ദി നൽകരുത്. ഒരു സ്ത്രീയും അവളുടെ സ്ത്രീത്വം ബലികഴിച്ചു നന്ദി നൽകരുത്. ഒരു രാഷ്ട്രവും പൗരരുടെ സ്വാതന്ത്ര്യം ബലികഴിച്ചു നന്ദി നൽകരുത്....

അംബേദ്കർ തുടർന്നു പറയുന്ന വാക്കുകളുടെ സത്യം ജനാധിപത്യബോധമുള്ള ഏതൊരു ഇന്ത്യക്കാരനെയും നടുക്കും.

ഒക്കോണല്ലിന്റെ മുന്നറിയിപ്പ് മറ്റേതു ലോകരാജ്യത്തെക്കാളും ഇന്ത്യയ്ക്കു ബാധകമാണ്. കാരണം ലോകത്തിലെ മറ്റേതു രാജ്യത്തെക്കാളുമേറെ ഇന്ത്യയിൽ 'ഭക്തി' അഥവാ വ്യക്തിപൂജ അഥവാ വീരാരാധന രാഷ്ട്രീയത്തിൽ വമ്പിച്ച പങ്കുവഹിക്കുന്നുണ്ട്. മതത്തിനുള്ളിൽ ഭക്തി ആത്മാവിനു മോക്ഷം നേടാനുള്ള മാർഗ്ഗമായിരിക്കാം. എന്നാൽ, രാഷ്ട്രീയത്തിൽ ഭക്തി അഥവാ വീരാരാധന

തകർച്ചയിലേക്കും അവസാനം സ്വേച്ഛാധിപത്യത്തിലേക്കും എത്തിക്കുമെന്നുറപ്പാണ്....

അവിശ്വസനീയ ഉൾക്കാഴ്ച

അവിശ്വസനീയമാണ് ഇന്ത്യക്കാരിലേക്കും ഇന്ത്യൻ രാഷ്ട്രീയത്തിലേക്കുമുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ അതിസൂക്ഷ്മമാംവിധം കൃത്യമായ ഉൾക്കാഴ്ച.

ഗാന്ധിജിക്ക് ഈ ഉൾക്കാഴ്ചയുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ ഇന്ത്യയുടെ ഭാവി മറ്റൊന്നാകുമായിരുന്നില്ലേ എന്ന് അത്ഭുതപ്പെട്ടുപോകുന്നു. സ്വേഛാധിപത്യത്തിലേക്കു വഴുതുന്ന ഇന്നത്തെ ഇന്ത്യയെ മുന്നിൽക്കണ്ടു പറഞ്ഞതുപോലെ കുറിക്കുകൊളളുന്നവയാണ് 1949 നവംബർ 25-ന് അംബേദ്കർ പറഞ്ഞ വാക്കുകൾ.

എന്നാൽ, അംബേദ്കർക്കുതന്നെ അറംപറ്റി താൻ സ്വയം വീരാരാധനയുടെ പാത്രമാകുമെന്ന് അദ്ദേഹം കരുതിയിട്ടുണ്ടാവില്ല. പക്ഷേ, ചരിത്രത്തിന്റെ നീതികൾ വേറെയാണല്ലോ.

മലയാള മനോരമ
10 മേയ് 2024

ജജജജജജ

Protection from climate change part of right to life

The Supreme Court of India, on April 5, recognised that citizens have a right to be free from the adverse effects of climate change, saying it is intertwined with the fundamental rights to life and equality. Here are the key arguments articulated by the three-judge bench of Chief Justice DY Chandrachud and Justices JB Pardiwala and Manoj Misra in their judgement

India's efforts to combat climate change are manifold. Parliament has enacted the Wild Life (Protection) Act 1972, the Water (Prevention and Control of Pollution) Act 1974, the Air (Prevention and Control of Pollution) Act 1981, the Environment (Protection) Act 1986, the National Green Tribunal Act 2010, amongst others. In 2022, the Energy Conservation Act 2001 was amended to empower the Central Government to provide for a carbon credit trading scheme... Despite governmental policy and rules and regulations recognising the adverse effects of climate change and seeking to combat it, there is no single or umbrella legislation in India which relates to climate change and the attendant concerns.

However, this does not mean that the people of India do not have a right against the adverse effects of climate change.

Article 48A of the Constitution provides that the State shall endeavour to protect and improve the environment and to safeguard the forests and wild life of the country. Clause (g) of Article 51A stipulates that it shall be the duty of every citizen of India to protect and improve the natural environment including forests, lakes, rivers and wild life, and to have compassion for living creatures. Although these are not justiciable provisions of the Constitution, they are indications that the Constitution recognises the importance of the natural world. The importance of the environment, as indicated by these provisions, becomes a right in other parts of the Constitution. Article 21 recognises the right to life and personal liberty while Article 14 indicates that all persons shall have equality before law and the

equal protection of laws. These articles are important sources of the right to a clean environment and the right against the adverse effects of climate change......

Despite a plethora of decisions on the right to a clean environment, some decisions which recognise climate change as a serious threat, and national policies which seek to combat climate change, it is yet to be articulated that the people have a right against the adverse effects of climate change. This is perhaps because this right and the right to a clean environment are two sides of the same coin. As the havoc caused by climate change increases year by year, it becomes necessary to articulate this as a distinct right. It is recognised by Articles 14 and 21.

Without a clean environment which is stable and unimpacted by the vagaries of climate change, the right to life is not fully realised. The right to health (which is a part of the right to life under Article 21) is impacted due to factors such as air pollution, shifts in vector-borne diseases, rising temperatures, droughts, shortages in food supplies due to crop failure, storms, and flooding. The inability of underserved communities to adapt to climate change or cope with its effects violates the right to life as well as the right to equality. This is better understood with the help of an example. If climate change and environmental degradation lead to acute food and water shortages in a particular area, poorer communities will sufer more than richer ones. The right to equality would undoubtedly be impacted in each of these instances.

The right to equality may also be violated in ways that are more difficult to remedy.

For example, a person living in say, the Lakshadweep Islands, will be in a disadvantageous position compared to person living in say, Madhya Pradesh when sea levels rise and oceanic problems ensue. Similarly, forest dwellers or tribal and indigenous communities are at a high risk of losing not only their homes but also their culture, which is inextricably intertwined with the places they live in and the resources of that place. In

India, the tribal population in the Nicobar islands continues to lead a traditional life which is unconnected to and separate from any other part of the country or world. Indigenous communities often lead traditional lives, whose dependence on the land is of a different character from the dependence which urban populations have on the land. Traditional activities such as fishing and hunting may be impacted by climate change, affecting the source of sustenance for such people. Further, the relationship that indigenous communities have with nature may be tied to their culture or religion. The destruction of their lands and forests or their displacement from their homes may result in a permanent loss of their unique culture. In these ways too, climate change may impact the constitutional guarantee of the right to equality...

India faces a number of pressing near-term challenges that directly impact the right to a healthy environment, particularly for vulnerable and indigenous communities including forest dwellers. The lack of reliable electricity supply for many citizens not only hinders economic development but also disproportionately affects communities, including women and low-income households, further perpetuating inequalities. Therefore, the right to a healthy environment encapsulates the principle that every individual has the entitlement to live in an environment that is clean, safe, and conducive to their well-being.

Down to Earth
1-15 May, 2024.

Era of Deprivation

Prabhat Patnaik

Any government keen to overcome the current grim situation marked by widespread unemployment, deprivation, and growing inequality must push against the boundaries of neoliberalism by pursuing a policy that improves the lives of the working people while taxing the rich.

The economic situation in the country today is extremely grim. It consists in the fact that the economy, through its spontaneous functioning, does not provide a level of income to the overwhelming majority of people that is enough to buy even a subsistence bundle of goods by contemporary standards.

The scale of this is unprecedented in the past 50 years and is only alleviated to some extent by government-run relief programmes such as the Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Scheme (MGNREGS) and the scheme providing 5 kg of free food grains a month to each beneficiary, which was introduced during the COVID-19 pandemic.

Besides, the casualisation of the workforce has entailed work-rationing in a period of growing unemployment; this distributes deprivation over a larger workforce and hence some what lightens the burden on each, instead of concentrating it on some. But the deprivation that would prevail in the absence of such relief schemes, and which prevails even in the presence of such schemes, is greater than at any time during the past 50 years.

This may appear to be hyperbole. An immediate objection would be raised against it. What constitutes a "subsistence bundle" is a matter of judgment, and comparing deprivation across time, defined as the inability to purchase each period's "subsistence" bundle, is even more problematic. But while several components of a "subsistence" bundle change over time with the introduction of new products, a basic component like a certain amount of food (with a certain calorific value) can be taken as a constant for every "subsistence" bundle. Average calorie intake is known to increase with real income, at least over the income

range we are considering. Deprivation, therefore, can be assessed by looking at calorie intake.

In 1973-74, when poverty estimates began in the country, the Planning Commission took 2,200 calories a person a day in rural India and 2,100 calories a person a day in urban India as benchmark figures; those unable to access these levels were considered poor. We can take the same benchmarks and assess the extent of deprivation by looking at the percentage of the population unable to access them.

The percentage of rural population below this norm in 1973-74 was 56; in 2017-18, it had increased to well over 80 per cent. For urban India, the percentage was 60 in both years. weighted average was certainly much higher 2017-18. In fact, the 2017-18 figures were so surprising that the government decided to supply them altogether. (The figures given here were worked out from whatever was briefly available.) Even the per capita rural expenditure in the terms in that year was lower than the figure find in 2011-12 by as much as 9 per cent.

The detailed results of the NSSO survey 2022-23 have not yet been published, and since this survey uses a different method from the earlier ones, its results cannot be compared with earlier ones. But given the fact that the period after 2017-18 has witnessed a pandemic, a draconian lockdown, a massive reverse migration to villages that has not been fully negated, the position that economic deprivation of the majority of the population, especially of the rural population, is more acute today than at any time during the preceding half century remains a valid one.

A HOST OF SCATTERED evidence also confirms the fact that since 2017-18, things have been no better. The National Family Health Survey-5 (NFHS) covering 2019-21 found that 57 per cent of the women surveyed suffered from anaemia compared with 53 per cent in NFHS-4, which had covered 2015-16, clearly suggesting greater nutritional deprivation.

Likewise, India's score on the Global Hunger Index has remained more or less unchanged between 2015 and 2023; since child mortality rate, one of the four variables that go into the construction of the index, has been declining continuously, it follows that the others together, which reflect nutritional deprivation more directly, have become worse.

Of course, to argue an increase in deprivation is not to suggest that people are actually "worse off" today

than half a century ago. The living standards of the people depend both on their private earnings together with state transfers towards them and on collective facilities that are available to them. We cannot, therefore, conclude from the fact of a decline in their real private earnings, or in private earnings plus state transfers, that there has been a "worsening" of their living standards. But the decline in private earnings is itself of great significance. The question is, why has it occurred?

There is a tendency to put the entire blame for it on the Narendra Modi government's capricious policies. These capricious policies, such as the mindless demonetisation, or the draconian lockdown following the COVID-19 outbreak with out providing security to tenants who could not pay rents, all of which had an adverse effect on the petty production sector including peasant agriculture, certainly played a role, but they were superimposed upon a more basic underlying trend towards mass deprivation introduced by neoliberalism.

This is borne out by the fact that the percentage of rural population accessing less than 2,200 calories had already increased from 58 in 1993-94 to 68 in 2011-12; the percentage of the urban population accessing less than 2,100 calories had already increased from 57 in 1993-94 to 65 in 2011-12.

Deprivation, in other words, had already been occurring, long before Modi appeared on the horizon. Modi's culpability lay in his even more enthusiastic pursuit of neoliberalism (to the point of introducing the three infamous farm laws in conformity with neoliberal demands); and his imposition of a set of capricious measures on top of the trends already unleashed by neoliberalism.

TWO SUCH TRENDS are important for us here. One is the crisis imposed on petty production and peasant agriculture because of the withdrawal of state support that this sector had enjoyed under the preceding *dirigiste regime* (a withdrawal that the Modi government was trying to carry forward with its farm laws).

The revival of private moneylending, the exposure of peasants growing cash crops to world market price fluctuations, the entry of multinational agribusiness and domestic monopolists into the agricultural sector where they deal directly with the peasants as in colonial times, and the privatisation of services like education and healthcare that raises the peasants' cost of living-are all symptoms of this withdrawal; its effect is a squeeze on the peasantry and their exodus to towns in search of work.

The second is the increase in the rate of growth of labour productivity in the economy because of the rapid technological-cum-structural change introduced by greater competition among producers in different countries arising from the lifting of restrictions on trade flows.

Since the rate of growth of employment in an economy is simply the excess of the rate of growth of a output over the rate of growth of labour productivity, the increase in the latter keeps down the growth of employment; even when GDP growth accelerates under neoliberalism, as is supposed to have happened in India (though the acceleration is much exaggerated), employment growth falls even below what it was under *dirigisme* and even below the natural growth rate of the workforce.

Let alone absorbing displaced peasants, the growth process does not even absorb the natural increase in the workforce. The result is a rise in the labour reserve relative to the workforce, although the form it takes is reduced employment per capita for a largely casualised workforce.

Both these tendencies characterising neoliberalism have been in operation in India; they have the effect of immiserising the working population in absolute terms, which is what we see. At the same time, the increased rate of growth of labour productivity in the midst of such immiserisation raises the share of economic surplus in the GDP, which underlies the immense increase in income and wealth inequality.

The finding of Thomas Piketty and his associates that income inequality in India-measured by the share in national income of the top 1 per cent of the population-at 22.6 per cent in 2022, was higher than at any time since 1922, when the income tax that provides the basis for such estimates was introduced, should cause no surprise. The inequality generated by neolieralism (the dirigiste regime had brought down the share of the top 1 per cent to 6 per cent of national income by 1982) exceeds even what existed under the British Raj.

SUCH AN INCREASE in inequality, which is a worldwide phenomenon not confined to India alone, reduces the level of aggregate demand at any given level of income (since the poor consume more of a unit of income than the rich). This gives rise to a tendency towards the overproduction which actually gets realised in the form of a secular stagnation, as the state under neoliberalism is prevented from taking any fiscal measures to counter this tendency (for reasons we discuss later), and monetary measures are toothless to do so.

This happens both at the global level and the Indian economy, what it means is that the growing underemployment that neoliberalism caused even in its heyday reaches its denouement in an explosion of underemployment when neoliberalism enters a period of crisis. This is what we see today.

The employment scenario does not get revealed clearly from government statistics since the concepts officially used for measuring unemployment are all utterly inadequate when unemployment takes the form of a reduction in hours of work per person within a substantially casualised workforce; besides, women's unpaid work in family enterprises is counted as employment although it is against ILO definitions.

On the other hand, data collected by the Centre for Monitoring Indian Economy, although based on the self-perception of the respondents themselves, show the rise in unemploy ment much more clearly. They show the unemployment rate remaining more or less steady between 5 and 6 per cent of the workforce between 2008 and 2019; thereafter, it increases significantly, reaching 8 per cent in March 2024.

There is, however, plenty of indirect evidence to show the seriousness of the unemployment scenario. The first relates to the demand for work under the MGNREGS.

In 2019-20, the demand was for 265.3 crore person-days, which shot up during the next two pandemic-affected years to 389.9 crore and 363.2 crore person-days respectively. But even after the pandemic had abated, this demand continued to remain much higher than in 2019-20; in 2023-24 it was 305.2 crore person-days, a 15 per cent rise from 2019-20.

THE LACK OF JOB opportunities in rural India is also reflected in wage behaviour. Between 2014-15 and 2022-23, the average money wage rate for men for all occupations, agricultural and non-agricultural, increased at a rate less than the rate of growth of the rural consumer price index and also less than the food price index. Although the difference is small, it suggests a lowering of the real wage rate. It is this increase in the labour reserve relative to the labour force, symptomatic especially of a crisis-hit neoliberalism, that underlies the acuteness of deprivation we currently observe.

In this context, when the system cannot spontaneously provide a bare subsistence income to the majority of the population and when even the relief provided by government schemes cannot fully negate this situation, the tendency is for the ascendancy of neo-fascism. This is a worldwide phenomenon in the current period of

crisis. A neoliberal-neo-fascist alliance, manifested in a partnership between the monopoly bourgeoisie integrated with globalised capital, and neo-fascist elements, comes up everywhere, shifting the discourse away from issues of material life towards "othering" a minority and generating animosity against it; its objective is to shore up the crisis-hit system and prevent any possible challenge to it.

A neo-fascist government, however, cannot overcome the crisis any more than a liberal government. Monetary policy, as already mentioned, is a blunt instrument for reviving the economy, and any effective fiscal intervention in the form of a larger government expenditure is ruled out. To be effective, it has to be financed not by taxing the working people who consume much of their income anyway, but by taxing the rich or by increasing the size of the fiscal deficit, and both these are ruled out because they are disliked by globalised finance whose writ must run.

It must run because the nation state that confronts globalised finance must "retain its confidence" in order to prevent a capital flight. With in neoliberalism, therefore, there is no solution to the crisis, overcoming it requires going beyond neoliberalism.

To start with, however, any government keen to overcome the crisis must push against the boundaries of neoliberalism by pursuing a policy that improves the lives of the working people while taxing the rich. Many have suggested in this context a programme of providing a basic minimum income to all households. But the basic minimum income scheme, notwithstanding its obvious appeal, has several limitations.

First, it gives the impression of being a charity, which violates the dignity of the people, government largesse for which they should be grateful. Second, it can be reduced or with drawn any time at the whim of the government. And third, handing over money to people scarcely improve their lives unless there are also institutions where such money can be spend without the spender being fleeced.

For all these reasons, the appropriate measure is to introduce a set of universal, constitutionally guaranteed, and justiciable economic rights, that is, a set of fundamental economic rights analogous to the fundamental political and civil rights we currently have.

A SIMPLE CALCULATION shows that the introduction of five fundamental economic rights, namely,

a right to food (everyone having access to food exactly as the below poverty line population had in the pre-pandemic period); a right to employment failing which the person should be paid a full wage, a right to free, quality education in public institutions (up to the higher secondary level); a right to free, quality healthcare through a National Health Service; and a right to a living, non-contributory, old-age pension and disability benefits, can be financed by imposing just two taxes on the top 1 per cent of the population. The first is a 2 per cent wealth tax, and the second is a one-third inheritance tax on whatever is pass down to progeny or friends.

To be sure, these taxes will meet only the financial requirements of the proposed right based welfare state; the real resources for it will have to be raised through appropriate production planning. And the details of administration of demarcation of responsibilities between the Centre and the States, have to be worked out. But a rights-based welfare state that overcome the crisis in which our economy is currently placed, and also overcomes the threat from neofascism, is perfectly feasible. If a constitutional amendment for effecting it seems difficult, then a unanimous resolution passed in both House of Parliament, as was done with the MGNREGS should do.

(Prabhat Patnaik is Professor Emeritus, Centre for Economic Studies and Planning, Jawaharlal Nehru University.)

FRONTLINE
17 May, 2024.

കാട് കാലിയാക്കുന്ന യൂക്കാലിയും കൊന്നയും

ടി.പി. പത്മനാഭൻ

തെറ്റായ ഭൂവിനിയോഗം കൊണ്ടും വനനശീകരണം കൊണ്ടും പാരിസ്ഥിതികമായ തകർച്ചയും ദാരിദ്ര്യവുമനുഭവപ്പെടുന്ന പ്രദേശങ്ങളിലെ ജനങ്ങൾക്ക് ഇന്ധനവും കാലിത്തീറ്റയും പച്ചിലവളവും ആഹാരവും കൈത്തൊഴിലിനാവശ്യമായ വനോത്പന്നങ്ങൾ നൽകാനും പരിസ്ഥിതി പുനരുജ്ജീവനത്തെ ത്വരപ്പെടുത്താനുമാണ് സാമൂഹിക വനവത്കരണം (സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി) ഇന്ത്യയിൽ പല സംസ്ഥാനങ്ങളിലും നടപ്പാക്കിയത്. ലോകബാങ്ക്, കനേഡിയൻ ഡെവലപ്മെന്റ് ഏജൻസി തുടങ്ങിയ അന്താരാഷ്ട്ര സംഘടനകൾ ഇതിനായി 'സഹായധനം' നൽകി. ആദ്യമേ ഭീകരമായ അഴിമതിയിൽ മുങ്ങിപ്പോയ ഈ പദ്ധതിക്ക് വൻവിവാദവും കടുത്ത എതിർപ്പും അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടിവന്നു. ജനങ്ങളുടെ പ്രാഥമികാവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുക എന്നതിൽനിന്ന് വ്യതിചലിച്ച് യൂക്കാലിപ്റ്റസ്, അക്കേഷ്യ, കാറ്റാടി, പൈൻ തുടങ്ങിയ വിദേശ സസ്യയിനങ്ങൾ ഏകവിളത്തോട്ടങ്ങളാക്കി വളർത്തിയെടുക്കാനാണ് പദ്ധതി ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയത്. 1992-93 കാലത്ത് കേരളത്തിൽ 5000 ഹെക്ടർ ഭൂമിയാണ് സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയത്.

85 കോടി രൂപ ചെലവാക്കാൻ ഉദ്ദേശിച്ച പദ്ധതിയിലേക്ക് വനംവകുപ്പിലെ അനേകം ഉദ്യോഗസ്ഥരെ, പ്രത്യേകിച്ച് വനസംരക്ഷണത്തിനായുള്ള സ്റ്റാഫിനെ വിട്ടുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതിന്റെ ഫലമായി വനത്തിനു ലഭിക്കാറുള്ള നാമമാത്രമായ സംരക്ഷണം പോലും അവതാളത്തിലായി. ശുഷ്കിച്ച വനങ്ങളെ ഇടതൂർന്ന വനങ്ങളാക്കാനും വന്ധ്യമായ വനഭൂമിയെ മുഴുവൻ വനവത്കരിക്കാനുമുള്ള സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രിയുടെ പദ്ധതി ഇന്ന് എവിടെ എത്തിനിൽക്കുന്നെന്ന് പകൽപോലെ വ്യക്തം.

മുളമാറി യൂക്കാലിയായി

ഇപ്പോൾ വിവാദമാകുന്നത് കേരള വനവികസന കോർപ്പറേഷന്റെ യൂക്കാലി പദ്ധതിയാണ്. വനവികസനത്തിനായുള്ള കോർപ്പറേഷൻ, കച്ചവട-വ്യവസായിക താത്പര്യത്തിന് വനനാശത്തിനായി നിയോഗിക്കപ്പെട്ടവരാണെന്ന് പൊതുജനത്തിന് ഇപ്പോഴാണ് മനസ്സിലായത്. മരം ചതച്ച് അരച്ചെടുത്ത് അതിലെ സെല്ലുലോസ് വേർതിരിച്ചെടുക്കുന്നതാണ് പൾപ്പ്. മാവൂർ ഗ്വാളിയോർ റയോൺസിനും പെരുമ്പാവൂരിലെ ട്രാവൻകൂർ റയോൺസിനും വേണ്ടിയാണ് കാട്ടിലെ മുളയും നാട്ടിലെ മൃദുമരങ്ങളും വെട്ടി കാടും നാടും വെളുപ്പിച്ചത്. മുള പെട്ടെന്ന് വളരും. സെല്ലുലോസ് സമൃദ്ധമായുണ്ടു താനും. മുള ഏതാണ്ട് തീർന്നു തുടങ്ങുമ്പോഴാണ് മുളയുടെ മേൽപ്പറഞ്ഞ ഗുണങ്ങളുള്ള യൂക്കാലിയിലേക്ക് വ്യവസായികളുടെ ശ്രദ്ധതിരിയുന്നത്. മുന്നൂറിലേറെ സ്പീഷീസുള്ള യൂക്കാലിയിൽ ഒന്നുരണ്ടിനമൊഴികെ ഭൂരിഭാഗത്തിന്റെയും ജന്മസ്ഥലം ഓസ്ട്രേലിയൻ ചതുപ്പാണ്. മൂന്നാറിലെ കണ്ണൻ ദേവൻ കമ്പനിയുടെ ചായത്തോട്ടങ്ങളിലെ ചതുപ്പ് വറ്റിക്കാനാണ് യൂക്കാലിപ്റ്റസ് ആദ്യകാലത്ത് അവിടെ വെച്ചുപിടിപ്പിച്ചത്.

ഇല വാറ്റിയെടുത്ത് തൈലമുണ്ടാക്കുന്ന ഗ്ലോബുലസ് ഇനം നീലഗിരിക്കുന്നുകളിലാണ് ആദ്യമെത്തിയത്. മഴ ധാരാളം പെയ്യുന്നിടത്ത് 135 മീറ്റർ വരെ ഉയരത്തിൽ വളരാൻപറ്റുന്ന ഗ്രാൻഡിസ് പിന്നീട് നട്ടുപിടിപ്പിക്കാൻ തുടങ്ങി. നാടിനുപറ്റുന്ന ഇനം കണ്ടെത്താനുള്ള ഗവേഷണം തുടർന്ന് അമ്പലവയലിൽ ആരംഭിച്ചു. ഉയർന്ന മഴപ്രദേശങ്ങളിൽ ഗ്രാൻഡിസും സമതലങ്ങളിൽ റിറ്റികോർണിസും ശുപാർശ ചെയ്യപ്പെട്ടു.

നാല് പൾപ്പുവ്യവസായങ്ങൾ, അവിടെയുള്ള ആയിരക്കണക്കിന് തൊഴിലാളികൾ, വ്യവസായവത്കരിക്കുക അല്ലെങ്കിൽ മരിക്കുക എന്ന മുദ്രാവാക്യമുയർന്നു. മുളവെട്ടിക്കൊടുക്കാൻ ബാംബു കോർപ്പറേഷനെയും ചുമതലപ്പെടുത്തി. മുള തീരുമെന്നുറപ്പായപ്പോൾ വെട്ടാൻ വേണ്ടി യുക്കാലി നടാൻ തുടങ്ങി. ലോകബാങ്കിൽ നിന്ന് കടമെടുത്ത സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രിയിലും യൂക്കാലി വീട്ടുപടിക്കൽവരെയെത്തി.

അപകടകാരിയായ കൊന്ന

ഒരിടത്ത് സ്വാഭാവികമായി വളരുന്ന സസ്യം മറ്റൊരു ആവാസവ്യവസ്ഥയിൽ കൊണ്ടെത്തിക്കുകയും അത് അവിടത്തെ മണ്ണും വെള്ളവും ജൈവവൈവിധ്യവും നശിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് പടർന്നു പിടിക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോഴാണ് അധിനിവേശസസ്യങ്ങൾ എന്നുപറയുന്നത്. ഇതിൽ പശ്ചിമഘട്ട മലനിരകളിൽ പ്രത്യേകിച്ച് വയനാട്ടിൽ പടർന്നുപന്തലിച്ച ഇനമാണ് സ്വർണക്കൊന്ന. മഞ്ഞക്കൊന്ന, രാക്ഷസ ക്കൊന്ന എന്നൊക്കെ മറ്റുപേരുകൾ. നീലഗിരി ജൈവമണ്ഡലത്തിലെ ഏറ്റവും വിനാശകാരിയായ അധിനിവേശ സസ്യമായി സെന്ന സ്ട്രെപ്റ്റാബിലിസ് എന്ന സ്വർണക്കൊന്ന മാറിക്കഴിഞ്ഞു. വനംവകുപ്പ് ഇവ വെട്ടിമാറ്റാൻ ആരംഭിച്ചപ്പോൾ മരക്കുറ്റികളിൽനിന്ന് അനേകം പുതുനാമ്പുകളാണ് ഒന്നിച്ച് കിളിർത്തുയർന്നത്.

പത്തുമീറ്ററിലധികം ഉയരത്തിൽ വളരുന്ന സ്വർണക്കൊന്നമരങ്ങൾ അവിടങ്ങളിലെ തനത് സസ്യങ്ങളെയും വന്യജീവികളെയും വൻതോതിൽ ബാധിച്ചു. വയനാട് വന്യജീവി സങ്കേതത്തിൽനിന്ന് ഈ സസ്യം ബന്ദിപ്പൂർ, നാഗർഹോളെ ടൈഗർ റിസർവുകളിലേക്കും വ്യാപിക്കാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുകയാണ്. ആന, കടുവ, കാട്ടുപോത്ത്, മാൻ തുടങ്ങിയ വലിയ ജീവികളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾമാത്രമാണ് അധിനിവേശസസ്യങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി പൊതുവേ ചർച്ച ചെയ്യുന്നത്. ലാർവാഭക്ഷണ സസ്യമില്ലാതെ വംശനാശത്തിലെത്തുന്ന പൂമ്പാറ്റകളും പുഴുക്കളെ തിന്നുന്ന പക്ഷികളും ഉരഗങ്ങളുമൊക്കെ പൊതുവേ അവഗണിക്കപ്പെടുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്.

ഇന്ന് ആനയും മനുഷ്യരും അഭിമുഖമായിവരുന്ന ആനയിറങ്കൽ ഡാമിന്റെ വൃഷ്ടിപ്രദേശങ്ങളിലെ പുൽമേടുകളിൽ യൂക്കാലിയും പൈനും വെച്ചുപിടിപ്പിച്ചു. 410 ഹെക്ടർ പൈനും 130 ഹെക്ടർ യൂക്കാലിയും തോട്ടമായി നിൽക്കുന്ന ഇടത്താണ് 2002-ൽ ആദിവാസി ജനവിഭാഗങ്ങളെയും പാർപ്പിക്കാൻ പതിച്ചുനൽകുന്നത്.

അന്ധമായ ദുര

വനവികസനത്തിന്റെ പിന്നിലുള്ള അജൻഡകൂടി ആലോചിക്കണം. 1990-ൽ അഗളി വില്ലേജിലെ കട്ടേക്കാടു തൊട്ട് കുറവൻ പാടി വരെയുള്ള ശിരുവാണി പ്പുഴയുടെ തീരങ്ങളിലെ മുളങ്കാട് ആദ്യം 500 രൂപയ്ക്ക് ലേലമുറപ്പിച്ചു. പിന്നീട് ഇതിൽ സ്റ്റേ വന്നു. തുടർലേലം ചെയ്തപ്പോൾ 4,60,000 രൂപ കിട്ടി. കാട്ടിലെ തടി തേവരുടെ ആന എന്ന ചൊല്ലാണ് വന വികസനത്തിന്റെ ആപ്തവാക്യം. ഒരു ടൺ മുള മാവൂർ ഗ്വാളിയോർ റയോൺസിന് നൽകിയത് ഒന്നേകാൽ രൂപയ്ക്കാണെന്നതും ചേർത്തുപഠിക്കണം.

1980-കളിൽ ഒരു ടൺ യൂക്കാലിയുടെ ഉത്പാദനച്ചെലവ് എഴുപതുരൂപയായിരുന്നു. ഇത് പൾപ്പ് വ്യവസായികൾക്ക് നൽകിയത് പതിനൊന്ന് രൂപയ്ക്കായിരുന്നു. വ്യവസായ ത്തൊഴിലാളികളുടെ പേരിൽ ഖജനാവിന് വൻ നഷ്ടം. എന്നാൽ, ഈറ്റ ഉപയോഗിച്ച് ലക്ഷക്കണക്കിനുപേർ കൈത്തൊഴിലു കളിൽ ഏർപ്പെട്ടിരുന്നു. അവർക്ക് മുളകിട്ടാതായപ്പോൾ ആ കണ്ണുനീരിന് വിലകൊടുത്തതുമില്ല.

മനുഷ്യൻ ഇന്ന് അകപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന പ്രതിസന്ധി പാരിസ്ഥിതിക പ്രതിസന്ധി കൂടിയാണ്. പ്രകൃതിയിൽ നിന്നുള്ള അന്യവത്കരണം ദുരന്തങ്ങൾ വിതയ്ക്കുകയേ ചെയ്യൂ.

(പയ്യന്നൂർ കേന്ദ്രമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന സീക്ക് എന്ന സംഘടനയുടെ ഡയറക്ടറാണ് ലേഖകൻ)

മാതൃഭൂമി
22 മേയ് 2024.

ഝഝഝഝ

പണ്ഡിറ്റ് നെഹ്റു: ജനാധിപത്യഭാഷയും വ്യാകരണവും

സുധാ മേനോൻ

പ്രശസ്ത എഴുത്തുകാരനായ ഇ.എം. ഫോസ്റ്റർ, ഒരിക്കൽ ഒരു കഥയെഴുതി. ഫ്രഞ്ച് ചിന്തകനായിരുന്ന വോൾട്ടയർ പുനർജനിക്കുകയാണെങ്കിൽ, ലോകത്തിന്റെ ഭാവിയെക്കുറിച്ചുള്ള ആശങ്ക പങ്കുവെക്കാൻ അന്നത്തെ ലോക നേതാക്കന്മാർക്ക് കത്തെഴുതുന്നതായിരുന്നു ഉള്ളടക്കം. പക്ഷേ, സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ ക്കുറിച്ചും നീതി ബോധത്തെക്കുറിച്ചും വോൾട്ടയറിനുള്ള സംശയങ്ങൾക്ക് ഉത്തരം കണ്ടെത്താനും മാനവരാശിയെ പുരോഗതിയിലേക്ക് നയിക്കാനും ആത്മാർഥമായി ആഗ്രഹമുള്ള നേതാക്കളെ കണ്ടെത്തൽ ഒട്ടും എളുപ്പമായിരുന്നില്ല. ഓരോ രാഷ്ട്രത്തലവന്മാരുടെയും പേരുകൾ കടലാസിൽ എഴുതി വെട്ടിമാറ്റിയശേഷം വോൾട്ടയർ, ഒടുവിൽ, തനിക്കു കത്തെഴുതാൻപറ്റിയ ഒരേയൊരു നേതാവിനെ തിരഞ്ഞെടുത്തു. ആ നേതാവ് ജവാഹർലാൽ നെഹ്റുവായിരുന്നു! അളവറ്റ ആഹ്ലാദത്തോടെ, അതിലേറെ സമാധാനത്തോടെ വോൾട്ടയർ നെഹ്റുവിനു കത്തെഴുതാൻ തുടങ്ങി എന്ന് പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് ഫോസ്റ്റർ കഥ അവസാനിപ്പിക്കുന്നത്.

ഇതൊരു ഭാവനമാത്രമാണെങ്കിലും ശീതയുദ്ധകാലത്തെ ഏറ്റവും പ്രതിഭാധനനും നീതിമാനുമായ ഒരാളായിരുന്നു നെഹ്റു എന്നത് ഒരു ചരിത്രവസ്തുതയാണ്. ലോകമെമ്പാടുമുള്ള ഒരുപാട് മനുഷ്യരുടെ സ്വപ്നവും പ്രതീക്ഷയും ആദർശവുമായിരുന്നു അദ്ദേഹം ആധുനികതയുടെ ഏറ്റവും ചേതോഹരമായ മനുഷ്യരൂപം.

കരുത്തനായ കപ്പിത്താൻ

അപകടകരമായ ഒരു കപ്പൽ യാത്രയിൽ, ചരിത്രത്തിന്റെ വിനാശകരമായ കൊടുങ്കാറ്റുകളെ കൃതഹസ്തതയോടെ നേരിട്ട കപ്പിത്താനായിട്ടാണ് ലോകചരിത്രത്തിൽ നെഹ്റുവിനെ അടയാളപ്പെടുത്തേണ്ടത് എന്ന് മുൻ ബ്രിട്ടീഷ് പ്രധാനമന്ത്രി ക്ലമന്റ് ആറ്റ്ലി നിരീക്ഷിച്ചത് വെറുതെയായിരുന്നില്ല. ടാഗോർ വിശേഷിപ്പിച്ചതു പോലെ 'ചേറും ചെളിയും' നിറഞ്ഞ ഒരു ദരിദ്ര രാജ്യമായായിരുന്നു 1947-ൽ ഇന്ത്യയെ ബ്രിട്ടീഷുകാർ അവശേഷിപ്പിച്ചത്.

ക്ഷാമത്തിന്റെയും കലാപത്തിന്റെയും കടുത്തസാമ്പത്തിക പ്രതിസന്ധിയുടെയും അരാജകത്വത്തിന്റെയും വിഘടനവാദസാധ്യതകളുടെയും സാമൂഹിക രാഷ്ട്രീയ സാഹചര്യം ചൂണ്ടിക്കാട്ടിക്കൊണ്ട് ഇന്ത്യയെന്ന പുതിയരാജ്യത്തെ സമഗ്രാധിപത്യത്തിലേക്ക് നയിക്കാൻ എളുപ്പമായിരുന്നു. പക്ഷേ, പ്രതികൂലമായ ആ രാഷ്ട്രീയകാലാവസ്ഥയിലും ഏറ്റവും ശക്തമായ പ്രാതിനിധ്യ ജനാധിപത്യ

സ്ഥാപനങ്ങൾ ശ്രദ്ധാപൂർവം കെട്ടിയുയർത്തുക എന്ന നീതിപൂർണമായ മാർഗമാണ് നെഹ്റു സ്വീകരിച്ചത്. നെഹ്റു ജനാധിപത്യത്തിനു പകരം സ്വേച്ഛാധിപത്യത്തിലേക്ക് തിരിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ ഏഷ്യയുടെയും ആഫ്രിക്കയുടെയും ലോകത്തിന്റെയും ഭാവി മറ്റൊന്നാകുമായിരുന്നു. ചരിത്രം നൽകിയ തിളക്കമില്ലാത്ത അസംസ്കൃത വസ്തുക്കളിൽനിന്ന് അസാധാരണമായ മികവോടെ അദ്ദേഹം പുതിയൊരു റിപ്പബ്ലിക്കിനെ രൂപപ്പെടുത്തി.

നെഹ്റുവിനെ എക്കാലത്തും പ്രസക്തനാക്കുന്ന സുപ്രധാനകാരണം, അദ്ദേഹം ഇന്ത്യയെന്ന ആധുനികദേശരാഷ്ട്രത്തിന്റെ 'അടിസ്ഥാന വ്യാകരണം' എഴുതിയുണ്ടാക്കി എന്ന വസ്തുതയാണ്. ആ വ്യാകരണത്തിന്റെ മുകളിലാണ് ഭരണഘടനാസ്ഥാപനങ്ങളും വ്യവസായശാലകളും വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളും ശാസ്ത്ര-സാങ്കേതികവിദ്യയു മൊക്കെ പണിതുയർത്തിയത്. ഒരു ഭാഷയുടെ വ്യാകരണം പാടെ പൊളിച്ചുപണിയുന്നത് എളുപ്പമല്ല. അതുകൊണ്ടാണ് നെഹ്റുവിയൻ പൈതൃകം അപനിർമിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നവർക്ക് ഇപ്പോഴും അത് പൂർണമായി സാധ്യമാകാത്തതും.

ഈ വ്യാകരണം നെഹ്റുവിന്റെ മാത്രം സംഭാവനയല്ല. മറിച്ച്, അത് അന്ന് നിലനിന്നിരുന്ന ഒരുപാട് മൂല്യങ്ങളുടെ മനോഹരമായ സംയോജനമായിരുന്നു. യൂറോപ്യൻ നവോത്ഥാനത്തിന്റെയും ഫ്രഞ്ച് അമേരിക്കൻ-റഷ്യൻ വിപ്ലവങ്ങളുടെയും മൂല്യങ്ങൾ, അരിസ്റ്റോട്ടിൽ മുതൽ ബർട്രാൻഡ് റസൽവരെയുള്ള ചിന്തകരുടെ ആശയങ്ങൾ, ഫേബിയൻ സോഷ്യലിസം, റിപ്പബ്ലിക്കനിസം, പ്രാചീന ഇന്ത്യൻ സംസ്ക്കാരത്തിലെ ഉദാത്തമൂല്യങ്ങൾ, ബുദ്ധ-ജൈന-ഇസ്ലാം-സൂഫി ദർശനങ്ങൾ, ടാഗോറിന്റെ സാർവദേശീയതാസങ്കല്പം, മഹാത്മാ ഗാന്ധിയുടെ അന്ത്യോദയ, യുക്തിയിൽ അധിഷ്ഠിതമായ ശാസ്ത്രബോധം, പഞ്ചശീലം, ഇന്ത്യൻ ദേശീയ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ വിഭിന്നധാരകൾ തുടങ്ങിയവയൊക്കെ നെഹ്റുവിനെ സ്വാധീനിച്ചിരുന്നു. ഏതെങ്കിലും ഒരാശയത്തിന്റെ മേൽക്കോയ്മയ്ക്ക് ശ്രമിക്കുന്നതിനുപകരം അദ്ദേഹം അതിനെ എല്ലാ പുരോഗമന ആശയങ്ങളെയും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന തുറസ്സാക്കിമാറ്റി. മാത്രമല്ല, ഈ ആശയങ്ങളെയെല്ലാം ഇന്ത്യയുടെ സാമൂഹിക സാംസ്ക്കാരിക രാഷ്ട്രീയ ഭൂമികയ്ക്ക് ഏറ്റവും അനുയോജ്യമായ മനോഹരമായ ഒരു ഭാഷയിലേക്ക് നെഹ്റു പരിവർത്തനപ്പെടുത്തി. ആ 'ഭാഷയും വ്യാകരണവു'മായിരുന്നു സ്വതന്ത്ര ഇന്ത്യയുടെ ലോകത്തോടുള്ള 'കമ്യൂണിക്കേഷൻ ടൂൾ'. ആ ഭാഷയിലൂടെയാണ് ഇന്ത്യയെ ലോകമറിഞ്ഞതും അംഗീകരിച്ചതും.

ഗാന്ധിജിയുടെ പിൻഗാമി

സമവായത്തിന്റെയും അഹിംസയുടെയും മതനിരപേക്ഷതയുടെയും ഈ ജനാധിപത്യഭാഷയിൽ ഏറ്റവും നന്നായി

ആശയവിനിമയം നടത്താൻ കഴിയുന്നത് നെഹ്റുവിനായിരിക്കും എന്ന് വളരെ മുമ്പേ തിരിച്ചറിഞ്ഞിരുന്ന ഒരാൾ ഗാന്ധിജിയായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് 'എനിക്കുശേഷം എന്റെ ഭാഷയിൽ ജവഹർലാൽ സംസാരിക്കും' എന്ന് പറഞ്ഞുകൊണ്ട് 1942-ൽ വാർധയിൽവെച്ച് നെഹ്റുവിനെ അദ്ദേഹം തന്റെ പിൻഗാമിയായി പ്രഖ്യാപിച്ചത്.

ഈ 'ഭാഷയും വ്യാകരണവും' ഓരോ ഇന്ത്യക്കാരനിലും ഉണ്ടാക്കി യെടുത്തത് വൈവിധ്യങ്ങളെ അതി ലംഘിച്ചുനിൽക്കുന്ന ഒരു ഏകതാ ബോധമായിരുന്നു. ജനകീയമായ ഈ 'മഴവില്ല് ദേശീയത' ഇന്ത്യൻ സംസ്കാരത്തെ വീക്ഷിച്ചത് യുക്തി പൂർണവും ബഹുസ്വരവും ആധുനികവും പുരോഗമനാത്മകവുമായിട്ടാണ്; പഴമയിൽ നിന്നും വംശീയതയുടെ അഭിമാനത്തിൽ നിന്നും ഊർജം കണ്ടെത്തുന്ന ഒന്നായിട്ടല്ല.

ഒരിക്കൽ ഈജിപ്ഷ്യൻ പ്രസിഡന്റായ ഗമാൽ അബ്ദുൽ നാസർ ഇന്ത്യ സന്ദർശിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബഹുമാനാർഥം നെഹ്റു ഒരു വിരുന്നൊരുക്കി. അതിഥികൾക്കിടയിൽ ധാരാളം കമ്യൂണിസ്റ്റ് എം.പി.മാരെ കണ്ടപ്പോൾ നാസർ അമ്പരന്നുപോയി. നെഹ്റുവിന്റെ മറുപടി ഇങ്ങനെ യായിരുന്നു: 'ഗമാൽ, നിങ്ങൾ കമ്യൂണിസ്റ്റുകാരെ ജയിലിൽ ഇടുന്നു. ഞങ്ങളുടെ രാജ്യത്ത് അവർ പാർലമെന്റിൽ ഇരിക്കുന്നു'.

നൊബേൽ സമ്മാനം നേടിയ മെക്സിക്കൻ കവിയും നെഹ്റുവിന്റെ കാലത്ത് മെക്സിക്കൻ അംബാസഡറുമായിരുന്ന ഒക്റ്റാവിയൊ പാസ് പറഞ്ഞ വാക്കുകളാണ് ഈ സാഹചര്യത്തിൽ ഏറ്റവും പ്രസക്തം: 'ഏറെ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട രാഷ്ട്രീയനേതാവായിരുന്നിട്ടും നെഹ്റു ചരിത്രത്തിന്റെ വൈരുധ്യങ്ങളെ മൃഗീയശക്തിയാൽ ജയിക്കാമെന്ന പ്രലോഭനങ്ങളിൽ ഒരിക്കലും വീണില്ല, അമാനുഷികനായി സ്വയം പ്രതിഷ്ഠിച്ചില്ല, പകരം, വിഭിന്ന ആശയങ്ങളുടെ സമവായത്തിലും അപാരമായ മനുഷ്യ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിലും വിശ്വസിച്ചു. ചരിത്രത്തിന്റെ താക്കോൽ തന്റെ കരങ്ങളിലാണെന്ന് അദ്ദേഹം അഹങ്കരിച്ചില്ല. രാജ്യവും ലോകവും മനുഷ്യരക്തത്താൽ കറ പിടിക്കരുത് എന്ന് നെഹ്റു അത്രമേൽ ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നു.'

ജനാധിപത്യത്തിന്റെ ചെറുതിരി

ജീവിതത്തിന്റെ അവസാനകാലത്ത്, ചൈനായുദ്ധത്തിലേറ്റ തിരിച്ചടിക്കു ശേഷവും നെഹ്റുവിന് ജനാധിപത്യത്തിന്റെ അപാരസാധ്യതകളിലും സർവോപരി ഇന്ത്യൻ ജനതയുടെ കഴിവിലുമുള്ള വിശ്വാസത്തിൽ ഒട്ടും പോറലേറ്റിരുന്നില്ല. പ്രശസ്ത അമേരിക്കൻ പത്രപ്രവർത്തകനായ നോർമൻ കസിൻസ് ഇതിനെക്കുറിച്ച് ഹൃദയസ്പർശിയായി എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. 'താങ്കളുടെ പിൻഗാമി ആരായിരിക്കും'

എന്ന കസിൻസിന്റെ ചോദ്യത്തിന് ഒരു നിമിഷം പോലും സംശയിക്കാതെ നെഹ്റു മറുപടിപറഞ്ഞു:

'സ്വന്തം രാഷ്ട്രീയഭാഗധേയം നിർണയിക്കാൻ പ്രാപ്തരായ നാനൂറ് ദശലക്ഷം ഇന്ത്യക്കാരാണ് എന്റെ പിൻഗാമികൾ. അവർ അവരുടെ നേതാവിനെ സ്വയം തിരഞ്ഞെടുത്തു കൊള്ളും'. അവർക്ക് അതിന് കഴി ഞ്ഞില്ലെങ്കിലോ എന്ന് കസിൻസ് വീണ്ടും ചോദിച്ചു. 'അവർക്ക് കഴിയും. അതിനവരെ പ്രാപ്തരാക്കാനാണ് ഞങ്ങൾ ഇത്രയും കാലം ശ്രമിച്ചത്. ആ പരീക്ഷണത്തിൽ ഇന്ത്യൻ ജനത പരാജയപ്പെടുമെന്ന ചിന്തപോലും ഹൃദയഭേദകമാണ്. അതെന്റെ പരാജയം കൂടിയായിരിക്കും'.

ആ വിശ്വാസത്തോട് നീതി പുലർത്തിക്കൊണ്ടാണ് എല്ലാ അപഭ്രംശ ങ്ങളെയും അതിജീവിച്ചുകൊണ്ട് നെഹ്റു തിരിയിട്ട ജനാധിപത്യം ഇന്ത്യയിൽ പിന്നെയും പിന്നെയും തെളിഞ്ഞു കത്തിയത്. ജനാധിപത്യത്തിന്റെ ആ ചെറുതിരി, സ്വേച്ഛാധിപത്യത്തിന്റെയും വംശീയതയുടെയും കൊടുങ്കാറ്റിൽ ഒരിക്കലും കെടാതെ സൂക്ഷിച്ചു കൊണ്ടാണ് നമ്മൾ നെഹ്റുവിന്റെ സ്മരണകളോട് നീതിപുലർത്തേണ്ടത്.

(അഹമ്മദാബാദ് കേന്ദ്രമാക്കി പ്രവർത്തിക്കുന്ന തൊഴിലവകാശ വിദഗ്ദ്ധയും ഗ്രന്ഥകാരി യുമാണ് ലേഖിക)

മാതൃഭൂമി

27 മേയ് 2024.

ೞೞೞೞ

Human dignity versus religious practices

P. Selvi

0n May 17, the Madurai Bench of the Madras High Court allowed the resumption of "annadhanam" (offering free food) and *"angapradakshanam"* (circumambulation) at the final resting place of Nerur Sathguru Sadasiva Brahmendral on the eve of his Jeeva Samathi day. The practice of doing *'angapradakshanam'* by rolling on the plantain leaves left behind by devotees after eating food from them, in the belief that it would offer spiritual benefit, had been in vogue for over 100 years. However, it was halted by a Division Bench order in a public interest litigation (PIL) petition in 2015.

Nine years later, Justice G.R. Swaminathan reinstated the practice by invoking Article 25(1) of the Constitution that guarantees the right to freely profess, practise, and propagate religion. The judge linked the belief of the devotees, who claim to derive spiritual benefit from such practice, to the right to privacy, a fundamental right under the Constitution. He argued that if the right to privacy includes "gender and sexual orientation", it also includes "spiritual orientation". "It should not affect the rights and freedoms belonging to others. So as long as this Rubicon is not crossed, it is not open to the State or the courts to impinge on one's action," he said.

The judge overlooked the people's movement that culminated in the judicial decisions that recognised sexual orientation, which cannot be equated with a spiritual orientation, especially as *angapradakshanam* on the plantain leaves left behind by devotees is customary and religious rather than spiritual. He cited the Mahabharata to support his decision, arguing that spiritual benefits are conferred by rolling on leftover food. He sums it up by holding that the customary practice is protected as a fundamental right under Articles 14, 19(1)(a), 19(1)(d), 21 and 25(1) of the Constitution.

Justice Swaminathan overruled the Division Bench's order on the ground that the devotees and the trustees of the Adhistanam, who were the necessary parties in the PIL petition, were neither included as parties nor heard and held the order to be a fallacy as it suffered from an egregious breach of the principles of natural justice.

The Division Bench order noted that all devotees irrespective of their castes indulged in the practice of rolling on the leftover plantain leaves. It concluded that such religious and customary practices affect human dignity and violate the rights of equality and life under Articles 14 and 21 of the Constitution. Despite the voluntary acts of the devotees, the court ordered the practice to be stopped immediately in 2015. The Division Bench relied on a case from Karnataka that is pending in the Supreme Court, where a similar practice was performed at the Kukke Subramanya temple in Dakshina Kannada district. The Supreme Court stayed the practice in December 2014 and directed the respondents therein not to allow anyone to roll on leftover plantain leaves. Justice Swaminathan negates the Supreme Court order noting that the Karnataka case involved only Brahmins' leftovers that persons of other communities rolled over, while in the present case, all devotees participated irrespective of their community. He observed that "in fact, the custom on hand points to communal amity and social integration". The reasoning is due to the erroneous understanding of the facts in the Supreme Court case, which arose on an appeal from the Division Bench of the Karnataka High Court. Before the Division Bench, the respondents agreed that the rolling on plantain leaves ceremony would be open to all persons, and said that they would discontinue the practice of the Brahmin community alone eating the food offered to the deity as 'naivedyam'. They also said that the food served on the plantain leaves would not have been tasted or partially eaten. It would be placed in the outer yard over which willing devotees could perform the ritual. The appeal in the Supreme Court was by the State of Karnataka which was stayed as the rituals were against public order, morality, and health, which are the restrictions on the right to worship under Article 25(1) of the Constitution.

Justice Swaminathan's judgment focused on the devotee's rights to continue with the ritual under the pretext of protection of their fundamental rights.

However, it failed to examine the duty of every citizen to develop a scientific temper, humanism and the spirit of inquiry and reform enshrined in the Constitution.

Existing conflict

At the heart of the judgment is the conflict between cultural relativism and universalism. The universalists

argue for adoption of human rights standards, whereas the cultural relativists rely on customary laws and practices and religious beliefs. The judge has chosen the relativist argument and has moved away from the norms in international instruments, where the Preamble of the Charter of the United Nations and the Universal Declaration of Human Rights mention human dignity. The judge failed to recognise that traditional and religious practices are steeped in superstitious beliefs and are the refuge of the ignorant and fearful, who guard against the challenge to their privileges. It is the duty of the state to change religious and customary practices, such as rolling over leftovers, that are unhealthy, harmful, and strike at human dignity. While an outright rejection of such practices may open up a Pandora's Box, the State could educate the believers through reason and rational discussions and pave for a community that is humane and prone to the spirit of inquiry.

(P. Selvi is Advocate and Meadiator at the Madras High Court)

The Hindu,
25 June 2024

Emerging challenge to the Constitution

Suryapratim Roy

In 2023, voices demanding a new Constitution grew louder and bolder. Terms like "colonial" and "outdated"were used, but it was animated primarily by the need for consolidation of power at the Centre

The Constitution was challenged in 2023 for being "colonial" and outdated. One of these challenges was explicit, with a call to action: the claim that the Constitution needs to be rewritten. The other was implicit: a demonstration of how the Constitution is colonial. If the Constitution is colonial and/or past its expiry date, then were all the Citizenship (Amendment) Act protesters misguided when they used the Preamble to protest? One cannot also help but ask, where does the controversy around Article 370 fit into this?

A brief opinion piece in Mint by Bibek Debroy, member of the Prime Minister's Economic Advisory Council, became a talking point on whether India needs a new Constitution. Relying on a study by the legal scholars Thomas Ginsburg, Zachary Elkins, and James Melton that compared the endurance of world constitutions since 1789, Debroy argues that the average lifepsan of a constitution is 17 years and the Indian constitution is 73 years old. He states unequivocally that "amendments won't do", there is a need to "go back to the drawing board and start from first principles. We the people have to give ourselves a new constitution". As to what is wrong with the Constitution, he argues that it is colonial, based on the Goverment of India Act, 1935. There follows a long list of rhetorical questions that indicate which provisions need to go when this rewriting process starts. Among them are judicial appointments, the jurisdiction of High Courts, electoral reform and the Rajya Sabha, special laws including Article 370, and the reorganisation of States.

The aim behind these suggestions is to facilitate Central "executive efficiency", governance involving "law and order, and swift dispute resolution". On the point of law and order, partial praise is given to "the three recent Bills, on the criminal side". Given that the items listed have been direct targets of the current government, it is safe to read this as an indicative list of changes the government will introduce in future. As there is no mention of rights or minorities or anything that matters to people other than how to indirectly praise the government, this opinion piece is product placement. It serves as a warning by the government of things to come.

What is interesting is the possibility of going after the "first principles" of the Constitution itself. Until now, the ruling government's agenda has been carried out ostensibly within the framework of the Constitution: by Governors in recalcitrant States withholding assent to Bills, reading federal division of powers in such a way that Delhi's officers come under Union control, putting in place far-reaching amendments to citizenship law because the Constitution gives the legislature unusual powers on questions of citizenship.

Debroy's legitimising narratives are worth noting: the Constitution's purpose is characterised as executive efficiency of the Centre, maintenance of law and order. If independence of High Courts, the Rajya Sabha, and Article 370 are impediments, they need to go.

SEVERAL COMMENTATORS have been concerned that a call to do away with the Constitution is dangerous. With Debroy's brief comment receiving a fair bit of visibility, the question of whether the Constitution is fundamentally problematic is in the air. It is here that Arghya Sengupta's book *The Colonial Constitution* comes in. Sen-gupta is one of the founders of the Vidhi Centre for Legal Policy, a leading legal think tank. The organisation has supported the drafting of important legislation such as the Aadhaar Act and the Data Protection Bill.

Sengupta's argument is both emotional and theoretical. He is ashamed to live under a Constitution that made it possible for migrant labourers to suffer the indignity of squatting and being sprayed with bleach in Bareilly during the pandemic. Theoretically, Sengupta finds the Indian Constitution as one under which a "towering state... stifles individual initiative" and "diminish[es] the role of local communities". Although Sengupta observes that the Constitution was not the brainchild of one man alone, B.R. Ambedkar's key role in drafting a "colonial" Constitution is the heart of the book. In the examples of colonial provisions identified by Sengupta- emergency powers that make it a "police constable" Constitution, the inclusion of preventive detention, Central rather than local governance- "the imprint of Ambedkar, champions of a big state with a powerful Union government, was unmistakable". Ambedkar unapologetically utilised provions from the Government of India Act, 1935, in his shaping of the draft of the Indian Constitution. Here a clarification is in order Sengupta acknowledges that some of these provisions were inserted in response to Partition, such as preventive detention to deal with riots and curfews. To what extent such provisions bear the imprint of a colonial legacy in general and that of the Partition aftermath needs to be worked out.

To my mind, Sengupta's deeper challenge to the Constitution is that "Constitutions don't change countries, [but] countries create Constitutions that are conducive to their time". This position was spelled out in an interview with Karan Thapar. Sengupta disputes the claim that a constitution defines a people.

He also believes that a people are represented by the government they elect, and therefore one cannot say that a constitution creates a people. Here the challenge to Ambedkar and Nehru is clear – neither had faith in informal social relations to create a just society, thereby deferring to a powerful state with a Constitution. Here is Ambedkar's famous statement during the Constituent Assembly Debates in November 1948:

"It is only where people are saturated with constitutional morality such as the one described by Grote the

historian that one can take the risk omitting from the constitution details of administration and leaving it or the Legislature to prescribe them. The question is can we presume such a diffusion of constitutional morality? Constitutional morality is not a natural sentiment. It has to be cultivated. We must realise that our people have yet to learn it. Democracy in India is only a top-dressing on an Indian soil, which is essentially undemocratic. In these circumstances it is wiser not to trust the Legislature to prescribe forms of administration".

Sengupta's Position that the people of India can be identified with the government they elect does not address the issue of constitutional morality that was on Ambedkar's mind and does not address Ambedkar's view that the Constitution "Sage guards against the tyranny and discrimination of the majority". It is a particular theoretical position where all politics can be collapsed in to a social contract equals and negates any nuanced consideration of how democracy works or can be distorted.

For instance, it does not account for campaign finance (or the rules around it), or the independence of institutions such as the Election Commission. It is also the polar opposite of the Basic Structure doctrine laid down by the Supreme Court that sought to protect parts of the Constitution such as Fundamental Rights from legislative amendment. This position also explains why the judiciary does not feature in Sengupta's account of the origins of the Constitution. Legal historians and sociologists have argued that it was through cases from the periphery that the Indian Constitution was formed in its initial years, and through creative judicial interpretation that the substance of equality and non-discrimination were carved out.

What appears to be common to both Debroy and Sengupta is the assumption that the point of the Constitution is to facilitate the government elected by the people. This is done in three ways. The first is characterising everything problematic with the Constitution as colonial. The word "colonial" implies that the text is not really Indian, it is not ours. It is an

imposition and a relic from another time. In contrast, anything that is "ours" should be accepted. This line of argumentation whitewashes the dominant role of Partition and communal conflict in shaping the indigenous "ours". There is scholarship on how the current Indian Constitution comprises two constitutions: a liberal constitution envisaged by the framers, and a divisive Constitution shaped by partition. Several provisions of the Constitution facilitate communal divisiveness both through silence and through inclusion.

One prominent example is a notwithstanding clause on citizenship. After Partition, members of the Constituent Assembly brought in ethnicity and religion based ideas of citizenship which were too difficult to deal with in arriving at a consensus, and Ambedkar deferred this decision to the legislature. This allowed legislation-both colonial legislation (the Foreigners Act 1946) and the Citizenship Act and its amendments to take Indian citizenship down a murky exclusionary route. The other example is the provision on cow slaughter: although placed within the seemingly harmless Directive Principles, it was mobilised in States where the Hindu Mahasabha was strong. As lan Copland has argued, the inclusion of the provision on cow slaughter was "the first substantial victory of the nascent Hindu right". Downplaying the unequal bargaining power of the Hindu Right in an origin story of the constitution. (Sengupta argues that the Hindu Mahasabha was a "fringe play" when the Constitution was being drafted, but there are accounts that dispute this and point out ways in which Hindutva ideology and resources permeated representative bodies in general), and not identifying the salience of divisive communalism renders Sengupta's account problematic.

The second challenge posed by Sengupta and discussed earlier is the colonial basis for a towering Centre. The current government has expressed fidelity to "one-nation, one-election", "one-nation, one-tax", "one-nation, one-ration card". Centre-State relations form the basis for most of the changes brought about by the current government and the items on Debroy's list. This makes sense given the reconfiguration of political power away

from two decades of coalition governments to a single-party government at the Centre since the 2014 election. To seek mobilisation of a pan-India majority community under a constructed Hindu identity is the core basis for the current government's power.

It may be asked, is this because we have a colonial Constitution? As Sengupta points out, Ambedkar pushed for a strong Centre. This is contrary to the Gandhian alternative of "de centralised government based on village panchayats". There is evidence to suggest that Nehru and Ambedkar were in favour of Central power to divert power away from the princely states. The origins of "Akhand Hindustan was the mobilisation of Hindu princes at the provincial level through voluntary associations such as the Vedic Council, the Arya Raj sabha, and the Arya Vidyasabha, which sought to find good governance practices in ancient Hindu ethics.

Coupled with the construction of homogenised communities for electoral purposes, debates on federalism shifted from minority protection to contests over sovereignty. It is in this context that Ambedkar wanted the Constitution to "discard the village" and adopt "the individual as its unit".

Further, Ambedkar did not advocate an all powerful Centre that would be able to restructure Centre-State relations for the sake of oneness, except by following a "dual polity" structure laid out in the Constitution. As we saw above, he plainly did not "trust the Legislature to prescribe forms of administration".

The third fundamental challenge is the characterisation of the Constitution as a piece of legislation. The Constitution is a text made by a legislative body, and hence the textual affinity with the Government of India Act, 1935, becomes suspicious. Thus, if there is anything wrong with the current state of affairs, then we need a new constitutional text (according to Debroy). If there is any unsavoury aspect of political life such as the indignity suffered by migrants at the hands of state officials, then the founding document is to blame (according to Sengupta). If there is something deeply problematic about

the Constitution, then the only solution would be to legislate again. And that would be under the aegis of whatever government is in power.

This is precisely where recent legitimate fears around Article 370 lie. It is not that the constitutional text provided for a special status to Jammu and Kashmir or even that the government would fulfil its electoral promise on Kashmir. It is a pliant Supreme Court that allows the government to extinguish States for whatever reason, and the Constitution is assumed to have no purpose other than to facilitate the government in power. This is perhaps the real challenge the Constitution faced in 2023: it showed signs of redundancy.

In an interview, Professor Tarunabh Khaitan recently observed that if the Modi government comes to power in 2024, it may find the political will to rewrite the Constitution or vigorously amend it. It will no longer need the pretence of neutrality or have to kill the Constitution slowly with a thousand cuts or, as suggested above, mobilise constitutional silences on citizenship or loaded provisions on cow slaughter.

Even if the government has officially distanced itself from Debroy's view, plausible deniability assists with the spread of dangerous ideas. Even if Sengupta does not advocate a new Constitution, there is selective characterisation of the Constitution as colonial rather than a Partition Constitution, or a contested parchment, parts of which have been mobilised by resource-backed Hindutva authoritarians. Surely, the disregard for dignity of workers in Uttar Pradesh is closer in distance and spirit to the muzzling of anti-nationals or desecration of graves than to Ambedkar's colonial tendencies.

(Suryapratim Roy teaches law at Trinity College, Dublin. He writes on citizenship, climate law, and Indian Constitution)

Frontline
12 January 2024.

I-T searches, a form of extra-constitutional power

Suhrith Parthasarathy

In August 2017, a nine judge Bench of the Supreme Court of India, in Justice K.S. Puttaswamy vs Union of India, declared to rousing acclaim that the Constitution of India guaranteed to persons, a fundamental right to privacy. It was widely believed that the verdict would help usher our civil rights jurisprudence into a new era, where our most cherished liberties are preserved and protected against arbitrary and whimsical governmental excesses.

The six separate judgments rendered in the case spoke through a common voice. The individual, the verdict affirmed, would be placed at the heart of our constitutional discourse and any state action impinging on our privacy, or indeed on any allied right, would be subject to the most piercing of scrutiny.

Judicial deference to executive authority

But much as the ruling infused life into the Constitution's text, when it has come to interpreting our statutes, the meaning ascribed to our rights has remained unchanged. The promised culture of justification-grounded in principles such as proportionality- is rarely on show. In its place, permeating the conversation is a culture of judicial deference, where our laws continue to be construed on lines that vest absolute authority in the executive.

A notable example of this feature is the use of Section 132 of the Income Tax Act, 1961, which grants to the taxman, untrammelled police power to forcibly search persons and their properties, and seize goods found during such a search, including money, bullion, and jewellery. While this measure can be undertaken only where the authorities have, among other things, a "reason to believe" that a person has failed to disclose his income properly, the purported foundation underlying a search is subject to little safeguards under the statute.

Last month, the Gujarat High Court questioned income-tax authorities on a raid conducted on a lawyer, where he and his family members, according to his counsel, were kept in virtual detention for days together, with the search continuing

between the morning of November 3 to the morning of November 7 We do not yet know the full facts here, and we perhaps would not until the culmination of the hearings before the court, but it is scarcely uncommon for actions undertaken through the Income Tax Act to involve detention of individuals for days on end. When these moves are eventually challenged before the courts there is no prior judicial warrant that the statute prescribes the invariable result is an imprimatur to the search, with the judiciary yielding to executive wisdom.

In its original colonial form, India's income –tax law, as framed under a 1922 legislation, did not provide the revenue with a power to search and seize. What was available was only authority that was otherwise granted to civil courts - powers involving discovery, inspection, examination of witnesses and so forth. In 1947, the Union government sought to rectify this through the enactment of the Taxation on Income (investigation Commission) Act. But this law was struck down by the Supreme Court in Suraj Mall Ìohta vs A.V. Visvanatha Sastri (1954) on the ground that it treated a certain class of assesses differently from others, thereby violating the guarantee of equal treatment contained in Article 14 of the Constitution.

Search and seizure and proportionality

When the income tax law was altogether refashioned through the enactment of new legislation in 1961, express powers of search and seizure were vested through Section 132. The provision was assailed before a Constitution Bench of the Supreme Court in Pooran Mal vs Director of Inspection (1973). In upholding the law, the Court placed strong reliance on its own judgment in M.P. Sharma vs Satish Chandra, particularly on the following passage "A power of search and seizure is in any system of jurisprudence an overriding power of the State for the protection of social security and that power is necessarily regulated by law. When the Constitution makers have thought fit not to subject such regulation to constitutional limitations by recognition of a fundamental right to privacy, analogous to the American Fourth Amendment, we have no justification to import it, into a totally different fundamental right by some process of strained construction. Nor is it legitimate to assume that the constitutional protection under Article 20(3) would be defeated by the statutory provisions for searches."

On a reading of this, two things stand out. First, immediately following this passage, the judgment in M.P Sharma also records the fact that the Court was concerned there with searches under the Code of Criminal Procedure, where actions were customarily made under the authority of a magistrate. Searches under the Income Tax Act, on the other hand, require no judicial licence.

Second, and this is no fault of the judges in Pooran Mal, the Court's own reading of the law has since changed. Indeed, M.P Sharma has been formally overruled. As Puttaswamy points out, the judges in M.P. Sharma did not have the benefit of the various interpretive devices that have since become, in Justice S.A. Bobde's words, "indispensable tools in the Court's approach to adjudicating constitutional cases". The different rights guaranteed in the Constitution are no longer meant to be seen as occupying separate silos. Thus, the right to privacy is intrinsic to the right to personal liberty that Article 21 guarantees.

Today, should the judgement in Puttaswamy be read properly, the state's power to search and seize cannot be viewed as a simple tool of social security. It would represent instead a rule that is subject to the doctrine of proportinality. That is for it to remain lawful, its use must be intended for a legitimate aim; the measure as adopted must be rationally connected to its objective; no alternative and less intrusive means must be available to attain the same purpose; and a balance must be struck between the means chosen and the right that is violated.

A bare reading of Section of 132 of the Income Tax Act suggests a breach of this principle. Although the provision has since not been formally challenged, when the manner of its application came up for discussion in 2022, in Principal Director of Income Tax (Investigation) & Ors.vs Laljibhai Kanjibhai Mandalia, the Court paid no heed to its ruling in Puttaswamy. A two judge Bench found there that the formation of an opinion necessitating a search was not a judicial or quasi judicial function but was only administrative in character.

Therefore, it held that the Court ought to look not at the sufficiency or inadequacy of the reasons recorded for a search, but merely at whether the formation of the belief was honest and bonafide. In other words, judges

should adopt the "Wednesbury" principle, derived from the UK. Court of Appeals' 1948 judgment in Associated Provincial Picture Houses Ltd. vs Wednesbury Corporation. This requires the court to review whether a measure is so "outrageous in its defiance of logic or of accepted moral standards that no sensible person who had applied his mind to the question to be decided could have arrived at it," and ask nothing more.

Post-Pattarumy, there ought to be no place for the Wednesbury rule, especially when fundamental rights are at stake. Our constitutional canon demands more. It requires any executive action to confirm to statutory law in the strictest sense possible. To that end, a warrant for an income-tax search must be founded on proper application of mind and must be amenable to the most penetrating rigours of judicial review. Any other interpretation would only bestow on the executive a form of extra constitutional power, risking enormous public mischief.

(Suhrith Parthasarathy is an advocate practising in the Madras High Court)

The Hindu,
4 January 2024

Post Office Act, its unbridled powers of interception

R. K. Vij

In December 21 2023, the President of India gave assent to the Post Office Bill, 2023 which will replace the colonial - era Indian Post Office Act, 1898, as and when a notification to this effect is issued by the central government. During the debate in the Parliament, the Opposition expressed fears about the provision on unchecked powers of interception of any item by the post office authorities, including the conditions of such interception, i.e, (occurrence of any) 'emergency' which is not defined under the Act. Another point is that there are also no procedural safeguards in the Act to check arbitrary use by the authorities or any liability in case the power of interception is misused.

Interception under central Acts

On December 24, the Telecommunications Bill, 2023 also received the President's assent which will replace two Central acts namely; the Indian Telegraphy Act, 1885 and the Indian Wireless Telegraphy Act, 1933. The Telecommunication Act has a provision, ie., section 20(2) on interception of messages, which is similar to section 5(2) of the Telegraph Act of 1885 except that the contents of section 7(2) (b) of the Act of 1885 which empower the central government to notify rules on the precautions to be taken for preventing the improper interception or disclosure of messages are now included in section 20(2). Apparently, unless such procedure and safeguards are prescribed, section 20(2) cannot be brought into operation. This is significant because though the 1885 Act provided for making rules, the relevant rule (section 419 A) was notified only in March 2007.

Section 69(1)of the Information and Technology (IT) Act, 2000 also provides for interception of any information through any the computer source, though the necessary requirement does not call for the occurrence of 'any public emergency' or any demand in 'the interest of public safety' as provided for in the Telegraph Act or in the Telecommunication Act. Thus, the scope of interception under the IT Act is wider. Though the Act provides for 'the procedure and safeguards' to be prescribed by the central government, the necessary rules were notified only in October 2009.

The interception of phones under the Telegraph Act continued without any procedural safeguards in place till the Supreme Court of India, in People's Union for Civil Liberties (PUCL) vs Union of India (1996), laid down the procedure and safeguards to check arbitrariness and a misuse of powers by authorities. The Court held that telephonic conversations are often of an intimate and confidential character and, since phone tapping is an infringement of the right to freedom of speech and expression under Article 19 of the Constitution, it is permissible only if it comes within the grounds of restrictions under Article 19(2). The Court also held that since the right to privacy is a part of the right to life, and personal liberty, under Article 21 of the Constitution, it cannot be curtailed 'except according to procedure established by law'. Also, 'the procedure itself must be just, fair and reasonable' 'to rule out anything arbitrary, freakish or bizarre'

Since no rules were notified by the central government under section 7(2)(b) of the Telegraph Act by then, the Court laid down procedural safeguards which remained in operation till March 2007 when the central government amended the Telegraph Rules, 1951 and notified Rule 419A. This rule not only replaced the Court's directives but also made some space for interception in 'emergent cases' (in remote areas or for operational reasons) up to a maximum seven days when obtaining prior directions for interception is not feasible; thus, there was a further delegation of the powers of interception to the law enforcement agencies, such as to the ranks not below the Inspector General of Police at the State level.

The Court also elaborated upon parameters to comprehend the occurrence of "public emergency" and 'public safety', and clarified that unless one of these two conditions is met, interception cannot be resorted to, no matter howsoever necessary or expedient it might be in the interests of the sovereignty and integrity of India, the security of the state, friendly relations with foreign states or public order or for preventing incitement to the commission of an offence. The central government also prescribed similar procedure and safeguards for interception under the Information Technology (Procedure and Safeguards for Interception, Monitoring and Decryption of Information) Rules, 2009.

Apprehensions about interception

While Rule 419A is likely to be replicated under the new Telecommunication Rules, the newly enacted Post Office Act does not make any provision for the procedural safeguards to dispel the fears of misuse of the substantive provision on interception.

The fact remains that the post office mostly transports items such as letters and postcards which are essentially of a confidential nature. The Supreme Court in Distt. Registrar & Collector, Hyderabad & Anr vs Canara Bank (2005) held that the right to privacy is not lost as a result of confidential documents or information being parted with by the customer to the custody of a bank. Therefore, the right to privacy is not lost if some personal items are entrusted to the post office for correspondence. The Court has also held in many judgments that the right to privacy imposes a requirement of a written recording of reasons before a search and seizure could be carried out.

In Justice K.S. Puttaswamy (Retd.) & Anr. vs Union of India & Ors. (2017), the right to communication has been held to be a part of the right to privacy and thus protected under Article 21 of the Constitution. Article 17 of the International Covenant on Civil and Political Rights, 1966, to which India is a party, says that 'no one shall be subjected to arbitrary or unlawful interference with his privacy, family, home and correspondence nor to unlawful attacks on his honour and reputation. According to Directive Principle Sites of the Constitution, international conventions must be respected unless they are in conflict with domestic laws.

In fact, 'the right of every citizen to the secrecy of his correspondence' was included in (clause 9(d)) of the draft report of the Sub-committee on fundamental rights. But this clause was eventually dropped on the ground that this might lead to practical difficulties in administration of the Posts and Telegraph Department and the relevant laws (the Indian Post Office Act, 1898 and the Indian Telegraph Act, 1885) permit interception of communication sent through post, telegraph or telephone only in specified circumstances. Similar was the fate of another clause 10 on searches and seizure also. But the Supreme Court, in Putthaswamy, observed that the Constituent Assembly had not expressly resolved to reject the notion of the right to privacy as an integral element of the liberty and freedoms guaranteed by the fundamental rights.

Therefore, the fears of misuse must be allayed by the central government with regard to the Post Office Act to circumvent intervention by the constitutional courts in future. This Act has made the interception provision more liberal by removing the two major conditions, namely 'the occurrence of public emergency' and 'in the interest of the public safety' which are specifically mentioned in the Act of 1898. As there is no provision with regard to procedural safeguards, any interception of items by the post office intrudes into the privacy of an individual and, therefore, must be backed by a just, fair and reasonable procedure. Also, the term 'emergency' being vague, it must draw inference from rule 419A of the Telegraph Rules or the IT Rules which clarify what constitutes the 'emergent' cases.

Consequences of unauthorised interception

Second, though a telegraph officer may be punished for any unauthorised interception under section 26 of the Telegraph Act, there is no provision for taking any action if the competent authority exceeds or misuses his powers of interception. This seems problematic because the interception documents are destroyed after a certain period of time. Similarly, though unauthorised interception is punishable under the Telecommunication Act, review committees are not bound even to recommend any disciplinary action for misuse of powers by the competent authority. The review committee may only set aside the order of interception and may issue orders for destruction of records. Therefore, the competent authority needs to be held accountable for any wilful misuse of interception powers, without the 'good faith' clause coming to their rescue. Otherwise, in case of infraction of the right to privacy under these statutes, relief (including compensation) could only be sought from the constitutional courts.

(R.K Vij is a former Indian Police Service Officer)

The Hindu
January 22, 2024

Downloading child pornography is an offence

R.K. Vij

There must be an appeal against a recent judgement of the Madras High Court in a case of the downloading of child pornography material

Recently, the Madras High Court, in S. Harish vs Inspector of Police, quashed the judicial proceedings and held that downloading child pornography was not an offence under Section 67B of the Information Technology (IT) Act, 2000. The High Court categorically said that watching child pornography *per se* was not an offence as the accused had merely downloaded it onto his electronic gadget and had watched it in private.

The High Court also referred to a case decided by the Kerala High Court where it had been held that watching pornography in private space was not an offence under Section 292 of the Indian Penal Code (IPC). This case related to the quashing a criminal case registered against a youth in 2016 by the Aluva police as he had been watching pornographic material on his mobile phone on the roadside at night.

In this case, after investigation, the police had filed the final report and cognisance had been taken by the High Court under Section 14(1) of the Protection of Children from Sexual Offences (POCSO) Act, 2012 and Section 67B of the IT Act.

Section 67B(b) of the IT Act says that 'whoever, creates text or digital images, collects, seeks, browses, downloads, advertises, promotes, exchanges or distributes material in any electronic form depicting children in obscene or indecent or sexually explicit manner' shall be punished on first conviction with imprisonment of either description for a term which may extend to five years and with fine which may extend to ten lakh rupees....'

Reading into a sub-clause

It is undisputed that two files pertaining to child pornography were downloaded and available on the mobile phone of the accused. The forensic science report also corroborated the presence of the two files. These facts are sufficient to attract the application of Section 67B(b) of the IT Act, but the High Court held that in order to constitute an offence, the accused must have published, transmitted, created material depicting children in sexually explicit act or conduct.

The High Court did not reproduce Section 67B in its judgment for justification. Section 67B has five sub-clauses, from (a) to (e) while subclause (a) talks about publishing or transmitting material depicting children engaged in sexually explicit act or conduct, sub-clause (b) deals with acts including downloading of child pornography material. Sub-clause (c) talks about cultivating, enticing or inducing children to (an) online sexually explicit relationship. Sub-clause (d) talks about facilitating abuse of children online and sub-clause (e) talks about recording abuse/ a sexually explicit act with children.

Thus, the High Court reached its judgment without analysing all of Section 67B, and reading into sub-clause (b), which clearly delineates the act of the accused.

The flaw in citing a precedent

The High Court referred to a precedent, without mentioning details, i e., title or year, of that case, where the High Court of Kerala dealt with the scope of Section 292 of the IPC and held that watching an obscene photograph or obscene videos by a person by itself was not an offence. The ratio of this case does not apply to the cases of child pornography, particularly the one under consideration.

A case decided by the High Court of Kerala in September 2023 (Aneesh vs State of Kerala) did not pertain to child pornography. While watching adult pornography in privacy has been

held as not to be an offence under Section 292 of the IPC (both by the High Court of Kerala and the Supreme Court of India), downloading sexually explicit material pertaining to children is clearly an offence under the IT Act. In none of the cases so far has the constitutionality of Section 67B(b) been challenged and its vires held unconstitutional.

The Madras High Court used its inherent powers under Section 482 of the Criminal Procedure Code (CrPC) to prevent misuse of the process of court and quashed the judicial proceedings. The Supreme Court has laid down certain guidelines in State of Haryana vs Bhajan Lal (1992) to exercise powers under Section 482 of the CrPC (or extraordinary powers under Article 226) including that such powers could be used where the allegations made in the first information report or the complaint, even if taken at face value and accepted in their entirety do not, prima facie, constitute an offence or make out a case against the accused. Therefore, under the given facts and circumstances of the case, the Madras High Court could not in its wisdom quash the judicial proceeding when an offence was clearly made out under Section 67B(b) of the IT Act. However, it is agreed that the police had wrongly applied Section 14 of the POCSO Act as there was no evidence pertaining to the use of any child or children for pomographic purposes by the accused himself. Also, Section 15 of the POCSO Act punishes storage or the possession of child pornographic material only if it is done with an intent to share or transmit, or display or distribute, or for commercial purpose.

Remove the inconsistency

It is important to mention here that Section 67 read with Sections 67A and 67B of the IT Act are a complete code and the given acts are exclusively punishable under this code. This section amended in October 2009 and, inter alia, even seeking or downloading child pornography made a specific offence. The purpose of

enacting special Acts such as the POCSO Act and making special provisions in the IT Act is to protect children from sexual exploitation and punish people involved in different forms of exploitation. The National Crime Records Bureau, Ministry of Home Affairs, under an agreement with the American National Center for Missing & Exploited Children, regularly gets geo-tagged Cyber Tipline reports to prosecute those who upload the child sexual abuse materials (CSAM) from anywhere in India. The use of the term CSAM is preferred because the term pornography implies consent which a child is not capable of giving. Therefore, it will be better if the term 'child pornography' is replaced with the term 'CSAM' in Indian laws. Similarly, the POCSO Act may also be amended and mere possession of CSAM be made a separate offence to remove inconsistency between the provisions of the POCSO Act and the IT Act, Finally, the State government must appeal against this judgment of the Madras High Court Otherwise, it will set a bad precedent for the State.

(R.K. Vij is a former Indian Police Service Officer)

The Hindu,
8 February 2024

How women can be represented in politics

Vipul Anekant & Sanjay Kumar

With the Women's Reservation Bill being passed in Parliament last year, the debate on whether quota within political parties or in Parliament and State Assemblies may be the best route for increasing women's representation in politics seems to have come to an end. The Assembly elections in Rajasthan showed that the only way for increasing women's political participation seems to be to provide them reservation in Parliament and State Assemblies. In the elections, the women candidates of both the Congress and the Bharatiya Janata Party (BJP) put up dismal performances.

The case of Rajasthan

In the Rajasthan Assembly elections, everyone highlighted and criticised the ticket distribution to women by all political parties. But how did the women who contested perform? Rajasthan has 200 Assembly seats but polling was held in 199 seats following the death of Congress candidate Gurmeet Singh Kooner. The BJP fielded 20 women candidates of which nine managed to enter the Assembly. The success rate of women candidates of the BJP remained 45%, which was much lower than the success rate of the party's male candidates 60% (106 male candidates won out of the 179 who contested)

The picture with regard to the Congress's candidates was not very different. Of the total 28 women candidates of the Congress, nine got elected to the Rajasthan Assembly (32%). The absolute number of women who were elected to the Rajasthan Assembly was the same for the BJP and the Congress, though in percentage terms, the success rate was higher for the women candidates of the BJP compared to those of the Congress.

It is important to note that in the current Rajasthan Assembly, the total number of women MLAs is 20 (nine each from the Congress and the BJP and two independents). This is four fewer than the number in the outgoing Assembly. It is surprising that the political parties were not enthusiastic about giving ticket to more women candidates. The voters, too, did not seem keen on electing women candidates, either from the BJP or from Congress, even after the Women's Reservation Bill was passed with so much fanfare. Not giving more women ticket to contest elections

clearly shows that parties are not enthusiastic about fielding women candidates. And the votes polled by the women candidates, irrespective of the parties they belong to, also indicates the voters' low enthusiasm for voting for women candidates.

There were seven Assembly constituencies where the women candidates of the Congress and the BJP were pitched against each other. Since these two parties were in serious contest, one would have expected the voters to choose one of these two women candidates. Of the seven Assembly seats, the BJP and Congress won three each, while the Sadulpur seat was won by the Bahujan Samaj Party. It is important to note that in these seven Assembly constituencies, the BJP polled 34% of the votes compared to its overall 42% vote share, though the Congress polled almost similar votes in these constituencies as well in the whole of Rajasthan. This shows that voters seem to prefer male candidates to female candidates. In the Sadulpur Assembly seat, the BSP candidate, Manoj Kumar, polled 32.9% of the votes, the Congress candidate, Krishna Poonia, polled 31.6%, and the BJP candidate, Sumitra Poonia, polled 30.1%. All this to some extent explains why political parties may be reluctant to give tickets to women candidates and why mandatory quota within the party may not be the way forward for increasing women's representation in politics.

Let's look at some other trends. There were 13 Assembly constituencies where the Congress fielded male candidates against the BJP's female candidates. Of these, the BJP won six seats while the Congress won seven. It is important to note that the Congress's performance was much better when it fielded male candidates against the BJP's women candidates, despite the overall mood of the voters being in favour of the BJP.

Similarly, the BJP fielded male candidates against the female candidates of the Congress in 21 Assembly constituencies. Of these, the male candidates of the BJP won in 15 Assembly seats and the female candidates of the Congress won in only six. Female candidates of both parties had a relatively low strike rate if they had to face male candidates of the other party. This also proves the existence of a vote bloc which wants to see a man as their representative. This is why there is lack of winnability of women candidates. And this forces parties to think twice before giving tickets to women candidates, especially in a closely fought battle.

No contagion effect

Distributing more tickets to women in the first-past-the-post system may not necessarily lead to more representation of women in legislature. There is hope of a contagion effect, but this has not happened. The Trinamool Congress gave ticket to 46 women candidates in the 2021 West Bengal Assembly elections of which 32 candidates won. But the total number of women MLAs did not increase in the Assembly. Instead, it declined from 41 women MLAs in 2016 to 40 in 2021.

Similarly, the Congress awarded 40% of tickets to women candidates in the Uttar Pradesh Assembly elections, but this did not lead to a higher representation of women in the Assembly. In the first-past-the-post system, if one party provides a gender quota, it does not incentivise other parties to follow suit.

(Vipul Anekant is Deputy Commissioner of Police with Delhi Police.

(Sanjay Kumar is a Professor at Centre for the Study of Developing Societies.)

The Hindu
12 February 2024.

E-evidence, new criminal law, its implementation

R. K. Vij

The three newly-enacted criminal laws, the Bharatiya Nyay Sanhita (to replace the Indian Penal Code), the Bharatiya Nagarik Suraksha Sanhita (to replace the Code of Criminal Procedure) and the Bharatiya Sakshya Adhiniyam (to replace the Indian Evidence Act) are to come into force on July 1, 2024. At the same time, Section 106(2) of the Bharatiya Nayay Sanhita (BNS), which prescribes 10 years imprisonment for fatal accidents if they are not immediately reported to the police, has been put on hold, as notified by the Central government.

The Ministry of Home Affairs (MHA) and State governments are preparing for a smooth transition. While some changes have been made in the Bharatiya Nagarik Suraksha Sanhita (BNSS) in connection with investigation and police functioning, a few new offences and some changes introduced in the BNS, the contents of the Indian Evidence Act, 1872 have changed little as far as the Bharatiya Sakshya Adhiniyam (BSA) is concerned. The scope of secondary evidence has been slightly broadened and some changes have been made in the provisions relating to electronic evidence in the BSA.

Clarity on electronic record

There is some precision in the definitions section. An illustration to the definition of “document” (which includes electronic and digital records) says that an electronic record on emails, server logs, documents on computers, laptop or smart phone, messages, websites, locational evidence (should have used the term information in place of evidence), and voice mail messages stored on digital devices are documents.

Similarly, there is clarity in the provision dealing with primary (electronic) evidence (Section 57) in the form of Explanations. One of such four explanations says that where a video recording is simultaneously stored in electronic form and transmitted or broadcast or transferred to another, each of the stored recordings shall be primary evidence. This may help the investigating agencies in fixing culpability of a cyber criminal even if he destroys his original electronic record to deny the allegations as it may be collected from other sources without its value getting diminished.

Section 63, which deals with admissibility of electronic records, includes terms such as 'semi-conductor memory' and 'any communication device' for better visibility. However, this does not change the impact of the provision because the definition of 'electronic form' given in the Information Technology (IT) Act, 2000 includes information generated, sent, received or stored in 'computer memory'. Similarly, the definition of 'computer network' in the IT Act is comprehensive and includes 'communication device'.

It is relevant mention that the computer (primary) memory, that is, random access memory (RAM) and cache memory, is nothing but semi-conductor memory which is essential for the quicker working of a computer. Though it is volatile in nature, this memory may reveal very important information if electronic devices are recovered and seized in "power on" condition.

Admissibility of electronic records

The law on the admissibility of electronic records is settled. Though there are some changes in Section 63 of the BSA (which is equivalent to 65-B of the Indian Evidence Act), the ratio of the Supreme Court judgment in Arjun Panditrao Khotkar vs Kailash Kushanrao Gorantyal & Ors (2020) will still equally apply to the new provisions. In this case, the Court held that the required certificate under Section 65-B(4)- now Section 63(4) of the BSA is *sine qua* non for the admissibility of electronic record. The other provisions with regard to admissibility of secondary evidence will not apply to electronic records as Section 65-B of the IE Act starts with a non-obstante clause (ie., notwithstanding anything contained in this Act) and Section 65-A and Section 65-B are a complete code by themselves. The non-obstante clause of the Indian Evidence Act is retained in the BSA.

The Court had said that if the required certificate could not be secured from the person in possession of an electronic device, an application could always be made to a judge for the production of such a certificate from the person concerned in cases where such a person refuses to give it.

The Court held that though such a certificate should generally be submitted with all other documents at the time of filing the police report and latest before commencement of the trial, non-submission of such certificate in time is a curable defect. Since Section 65-B (and Section 63 of the BSA now) does not speak of the stage

at which such a certificate must be furnished to the court, the court may in appropriate cases allow the prosecution to produce such a certificate at a later point of time without causing any prejudice to the accused in trial. The Court also held that when it is impossible to obey the law, the alleged disobedience of the law is excused. In other words, if it is impossible to produce the required certificate, the court can exempt the mandatory production of the certificate.

Section 63(4) of the Bharatiya Sakshya Adhiniyam requires the certificate to be signed by two persons instead of one as required under the Indian Evidence Act-the first by the person in charge of the computer or communication device or the management of the relevant activities, and the second, by an expert. A standard format of the certificate is also prescribed in the Schedule to the BSA. The expert has to verify the certificate by stating that a particular hash value is obtained by applying a particular hash algorithm. A hash function means an algorithm mapping or translation of one sequence of bits into another, generally smaller, set known as "hash result" such that an electronic record yields the same result every time the algorithm is executed with the same electronic record as its input making it computationally infeasible to reconstruct the original electronic record from the hash result produced by the algorithm. Though no notification has been issued by the Central Government under the IT Act with regard to hash algorithms for encryption for the secure use of electronic medium, the standard format of certificate lists 'SHAI, SHA256, MD5 and Other (legally acceptable standard)' as applicable hash algorithms.

Whereas MD5 (Message Digest5) and SHAL (Secure Hash Algorithml) are known to have some vulnerabilities, SHA256 is considered more secure and, therefore, be used by the agencies to ensure integrity of the data.

Preparedness to adopt new format

While expert certification may help the court in admission of electronic records, it is going to increase the workload of cyber laboratories. There is hardly any crime that does not use a smartphone nowadays. Many crimes are also solved with the help of call records and location information. However, if every certificate is to be signed by an expert, the workload will suddenly increase as many cyberlabs may not be equipped with sufficient manpower.

Some cyberlabs (such as in Chhattisgarh) are not even notified under the IT Act to give expert opinion on electronic records.

It would have been reasonable had expert opinion been called for only when the integrity of the seized electronic record is disputed by the opposing party during trial. The courts may, in such cases, always ask for expert opinion. It could have been sufficient had the investigating officer ensured that one of the hash algorithms was applied and the message digest was attached with the certificate before it was collected. There needs to be a general awareness drive now about the modes and methods of encryption, particularly for private agencies which install closed-circuit televisions on their premises or use other electronic devices for security purposes. Simultaneously, the time before July, must be used by the enforcement agencies to ensure that the required infrastructure is in place to take on the added responsibilities.

(R. K. Viji is Former Indian Police Service Officer)

The Hindu,
1 March 2024

Intra-group caste variances, equality and the Court's gaze

Suhrith Parthasarathy

Soon, a seven judge Bench of the Supreme Court of India will deliver its judgment in State of Punjab vs Davinder Singh, on a question of law that carries with it enormous significance for the future of affirmative action and reservations under the Constitution. Can State governments make a sub-classification within the proportion prescribed to Scheduled Castes and Scheduled Tribes in recruitment to public employment? In other words, by making a special allowance for certain groups that are more backward than others, are regional units encroaching on a domain that remains within Parliament's exclusive preserve?

Studies and data have shown that although they have been bracketed into two homogenous categories, as Scheduled Castes (SC) and Scheduled Tribes (ST), within the groups there are differing levels of development, and some castes are more discriminated against than others. In redressing this position, should State governments not be afforded the power to recognise intra group variances? The judgment in Davinder Singh will seek to answer this. And, in doing so, it might well serve to provide much needed clarity to an area of law that has long required mending.

A circular in Punjab in 1975

The issues at stake in the case emanate out of a circular notified by the Government of Punjab in 1975. The circular stipulated that out of the total seats reserved for SC's in the State, 50% of the vacancies would be offered to Balmikis and Mazhabi Sikhs. The other half would be open to all the remaining groups within the SC category In July 2006, the Punjab and Haryana High Court struck down this notification, following a judgment of the Supreme Court, in 2004 in E.V Chinnaiah vs State of Andhra Pradesh.

In Chinnaiah, a five-judge Bench quashed the Andhra Pradesh Scheduled Castes (Rationalisation of Reservations) Act, 2000, on the ground that it offended Article 341 of the Constitution. This provision allows the President of India to notify a list of SCs for each State, and stipulates that the list can only be modified by Parliament.

The Andhra Pradesh law sought to carve four distinct categories out of the President's list and granted to each category a separate quota based on its inter se backwardness. The Court found that the State government had no power to tinker with the list because it was clear on a bare reading of Article 341 that such authority vested only with Parliament. The judgment also pointed to B.R. Ambedkar's speech in defence of the presidential list, in which he had warned that if State governments were allowed to amend the list, we ran the risk of the exercise partaking purely political considerations. Even though its 1975 circular was struck down, the Government of Punjab remained persistent. It enacted a new law, i e., the Punjab Scheduled Castes and Backward Classes (Reservation in Services) Act, 2006, which once again provided first preference to Balmikis and Mazhabi Sikhs. The High Court declared this law too to be unconstitutional. But in August 2020, sitting on appeal over the decision, the Supreme Court doubted the correctness of its earlier verdict in Chinnaiah, prompting the creation of a seven-judge Bench and a fresh hearing on the issues raised.In questioning the extant view, the Supreme Court cited its judgment in Indra Sawhney vs Union of India, which arose out of the Mandal Commission's report. There, a nine-judge Bench had held that sub-classifications within socially and educationally backward classes (OBC's) for services under the government was permissible. The majority endorsed Justice Chinnappa Reddy's judgment in K.C. Vasanth Kumar & Another vs State Of Karnataka (1985), In it, he had ruled that while the propriety of making sub classifications might depend on the facts of each case, we do not see why on principle there cannot be a classification into backward classes and more backward classes, if both classes are not merely a little behind, but far far behind the most advanced classes. In fact such a classification would be necessary to help the more backward classes, otherwise those of the backward classes who might be a little more advanced than the more backward classes might walk away with all the seats, just as, if reservation was confined to the more backward classes and no reservation was made to the slightly more advanced backward classes, the most advanced classes would walk away with all the seats available for the general category leaving none for the backward classes."

Equality and castes

Beyond this, at the root of the matter is the Constitution's collective commitment to equality. Contained in Articles 14 to 16, which can be read together as a code, is a promise of substantive equality. This guarantee recognises that individuals, throughout India's history, have been discriminated against based on their caste. Therefore, our constitutional vision demands that we be mindful of group interests in striving to ensure equal treatment. Under this model, reservations must be seen not as a measure in conflict with and in exception to the basic notion of equality, but, instead, as a means to furthering and entrenching that goal.

Indeed, since its judgment in State Of Kerala & Anr vs N. M. Thomas & Ors (1975), the Supreme Court has, at least in theory, appeared to acknowledge that governments not only possess the power to make reservations and correct historical wrongs but also have a positive duty to ensure substantive equality. Viewed thus, if the Government of Punjab were to find on the basis of its studies and it certainly has in this case that its existing measures of reservation have not adequately reached Balmikis and Mazhabi Sikhs, then it is constitutionally obligated to ensure that these measures are corrected.

If Article 341 is seen as constituting a bar against sub-classification, then that prohibition would run athwart the Constitution's equality code. In any case, even on a plain reading, Article 341 does not impose such a prohibition. It merely proscribes State governments from including or excluding castes from the President's list of SC's. Where States provide special measures to certain castes that are within this list, they do not act to include or exclude other castes from the list. Those castes will continue to be entitled to the State's general provisions of reservation.

On sub-classification

In the case of the Punjab law, it decidedly does not modify the President's list. It merely accounts for inter se backwardness within that list by providing for a greater degree of preference to Balmikis and Mazhabi Sikhs. This sub-classification is also in keeping with the Constitution's time-honoured theory that reasonable classifications are permissible to ensure that equality is achieved.

Once we see the list of SCs and STs not as homogenous categories, but as comprising different castes with differing levels of development, a sub-

classification will have to be judged on its own merits. That is, the Court will only have to examine whether Balmikis and Mazhabi Sikhs are intelligibly differentiable from other castes within the President's list, and whether the grant of preferential treatment to them and the extent of such grant-bears a rational nexus with the law's larger objective of ensuring fair treatment.

It is time the Supreme Court takes seriously what it recognised in N.M. Thomas-that governments have both a power to make reservations and a duty to ensure that the constitutional dream of equality is achieved. To that end, any authority vested in the States to provide for special measures to those castes within SCs and STs who are most discriminated against must be seen as a way of making real the idea of equal opportunity.

(Suhrith Parthasarathy is an Advocate practising at the Madras High Court)

The Hindu,
13 March 2024

Living wills implementation lags in India

Nihal Sahu

Nearly March this year, 30 people in Thrissur in Kerala executed living wills. Living wills have been legal since 2018, when the Supreme Court of India created a process to allow terminally-ill patients, with no hope of a cure, to withhold or withdraw treatment and die with dignity. Since patients may not be able to communicate their wishes for a variety of reasons, including being unconscious or suffering from dementia, living wills allow them to make choices about future medical care. Six years after the judgment, however, the Court's process is unavailable in most of India. Officials remain unlikely to implement the procedure without direct orders and guidance from State governments.

When the Court created the process, it was unworkably complex. As the Court worried that "unscrupulous persons who wish to inherit or otherwise grab the property of the patient" might abuse the process, it created elaborate bureaucratic procedures as safeguards. One particular requirement - that living wills must be countersigned by a judicial magistrate - was too much of a burden. Predictably, few living wills were executed in the first five years after the judgment. In January 2023, the Court recognised that requiring a judge to countersign each living will 'impaired, if not completely defeat' the objective of its judgment, and streamlined the procedure.

Under the streamlined procedure, living wills have to be signed in the presence of two witnesses, attested before a notary or a gazetted officer, and handed over to a "competent officer" in the local government who will act as a custodian. If the patient becomes terminally ill and does not have decision-making capacity, the treating doctor is to authenticate the living will against the copy held with the custodian or against digital health records, if any. However, local governments have not generally designated custodians for living wills, nor are they likely to.

In Maharashtra, a public interest litigation had to be filed in the High Court of Bombay, with the result that Maharashtra appointed 417 custodians across the State recently. As for digital health records, the National Health Authority is yet to produce a protocol that will allow living wills to be authenticated through digital health records.

Making a living will does not automatically imply that it will be given effect. The guidelines require that the decisions on withholding or withdrawing treatment are certified first by a primary medical board and then confirmed by a secondary medical board. The secondary board must have a doctor nominated by the chief medical officer. Practically, this means that hospitals cannot have secondary medical boards unless the chief medical officer has nominated a doctor in the hospital where you are a patient. As a consequence, terminally ill patients even those who have made living wills- may not be able to make critical decisions about medical care.

It is not difficult to imagine why this happened. Officials are discomfited, like many of us, by the subjects of death, mortality, and end-of-life care. The whole subject is strange and unfamiliar, the guidelines are sometimes ambiguous, and the stakes are high. For example, the Supreme Court requires the primary medical board, if the patient does not have a living will, to obtain the written consent of the 'next of kin for withdrawing/withholding treatment.

But Indian law does not have a clear definition for 'next of kin'. When family members disagree about the best course of action, the law does not provide a clear answer about whose decision finally governs. They are bound to argue in the absence of a clear legal commandment. Officals will not be eager to issue orders, at their own risk, for the implementation of Supreme Court judgment on such a sensitive subject. They will want a direct order from their superiors and a detailed process created by the State government before proceeding. They do not seek discretion. They want to anchor the polity to a rock.

And, similarly, State governments are reluctant to wade in, the area is complex and requires attention from medical and legal experts. Last year, Haryana issued directions to civil surgeons across the State to follow the judgment but did not offer essential guidance or protocols on how to implement it. A more thorough approach is being followed in Odisha, where the State government has formed a committee of experts to consider detailed draft orders for implementing the judgment. More States, hopefully, will follow suit. The

Central government can bridge the gap in expertise by developing and publishing model orders and protocols which can provide State governments the confidence and the guidance to effectively implement the Judgment.

Six years after the Supreme Court declared that Indians have the right to die with dignity, our governments have failed to take basic steps to implement it. Until they implement the judgment, doctors will remain worried about the consequences of giving effect to their patients' express wishes. To quote a survey in 2023 of intensive care doctors, " there is a general belief that [end-of-life] decisions are fraught with legal implications, and this becomes a major barrier to taking these decisions in the ICU". Only effective guidance and persistent action at every level of government will give doctors the confidence they need to act in the patient's best interests.

(Nihal Sahu is a lawyer, writer, and Research Fellow at the Vidhi Centre for Legal Policy, New Delhi)

The Hindu,

4 April 2024

New data law, a barrier to journalistic free speech

Shashank Mohan

In August 2023, India got its first comprehensive data protection law, the Digital Personal Data Protection (DPDP) Act. 2023. The government is in the process of framing rules and regulations to operationalise the law and the process is expected to be done after the general election. The law is largely based on users giving consent for the processing of their personal data. It provides basic rights such as access to and erasure of data, places some obligations on companies, and establishes a complaints body for grievance redress. However, the law might have an invisible impact on journalistic free speech.

Typically, data protection laws exempt journalistic activities from privacy obligations such as notifying users and taking their consent before using their personal data. Three previous drafts of the DPDP Act had exemptions for journalistic activities, but the final law withdrew such an exemption. The Editors Guild of India also pointed to this risk and in a letter to the government, requested that journalistic activities be exempted from the DPDP Act.

An impediment

Now you may ask, what does privacy have to do with journalistic free speech? Imagine that you are a journalist writing about a Member of Parliament (MP) and his performance. For your story, you use information from their lives such as the meetings they held, where, and with whom, the towns, villages, and cities they travelled to. How often did they use a private jet or a chartered plane? What about their financial background and also the investments made by their close family members? Most of this information is not available in the public domain and needs a lot of research. All this information about an MP is their 'personal data', which is data protected under the DPDP Act. Consequently, any journalist who wishes to use this data will have to get their consent before publishing the story. Even after publication, the MP can exercise their right to erasure and request journalists to delete such stories.

Further, the DPDP Act empowers the government to call for information from any data processor in India. Depending on how this provision is interpreted and applied, this may impact the confidentiality that journalists must maintain for their sources and research documens. Taken together, this need for journalists to get consent before publishing their story, the potential for the subject to rely on the right to erasure to have the story deleted, and the power of the government to call for information would likely impede a journalist's ability to discharge their mile as the fourth estate-of holding the state accountable

If this is a well identified challenge, then why did the government remove such an exemption from subsequent drafts? This remains unclear. Three previous drafts of the DPDP Act, one released by an expert committee on data protection (2018), the other by the government (2019), and the third released by a Joint Parliamentary Committee in 2021, contained clear exemptions for journalistic activities. In two subsequent drafts of the DPDP Act (2022 and 2023), the exemption given to journalistic activities was withdrawn without reasons being given.

No clarification

This instance of the end stage removal of the clause for journalistic exemption points to the need for adopting a more robust and transparent public consultation process around proposed Laws. One of the primary ways to get feedback on a law is to institute an 'open and transparent' public consultation model. Although the Indian government released three separate drafts of the data protection law for public consultation, none of the comments received on the drafts has ever been released in the public domain. This impedes the ability of citizens to understand what different stakeholders were saying and who was finally heard in the final formulation of the law. The government has also conducted invite-only town halls to gather feedback on drafts of the DPDP Act.

The withdrawal of exemptions for journalistic activities was not discussed in such town halls. And, no clarification was provided by the government for its withdrawal. Unfortunately, these consultations and town halls are often not conducive to enable open debate and deliberation on the proposed law and its provisions.

An appeal

Legally then, what are the solutions we can envision? In addition to enabling an open and transparent consultation process, the government can swiftly remedy this problem via rules under the DPDP Act. Under the Act, the central government has the power to exempt any data processor or 'classes' of data processors from any provisions of the law. These give wide powers to the government to single-handedly provide and take away an exemption but it is the quickest route available in this case. Although an exemption for journalistic work should form part of the core text of the law, the government must use this rule to exempt journalistic entities, including citizen journalists, from any obligations under the DPDP Act. This will ensure that the DPDP Act does not have negative consequences on journalistic free speech in India.

(Shashank Mohan is a Programme Manager at the Centre for Communication Governance, National Law University, Delhi)

The Hindu
16 April 2024

The trouble with the SC's EVM verdict

Vasudevan Mukunth

The 2022 Nobel Prize for physics was unusual because it was awarded not for a scientific discovery or technological innovation. Instead, it went to three physicists who proved that a peculiar natural phenomenon, called quantum entanglement, is real and that it isn't the result of hitherto unknown physics, meaning whatever physics we already know should be able to explain it. Many physicists still lack an intuitive understanding of how this phenomenon happens physically, but thanks to the Nobel laureates' work, they know it does.

The Supreme Court's verdict on the petition brought by the Association for Democratic Reforms and Arun Kumar Agarwal against the processes by which the Election Commission (EC) ascertains the security of its electronic voting machines (EVM's) and the integrity of the voting process could learn something from this Nobel-winning effort. Hearing the matter on April 24, the Bench of Justices Sanjiv Khanna and Dipankar Datta had an eye-opening exchange with the lawyers, particularly in two instances.

In the first instance, advocate Santhosh Paul for the petitioners said EVMs have a "source code" that should be disclosed for independent verification, to which Justice Khanna replied. "The source code should never be disclosed. If it is disclosed, it will be misused." Second, when asked whether the microcontrollers in the EVM's three components could be reprogrammed, an EC official said they couldn't. Advocate Prashant Bhushan, for the petitioners, disputed this claim saying the microcontrollers' manufacturer's data suggested they could be. Justice Khanna then said, "He [the official] has clarified the doubt" and that "we have to rely on them [EC] on technical data". In a final instance, the Bench passed the order on April 26, refusing to revert to paper ballots and said ballots and said "blind distrust" of the system is bad for progress.

Across these instances, two impressions shine through, that the security of the EVM's depends on some unspecified "source code" and that knowing how something works

could compromise its normal operation. Both these notions are inimical to democracy.

Why do we "have to" take the EC's word on the "technical data"? The petitioners' prayer to return to paper ballots was patently infeasible. However, while it's unreasonable to submit to doubts every time they're expressed if assuaging the doubters is expensive, it wasn't so here. By only asserting the EVM's are safe, which they may well be, they have declined the opportunity for the machine to be seen to be safe. This is a dubious precedent, but it also matters because the fundamental issue in this matter is trust in the electoral process.

In his concurring judgment, Justice Datta suggested a "critical as well as constructive approach guided by evidence and reason" in place of "blind distrust", but the EC's and the court's approach has championed blind trust instead. Distrust is bad for progress but blindness is bad for accountability.

Second, knowing how some software works doesn't also compromise it. For example, by the sheer scale of its use on millions of websites, the WordPress content management system faces more (unethical) hacking attempts, yet it continues to remain popular and secure. This may be all the more surprising because WordPress is open source; its "source code" is freely available to download. There are several thousand people who know how WordPress works but that doesn't mean they also know how to 'hack' WordPress websites.

It's not unreasonable to expect the software operating inside EVM's to meet the same standard. If it did, it would be independently verifiable and be able to benefit from the expertise of ethical testers to become more fail-proof, rather than rely on a secret that's privy to the EC and whose modes of failure may remain unknown.

There are well-established cryptographic techniques to allow outside verification without increasing an EVM's vulnerability. such as tests that challenge the system's schematics without forcing them to be revealed - the way a website's server can verify if your password is correct without knowing what it is. It's not for nothing that the software underlying electronic voting systems in Germany, the U.S., and Venezuela, among other countries, is open source.

However, the EC hadn't had the source code audited by a public authority as of 2023. The Technical Expert Committee had suggested in 1990 and 2006 that the EC reveal the source code. In 2013, it recommended a test of the software's security without revealing its specifics. But the poll body has consistently refused to share the "source code" when members of civil society have approached courts asking for it. The trouble here is that courts have examined these claims from a constitutional perspective whereas the systems that execute the "code" are mathematical, and thus less protected by constitutional safeguards alone.

A software program being proprietary doesn't make it more secure; in fact, it may be less so by virtue of fewer people being able to vet it. Fundamentally, software intended for public use in a democracy needs to be open source so it's always reliable and doesn't demand trust in a single vendor. It needs to be trustworthy - bearing a reputation that doesn't constantly come under question and trustless - not requiring someone to just take someone else's word for it as to its integrity. Trustless software in particular eliminates the room not for trust but for distrust.

The Hindu,
2 May 2024

Critical times call for strong judicial adjudication

Kaleeswaram Raj

The Supreme Court of India will, sooner or later, consider the question whether the Citizenship (Amendment) Act (CAA) and the rules under it can pass constitutional scrutiny. That the recently promulgated CAA Rules are unclear about the fate of the applicants whose request for citizenship is turned down has aggravated concerns over the issue. There is also a fear that persons whose applications are disallowed might end up in detention centres. Some of the petitioners before the Court have also raised concerns over dual citizenship to foreign applicants who need not have to abandon their original citizenship. This would create uncertainty in the matter of citizenship, as it goes against the spirit of the parent Act, it is pointed out.

Interdicting a statute or set of statutory rules is not a routine exercise undertaken by the constitutional courts. Generally, a law made by Parliament is presumed to be valid unless it is shown to have ostensibly breached constitutional provisions. The law presumes that, normally, malice cannot be attributed to a process of legislation (Manish Kumar vs Union of India, 2021). In Gurudevdatta Vkss Maryadit and ors, vs State of Maharashtra and ors (2001), the Supreme Court said that "legislative malice is beyond the pale of jurisdiction of the law courts.....".

The lack of interdiction

This conventional wisdom, however, is incapable of addressing the contemporary challenges posed by populist regimes across the world, which often invoke motivated or targeted legislation. Such dispensations also manipulate the electoral system or process by legislative means. This recent legislative trend calls for an advanced and assertive juridical approach. Refusing to interdict the operation of such enactments, by

adhering to an obsolete presumption regarding validity of the Law would severely diminish the counter-majoritarian role which constitutional courts are supposed to play in critical times.

Every piece of legislation is a political statement. A regime that does not believe in the idea of constitutional democracy would naturally enact laws with scant regard to the scheme of the Constitution. On such occasions, a sense of judicial euphoria about the 'validity' of the laws has precluded the Supreme Court from interdicting the operation of laws. The absence of an order of stay against demonetisation has allowed the tragedy to happen and by the time the case was decided in Vivek Narayan Sharma vs Union of India (2023), the situation was totally irreversible. The lack of interdiction of the dilution of Kashmir's special status has also made the litigation almost a fair accompli, as one finds in the judgment in Re Article 370 of the Constitution of India (2023).

Anoop Baramwal vs Union of India (2023) was a radical judgment by the Constitution Bench of the top court that called for an independent body to select the Election Commission of India (ECI) with no predominance for the executive of the day. But, recently, the Centre promulgated the Chief Election Commissioner and other Election Commissioners (Appointment, Conditions of Service and Term of Office) Act, 2023. This Act revived the earlier position of the "Prime Minister's Committee" choosing the ECI. It comprises the Prime Minister, a Minister chosen by him and the Opposition Leader in the Lok Sabha, whose presence is inconsesquential for all practical purposes. Appointments were made based on the new law

The law was challenged in Jiya Thakur vs Union of India (2024). The Court, however refused to prevent the operation and implementation of the statute based on "presumption" of its validity. This is not a targeted legislation, but an enactment, which, on the face of it, is unconstitutional.

The statute threatens the very foundation of our democracy, of which free and fair elections are a basic feature. This is an illustrative case where the Court failed to protect its own judgment, essentially on account of the judicial superstition regarding the presumption of validity of the enactment. It is no wonder that in the general election 2024, the commation and omissions by the ECI on several occasions remain questionable.

A case of targeted legislation

The CAA and the rules under it, on the other hand, clearly fall within the category of targeted legislation. Legislative malice is writ large in the Law. The law classifies people in the name of religion and excludes Muslims from the process for grant of citizenship.

Another prominent example of targeted legislation is the Muslim Women (Protection of Rights on Marriage) Act (2019), which criminalised instant triple talaq. Significantly, the act of instant triple talaq had been invalidated by the Supreme Court in Shayara Bano (2017) and, therefore, there was no legal requirement to criminalise an act which was non est in the eye of law. The statute only motivated the "Clever" husbands to resort to other means of divorce or to simply desert their wives, to get rid of the penal consequences. Thus, the law, which was aimed against the Muslim community, evidently did not come to the rescue of Muslim women Often, it did the opposite. The enactment was however "successful" in its divisive agenda Anti conversion Laws in certain States in the country also followed suit.

An example in the U.S.

In the United States too, the conventional view did not favour judicial nullification of statutes on the ground of malice. John Hart Ely stated that the Constitution cannot be used as "an instrument for punishing the evil thoughts of members of the political

branches". But evil thoughts of the majority in the legislative bodies are a harsh contemporary reality. Therefore, motivated legislations should call for a more rigorous judicial scrutiny. Scholar Susannah W. Pollvogt correctly writes that "animus can never constitute a legitimate state interest for purposes of equal protection analysis". By referring to the judgment in United States Dept. of Agriculture vs Moreno, 413 US. 528 (1973), she said that the enactment to exclude "hippies" from collective residential rights implies a "desire to harm" a particular group and therefore reflects discrimination (Unconstitutional Animus, Fordham Law Review, 2012).

There are Indian precedents where the Supreme Court has effectively interdicted operation of parliamentary legislations. In Ashoka Kumar Thakur vs Union of India (2007), regarding the prescription of 27% quota for Other Backward Community (OBC) candidates to professional colleges, the Court initially issued a judicial injunction. The Court's order of stay in the case of the three contentious farm laws in Rakesh Vaishnav vs Union of India (2021) is another example. The Court in that case effectively prevented the implementation of the farm laws which the Centre had to withdraw ultimately following farmers' protest.

As regarding the statutes which are glaringly unconstitutional or divisive, the process of judicial review should be strong, immediate, and unambiguous. The top court should be able to learn from its track record and understand the political consequences of its insensitivity during critical times. Delay often defeats the purpose of constitutional adjudication. Time is the essence of judicial review when it comes to malicious and unconstitutional laws.

(Kaleeswaram Raj is a lawyer at the Supreme Court of India)

The Hindu,
21 May 2024

ജനാധിപത്യത്തിലെ സ്വാതന്ത്ര്യനിഷേധങ്ങൾ

വി. എൻ. ഹരിദാസ്

മാവോയിസ്റ്റ് ബന്ധമാരോപിച്ച് തുറുങ്കിലടയ്ക്കപ്പെട്ട പ്രൊഫ. ജി. എൻ. സായിബാബയെ കുറ്റവിമുക്തനാക്കിയ മുംബൈ ഹൈക്കോടതി വിധിയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ഡ്യു പ്രൊസസ് എന്ന നിയമതത്ത്വത്തെ വിശകലനം ചെയ്യുന്നു. വ്യക്തിയും ഭരണകൂടവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തിൽ വ്യക്തിയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യവും പൗരാവകാശങ്ങളും സംരക്ഷിക്കുക എന്നതിൽ നിന്നാണ് ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് എന്ന നിയമതത്ത്വത്തിന്റെ ആവിർഭാവം. ഭരണഘടനാ നിർമാണ സഭയുടെ മൗലികാവകാശ സബ് കമ്മിറ്റി മൗലികാവകാശങ്ങളുടെ കരട് തയ്യാറാക്കിയപ്പോൾ അതിൽ ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് ഉണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ വ്യക്തികളുടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ ഹനിക്കാനും തടവിലിടാനും അതിന് നിയമനിർമാണം നടത്താനും ഭരണകൂടത്തിന് അനുവാദം നൽകുന്ന അനുച്ഛേദങ്ങൾ ഭരണഘടനയിൽ തന്നെ ഉൾച്ചേർക്കപ്പെട്ടു. അത്തരം നിയമങ്ങളുടെ ഭരണഘടനാ സാധുത ചോദ്യംചെയ്യാനും അവ പരിശോധിക്കാനും കോടതികൾക്ക് അധികാരം നൽകുന്ന ഡ്യു പ്രോസസ്സ് അതിന്റെ നിർവഹണതലത്തിൽ മാത്രമായി പരിമിതപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു.

ഡ്യൂ പ്രോസസ്സിനെക്കുറിച്ചുള്ള എഴുത്തിനിടയിലാണ് പ്രൊഫ. ജി.എൻ. സായിബാബയെ കുറ്റവിമുക്തനാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള മുംബൈ ഹൈക്കോടതിയുടെ നാഗ്പുർ ബെഞ്ചിന്റെ വിധി വരുന്നത്. മാവോയിസ്റ്റ് ബന്ധം ആരോപിച്ചു കൊണ്ടാണ് ഡൽഹി യൂണിവേഴ്സിറ്റി അധ്യാപകനായിരുന്ന സായി ബാബയെയും മറ്റ് അഞ്ചുപേരെയും യു.എ.പി.എ. നിയമപ്രകാരം 2014 മേയ് 9-ന് അറസ്റ്റ് ചെയ്യുന്നത്. 2017 മാർച്ച് 3-ന് വിചാരണക്കോടതി ഇവരെ ശിക്ഷിച്ചുവെങ്കിലും മുംബൈ ഹൈക്കോടതി 2022 ഒക്ടോബർ 14-ന് കുറ്റവിമുക്തരാക്കി. ഇതിനെതിരേ മഹാരാഷ്ട്ര സർക്കാർ സുപ്രീം കോടതിയിൽ അപ്പീൽ നൽകി. 2022 ഒക്ടോബർ 14-ന് സുപ്രീം കോടതി ഹൈക്കോടതി വിധി സ്റ്റേ ചെയ്തു. പിന്നീട് ഹൈക്കോടതി വിധി റദ്ദാക്കുകയും ഹൈക്കോടതിയുടെ മറ്റൊരു ബെഞ്ചിനോട് സായിബാബയും മറ്റുള്ളവരും നൽകിയ അപ്പീൽ വീണ്ടും കേൾക്കാൻ സുപ്രീംകോടതി ആവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു. അതിലാണ് ഇപ്പോൾ സായിബാബയെയും മറ്റ് അഞ്ച് കുറ്റാരോപിതരെയും മുംബൈ ഹൈക്കോടതിയുടെ നാഗ്പൂർ ബെഞ്ച് കുറ്റവിമുക്തരാക്കിയിരിക്കുന്നത്. ഈ ഒൻപത് വർഷവും സായിബാബയും മറ്റുള്ളവരും തടവറയ്ക്കുള്ളിലായിരുന്നു. നിരവധി അസുഖങ്ങളും രോഗപീഡകളുമുണ്ടായിട്ടും ജാമ്യാപേക്ഷകളും ശിക്ഷ മരവിപ്പിക്കാനുള്ള ഹർജികളുമെല്ലാം നിർദയം തള്ളപ്പെടുകയായിരുന്നു.

സായിബാബയുടെ കേസിന്റെ ന്യായാന്യായങ്ങളിലേക്ക് കടക്കുന്നില്ല. അതല്ല ഇവിടത്തെ പ്രതിപാദ്യ വിഷയം, മറിച്ച് ഒരു ജനാധിപത്യ റിപ്പബ്ലിക്കിൽ, സ്വതന്ത്ര ഭരണഘടന നിലവിലുള്ള ഭരണക്രമത്തിൽ എങ്ങനെയാണ് വ്യക്തി സ്വാതന്ത്ര്യത്തെയും പൗരാവകാശങ്ങളെയും നിർദയം അട്ടിമറിക്കുന്ന, കുറ്റാരോപണ ങ്ങളുടെ മാത്രം ബലത്തിൽ പൗരൻമാരെ വർഷങ്ങളോളം തടവിൽ വയ്ക്കാൻ ഭരണകൂടത്തെ പ്രാപ്തമാക്കുന്ന, അധികാരപ്പെടുത്തുന്ന നിയമങ്ങൾ സാധ്യമാവുന്നത്. എന്തുകൊണ്ട് വ്യക്തി സ്വാതന്ത്ര്യത്തെയും പൗരാവകാശ ങ്ങളെയും സംരക്ഷിക്കാൻ ബാധ്യസ്ഥരായ ഭരണഘടന കോടതികളിൽ നിന്ന് അത്തരം സന്ദർഭങ്ങളിൽ നിർണായക ഇടപെടലുകൾ സാധ്യമാവുന്നില്ല. അഥവാ ഇടപെടലുകൾ തന്നെ എന്തുകൊണ്ട് ഭരണകൂടാനുകൂലമാവുന്നു എന്നതിലുള്ള ആഴത്തിലുള്ള അന്വേഷണവും വിചിന്തനവുമാണ് ഇവിടെ നടത്തുന്നത്. ഭരണഘടനയുടെതന്നെ ആന്തരിക ദൗർബല്യങ്ങളും ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് എന്ന നിയമ തത്ത്വസംഹിതയിലെ സങ്കൽപ്പ ത്തിന്റെ അഭാവവുമാണ് ഇതിന് കാരണം എന്ന് ഈ ലേഖനം വാദിക്കുന്നു. നിരവധി സുപ്രീംകോടതി വിധി ന്യായങ്ങളിലൂടെ ഈ ആന്തരിക ദൗർബല്യത്തെ പരിഹരിക്കുന്നതിനും ഡ്യൂ പ്രോസസ്സിനെ ഇന്ത്യൻ നിയമ വ്യവസ്ഥയിൽ ഉൾച്ചേർക്കുന്നതിനും ശ്രമങ്ങളുണ്ടാ യെങ്കിലും വ്യക്തി സ്വാതന്ത്ര്യ ത്തിന്റെയും പൗരാവകാശങ്ങളുടെയും കാര്യത്തിൽ 'എ.കെ. ഗോപാലൻ കേസി' ൽ തുടങ്ങിയ അവസ്ഥയിലേക്ക് തിരിച്ചെത്തുകയാണ് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത് എന്ന നിഗമനം മുന്നോട്ടുവയ്ക്കുന്നു. കൂടുതൽ ശക്തമായ പൗരബോധ ത്തിനുമാത്രമേ ഈ പരിമിതിയെ അതിജീവിച്ച് ജനാധിപ ത്യത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്താൻ കഴിയൂ. നിലവിലെ ഭരണഘടനാ നിയമ വ്യവസ്ഥകൾക്കുള്ളിൽ നിന്നുകൊണ്ട് ഭരണഘടനാ കോടതികളിൽ അമിത പ്രതീക്ഷ പുലർത്തുന്നത് അസ്ഥാനത്താണ് എന്നും കണ്ടെത്തുന്നു.

ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ്: ചരിത്രം, വികാസം

വ്യക്തിയും ഭരണകൂടവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തിൽ വ്യക്തിയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യവും പൗരാവകാശങ്ങളും സംരക്ഷിക്കുക എന്നതിൽ നിന്നാണ് ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് എന്ന നിയമതത്ത്വത്തിന്റെ ആവിർഭാവം . മാഗ്നാകാർട്ട എന്ന് അറിയപ്പെടുന്ന 1215 ജൂൺ 15-ലെ ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ജോൺ രാജാവിന്റെ ചാർട്ടർ ഓഫ് ലിബർട്ടീസിലെ 39-ാം അധ്യായത്തിൽ നിന്നാണ് ഇതിന്റെ പ്രാരംഭം. രാജ്യത്തിലെ നിയമപ്രകാരം വിധി ന്യായത്തിലൂടെയല്ലാതെ ഒരു വ്യക്തിയേയും തടവിലാക്കാനോ ശിക്ഷിക്കാനോ പാടില്ല എന്ന് ഈ ചാർട്ടർ പറയുന്നു.

'Law of the land 'എന്നായിരുന്നു പ്രയോഗം. ഇത് 1225 -ൽ ഹെൻറി മൂന്നാമൻ പുനർവിളംബരം ചെയ്തു. അതിൽ ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് എന്നാണ് ഉപയോഗിച്ചത്.

എഡ്വേഡ് മൂന്നാമന്റെ നിയമത്തിലും ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് ഓഫ് ലോ എന്നാണ് ലോ ഓഫ് ദി ലാൻഡ് എന്നതിനുപകരം ഉപയോഗിച്ചത്. കൗതുകകരമായ കാര്യം മാഗ്നാകാർട്ട എന്നത് എല്ലാ 'മനുഷ്യർക്കും' ഉള്ളതായിരുന്നില്ല. സ്വേച്ഛാധിപതികളായ രാജാക്കൻമാരിൽ നിന്നും സംരക്ഷണം തേടിയ ഫ്യൂഡൽ ഭൂപ്രഭുക്കൾക്കുവേണ്ടി മാത്രമായിരുന്നു. ഭൂവകാശങ്ങളുണ്ടായിരുന്ന വരേണ്യരായ 'സ്വതന്ത്രമനുഷ്യരെ'യാണ് അന്ന് അർഥമാക്കിയിരുന്നത്. അതിന്റെ ചരിത്രപരമായ വിശദാംശങ്ങൾ ഈ ലേഖനത്തിന്റെ പരിധിക്ക് പുറത്തായ തിനാൽ അതിലേക്ക് പോകുന്നില്ല. പതിനേഴാം നൂറ്റാണ്ട് ആകുമ്പോഴേക്കും മാഗ്നാകാർട്ടയിലെ ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് എന്നത് നിയമത്തിന്റെ അപ്രമാദിത്വം, നിയമവാഴ്ച, അടിസ്ഥാന അവകാശങ്ങൾ, അവ പരിരക്ഷിക്കാനുള്ള കോടതികളുടെ അവകാശധികാരങ്ങൾ എന്നീ തലങ്ങളിലേക്ക് വികസിച്ചു. മാഗ്നാകാർട്ടയുടെ സ്വാധീനം ബ്രിട്ടീഷ് കോളനികളായിരുന്ന രാജ്യങ്ങൾ സ്വതന്ത്രമാവുമ്പോൾ അവിടത്തെ ഭരണഘടനാ നിർമാണത്തിൽ ആഴത്തിൽ പതിഞ്ഞതായി കാണാം. അതിന്റെ ഏറ്റവും പ്രകടമായ ഉദാഹരണമാണ് അമേരിക്കൻ ഭരണഘടനയിലെ അഞ്ചും പതിനാലും ദേദേഗതികൾ: അമേരിക്കൻ ഭരണഘട നയെ രൂപപ്പെടുത്തിയ ഫിലാഡൽഫിയ കൺവെൻഷൻ ഭരണകൂടത്തിന്റെ ഘടനയാണ് പ്രദാനം ചെയ്തത് എങ്കിൽ പ്രഥമ യു.എസ്. കോൺഗ്രസ് കൊണ്ടുവന്ന ആദ്യത്തെ പത്ത് ഭേദഗതികൾ വ്യക്തികളുടെ അവകാശങ്ങളെക്കുറിച്ചു ള്ളതായിരുന്നു. ഇതിൽ അഞ്ചാമത്തെ ഭേദഗതി നമ്മുടെ വിഷയത്തിന് പരമപ്രധാനമാണ്. അഞ്ചാം ഭേദഗതി യനുസരിച്ച് ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് ഓഫ് ലോ വഴിയല്ലാതെ ഒരു വ്യക്തിയുടെ ജീവൻ, സ്വാതന്ത്ര്യം, സ്വത്ത് എന്നിവ ഫെഡറൽ ഭരണകൂടം നിഷേധിക്കാൻ പാടില്ല. ഇത് നിയമപുസ്തകത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടുവെങ്കിലും അമേരിക്കൻ സുപ്രീംകോടതി കാലങ്ങളോളം ഇതിനെ പരിശോധിച്ചിട്ടേയുണ്ടായിരുന്നില്ല. 1789-ൽ ബിൽ ഓഫ് റൈറ്റ്സ് നിലവിൽ വന്നിട്ട് 1855-ലാണ് ആദ്യമായി യൂ.എസ് സുപ്രീംകോടതിയിൽ Due Process വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെടുന്നത്. മുറൈ മുറൈ എന്ന ഈ കേസിലും പിന്നീട് 1877-ലെ കേസിലുമാണ് യു. എസ് സുപ്രീംകോടതി ഡ്യൂ പ്രോസസ്സിന്റെ മാഗ്നാകാർട്ടയിലെ തുടക്കം അംഗീകരിക്കന്നതും വിശദീകരിക്കുന്നതും. അമേരിക്കയിലെ ഫെഡറൽ ഗവൺമെന്റിന് എതിരേ ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് സംരക്ഷണം ലഭ്യമായപ്പോൾ സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റുകൾക്ക് എതിരേ അവ ലഭ്യമായിരുന്നില്ല. ഈ വൈരുധ്യവും അവ പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള നീതിന്യായ ഇടപെടലുകളുമാണ് അമേരിക്കയിൽ ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് സങ്കല്പത്തെ വികസിപ്പിച്ചത്.

ഭരണഘടനാപരമായി പരിശോധിക്കു മ്പോൾ ഡ്യൂ പ്രോസസ്സിന് രണ്ട് തലങ്ങളുണ്ട്. അതിനെ പ്രൊസീജറൽ ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് എന്നും സബ്സ്റ്റാൻടീവ് ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് എന്നും പറയുന്നു. പ്രൊസിജറൽ ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് ആ പേര് സൂചിപ്പിക്കുന്നതുപോലെ, നിയമത്തിന്റെ

നിർവഹണതലമാണ് പരിശോധിക്കുന്നത്. ഒരു വ്യക്തിയുടെ ജീവിക്കാനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം നിഷേധിക്കുന്ന ഒരു നിയമം അതിന്റെ കൃത്യമായ മാർഗങ്ങൾ പിന്തുടരുന്നുണ്ടോ എന്ന് പരിശോധിക്കുന്നതാണ് അതിന്റെ നിർവഹണതലം. മറിച്ച് നിയമത്തിന്റെ തന്നെ സാധ്യത ഭരണഘടനാകോടതികൾ പരിശോധിക്കുന്നതാണ് അതിന്റെ നിർമാണതലം. അഭിനവ് ചന്ദ്രചൂഡ് പറയുന്ന ഒരു ഉദാഹരണത്തിലൂടെ ഇത് കൂടുതൽ വ്യക്തമാകും. പാർലമെന്റ് ക്രിമിനൽ നിയമം ഭേദഗതി ചെയ്യുന്നു. ഈ ഭേദഗതി നിയമത്തിലെ രണ്ട് വകുപ്പുകളിൽ ഒന്ന്, വൈകുന്നേരം ചായ കുടിക്കുന്നത് ശിക്ഷാർഹമായ ക്രിമിനൽ കുറ്റമാക്കുന്നു. രണ്ടാമത്തെ വകുപ്പ് ഈ കുറ്റത്തിന് വിചാരണ ചെയ്യപ്പെടുന്നയാൾക്ക് കോടതിയിൽ അഭിഭാഷകസേവനം നിഷേധിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേത് സബ്സ്റ്റാൻടീവ് നിയമമാണെങ്കിൽ രണ്ടാമത്തെത് പ്രൊസീജറൽ നിയമമാണ്. വ്യക്തികളുടെ അവകാശം നിഷേധിക്കുന്നതിന് വ്യവസ്ഥാപിതമായ ഒരു നിയമവും ആ നിയമം പറയുന്ന നടപടിക്രമവും പാലിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്ന് പരിശോധിക്കുന്നത് പ്രൊസീജറൽ ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് ആവുമ്പോൾ ആ നിയമം തന്നെ സാധുവാണോ എന്ന് പരിശോധിക്കാൻ കഴിയുന്നതാണ് സബ്സ്റ്റാൻടീവ് ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ്.

അമേരിക്കൻ നീതിന്യായ ചരിത്രത്തിൽ പിന്നീട് 'ലോച്നർ കാലം' എന്നറിയപ്പെട്ട ഏതാണ്ട് മൂന്ന് ദശകത്തോളം നിലനിൽക്കുകയും നിർവചിക്കുകയും ചെയ്ത ഒരു പ്രധാനപ്പെട്ട സബ്സ്റ്റാൻടീവ് ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് കേസിനെ പരിചയപ്പെടേണ്ടതുണ്ട്. ബേക്കറി മേഖലകളിൽ പണിയെടുക്കുന്ന ന്യൂയോർക്ക് സംസ്ഥാനത്തിലെ തൊഴിലാളികളെ ആഴ്ചയിൽ 60 മണിക്കൂറിലധികമോ അല്ലെങ്കിൽ ദിവസത്തിൽ പത്തുമണിക്കൂറിൽ കൂടുതലോ പണിയെടുപ്പിക്കുന്നത് നിരോധിച്ചുകൊണ്ടുള്ള 1905-ലെ ഒരു നിയമമാണ് കേസിനാസ്പദം. തന്റെ തൊഴിലാളികളെ ഈ നിയമത്തിൽ പറഞ്ഞതിൽ കൂടുതൽ സമയം പണിയെടുപ്പിച്ചു എന്ന കുറ്റത്തിന് ജോസഫ് ലോച്ച്നർ ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. ന്യൂയോർക്കിലെ രണ്ട് അപ്പീൽ കോടതികളും ശിക്ഷ ശരിവെച്ചു. അതിനെതിരേ ലോച്ച്നർ അമേരിക്കൻ സുപ്രീംകോടതിയിൽ അപ്പീൽ പോയി. അമേരിക്കൻ സുപ്രീംകോടതി 14-ാം ഭേദഗതിയിലെ ഡ്യൂ പ്രോസസ് തത്ത്വം അനുസരിച്ച് ഈ നിയമം അസാധുവാക്കി. 5:4 അനുപാതത്തിൽ അമേരിക്കൻ സുപ്രീംകോടതി പറഞ്ഞത് തൊഴിലാളിയുമായി കരാറിൽ ഏർപ്പെടാനുള്ള അവകാശം വ്യക്തിയുടെ ലിബർട്ടിയുടെ അവകാശമാണ്. അതുകൊണ്ട് പരമാവധി തൊഴിൽ സമയം നിജപ്പെടുത്തുന്ന ഈ നിയമം ഭരണഘടനാ വിരുദ്ധമാണെന്നാണ്. ഇതിനുശേഷം വരുന്ന കാലത്തെ ലോച്ച്നർ കാലം എന്നാണ് വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത്. ഇതിനുശേഷം ഈ വിധി ന്യായത്തിന്റെ

ചുവട് പിടിച്ച് നിരവധി നിയമങ്ങൾ ഭരണഘടനാ വിരുദ്ധമെന്ന് പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെട്ടു. ഇതിന് ഒരു വിരാമമാകുന്നത് 1929-ലെ ഗ്രേറ്റ് ഡിപ്രഷന് ശേഷമാണ്. 1937-ൽ രണ്ടാമതും അമേരിക്കൻ പ്രസിഡന്റായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട റൂസ്‌വെൽട്ട് ജുഡീഷ്യറിയുടെ ഇടപെടൽ ഇല്ലാതെ പുതിയ നിയമനിർമാണങ്ങൾ നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നതിന് പദ്ധതിയിട്ടു.

കോടതിയിൽ തനിക്ക് അനുകൂലമായ ന്യായാധിപരെ നിറയ്ക്കുക എന്നതായിരുന്നു റൂസ്‌വെൽട്ടിന്റെ പദ്ധതി (Court Packing Plan). 1869 മുതൽ അമേരിക്കൻ സുപ്രീം കോടതിയിൽ 9 ന്യായാധിപരാണ് ഉണ്ടായിരുന്നത്. 1937 ഫെബ്രുവരി 5-ന് റൂസ്‌വെൽട്ട് ഒരു പുതിയ നയം പ്രഖ്യാപിച്ചു. 70 വയസ്സിനുശേഷം ന്യായാധിപരായി തുടരാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന ഓരോ ആൾക്കും തുല്യം ഒരു പുതിയ ന്യായാധിപനെക്കൂടി നിയമിക്കും. ആറുപേർ നിലവിൽ 70 കഴിഞ്ഞവരായതുകൊണ്ട് തന്നോട് ചേർന്ന് നിൽക്കുന്ന ആറുപേരെക്കൂടി റൂസ്‌വെൽട്ടിന് പുതുതായി ന്യായാധിപരായി നിയമിക്കാൻ സാധിക്കും. അതായിരുന്നു പദ്ധതി.

പക്ഷേ, റൂസ്‌വെൽട്ടിന്റെ പദ്ധതി നടപ്പായില്ല. പുതിയ ആളുകളെ നിയമിച്ച് കോടതി നിറയ്ക്കുന്നത് ഒഴിവാക്കാൻ ജസ്റ്റിസ് റോബർട്സ് തന്റെ പക്ഷം മാറുകയും ഗവൺമെന്റ് നിയമങ്ങൾ സുപ്രീകോടതി ശരിവയ്ക്കാനും തുടങ്ങി. ജസ്റ്റിസ് റോബർട്സിന്റെ മാറ്റത്തെ 'Switch in time that saved nine' എന്നാണ് പറയുന്നത്. അതിനുശേഷം മിനിമം പേജ്, നാഷണൽ ലേബർ റിലേഷൻ നിയമം തുടങ്ങി നിരവധി സാമൂഹിക ക്ഷേമ നിയമങ്ങൾ അമേരിക്കൻ സുപ്രീംകോടതി ശരിവച്ചു. ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനാ നിർമാണ സന്ദർഭത്തിൽ ഈ പശ്ചാത്തലവും ചരിത്രവും പരമപ്രധാനമാണ് എന്നതുകൊണ്ടാണ് സബ്സ്റ്റാൻടീവ് ഡ്യൂ പ്രോസസ്സിന്റെ അമേരിക്കയിലെ വികാസം അല്പം വിശദമായിതന്നെ പ്രതിപാദിച്ചത്.

ഭരണഘടനാ നിർമാണ സഭയിൽ

1946 ഡിസംബർ 9- ന് പുതുതായി രൂപവത്ക്കരിച്ച ഭരണഘടനാ നിർമ്മാണ സഭ ന്യൂഡെൽഹിയിലെ ഭരണഘടനാ ഹാളിൽ തങ്ങളുടെ ആദ്യയോഗം ചേർന്നു. ഡോ. രാജേന്ദ്രപ്രസാദിനെ പ്രസിഡന്റും ചെയർമാനുമായി തെരഞ്ഞെടുത്തു. 1946 ഡിസംബർ 13-ന് ജവഹർലാൽ നെഹ്റുവിനെ ഉദ്ദേശ്യലക്ഷ്യ പ്രമേയം അവതരിപ്പിക്കാനായി ഡോ. രാജേന്ദ്ര പ്രസാദ് ക്ഷണിച്ചു. ഈ പ്രമേയത്തിന്മേലുള്ള ചർച്ചയിലാണ് ആദ്യമായി ഡ്യൂ പ്രോസസ്സിനെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രാധാന്യം ഉന്നയിക്കപ്പെടുന്നത്. 1946 ഡിസംബർ 17- ന് ഭരണഘടനാ നിർമാണ സഭയെ അഭിസംബോധന ചെയ്യുമ്പോൾ ഡോ. ബി. ആർ. അംബേദ്കർ അവകാശങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും പരിരക്ഷിക്കുന്നതിനും ഈ പ്രമേയത്തിൽ ഒന്നും പറയാത്തതിനെക്കുറിച്ച് ആശങ്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഭരണഘടനാ നിർമ്മാണ സഭയുടെ

മൗലികാവകാശ സബ് കമ്മിറ്റി മൗലികാവകാശങ്ങളുടെ കരട് തയ്യാറാക്കിയപ്പോൾ അതിൽ ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് ഉണ്ടായിരുന്നു. അനുച്ഛേദം V (4) ഒരു വ്യക്തിയുടെയും ജീവൻ, സ്വാതന്ത്ര്യം, സ്വത്ത് എന്നിവ ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് ഓഫ് ലോ വഴിയല്ലാതെ നിഷേധിക്കാൻ പാടില്ല എന്നാണ് ആദ്യ കരടിലെ രൂപം, മൗലികാവകാശങ്ങൾക്കായുള്ള സബ് കമ്മിറ്റി ആദ്യയോഗം ചേരുന്നത് 1947 ഫെബ്രുവരി 27 നും അതിന്റെ ചർച്ചകൾ അവസാനിപ്പിക്കുന്നത് 1947 മാർച്ച് 31 നുമാണ്. സബ്കമ്മിറ്റി തങ്ങളുടെ നിർദ്ദേശം ഡ്രാഫ്റ്റിങ് കമ്മിറ്റിക്ക് സമർപ്പിച്ചു. ഭരണഘടനയുടെ കരടിൽ ക്ലോസ് 11 ആയി സബ്കമ്മിറ്റിയുടെ നിർദ്ദേശം അതുപോലെ സ്ഥാനം പിടിച്ചു. കരട് അവതരിപ്പിച്ചതിന് ശേഷം 1947 ഏപ്രിൽ 14 -ന് കരടിലെ ഓരോ ക്ലോസുകളെയും കുറിച്ചുള്ള സബ് കമ്മിറ്റിയുടെ ചർച്ചകൾ ആരംഭിച്ചു. രണ്ടാം വായനയിൽ ഡ്യൂ പ്രോസസ്സിന് കാതലായ ആദ്യത്തെ മാറ്റം സംഭവിച്ചു. ഏപ്രിൽ 15-ന് ഈ ക്ലോസ് തിരുത്തിയെഴുതാൻ തീരുമാനിച്ചു. അതുപ്രകാരം നേരത്തേയുണ്ടായിരുന്നതിന്റെ കൂടെ നിയമത്തിന്റെ തുല്യ പരിരക്ഷ എന്ന തുല്യതാ അവകാശം കൂടി കൂട്ടിച്ചേർത്തു. ഇത് ക്ലോസ് 12 ആയി നമ്പർ ചെയ്തു. പിന്നീട് ഉപദേശക സമിതിയാണ് മൗലികാവകാശ സബ് കമ്മിറ്റിയുടെ റിപ്പോർട്ട് വിശദമായി പരിശോധിക്കുന്നത്. ഇവിടെയാണ് കാര്യമായ മാറ്റങ്ങൾ പിന്നീട് സംഭവിക്കുന്നത്.

ഉപദേശക സമിതി മുൻപാകെ സമർപ്പിച്ച ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് ക്ലോസിന് രണ്ട് ഭാഗങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഒന്ന് ജീവൻ, സ്വത്ത്, സ്വാതന്ത്ര്യം എന്നതിനെ സംബന്ധിച്ചും മറ്റൊരു ഭാഗം തുല്യതയുടെതും. ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് ക്ലോസ് നിലനിർത്തിയാൽ സാമൂഹിക ക്ഷേമ നിയമങ്ങളും കാർഷിക പരിഷ്കാരങ്ങളും കോടതിയിൽ ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടാനും അസ്ഥിരപ്പെടാനും സാധ്യതയുണ്ട് എന്നായിരുന്നു അംഗങ്ങളുടെ ആശങ്ക. നിരവധി ചർച്ചകൾക്ക് ശേഷം സി. രാജഗോപാലാചാരി നിർദ്ദേശിച്ച മാറ്റം ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് സംരക്ഷണം ജീവനും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുമായി നിലനിർത്തുകയും സ്വത്ത് അതിൽ നിന്ന് ഒഴിവാക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതായിരുന്നു. ഈ നിർദ്ദേശം അംബേദ്കർ ഉൾപ്പെടെ പൊതുവേ എല്ലാവർക്കും സ്വീകാര്യമായിരുന്നു. ഭരണഘടനാ നിർമ്മാണ സഭയുടെ ഉപദേശകനായിരുന്നു ഡോ. ബി.എൻ.റാവു ഇന്ത്യൻ ഭരരണഘടനയുടെ കരടിൽ ഉൾച്ചേർന്നിരുന്ന ഡ്യൂപ്രോസസ്സിൽ കാതലായ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തി അവസാനം നീക്കം ചെയ്യുന്നതിൽ നിർണായക പങ്ക് വഹിച്ചത് ഡോ. ബി. എൻ. റാവുവാണെന്നാണ് പരക്കെ വിശ്വസിക്കപ്പെടുന്നത്. അങ്ങനെ 1947 ഏപ്രിൽ 30-ന് അംഗീകരിച്ച ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് രൂപം ഇങ്ങനെയായിരുന്നു. 'ഒരു വ്യക്തിയുടെയും ജീവനും സ്വാതന്ത്ര്യവും ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് ഓഫ് ലോ വഴിയല്ലാതെ നിഷേധിക്കാൻ പാടില്ല, യൂണിയന് അകത്ത് ഒരാൾക്കും

തുല്യത നിഷേധിക്കാനും പാടില്ല,''. ഭരണഘടനാ നിർമ്മാണ സഭ അംഗീകരിച്ച ഈ ക്ലോസ് 9 ആയിരുന്നു. ഇതിൽ ഡ്യൂ പ്രോസസിന്റെ രണ്ടു തലങ്ങളും ഉൾച്ചേർന്നിരുന്നു.

ഭരണഘടനാ നിർമ്മാണ സഭയുടെ ഉപദേശകനായിരുന്നു ഡോ. ബി. എൻ. റാവു. ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ കരടിൽ ഉൾച്ചേർന്നിരുന്ന ഡ്യൂ പ്രോസസ്സിൽ കാതലായ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തി അവസാനം നീക്കം ചെയ്യുന്നതിൽ നിർണായക പങ്ക് വഹിച്ചത് ഡോ. ബി. എൻ. റാവുവാണെന്നാണ് പരക്കെ വിശ്വസിക്കപ്പെടുന്നത്. 1947 ഒക്ടോബറിൽ കരട് പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന സമയത്ത് റാവു' 'libetry' എന്നതിനോടുകൂടി 'personal' എന്നുകൂടി ചേർത്തു. ലിബർട്ടിയെ പേഴ്സണൽ ലിബർട്ടി മാത്രമാക്കി ചുരുക്കിയത് വ്യക്തിസ്വാതന്ത്ര്യത്തെ വളരെയധികം പരിമിതപ്പെടുത്താൻ ഇടയാക്കി എന്ന് ഭരണഘടനാ പഠിതാക്കൾ പിന്നീട് വിലയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

ഈ സമയത്തുതന്നെ റാവു ഭരണഘടനാ നിർമ്മാണത്തെക്കുറിച്ച് നിയമജ്ഞരും ഭരണഘടനാ വിദഗ്ധരുമായി ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിനായി അമേരിക്ക, കാനഡ, ഇംഗ്ലണ്ട് തുടങ്ങിയ രാജ്യങ്ങൾ സന്ദർശിച്ചിരുന്നു. ഇതിൽ അമേരിക്കയിൽ വെച്ച് ജസ്റ്റിസ് ഫെലിക്സ് ഫ്രാങ്ക്ഫെർട്ടറുമായി (justice Felix Frankfurter) സംസാരിക്കാൻ ഇടവന്നത് വളരെ നിർണായകമായി. ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് എന്ന സങ്കല്പം നിയമനിർമ്മാണ സഭയുടെ അധികാരങ്ങളെ എത്രമാത്രം പരിമിതപ്പെടുത്തുന്നു എന്ന് അദ്ദേഹം റാവുവിനെ ബോധ്യപ്പെടുത്തി. തിരിച്ചുവന്ന റാവുവിന് കരട് നിർമ്മാണ കമ്മിറ്റിയെ (Drafting committee) തന്റെ ചിന്തകൾ ബോധ്യപ്പെടുത്താൻ സാധിച്ചില്ല. കരട് കമ്മിറ്റിയിൽ അംബേദ്കർ, മുൻഷി, അയ്യർ, സാദുള്ള എന്നിവർ ഡ്യൂ പ്രോസസ്സിന് അനുകൂലമായി നിന്നു. എൻ.ജി. അയ്യങ്കാർ, ഖൈത്താൻ, മാർവാരി എന്നിവർ എതിരായും. ഡ്യൂപ്രോസസ്സ് ഒഴിവാക്കണം എങ്കിൽ അനുകൂലമായി നിൽക്കുന്ന നാലുപേരിൽ ഒരാൾ അപ്പുറത്തേക്ക് മാറണം. അയ്യങ്കാരുടെ നിരന്തരമായ പ്രേരണയിൽ അയ്യർ പ്രതികൂലികളുടെ കൂട്ടത്തിലേക്ക് മാറി. 1948 ജനുവരി 30 – ന് ഗാന്ധി ഹിന്ദു തീവ്രവാദിയുടെ വെടിയേറ്റ് കൊല്ലപ്പെട്ടപ്പോൾ വർഗീയതയെ ചെറുക്കാനുള്ള നിയമനിർമ്മാണത്തിന് ഡ്യൂപ്രോസസ്സ് ഒഴിവാക്കണം എന്ന് വ്യാപകമായി പ്രചരിപ്പിക്കപ്പെടുകയും ആ പ്രചാരണത്തിന് സ്വീകാര്യത ലഭിക്കുകയും ചെയ്തു. അങ്ങനെ ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് എന്നത് മാറ്റി ' according to procedure established by law' എന്നാക്കി മാറ്റി.

പക്ഷേ കരട് ഭരണഘടനാ നിർമാണ സഭയിൽ അവതരിപ്പിച്ചപ്പോൾ ശക്തമായ പ്രതിഷേധങ്ങൾ ആണ് ഉയർന്നത്. നിരവധി ഭേദഗതികൾ അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടു. കരട് കമ്മിറ്റിയിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന കെ. എം. മുൻഷി തന്നെ പ്രതിഷേധത്തിന് നേതൃത്വം നൽകി. മുൻഷിയുടെ നിർബന്ധത്തിൽ

കരട് കമ്മിറ്റി 1948 മാർച്ചിൽ ഈ അനുച്ഛേദം പുന:പരിശോധിക്കാൻ തയ്യാറായെങ്കിലും ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് തിരിച്ചുകൊണ്ടുവരാൻ വിസമ്മതിച്ചു. 1948 ഡിസംബർ 13-ന് ഭേദഗതികളെല്ലാം തള്ളിക്കൊണ്ട് കരട് അതേ രൂപത്തിൽ ഭരണഘടനാ നിർമാണ സഭ അംഗീകരിച്ചു. പൊതുജന അഭിപ്രായത്തിനായി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചപ്പോൾ ഏറ്റവും കൂടുതൽ എതിർപ്പ് ഉയർന്നതും ഈ അനുച്ഛേദത്തിനെതിരെയായിരുന്നു.

ഈ സമയങ്ങളിൽ പ്രവിശ്യകളിൽ നിലിവിലുണ്ടായിരുന്ന കരുതൽ തടങ്കൽ നിയമങ്ങളുടെ പ്രയോഗങ്ങൾ ഇത് എത്രമാത്രം മൗലികാവകാശങ്ങളുടെ നിഷേധത്തിന് അവസരം ഒരുക്കുമെന്ന് അംഗങ്ങളിൽ ഭയപ്പാടുണ്ടാക്കി. തങ്ങൾ ദുർബലപ്പെടുത്തിയ വ്യക്തിസ്വാതന്ത്ര്യത്തെ എങ്ങനെ പുന:സ്ഥാപിക്കാൻ കഴിയുമെന്ന് ചിന്തിക്കാൻ അവർ നിർബന്ധിതരായി. 1949 മേയ് മാസത്തിൽ നിരവധി അംഗങ്ങൾ ഭരണനിർവ്വഹണ വിഭാഗത്തിന് (executive) വ്യക്തികളെ തടവിലാക്കാനുള്ള അധികാരത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിന് നിരവധി ഭേദഗതികൾ കൊണ്ടുവന്നു. ഒടുവിൽ ഭരണഘടന അവസാനമായി അംഗീകരിക്കാനുള്ള സമയം കൂടി അടുത്ത് വന്നപ്പോൾ ഒത്തുതീർപ്പെന്ന നിലയിൽ അംബേദ്കർ 1949 സെപ്തംബർ 15 -ന് 15A (ഇപ്പോൾ 22) എന്നൊരു പുതിയ അനുച്ഛേദം കൊണ്ടുവരുകയും ഭരണകൂടം കരുതൽ തടങ്കൽ വഴി വ്യക്തി സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ പരിമിതപ്പെടുത്തുമ്പോൾ പാലിക്കേണ്ട നിരവധി നിബന്ധനകൾ ഏർപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. അങ്ങനെ ഇന്ന് കാണുന്ന രൂപത്തിൽ 21, 22 അനുച്ഛേദങ്ങൾ നിലവിൽ വന്നു. അംബേദ്കറുടെ വാദങ്ങൾക്ക് അംഗങ്ങൾ വഴിപ്പെടുകയായിരുന്നു അർധ മനസ്സോടെ. ഡ്രാഫ്റ്റിങ് കമ്മിറ്റി അധ്യക്ഷൻ എന്ന നിലയിൽ കരട് അംഗങ്ങളെക്കൊണ്ട് അംഗീകരിപ്പിക്കാൻ അംബേദ്കർ ബാധ്യസ്ഥനായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് ഡ്യൂ പ്രോസസ്സിന് അനുകൂലമായിട്ടും അംബേദ്കറിന് തിരിച്ച് വാദിക്കേണ്ടി വന്നത്. ഇതിനെക്കുറിച്ച് ഭരണഘടനാ ചരിത്രകാരനായ ഗ്രാൻവില്ലി ഓസ്റ്റിൻ (Granville Austin) പറയുന്നത് തന്റെ വാദങ്ങൾ അംബേദ്കർ തന്നെ വിശ്വസിച്ചിരുന്നോയെന്ന് സംശയമാണെന്നാണ്.

അങ്ങനെ വ്യക്തികളുടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ ഹനിക്കാനും തടവിലിടാനും അതിന് നിയമനിർമാണം നടത്താനും ഭരണകൂടത്തിന് അനുവാദം നൽകുന്ന അനുച്ഛേദങ്ങൾ ഭരണഘടനയിൽ തന്നെ ഉൾച്ചേർക്കപ്പെട്ടു. അത്തരം നിയമങ്ങളുടെ ഭരണഘടനാ സാധുത ചോദ്യംചെയ്യാനും അവ പരിശോധിക്കാൻ കോടതികൾക്ക് അധികാരം നൽകുന്ന ഡ്യു പ്രോസസ്സ് എന്നത് അതിന്റെ നിർവഹണ തലത്തിൽ മാത്രമായി പരിമിതപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. ഭരണഘടന നിലവിൽ വന്ന് ഉടൻ തന്നെ ഈ പരിമിതി അനുഭവത്തിൽ വരുകയും ചെയ്തു. അതാണ് പ്രസിദ്ധമായ എ. കെ. ഗോപാലൻ കേസ്.

എ. കെ. ഗോപാലൻ മുതൽ മനേക ഗാന്ധി വരെ

മുപ്പതുകളിൽ കോൺഗ്രസ് സോഷ്യലിസ്റ്റ് പാർട്ടിയിലും 1951-ൽ കമ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയുടെ അഖിലേന്ത്യാ കിസാൻ സഭയുടെ പ്രസിഡന്റുമായിരുന്ന എ. കെ. ഗോപാലൻ എന്ന എ.കെ.ജി നിരന്തരമായ സമരങ്ങളിലൂടെ എന്നും ജയിലിന് അകത്തും പുറത്തുമായിരുന്നു. 1950-ലെ കരുതൽ തടങ്കൽ നിയമപ്രകാരം എ.കെ.ജി.യെ തടവിലാക്കി. ഇതിനെതിരേ ഹേബിയസ് കോർപ്പസ് ഹർജി വഴി സുപ്രിംകോടതിയെ സമീപിക്കുകയായിരുന്നു. എ.കെ.ജി. 1950-ലെ കരുതൽ തടങ്കൽ നിയമം ഭരണഘടനയിലെ അഭിപ്രായ പ്രകടനത്തിനും ആശയ പ്രകടനത്തിനുമുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം (അനുച്ഛേദം 19 (1) (a) സ്വതന്ത്രമായി സഞ്ചരിക്കാനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം 19 (1) (d) ജീവിക്കാനുള്ള അവകാശം (അനു 21) എന്നിവയുടെ ലംഘനമാണ് എന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാദം. ഡ്യൂ പ്രോസസ്സിന്റെ നിർവ്വഹണതലം മാത്രമേ ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടന അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ളൂ എന്നതുകൊണ്ട് പാർലമെന്റിന് നിയമനിർമ്മാണ അധികാരം ഉപയോഗിച്ച് നിർമിച്ച നിയമത്തിന്റെ സാധുത സുപ്രീംകോടതി ശരിവച്ചു. ജസ്റ്റിസ് ഫസൽ അലി മാത്രം ഭൂരിപക്ഷ വിധിന്യായത്തിന് വിയോജിപ്പ് എഴുതി. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു സ്വാഭാവിക നീതി പൊതുനിയമത്തിന്റെ ഭാഗമാണ് അതുകൊണ്ട് നിയമങ്ങൾ അനുച്ഛേദം 21- ന് വിരുദ്ധമാകാൻ പാടില്ല എന്ന്. നിയമത്തിന്റെ പ്രയോഗം മാത്രമേ പരിശോധിക്കാൻ കഴിയൂ എന്നത് പൊതുസമൂഹത്തിൽ വലിയ വിമർശനങ്ങൾക്ക് ഇടയാക്കി. കൽക്കട്ട ഹൈക്കോടതി ജഡ്ജ് ആയിരുന്ന ജസ്റ്റിസ് സെന്നിന്റെ ഒരു വാക്യം ഉദ്ധരിച്ചുകൊണ്ട് അന്ന് ഉത്തർപ്രദേശ് ഗവർണർ ആയിരുന്ന ഹോമി മോദി രാഷ്ട്രപതി രാജേന്ദ്രപ്രസാദിന് എഴുതി "നീതിന്യായ വിഭാഗം പരിമിതമായ അധികാരം മാത്രമുള്ള നിയമ നിർമാണ സഭയായി മാറിയിരിക്കുന്നു. ഭരണ നിർവഹണ വിഭാഗം നീതിന്യായ വിഭാഗമായും മാറിയിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ തീരുമാനം അന്തിമവും" പിന്നീട് വന്ന നിരവധി കേസുകളിലൂടെ എ.കെ. ഗോപാലൻ വിധിന്യായം സൃഷ്ടിച്ച പരിമിതികളെ മറികടക്കാനും ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് എന്ന തത്ത്വത്തെ വികസിപ്പിക്കാനും അതിന്റെ രണ്ട് തലങ്ങളെയും ഇന്ത്യൻ നിയമ വ്യവസ്ഥയുടെ ഭാഗമാക്കാനും സുപ്രീംകോടതി പരിശ്രമിച്ചു. അത് പൂർണ്ണതയിൽ ഏതാണ്ട് എത്തിച്ചത് മനേകാ ഗാന്ധി കേസാണ്. ഇതിനിടയിൽ സംഭവിച്ച രണ്ട് പ്രധാനപ്പെട്ട വിധിന്യായങ്ങൾ കൂടി പരിശോധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അവയാണ് ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അടിത്തറ ഊട്ടിയുറപ്പിച്ചു എന്ന് വിശ്വസിക്കപ്പെടുന്ന, അടിസ്ഥാന ഘടനാ

കേസ് (Basic structure case)എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന കേശവാനന്ദ ഭാരതി കേസും ഇന്ത്യൻ നിതിന്യായ ചരിത്രത്തിലെ എക്കാലത്തെയും കുപ്രസിദ്ധമാ ഹേബിയസ് കോർപ്പസ് കേസും.

ഹേബിയസ്കോർപ്പസ് കേസ്

ഇന്ത്യൻ നീതിന്യായ ചരിത്രത്തിലെ ഒട്ടും തിളക്കമില്ലാത്ത ഒഴിവാക്കപ്പെടേണ്ടിയിരുന്ന ഒരധ്യായമാണ് ഹേബിയസ് കോർപ്പസ് കേസ് (Habeas Corpus Case) എന്നുകൂടി അറിയപ്പെടുന്ന എ.ഡി.എം. ജബൽപ്പൂർ ശിവകാന്ത് ശുക്ല എന്ന കേസ്. ഒരു സമഗ്രാധിപത്യ ഭരണകൂടത്തിനു മുൻപിൽ നീതിപീഠം, ന്യായാധിപർ, അഭിഭാഷകർ, ഉദ്യോഗസ്ഥർ ഒക്കെ എങ്ങനെ പ്രതികരിക്കും എന്നതിന്റെകൂടി നിദർശനമായിരുന്നു ഈ കേസ്.

ആഭ്യന്തര പ്രശ്നങ്ങളാൽ ഇന്ത്യയുടെ സുരക്ഷയ്ക്കു ഭീഷണിയുണ്ടെന്ന കാരണത്താൽ ഇന്ദിരാഗാന്ധി ദേശീയ അടിയന്തരാവസ്ഥ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നത് 1975 ജൂൺ 25 -നാണ്. ജൂൺ 26-ന് രാജ്യത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ പ്രതിപക്ഷ നേതാക്കൾ തടവിലാക്കപ്പെട്ടു. ജൂൺ 27-ന് ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേം 359(1)-ന് കീഴിൽ രാഷ്ട്രപതി ഒരു വിജ്ഞാപനം പുറപ്പെടുവിച്ചു. അതോടുകൂടി അനുച്ഛേദം 14, 21, 22 എന്നിവയുടെ നിഷേധത്തിനെതിരേ ജനങ്ങൾക്ക് കോടതിയെ സമീപിക്കാൻ പറ്റില്ല എന്നുവന്നു. അന്ന് പ്രാബല്യത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന നിർദയ നിയമമായിരുന്നു ആഭ്യന്തര സുരക്ഷ പരിപാലന (Maintanance of Internal Securtiy Act, 1971), ഷാ കമ്മിഷൻ റിപ്പോർട്ടിൽ പറയുന്നത് 1975-77 അടിയന്തരാവസ്ഥ ക്കാലഘട്ടത്തിൽ 1,10,806 പേർ ഒരു വിചാരണയും കൂടാതെ തടവിലാക്കപ്പെടുകയും പീഡിപ്പിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തിരുന്നു എന്നാണ്.

മിസപ്രകാരം തടവിലാക്കപ്പെട്ടതിനെതിരേ രാജ്യത്തെ നിരവധി ഹൈക്കോടതികളിൽ ഹേബിയസ് കോർപ്പസ് റിട്ട് ഹർജികൾ ഫയൽ ചെയ്യപ്പെട്ടു. രാഷ്ട്രപതിയുടെ ഉത്തരവ് അനുസരിച്ചാണെങ്കിൽ ഈ തടവുകളൊന്നും കോടതിയിൽ ചോദ്യംചെയ്യാൻ സാധ്യമല്ല. പക്ഷേ, രാജ്യത്തെ ഹൈക്കോടതികൾ പലതും ഉദാഹരണത്തിന് അലഹാബാദ്, ബോംബെ (നാഗ്പൂർ ബഞ്ച്) ഡൽഹി കർണാടക, മധ്യപ്രദേശ്, പഞ്ചാബ്, രാജസ്ഥാൻ ഹൈക്കോടതികൾ-തടങ്കൽ ഉത്തരവുകൾ മിസയുടെ നിബന്ധനകൾ പാലിച്ചിട്ടുണ്ടോ, അടിസ്ഥാനമുള്ള ആരോപണങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണോ തടങ്കൽ ഉത്തരവുകൾ എന്നിവയെല്ലാം പരിശോധിക്കാം എന്ന ധീരമായ നിലപാടെടുത്തു. ഭരണഘടനയുടെ 14, 21, 22 എന്നീ അനുച്ഛേദങ്ങൾ (മൗലികാവകാശങ്ങൾ) രാഷ്ട്രപതി റദ്ദാക്കിയാലും മിസ നിയപ്രകാരം സാധുവാണോ ഉത്തരവുകൾ എന്ന് പരിശോധിക്കുകയും അങ്ങനെയല്ലാത്തവ റദ്ദാക്കുകയും ചെയ്തു. ഹൈക്കോടതികൾ ഇതിനെതിരയാണ് സുപ്രീംകോടതിയിൽ അപ്പീൽവന്നത്.

മിസ ഭേദഗതികൾക്ക് ശേഷം വ്യക്തികൾക്ക് ഹേബിയസ് കോർപ്പസ് ഹർജികളുമായി കോടതികളെ സമീപിക്കാനുള്ള അവകാശമില്ല എന്നതായിരുന്നു സർക്കാർ വാദങ്ങളുടെ കാതൽ. തെറ്റായ വിവരങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലോ ഉത്തമവിശ്വാസത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലോ അല്ല ഒരു വ്യക്തിയെ തടവിലാക്കിയത് എങ്കിൽ എന്താണ് ആ വ്യക്തിയുടെ പരിഹാരമാർഗം എന്ന ജസ്റ്റിസ് ഖന്നയുടേയും ചന്ദ്രചൂഡിന്റേയും ചോദ്യത്തിന് അഡീഷണൽ സോളിസിറ്റർ ജനറൽ രാമൻ നൽകിയ മറുപടി അത്തരം ഒരു ചോദ്യം ഉദിക്കുന്നില്ല എന്നാണ്. വ്യക്തികൾക്ക് കോടതിയെ സമീപിക്കാൻ തന്നെ അവകാശമില്ല. കോടതിയെ സമീപിച്ച് പരിശോധിച്ചാലാണല്ലോ ഉത്തരവ് ശരിയാണോ തെറ്റാണോ എന്ന് നിശ്ചയിക്കാൻ പറ്റൂ. കോടതിയെ സമീപിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ അത്തരം പരിശോധനയുമില്ല. തടങ്കൽ ഉത്തരവിന്റെ ശരിയും ശരികേടുമില്ല! എന്തൊരു യുക്തി! അനുച്ഛേദം 21 സ്വാതന്ത്ര്യം (Libetry) മാത്രമല്ല, ജീവിക്കാനുള്ള അവകാശം കൂടി പറയുന്നുണ്ട്. 'ഒരാളെ തെറ്റായി വെടിവെച്ചുകൊന്നാലോ' എന്ന ഖന്നയുടെ ചോദ്യത്തിന് 'അടിയന്തരാവസ്ഥ നിലനിൽക്കുന്നിടത്തോളം പരിഹാരമാർഗമില്ല' എന്നായിരുന്നു നിർൺഡേയുടെ സംശയരഹിതമായ മറുപടി! 1976 ഫെബ്രുവരി 25-ന് വിധിവന്നു. ഏവരേയും ഞെട്ടിച്ചുകൊണ്ടും നിരാശരാക്കിക്കൊണ്ടും, നാല് ന്യായാധിപരും ഭരണകൂടവാദങ്ങൾ എല്ലാം ശരിവെച്ചു. ജസ്റ്റിസ് ഖന്ന മാത്രം ധീരമായി വിയോജിച്ചു. 1975 ജൂൺ 27-ലെ രാഷ്ട്രപതിയുടെ ഉത്തരവിനുശേഷം ഒരു വ്യക്തിക്കും തടവിലിട്ടാലോ വെടിവെച്ചു കൊന്നാലോ കോടതികളെ സമീപിക്കാനുള്ള അവകാശമില്ലെന്ന് ഇന്ത്യയിലെ പരമോന്നത നീതിപീഠം വിധിയെഴുതി. ജസ്റ്റിസ് ബേഗിന്റെ പരാമർശം ഇന്ത്യയിലെ ഉന്നത നീതിപീഠത്തിന്റെ ദയനീയ ചിത്രമാണ് വരച്ചുകാട്ടുന്നത്. അദ്ദേഹം എഴുതി 'ശരിയായി പാർപ്പിച്ചും ഊട്ടിയും പരിപാലിച്ചും മാതൃനിർവിശേഷമായ മനോഭാവത്തോടെയാണ് രാഷ്ട്രം തടവുകാരെ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത് എന്ന് ഞങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുന്നു തങ്ങൾ ജീവിക്കുന്ന വീട് അഗ്നിക്കിരയാക്കും എന്ന് ഭീഷണിപ്പെടുത്തുന്ന കുട്ടികൾക്കെതിരേ രക്ഷിതാക്കൾക്ക് അനുയോജ്യമായ നടപടികൾ എടുക്കേണ്ടിവരുമല്ലോ!' അടിയന്തരാവസ്ഥയിൽ ഇന്ത്യൻ തടവറയിൽ എന്താണ് നടന്നത് എന്നും രക്ഷിതാക്കൾ കുട്ടികളെ പരിപാലിക്കുന്നതിനോട് അതിനെ ഉപമിച്ചുകൊണ്ട് നീതിപീഠം എത്രമാത്രം അപഹാസ്യമായാണ് ചരിത്രത്തിൽ അടയാളപ്പെടുത്തപ്പെടുന്നത് എന്നും ഓർക്കുക.

ജസ്റ്റിസ് ഖന്നയാണ് സുധീരമായി വിയോജനക്കുറിപ്പ് എഴുതിയത്. മാഗ്നാകാർട്ടയിൽ തുടങ്ങി സർ എഡ്വേർഡ് കോക്ക് (Sir Edward Coke)എന്ന നിയമ തത്ത്വചിന്തകനേയും അമേരിക്കൻ ഭരണഘടനയും

എല്ലാം ഉദ്ധരിച്ചാണ് ഖന്ന തന്റെ വിധി ന്യായം പറഞ്ഞുറപ്പിച്ചത്. അനുച്ഛേദം 21 മാത്രമല്ല ജീവിക്കാനുള്ള അവകാശത്തിന്റേയും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റേയും പ്രഭവകേന്ദ്രം. ഭരണഘടനയും അനുച്ഛേദങ്ങളും ഇല്ലെങ്കിലും ജനങ്ങൾക്ക് ഈ അവകാശമുണ്ട്. രാഷ്ട്രം ഭരണഘടനയിലൂടെ ഈ അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിച്ചുകൊള്ളാം എന്ന ഉറപ്പാണ് ജനങ്ങൾക്ക് നൽകുന്നത്. ജനങ്ങൾക്ക് ഈ അവകാശ നിഷേധത്തിനെതിരേ ഹൈക്കോടതികളെ സമീപിക്കാൻ അവസരം നൽകുന്ന അനുച്ഛേദം 226 ഭരണഘടനയുടെ അവിഭാജ്യഭാഗമാണ്, ജസ്റ്റിസ് ഖന്ന തന്റെ വിധിന്യായത്തിൽ എഴുതി. അടിയന്തരാവസ്ഥ പിൻവലിച്ച് ജനതാ ഗവൺമെന്റിന്റെ കാലത്താണ് ഇന്ത്യയിലെ ഉന്നത നീതിപീഠം തങ്ങൾക്ക് സംഭവിച്ച വലിയ പിഴവ് തിരുത്തിയത്, മനേകാ ഗാന്ധി കേസിൽ അതിലേക്ക് വരുന്നതിനുമുൻപ് കേശവാനന്ദ ഭാരതിയും ഭരണ ഘടനയുടെ അടിസ്ഥാന ഘടനയുംകൂടി പരിചയപ്പെടേണ്ടതുണ്ട്.

കേശവാനന്ദഭാരതി ഊട്ടിയുറപ്പിച്ച ഭരണഘടന

കേശവാനന്ദ ഭാരതി കേസിൽ ഭരണഘടനയുടെ 24-ാം ഭേദഗതിയാണ് ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെട്ടത്. പതിമൂന്നംഗ ബഞ്ചാണ് കേസ് വാദം കേട്ടത്. ഇന്ത്യൻ നീതിന്യായ ചരിത്രത്തിലെ ഏറ്റവും സുദീർഘമായ വാദവും വിധിന്യായവും. 7:6 അനുപാതത്തിൽ പ്രൊസീജറൽ ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് നിലവിൽവരുത്തുകയാണ് സുപ്രീംകോടതി ചെയ്തത്. നിയമ നിർമാണങ്ങൾ ഭരണഘടനയുടെ അടിസ്ഥാന ഘടനയ്ക്ക് വിരുദ്ധമാവരുത് എന്ന് സുപ്രീംകോടതി വിധിച്ചു അമേരിക്കയിലെ ജസ്റ്റിസ് ഫ്രാങ്ക് ഫർട്ടർ, കാർഡോ സോ എന്നിവർ സ്വീകരിച്ച ഭരണഘടനയുടെ അടിസ്ഥാന മൂല്യങ്ങൾ എന്ന തത്ത്വത്തിന്റെ പ്രതിഫലനമായിരുന്നു കേശവാനന്ദ ഭാരതി കേസിൽ കണ്ടത്. കേശവാനന്ദ ഭാരതി കേസോടെ കോടതികൾക്ക് നിയമത്തിന്റെ സാധുത പരിശോധിക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരവും വ്യക്തികൾക്ക് കോടതികളെ സമീപിക്കുന്നതിനുള്ള അവകാശവും ഊട്ടിയുറപ്പിച്ചു.

മനേകാഗാന്ധി കേസ്

ഇന്ദിരാഗാന്ധിയുടെ സ്നുഷയായിരുന്ന മനേകാ ഗാന്ധി തന്റെ ഭർത്താവിന്റെ മരണത്തിന്റെ പിന്നാലെ ഭർതൃഗൃഹം എന്നോ പ്രധാന മന്ത്രിയുടെ വസതി എന്നോ പറയാവുന്ന ഇടത്തിൽനിന്ന് പുറത്താക്കപ്പെട്ടു. വൈകാതെ അവരുടെ പാസ്പോർട്ട് കണ്ടുകെട്ടിയതായും ഏഴ് ദിവസത്തിനകം അത് സറണ്ടർ ചെയ്യണം എന്നുമുള്ള നോട്ടീസ് അവർക്ക് പാസ്പോർട്ട് ഓഫീസിൽനിന്ന് ലഭിച്ചു. ഇതിനെയാണ് അവർ സുപ്രീംകോടതിയിൽ ചോദ്യം ചെയ്തത്. നേരത്തേ നമ്മൾ കണ്ടതു പോലെ ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം പതിന്നാലിൽ തുല്യതയിൽ ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് ഇല്ല. അനുച്ഛേദം 21 ജീവിക്കാനും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുമുള്ള

അവകാശത്തിൽ പ്രൊസീജറൽ എന്നു പറയാവുന്ന 'നിയമത്താൽ നിർണയിക്കപ്പെട്ട നിർവഹണം' ആണുള്ളത്. മനേകാഗാന്ധി കേസിൽ സ്വേച്ഛാപരമായ നടപടി എന്നത് തുല്യതയുടെ വിപരീതമാണ് എന്ന് പറഞ്ഞു കൊണ്ട് ഏതൊരു നിയമവും നിർവഹണ വിഭാഗത്തിന്റെ പ്രവൃത്തിയും ജസ്റ്റ്, ഫെയർ, റീസണബിൾ (Just, fair and reasonable) ആയിരിക്കണം എന്ന് സുപ്രീംകോടതി പ്രഖ്യാപിച്ചു. അതോടുകൂടി ഏതൊരു നിയമത്തിന്റെയും നിർവഹണ വിഭാഗത്തിന്റെ പ്രവൃത്തിയുടെയും സാധുത അനുച്ഛേദം 14 ഉൾപ്പെട്ടാലും ഇല്ലെങ്കിലും കോടതികൾക്ക് പരിശോധിക്കാം എന്ന് വന്നു. അതായത് നേരത്തെ ഗോപാലൻ കേസിലും ഹേബിയസ് കോർപ്പസ് കേസിലും സുപ്രീംകോടതി കാണിച്ച വിമുഖത മനേകാ ഗാന്ധി കേസിൽ തിരുത്തി. അതോടുകൂടി തത്ത്വത്തിൽ ഇന്ത്യൻ നീതിന്യായവ്യവസ്ഥയിൽ ഡ്യൂ പ്രോസസ്സിന്റെ സബ്സ്റ്റാൻറ്റീവ്, പ്രൊസീജറൽ എന്നീ രണ്ട് തലങ്ങളും നിലവിൽ വന്നു എന്നുപറയാം. പിന്നീട് വന്ന മിനർവ മിൽസ്, എസ്.ആർ. ബൊമ്മെ തുടങ്ങിയ നിരവധി കേസുകളിൽ സുപ്രിംകോടതി ഈ ടെസ്റ്റ് പരീക്ഷിക്കുന്നതും പ്രയോഗിക്കുന്നതും കാണാം.

മനേകാ ഗാന്ധിക്കുശേഷം ഇന്ത്യൻ കോടതികൾ ഡ്യൂ പ്രോസസ്സ് ക്ലോസ് ഉണ്ടായിരുന്നാൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനെക്കാൾ കൂടുതലായി നീതിന്യായ അധികാരങ്ങൾ വിനിയോഗിച്ചേക്കാം എന്നൊരു ചിന്ത പലരും അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരുന്നു. അനുച്ഛേദം 21 ജീവിക്കാനുള്ള അവകാശത്തിൽ വിദ്യാഭ്യാസവും സ്വച്ഛമായ വായുവിനും അന്തരീക്ഷത്തിനുമുള്ള അവകാശങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ ഏതാണ്ട് മുപ്പതോളം പുതിയ അവകാശങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്ന തരത്തിൽ ജുഡിഷ്യൽ ആക്ടിവിസം വികസിച്ചുവെങ്കിലും നിർദയ നിയമങ്ങളെ റദ്ദ് ചെയ്യുന്നതിനോ പൗരാവകാശങ്ങൾ, സ്വാതന്ത്ര്യം സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് ഈ നീതിന്യായ സങ്കല്പവികാസം സഹായിച്ചിട്ടില്ല എന്നതാണ് അനുഭവം.

ഭീകരതയും നിയമവും

ഇന്ത്യയിൽ നടപ്പിലാക്കിയ ഭീകരവാദ വിരുദ്ധ നിയമങ്ങളുടെ ചരിത്രം പരിശോധിക്കുക. ഇന്ദിരാഗാന്ധി വധത്തിനു ശേഷമാണ് ടാഡ നടപ്പിലാക്കുന്നത്. അന്ന് ഭീകരവാദ അന്തരീക്ഷം നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന പഞ്ചാബിന് മാത്രമായി ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടതാണെങ്കിലും പിന്നീട് 23 സംസ്ഥാനങ്ങളിലേക്കും രണ്ട് കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളിലേക്കും വ്യാപിപ്പിക്കുക

യായിരുന്നു. ടാഡയുടെ പ്രയോഗം എങ്ങനെയായിരുന്നു? കണക്കുകൾ പറയുന്നത് ഈ നിയമം ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്ക് എതിരേയായിരുന്നു എന്നാണ്. ദേശീയ ന്യൂനപക്ഷ കമ്മിഷന്റെ കണക്കുപ്രകാരം രാജസ്ഥാനിൽ ടാഡ പ്രകാരം തടവിലാക്കപ്പെട്ട 432 പേരിൽ 409 പേരും ന്യൂനപക്ഷ മതത്തിൽപ്പെട്ടവരായിരുന്നു. 1993 ആകുമ്പോഴേക്കും ഗുജറാത്തിൽ 19, 000 പേർ ടാഡ പ്രകാരം തടവിലാവുകയും അതിൽ ഭൂരിപക്ഷവും ന്യൂനപക്ഷ മതത്തിൽപ്പെട്ടവരുമായിരുന്നു. ബിഹാറിൽ ഭൂവുടമൾക്കെതിരേ സമരം ചെയ്തവരും ഭൂമിക്കും വെള്ളത്തിനുംവേണ്ടി സമരം ചെയ്ത ദളിതരെയുമാണ് ഭീകര വാദികളാക്കി ടാഡ പ്രകാരം തടവിലിട്ടത്. അതേസമയം ദളിതരെ കൊന്നവർക്കെ തിരേ ടാഡ ചുമത്തിയതുമില്ല. മുംബൈ സ്ഫോടനക്കേസിൽ യാക്കൂബ് മേമൻ തൂക്കിലേറ്റപ്പെട്ടു. എന്നാൽ, മുംബൈ കലാപത്തിൽ ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്കെതിരേ അക്രമം നടത്തിയവർ ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ട തേയില്ല. അവയെല്ലാം തിരിച്ചറിയപ്പെടാ തെയും തെളിവുകൾ ഇല്ലാതെയും അവസാനിച്ചു. മനുഷ്യാവകാശ കമ്മിഷൻ അധ്യക്ഷൻ ആയിരുന്ന ജസ്റ്റിസ് രംഗനാഥ് മിശ്ര 1995-ൽ നിയമം പുതുക്കരുത് എന്ന് പാർലമെന്റ് അംഗങ്ങളോട് കത്തിലൂടെ അഭ്യർഥിച്ചിരുന്നു. എന്തായാലും പാർലമെന്റ് പുതുക്കാതിരുന്നതോടെ ടാഡ 1995-ൽ റദ്ദായിപ്പോയി.

2002-ൽ പുതിയൊരു ഭീകരവാദ വിരുദ്ധ നിയമം അവതരിച്ചു പോട്ട (Prevention of terrorist activities act, POTA), അമേരിക്കയിൽ വേൾഡ് ട്രേഡ് സെന്ററിന്റെ തകർച്ചയും ഇന്ത്യൻ പാർലമെന്റിന് നേരേ നടന്ന ആക്രമണവുമൊക്കെയായിരുന്നു പോട്ടയുടെ പ്രേരക ഘടകങ്ങൾ പോട്ടയും പ്രയോഗത്തിൽ വ്യത്യസ്തമായിരുന്നില്ല. 2002 ഗോധ്ര തീവണ്ടി കത്തിക്കലിൽ 62 മുസ്ലീങ്ങൾക്കെതിരേ പോട്ടോ (അന്ന് ഓർഡിനൻസ് ആയിരുന്നു) ചുമത്തി എന്നാൽ, ഗോധ്രക്കുശേഷം മുസ്ലീങ്ങൾക്ക് എതിരെ നടന്ന വംശഹത്യയെന്ന് വിളിക്കപ്പെട്ട ആക്രമണത്തിന്റെ പേരിൽ ആർക്കെതിരേയും ഭീകരവാദ വിരുദ്ധ നിയമം പ്രയോഗിച്ചില്ല. 2004 വരെ ഗുജറാത്തിൽ പോട്ട ചുമത്തിയ 280 പേരിൽ 279 പേരും മുസ്ലീങ്ങളായിരുന്നു. മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ രാഷ്ട്രീയ സമരങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുന്നവർ, ദളിതർ, സാമൂഹിക പ്രവർത്തകർ എന്നിവർക്കൊക്കെ എതിരെയാണ് പോട്ട ചുമത്തിയിരുന്നത്. 2004-ൽ യു.പി.എ. ഭരണകൂടം പോട്ട റദ്ദാക്കി. യു.എ.പി.എ. യിൽ ഭീകരവാദ വിരുദ്ധ വകുപ്പുകൾ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിന് മുൻപുള്ള നിയമങ്ങളുടെ പ്രയോഗം ഇത്രയും ഉദാഹരിച്ചതേ നിർമാണ തലത്തിൽ മാത്രമല്ല നിർവഹണ തലത്തിലും ഇന്ത്യയിലെ ഭീകരവാദ വിരുദ്ധനിയമങ്ങൾ നീതിയുക്തമല്ല എന്ന് കാണിക്കാനാണ്. നിർഭാഗ്യവശാൽ

കർത്താർ സിങ് കേസിലൂടെയും പി.യു. സി.എൽ. കേസിലൂടെയും യഥാക്രമം ടാഡ, പോട്ട എന്നിവയുടെ ഭരണഘടനാ സാധുത ശരിവയ്ക്കുകയാണ് സുപ്രീംകോടതി ചെയ്തത്. പാർലമെന്റിന് നിയമ നിർമാണാധികാരം മാത്രം പോരാ അത് നീതിയുടെ അടിസ്ഥാനമൂല്യങ്ങളെ നിഷേധിക്കാൻ പാടില്ല എന്ന ഡ്യൂ പ്രൊസസിലെ നിർമാണതലം (substantive aspect) സുപ്രീം കോടതി അവഗണിക്കുകയായിരുന്നു.

കുറ്റാരോപണത്തിന്റെ ശരിതെറ്റുകൾ അല്ല പറയുന്നത്. പാർലമെന്റ് നിർമിച്ച ഒരു നിയമം നിലവിലുണ്ട് എന്നതുകൊണ്ട് മാത്രം അറസ്റ്റ് ചെയ്യപ്പെടുകയും കാലങ്ങളോളം ജാമ്യംപോലും നിഷേധിക്കപ്പെട്ട് തടവിൽ കഴിയേണ്ടി വരുകയും ചെയ്യുക എന്നത് നിയമത്തിന്റെ സ്പിരിറ്റ് പരിശോധിക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരം ഭരണഘടന കോടതികൾക്ക് നൽകാത്തതുകൊണ്ടാണ്. നിയമം പാർലമെന്റ് നിർമ്മിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ ഭരണകൂടത്തിന് നിയമത്തിൽ നിർദേശിച്ച മാർഗങ്ങൾ പിന്തുടർന്നാൽ മാത്രം മതി നിയമം വ്യക്തി സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ ഹനിക്കുന്നതാവാം കോടതികൾ അവിടെ നിസ്സഹായമാവുന്നു. ഡോക്ടർ ബി.ആർ. അംബേദ്കർ ഭരണഘടനാ നിർമാണ സഭയിൽ പറഞ്ഞതുപോലെ പൗരാവകാശങ്ങൾ ആഴത്തിൽ ഉൾക്കൊണ്ട ജനാധിപത്യ തത്ത്വങ്ങൾ ആന്തരവത്കരിച്ച ഒരു സിവിൽ സമൂഹത്തെ രൂപപ്പെടുത്തുക എന്നത് മാത്രമാണ് ഭരണകൂട ഹിംസകൾക്ക് എതിരേയുള്ള ഒരേയൊരു പ്രതിരോധ മാർഗം.

മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പ്

മേയ് 26 – ജൂൺ 1, 2024

ᴥᴥᴥ

Arrest, agencies and criminal courts

R. K. Vij

The Supreme Court recently delivered two significant judgments that impact the liberty of people accused of criminal offences

The Supreme Court did not mince words in May 2024, while delivering two significant judgments that impact the liberty of people accused of criminal offences. The first judgment says that the custody of an accused is not necessary prior to the filing of the charge sheet in certain criminal cases. If the lower courts strictly comply with the directives in this judgment, it would bring relief to investigating agencies.

The second judgment relates to informing an accused of the grounds of arrest in writing. This is a fundamental right under Article 22 of the Constitution. While this judgment was delivered in the context of special statutes- namely, the Prevention of Money Laundering Act (PMLA), 2002 and the Unlawful Activities (Prevention) Act (UAPA), 1967- it will be relevant to see whether these directives can equally be extended to provisions of the Criminal Procedure Code (CrPC) as far as communication of grounds of arrest is concerned.

Filing of charge sheet

In Siddharth v. State of Uttar Pradesh and Another (2021), the Supreme Court held that it is unnecessary for the investigating officer (IO) to present the accused in custody at the time of filing the charge sheet if the accused has been cooperating in the investigation and if the investigation can be completed without arresting the accused. The Court held that Section 170 of the CrPC does not impose an obligation on the officer-in-charge of a police station to arrest each and every accused at the time of filing the charge sheet. Therefore, it is not justified under law for criminal courts to refuse to accept the charge sheet without the accused person being produced before them. The Court further said that if the charge sheet is not accepted for any such reason, then attention of the Sessions Judge should be drawn to these facts and a suitable order given.

This implies that in bailable cases and in those non-bailable cases in which the IO thinks that the accused will neither abscond nor disobey summons, the IO is not obliged to produce such an accused in custody while filing the charge sheet in court.

However, the reality is that the IOs sometimes struggle to file charge sheets in criminal courts. In cases of riots, when there are a large number of accused people and every accused person released on bail by the police is not present at the time of filing the charge sheet, the charge sheet is not accepted by the court. Sometimes, courts don't accept the charge sheet of cases beyond an arbitrarily fixed number in one day, or after a particular time in a day. The IOs are reluctant to complain about these issues to a Sessions Judge because this might prove counter productive for other miscellaneous works at the ground level. Though the Siddharth v. State of Uttar Pradesh Judgment was delivered more than two years ago, the situation does not seem to have changed much.

Grounds of arrest

In Pankaj Bansal v. Union of India and Others (2023), the Supreme Court held that the grounds of arrest must be informed in writing to the accused as a matter of course and without exception, to give true meaning and purpose to the constitutional and statutory mandate of Section 19(1) of the PMLA. Similarly, recently in Prabir Purkayastha v. State (NCT of Delhi), the Court reiterated the ratio of Bansal (supra) case and held that the provision of arrest, as far as informing grounds of arrest is concerned, is pari passu (equal footing) under the UAPA. The Court held that the 'reasons of arrest' are purely formal parameters which commonly apply to any person arrested on charge of a crime whereas the 'grounds of arrest' would be invariably personal and required to contain details which necessitated the arrest of the accused. Therefore, unless grounds of arrest are informed in writing, arrest and subsequent remand would become invalid in the eyes of law.

Importantly, Section 50(i) of the CrPC also provides that "every police officer or other person arresting any person without warrant shall forthwith communicate to him full particulars of the offence for which he is arrested or other grounds of arrest". Therefore, even for offences registered under the Indian Penal Code (IPC), an accused is required to be informed about the grounds of arrest, along with important facts of the case. The burden lies on the prosecution to prove that the statutory provisions have been complied with.

The arrest memo prepared by the IO contains a note which says “the arrested person, after being informed of the grounds of arrest and his legal right, was duly taken into custody. The arrest memo which is written separately for each accused contains inter alia all sections of offence(s) applied, date of offence, place, and time and date of arrest and is signed by the IO. It is also counter signed by the arrestee. However, there is no provision in law to provide a copy of this memo to the accused person at the time of his arrest. This becomes more relevant for those who are not named in the First Information Report.

The Court has said that the grounds of arrest must be provided in writing so that the accused person can seek legal counsel and seek bail on the basis of unambiguously stated facts of the case by the investigating agency. If that be so, the ratio of the Bansal case (supra) must equally apply to Section 50(1) of the CrPC, particularly when such a right is held to flow from Article 22 of the Constitution. It will be apposite to amend the law and provide a copy of the arrest memo with some modification to fulfil the constitutional mandate towards an accused person.

(R. K. Viji is a former Indian Police Officer)

The Hindu,
12 June 2024

Parliament's changed bench strength spells more hope

K. V. Prasad

There is a great sense of expectation from the 18th Lok Sabha, with the inaugural session scheduled to commence on June 24. The hope is that the new House will be different in its working and its deliberations during its tenure. The anticipation arises from the reduced numerical presence of the governing coalition's lead partner, the Bharatiya Janata Party (BJP), and the increased strength of a combined Opposition, led by the Congress, than what it was during the previous two editions of the Lok Sabha After a hiatus of a decade, a government is a coalition, headed by the leader of the single-largest party and now dependent on crucial support from two regional alles, the Janata Dal (United) and the Telugu Desam Party. Though, technically, the BJP helmed the National Democratic Alliance government, between 2014-2024, the situation then was different as the lead party had comfort in bench strength, an element missing for the present.

More space for the Opposition

The verdict handed over by the people in 2004 is clear. The country requires a stronger Opposition, which can put forth views that are in contrast with the policies and programmes of the governing coalition and blunt the ability of the lead party to vigorously push its agenda without facing resistance. As new members of the 18th Lok Sabha take oath, the combined Opposition strength stands a little over 230, while the governing coalition with over 300 members, tips the scales precariously in its favour.

This change in the constitution of the new House gives rise to the hope that there would be greater accommodation on behalf of the government towards concerns of the Opposition. During the past decade, Members of Parliament opposed to the government complained that behind the wall of majority, the BJP's parliamentary managers conceded little

space. The instances often cited to back this claim were the non-acceptance, in Parliament, of notices for adjournment or discussions on issues such as the border situation since the bloody clashes with China, and attendant matters.

On the other hand, the government's insistence on performance measured in terms of productivity on legislation became a barometer for the efficacy of Parliament. While both Houses of Parliament remain the only place to legislate laws for the country, the tendency of the governing coalition's parliamentary managers to secure passage without adequate scrutiny and debate become a bone of contention with the Opposition. The sheer presence of its greater numbers permitted the government to follow the latter portion of the adage that the 'opposition can have its say, the government will have its way'.

The norm of subjecting proposed legislation to parliamentary oversight in the form of scrutiny by committees of jurisdiction became scarce. Three decades ago, Parliament decided to expand the committee system and introduced an additional layer of reading of the Bills. It served Parliament well, permitting Members across the aisle to deliberate on Bills in a non partisan and dispassionate manner and offer recommendations to fine-tune proposed legislation. The rationale of conducting committee meetings away from the public glare or providing access to the media during its deliberations was to prevent the proclivity of members to grand-stand on party lines. Unanimity was the mantra.

Committees have been transacting a load of business in examining issues and hearing suggestions from domain experts which become integral in arriving at recommendations on a subject under study. For instance, the Opposition cited the three controversial farm laves that were cleared without referral to the Committee, leading to protests and eventually forcing the government to withdraw them.

The Opposition's contention was that an examination by the committee of jurisdiction and its consultation process would have provided the

government a well-rounded view. This opportunity was missed. The system of parliamentary oversight cannot be equated to placing Bills in the public domain and inviting suggestions, which are then vetted by bureaucratic processes. The committee work begins after the Ministry concerned drafts a bill incorporating, if need be, suggestions flowing from the public.

Both Houses have separate Rules of Procedure and Conduct. While following these meticulously is expected, Parliament also functions on time-honoured conventions. For instance, when the Minister makes a suo motu statement on any issue in Rajya Sabha, the Chair can permit members to seek clarifications, a convention that is unique to the House.

While many advocate the need for a debate between contesting candidates during elections on the lines of the US presidential candidates, the unique practice of holding the elected government of the day is at play each day during Question Hour. Ministers come prepared to take questions from Members, which reflects the extent of the grasp of the subject of those seeking information and the one who is duty bound to respond. The schedule of the calendar allocates Ministries on specific days including the Prime Minister's Office. In the last 10 years, the Prime Minister has not made an intervention even as a Junior Minister has responded. Another practice given a go by is the Prime Minister making a statement after his foreign travels, a task sometimes delegated to the Minister of External Affairs.

The post of Speaker

The first test of the governing coalition and the combined Opposition in Parliament will be when Members of Parliament of the new Lok Sabha will be called upon to elect the Speaker and custodian of the House. The governing coalition has the numbers to place its own person even though the Opposition may seek to test the waters. However, the second test will be on the election of the Deputy Speaker, a constitutional post that remained vacant during the five year tenure of the 17th Lok Sabha. Citing convention and tradition, the Opposition expects the position to be offered to it in the current House. During the past four decades, there

have been exceptions when a member belonging to a party outside the government was elected in 1995 and then again in 2014, the All India Anna Dravida Munnetra Kazhagam's M. Thambidurai secured the honour.

As for the proceedings, the new session will offer the Opposition ample opportunity to critically evaluate the policies and programmes of the government, which will be put forth during the address of the President of India, Droupadi Murmu, to Members of both the Houses sitting together. The ensuing debate on the Motion of Thanks to the President's Address offers an opening for the Opposition to pick up and analyse threadbare issues of concern without getting hemmed by the topic being permane. In a way, the Motion can be likened to be an omnibus resolution.

Significantly, past days after the Lok Sabha results, the chief of the Rashtriya Swayamsevak Sangh Mohan Bhagwat articulated his thoughts which lay emphasis on consensus building and suggesting that the Opposition must be viewed as a political opponent and not an adversary.

Points of friction

In the run up to the inaugural session of the new Lok Sabha, points of friction between the governing coalition and the Opposition cropped up on two occasions. The Congress objected to the manner in which the statues of Mahatma Gandhi and B.R. Ambedkar was shifted to a newly constructed and designated spot called "Prerna Sthal" (or an inspirational place) within Parliament's precincts and also the decision to appoint BJP's Bhartruhari Mahtab as *pro tem* Speaker.

The first decision, it contended, was arrived at without due process established in Parliament, while the second decision, on the *pro tem* Speaker ignored the convention that senior most members in the current House should have been appointed to complete the formalities of the swearing-in of new Members of

Parliament. The Speaker, Om Birla, dismissed the first by stating that consultations were held and 'that there was no need to indulge in politics on this'. In the second instance, the Parliamentary Affairs Minister, Kiren Rijiju, went public criticising the Congress for politicising the appointment.

By calling on the Leader of the Opposition in the Rajya Sabha, Mallikarjun Kharge earlier, the Parliamentary Affairs Minister indicated that in parliamentary democracy, the governing coalition would follow time-honoured traditions. As day's progress and regular sessions begin, the role will require dexterity to underscore that the spirit of accommodation. While the governing, coalition should be in the forefront to take every shade of opinion along, the Opposition needs to recalibrate its strategy to extract the best by taking recourse to parliamentary tools on the anvil. And, the onus will be on all sides to maintain civility in debate.

(K.V. Prasad Delhi based Senior Journalist)

The Hindu,

24 June 2024

Comments invited on draft Indian Stamp Bill, 2023

Tanvi Vipra

The Ministry of Finance released the draft Indian Stamp Bill, 2023 for public comments. It seeks to replace the Indian Stamp Act, 1899. The Act provides for the levy of stamp duty on instruments such as affidavits, bills of exchange and bonds. The draft Bill retains several provisions of the Act. Key changes include the following:

- **Duty for certain instruments to be as per market value:**

A duty is payable upon the execution of instruments such as lease agreements and bonds. The draft Bill adds that the duty on certain transactions such as renewal of mining leases or transfer of interest in an estate will be based on the market value of the instrument.

- **Exemptions:**

The Act exempts instruments that are used to sell and transfer ships from stamp duty. The draft Bill changes this to exempt instruments executed by, for, or on behalf of developers or units related to Special Economic Zones (SEZ). Developer refers to a person or state government, authorised by the central government. Unit may be set up by an entrepreneur in an SEZ.

- Under the Act, transfer in beneficial ownership of (i) securities dealt by depositories and (ii) of mutual fund units, is exempt from stamp duty. The draft Bill removes this exemption. It continues to exempt transfer of registered ownership of securities between a person and a depository from stamp duty. It also adds that strategic sale or disinvestment of any government property to another state/ central government will not be liable for stamp duty.

- **Collection of duties by private entities:** Under the draft Bill, duty levied on the sale and transfer of securities will be collected by certain entities on behalf of the state government. These include the stock exchange, depository, or an

authorised clearing corporation. They will deduct a percentage of the stamp duty as a 'facilitation charge' before transferring it to the state government. The manner of collecting the stamp duty will be determined by the central government.

- **Under-valuation of instruments:** If an instrument is considered under-valued by the registering officer, the District Collector will determine its appropriate value. Appeals against the order of the Collector can be made to the Chief Controlling Revenue Authority.

January 2024,
PRS Legislative Research

Water (Prevention and Control of Pollution) Amendment Bill, 2024 Passed by Parliament

Tanvi Vipra

Parliament passed the Water (Prevention and Control of Pollution) Amendment Bill, 2024. It amends the Water (Prevention and Control of Pollution) Act, 1974. The Act establishes the central and state pollution control boards (CPCB and SPCBs) to prevent and control water pollution. The Bill decriminalises several violations and instead imposes penalties. It will initially apply to Himachal Pradesh, Rajasthan and the union territories. Other states may pass resolutions to extend its applicability to their states.

• **Consent exemptions for establishing industries:**

As per the Act, prior consent of the SPCB is required for establishing any industry or treatment plant, which is likely to discharge sewage into a water body, sewer or land. The Bill specifies that the central government, in consultation with the CPCB, may exempt certain categories of industrial plants from obtaining such consent. The Bill also adds that the central government may issue guidelines for the grant, refusal or cancellation of consent granted by the SPCB.

• Under the Act, establishing and operating an industry without obtaining such consent from the SPCB is punishable with imprisonment up to six years and fine. The Bill retains this. It also penalises tampering with monitoring devices used in determining whether any industry or treatment plant can be set up. The penalty will be between Rs. 10,000 and Rs. 15 lakh.

• **Discharge of polluting matter:** Under the Act, the SPCB may issue directions to immediately restrain any activity which is leading to discharge

of noxious or polluting matter in water bodies. The Act also prohibits violation of standards (laid down by SPCB) regarding polluting matter in water bodies or on land, barring some exemptions. Exemptions include depositing non-polluting materials on the bank of a stream for reclaiming land. Violation of these provisions is punishable with an imprisonment term between one and a half years and six years, and a fine. The Bill removes the punishment and instead, imposes a penalty between Rs. 10,000 and Rs. 15 lakh.

February 2024,
PRS Legislative Research

Parliament passes bill prohibiting the use of unfair means in public examinations

Rutvik Upadhyaya

The Public Examinations (Prevention of Unfair Means) Bill, 2024 was passed by Parliament. The Bill seeks to prevent use of unfair means in public examinations. Public examinations refer to examinations conducted by authorities specified under the Schedule to the Bill or notified by the Central government. These include (i) Union Public Service Commission, (ii) Staff Selection Commission, (iii) Railway Recruitment Board, (iv) National Testing Agency, (v) Institute of Banking Personnel Selection and (vi) Departments of the central government and their attached offices for recruitment. Key features of the Bill include:

- **Offences in relation to public examinations:**

The Bill defines several offences in relation to public examinations. It prohibits collusion or conspiracy to facilitate indulgence in any unfair means. It specifies unfair means to include (i) unauthorised access or leakage of question paper or answer key, (ii) assisting a candidate during a public examination, (iii) tampering with computer network or resources, (iv) tampering with documents for shortlisting or finalising of merit list or rank and (v) conducting fake examination, issuing fake admit cards or offer letters to cheat, for monetary gain. It also prohibits: (i) disclosing exam-related confidential information

before time and (ii) unauthorised people from entering exam centres to create disruptions. Above offences will be punishable with imprisonment between three and five years and a fine up to Rs. 10 lakh.

- **Responsibilities of service providers:**

In the event of violation of provisions of the Bill, service providers must report to the police and the concerned examination authority. A service provider is an organisation that provides computer resources or any other support to a public examination authority. Failure to report such incidents will be an offence. In case, the service provider themselves commit an offence, the examination authority must report it to the police. An offence by a service provider will be punishable with a fine of up to one crore rupees. Proportionate cost of examination will also be recovered from such a service provider. Further they will also be barred from conducting public examinations for four years.

February 2024,
PRS Legislative Research

Supreme Court strikes down immunity to legislators for accepting bribes for votes or speeches inside a legislature

Rutvik Upadhyaya

The Constitution grants Members of Parliament (MPs) and Members of State Legislatures (MLAs/MLCs) immunity from criminal prosecution for their speeches and votes in the legislature (under Articles 105 and 194). In 1998, the Supreme Court heard a case of bribes given to MPs for a vote on a no-confidence motion in Parliament. It held that MPs who took a bribe to cast their vote in the House have immunity from criminal prosecution under Article 105(2). The reasoning was that the act of taking the bribe and casting the vote are related and therefore, the immunity for the vote is extended to the bribe. The court further said that an MP who took a bribe but abstained from voting in the House does not enjoy such immunity.

In a separate case related to allegation of bribery on a MLA, a seven-judge bench of the Court has analysed the 1998 judgement. It has overruled the 1998 judgement. It noted that the 1998 judgement creates a paradox where a legislator has immunity when he accepts a bribe and votes as agreed upon. However, a legislator who agrees to accept a bribe, but eventually votes independently is prosecuted.

The Court has held that a legislator cannot seek immunity under Articles 105 and 194 from prosecution on a charge of bribery in connection with a vote or speech in the legislature. The offence of bribery is independent of the performance of the agreed action. It does not matter whether the vote is cast as agreed or if the vote is cost at all. The offence of bribery is complete when the legislator accepts the bribe.

March 2024,
PRS Legislative Research

Amendment to citizenship rules notified

Rutvik Upadhyaya

The Ministry of Home Affairs notified the Citizenship (Amendment) Rules, 2024. These amend the Citizenship Rules, 2009 to provide the process for citizenship as per the Citizenship (Amendment) Act, 2019. The 2019 Amendment Act makes illegal migrants, who are Hindus. Parsis, Buddhists, Jains, Christians or Sikhs from Afghanistan. Pakistan or Bangladesh, eligible for citizenship. They must have entered India on or before December 31, 2014. Key features of the 2024 Rules include:

- **Documents required:**

The applicant must provide a copy of any one proof of nationality issued by the government of Afghanistan, Pakistan or Bangladesh. These include copy of passport, birth certificate, any type of identity document, license or land records. The applicant must also provide any one of the specified documents that proves he entered India on or before December 31, 2014. These include copy of the visa and immigration stamp on arrival in India, ration card issued in India, rental agreement registered in India, insurance policies issued in India, or any letter issued by the government or Court to the applicant with official stamp. All such records will be admissible even beyond their validity. An applicant must also submit an eligibility certificate declaring their religion. This must be attested by a locally reputed community institution.

- **Verification and grant of citizenship:**

A District level Committee, headed by the jurisdictional Senior Superintendent or Superintendent of Post, will verify the application and

administer the oath of allegiance. It will submit the relevant documents to an Empowered Committee, headed by the Director of Census Operations of a State or UT, for verification. If satisfied, the Empowered Committee will grant citizenship to the applicant. Under the 2009 Rules, applications are submitted to the relevant Collector. He verifies the application and then forwards in to the state government or UT administration. The application is then sent to the central government, which grants citizenship after completing all inquiries.

March 2024,
PRS Legislative Research

Scheme to promote domestic manufactruring of electric vehicles notified

Pratinav Damani

The Ministry of Heavy Industries notified the Scheme to Promote Manufacturing of Electric Passenger Cars in India. The scheme will offer reduced import duty on Electric Vehicles (EVs) to global manufacturers provided that manufacturers commit to domestic manufacturing. Key features of the scheme include:

- **Eligibility:**

The scheme is open to global automotive manufacturers with a minimum annual revenue of Rs. 10,000 crore. The manufacturer must commit to invest at least Rs. 4.150 crore (~USD 500 million) over a period of three years for manufacturing EVs in India. The manufacturer must achieve 25% domestic value addition within three years of approval, and 50% within five years.

- **Incentive:**

The scheme offers manufacturers a reduced import duty of 15% on completely imported EVs for five years from the date of approval. Currently, import duties range from 70% to 100%. The imported EVs must have a minimum Cost. Insurance and Freight (CIF) value of USD 35,000. The number of EVs a manufacturer can import will be determined based on: (i) the maximum duty foregone, and (ii) the amount of committed investment.

- **Bank guarantee:**

The manufacturer will be required to submit a bank guarantee of Rs. 4,150 crore or the quantum of duty forgone, whichever is higher. The guarantee will be invoked if the manufacturer fails to meet targets regarding investment and domestic value addition.

March 2024,
PRS Legislative Research

Amedments to plastic waste management rules 2016 notified

Tanvi Vipra

The Ministry of Environment, Forest and Climate Change notified amendments to the Plastic Waste Management Rules, 2016. The Rules specify responsibilities of entities engaged in production and sale of plastics. The amendments add obligations for manufacturers of biodegradable plastic. Key features of the amendments include:

• Biodegradable plastic manufacturers:

The amendments change the definition of biodegradable plastics from 'plastic that decomposes in ambient environment' to plastic that decomposes in specific environments such as landfills. Such plastics must bear separate markings and labels issued by the Bureau of Indian Standards and the Food Safety and Standards Authority of India. Manufacturers of compostable/ biodegradable plastic products must obtain a certificate from the Central Pollution Control Board (CPCB) before marketing or selling.

• Entities obligated to fulfill EPR:

Sellers and manufacturers of plastic products are required to fulfill extended producer responsibility (EPR) obligations. These include reusing and recycling plastic packaging and disposing end-to-life plastics. The amendments also change which entities will be obligated to fulfill these responsibilities. Under the 2016 Rules, obligated entities included producers of plastic packaging. The amendments exempt MSME producers. Certain obligations of MSME will be fulfilled by their raw material suppliers. However, the MSMEs will have to

meet targets related to using recycled plastic. The amendments add manufacturers/importers of plastic raw material and manufacturers of biodegradable/compostable plastic items as obligated entities.

- **Trading EPR certificates:**

The Rules permit trading EPR certificates. The amendments specify that the price of the certificate will be determined by the CPCB. Subject to certain limits. The minimum price will be 30% of the compensation payable by non-complying entities, and the maximum price will be 100% of the compensation.

- **Raw material for single use plastics:**

The amendments prohibit manufacturers and importers of plastic raw material from supplying to entities that manufacture single use plastic items that are prohibited by law.

March 2024,
PRS Legislative Research

National dam safety authority releases regulations on dam safety and surveilance

Arpita Mallick

The National Dam Safety Authority released the Surveillance, Inspection and Hydrometeorological Station of Specified Dams Regulation, 2024 . These Regulations pertain to monitoring of dams and water inflow indicators for safety purposes. These regulations cover dams which are : (i) more than 15 metres in height, or (ii) between 10 and 15 metres with certain structural specifications as mentioned under the Dam Safety Act, 2021. Key features include:

- **Inspection of dams** :

Every State Dam Safety Organisation (SDSO) will keep a constant surveillance of all dams under its jurisdiction. SDOs are established under the Dam Safety Act, 2021 to monitor dams and ensure their continued safety. Surveillance is required to observe any anomalies such as cracks in the body of the dam, see page or any issue related to equipment.

- The regulations provide that SDSOs must carry out inspection of a dam at specified instances. These include: (i) pre and post monsoon inspections, (ii) during or after each one in a 50 year return period flood for barrages and one in a 100-year return period flood for dams, and (iii) after earthquakes or any natural calamities.

- **Hydrometeorological Station:**

A hydrometeorological station must be established in the vicinity of a dam. They will be responsible for measuring rainfall, water level and discharge, temperature and wind velocity and direction. These indicators will be measured at least once a day. The required instruments will be placed at the dam site or around a 250 metre radius from the dam abutment. Dam owners are also required to install an instrumentation network for inflow forecasting and flood warning and take all policy decisions. These decisions will be taken in consultation with the Central Committee on Policy and Co-ordination (Chaired by Agriculture Secretarys) and Small Farmer's

Agribusiness Consortium, an autonomous body. The Department will engage with relevant Ministries to ensure that FPOs: (i) directly supply to PSUs, railways and defence, (ii) undertake price support operations at MSP and (iii) are exempt from stock limits for processing.

- **Institutional architecture for states**:

States will declare a department with relevant prior experience as the State Nodal Department. This Department will formulate and notify a state-level FPO policy within six months of notification of this Policy. This Department will strive to: (i) provide preferential licences for FPOs to access inputs, (ii) notify market infrastructure as 'deemed markets' under APMC Acts, (iii) allow eligible FPOs to sell produce to processors and exporters without the levy of market fee and (iv) supply FPO products for the mid-day meal scheme.

- **Eligibility criteria of FPOs:**

FPOs must be formed by farmer-producers, and must have at least 300 members, with exceptions for hilly and northeastern states. They must be incorporated as legal entities, and be registered with Registry Portal maintained by the Centre.

May 2024,
PRS Legislative Research

Cabinet approves scheme to enhance Forensic infrastructure in India

Rutvik Upadhyaya

The Union Cabinet approved the National Forensic Infrastructure Enhancement Scheme with an outlay of Rs. 2,254 crore. It will be implemented between 2024-25 to 2028-29. The scheme will: (i) establish campuses of the National Forensic Sciences University (NFSU) in the country, (ii) establish Central Forensic Science Laboratories and (iii) enhance existing infrastructure of the Delhi campus of NFSU. The scheme seeks to address the shortage of trained forensic manpower in the country and help achieve a conviction rate of over 90%.

June 2024,
PRS Legislative Research

Draft guidelines on mining plans released for public feedback

Atri Prasad Rout

The Ministry of Coal has released draft guidelines for formulation of mining plans for coal and lignite blocks for public feedback. The draft guidelines require every coal and lignite block to have a mining plan. No block will be allowed to be mined without an approved mining plan Key features of the draft guidelines include:

- **Details to be furnished in mining plans**:

A mining plan must encompass provisions for different phases of life of the mine as stage plans. These stages include first year, fifth year, tenth year, final year and post-closure. The plan must provide specified details including (i) proposed method of mining, (ii) annual coal production plan. (iii) safety management practices, (iv) infrastructure development plan, and (v) environmental management practices.

- The guidelines specify that project owners must minimise ecological damages. They should phase out manual mining and move towards mechanised mining. They must conduct regular safety audits. The mine closure plan should provide for continuous rehabilitation of mining sites and skilling of local communities.

- **Process for approval :**

The Coal Controller Organisation (CCO) will be empowered to approve mining plans. CCO must dispose all applications with 30 days. The Ministry will set up a technical committee for scrutinising mining plans and provide recommendations. The Committee must complete its scrutiny within 15 days of the receipt of a mining plan Any appeal against the decision of CCO may be filed before the Coal Secretary within 30 days of the order Mining plans may be modified with the approval of CCO.

- **Compliance report :**

A compliance report must be submitted every five years to CCO. The report should include specified details such as changes made during implementation. proposed minor changes, stage plans for next five and ten years, revised balance life and revised calculation of mine closure activities.

June 2024,
PRS Legislative Reserch

Historical hindsight

Sanjoy Hazarika

An encyclopaedic work capturing the breathless changes in Assam's recent history as well as its struggle for identity and modernity.

A RUPJYOTI SAIKIA undoubtedly contemporary Assam's finest historian and by that meassure, one of India's most accomplished. He does not believe in half measures or over reliance on the writings of others, no matter how reliable. He dives deep into archives and libraries, in Assam as well as in Delhi, London and yale, scouring for evidence.

In *The Quest for Modern Assam*, Saikia does not disappoint. The book's size and scope are daunting: it covers 58 years in more than 800 pages, of which 298 pages comprise bibliography, timeline and references, giving readers an understanding of the attention that he pays to detail. His major works have been focused on his home state of Assam where he is a professor of history at the Indian Institute of Technology, Guwahati.

Saikia brings a consistent scholarship to his telling of tales. He avoids jargon and the trademark haste of some of the new self-styled historians of the state and the region. His formidable tome acknowledges the challenges in writing "complex biographies of Indian states in the post-colonial period" and points out the need for the passage of time to reflect not just on events but also on the development of historical processes, trends and circumstances-political, economic and environmental.

The pace is not with the opening, and this is where the historian shows nuance, clarity and wit. With a panoramic swoop that connects all the loose ends ethnicity, agrarian distress, conflicts and the lives of peoples and communities Saikia weaves a rich and detailed tapestry. Thus, we start with the end years of the Second World

War, where Japanese military inroads showed Assam's vulnerability and the fallacy of believing in the seeming fortresses of the eastern hills. Saikia skillfully merges the many events that developed in parallel during those critical years before India's independence, underlining what he describes as "An Empire in Disarray", where a range of issues tested the mettle of the colonial rulers as well as of the local political leaders. These included the extensive migration of hundreds of thousands of distressed rural Bengali peasants into parte of western Assam, drawn by the new land policies of Assam's Muslim League government, and pushed to desperation by the horror of the Bengal famine of 1943-44 which killed no less than three million people. Parallel to this ran the wartime Allied effort to build a major supply and forward base to deal with the Burma and China fronts through air, truck and train routes, with oil pipeline being placed over hundreds of kilometers to ensure rehable and sustained fuel supply. This was in addition to the blazing battles of Kohima and Imphal, which spanned a huge area, causing displacement and devastating forests and wildlife.

The Quit India movement stressed a colonial government already under huge pressures of security and logistics in the midst of a war All this was made complicated by the emergence of not less than four plans by British officials to carve a Crown Colony out of the hills of the region of the Northeast and join them to the Burmese highlands, even as India marched to freedom, with hiccups such as the negotiations with the Nagas (who sought to remain independent) and the Partition.

While the Bordoloi Sub-Committee's recommendations for special Constitutional protection to tribal communities in the region through the Sixth Schedule have been covered extensively in other books and studies by anthropologists, sociologists and historians, Saikia also reviews the impact of demands at that time by Assamese nationalust politicians who favoured strong and autonomous states that could stand up to an overwhelmingly powerful Centre.

This tussle over the idea of a federate polity or Union of states and the need to balance the powers of the Centre and even rein them in has

resonated through post-Independence India. It remains unresolved with strong voices from the increasingly affluent states of southern India demanding a greater role in financial power sharing. They cite their contribution to the national exchequer and criticise the fact that the Centre apportions more funds to poorer states like Uttar Pradesh.

Saikia quotes Kuladhar Chaliha, a freedom fighter and a prominent Congress man from Assam, "You seem to think that all the best qualities are possessed by people here at the Centre. But the provinces charge you with taking too much power and reducing them to a municipal body" This debate continues, irrespective of which political party is in power at the Centre.

Indeed, the book points out how Assam, despite all the pressures that it faced, remained among the top states as far as Net Damestic Product was concerned as a result of pre-Independence capital investments, but began sliding after mid 1960's with a significant population facing poor health nutrition and income levels. The slide became a precipiteus fall after the growth of strident regionalist tendencies continuing poverty, poor human development indices fragmented infrastructure as well as lack of resource mobilisation. It was still about the first decade of this century that Assam could be said to have begun to turn the corner.

Saikia deftly traverses the complex road of language politics, which has been at the heart of identity mobilisation in Assam and the struggle by its founders, scholars and cultural icons to tackle some of the bitter prejudices that have remained. While dwelling on the continuing challenges of unemployment he also looks at efforts to shape the state as a modern entity with a focus on institutions and the sinews of government. Given his previous work, it is but natural that landlessness, agrarian pemury, the challenges faced by the state's

floodplains and the constant battle between “development"/infrastructure growth and the loss of forests/habitat find major space in his book.

Saikia's books and chapters are ambitiously voluminous but very readable. In sweeping strokes, he paints the rise of the Naga movement for independence, boundary disputes, resistance to the impression of Assames in what is today's Meghalaya and the resentment in other tribal communities leading to demands for separate homelands. The rise of All Assam Students Union and regionalism, the growing communalisation of politics and the influx of refugees from Bangladesh in 1970-71 in another part of the book, so are the questions of irregular migration and the "anti-foreigner" movement. which resulted in horrendous killings including the Nellie massacre. Saikia also gives space to the role of the United Liberation Front of Assm. While none of this may break new ground, Saikia approaches the range of issues providing a deluge of information, while relying on facts and records.

Ultimately, a historical survey of this scale cannot cover everything. The author has the right to choose the aspects that have greater relevance and priority in his/her view. It is a choice driven by both professional and personal approaches.

Thus, while Saikia looks at the role of women in different fields he also says that the formal recognition of the Sattriya dance as a classical dance form of India by the Centre brought "some of the social recognition sought by the Assamese middle classes and also significantly contributed to the consolidation of Assames nationalism, which is increasingly projected and interlinked through Vaishnavism”

In this aspect he pays tribute to the abbots of the Vaishnav monasteries and the great scholar Maheswar Neog who battled for decades to get

formal recognition for Sattriya. Bhupen Hazarika, himself great cultural icon and the then head of Sangeet Nataka Akademi enabled the decision nearly half a century later.

Arupyoti Saikia has provided an encyclopedic book, rich in grounded knowledge and content, with an unerring perspective and a sharply focused lens on a land, as people and their challenges. It covers the breathless challenges that have raced through Assam in a span of just over half a century and asks key questions at the end.

One of these is quite poignant:whether Assam can "escape from the burden of economic deprivation without causing distress to her environment?" The ongoing destruction of wetlands, forests and the magnificient trees that provide shelter to species (not just to humans) along the highways, is a reminder that Saikia is not just asking a question, but with his formidable understanding of ecological spaces, he is also stating a fact, if not providing an answer.

As magisterial works as this deserves another one of its kind. It is strongly recommended that a major study be taken up some years down the line to review Assam's critical years of 2000-2025, a time of many transformations, for good and otherwise.

February 16-29

Down to Earth

Chronicles of sundarbans

Rajat Ghai

Stories of Daily Battle for survival of people in the world's Largest Delta.

FOR MOST of the world, the Sundarbans evoke a sense of awe for their flora and fauna. The innumerable rivers, mangrove swamps, tidal backwaters, islands, creeks and forests depict nature at its most pristine and its most savage. There are Bengal tigers, saltwater crocodiles, bull sharks, venomous snakes, wild boar, monkeys, Bengal monitors and others.

However, the vast delta, spanning 10,000 square kilometres across India and Bangladesh, is also home to 12 million people. Writings from the Sundarbans is an anthology of 24 short stories written mostly by people who have grown up in the delta. Originally written in Bengali and translated into English, the stories depict the lives of ordinary people of the region who mostly belong to Dalit, Adivasi and Muslim communities.

Extremely poor, like their ancestors when settled in this region, the marginalised residents of the Sundarbans turn to the forests-their only source of nourishment and livelihood mostly for eking out a living as farmers, fisherfolk, shrimp or prawn collectors, honey and wood gatherers. But the flora and fauna make the forest based occupations quite dangerous. Men form parties and travel on boats deep into the forest to gather honey and precious timber of trees such as goran (Ceriops decandra). They are in constant danger of being attacked by tigers, which is a recurring theme in the stories. Those when collect prawn seedlings are often taken by bull sharks or saltwater crocodiles. These deadly trips have made the Sundarbans the object of the aforementioned awe. People also cultivate paddy in the soil which can at any moment be damaged by erosion or saline water ingress.

Humanity and nature

The anthology describes in detail the daily battle for survival of such marginalised populations. The constant battle against the forces of nature- personified by tigers, crocodiles, sharks and snakes- to nourish oneself is a constant theme in these stories. Sample these. In Niranjan Mondal's "The Shrimp-catchers of the Mangrove Forest" the protagonist Rakhal loses a leg to a shark as he is catching shrimp to sell and feed his large family. He is thinking of a better life for his family as the shark rips off his leg. Similarly, in "The Second Death" by Jaykrishna Kayal, Chhibas, a member of a party of wood collectors, is attacked by *boro miyaan*-euphemistic term for the tiger to the Sundarbans. He survives, only to be killed by an official's bullet after his boat is discovered by a forest patrol. In "The Will to Live”, Biswajit Halder tells the story of Mahadeb, a wood collector who is killed by a tiger in the forest leaving behind his wife and three young children, (The "tiger widows of the Sundarbans have been extensively covered by the media. A February 5, 2004 report on *Down To Earth* talks about a landmark judgement by the Calcutta High Court to provide 5 lakh compensation to two such women).

"Kanu" also by Halder, is about a 10-year-old boy whose father has to sell their cow and its calf to pay off their debts. The story ends with Kanu being dragged into the water, probably by a crocodile, while washing his net and his mother Motimala on the river bank being restrained by people as she attempts to retrieve his body Indeed, women and children are constant motif in these stories though only one, "My childhood: An Oral Narrative”, has been authored by a woman, Archana Mondal.

The anthology also deals with sensitive topics "The Chronicle of Hariya Dom" by Shyamal Kumar Pramanik talks about caste discrimination prevalant in the region, while "Suleiman Fakir", also by him, highlights religious discord among communities.

"Nostalgia or Stories of Roots and Soil" by Aparesh Mondal delves into the plight of refugees from East Pakistan (today's Bangladesh) who have settled in the Sundarbans.

The region has no long been on the margins of Kolkata centric Bengali imagination. As some of the stories in this book show the people are considered illiterate, backward and unclutured. "The Manetaer or Merely an Account of My Travel" by Bikas Kanti Middya and "Dokhno" by Das, deal with the stereotypes regarding Sunderbans' natives in the minds of Culcuttans.

Translation is never easy. Expressing sentiments conveyed by the language and culture of people in another tongue requires skillfull command over both the the languages. And stories in this anthology do a decent job of getting the message of their unsung writers across to readers. It is the common humanity that we all share, the ties of family and the struggles of life which comes across in these tales, that resonate with the lay reader.

Lately, the delta has started coming into the spotlight, a process that is often attributed to the publication of Amitav Ghosh's *The Hungry Tide* 20 years ago. The ongoing climate emergency, that has seen several cyclones batter the erosion-prone region-Aila (2009), Bulbul (2019), Amphan (2020) and Yass (2021)-even as sea level rise due to global warming, means the Sunderbans will be in the spotlight for years to come.

16-30 April 2024,

Down to Earth

Resume of Business Transacted During the Fourth and Fifth Session of the Twelfth Manipur Legislative Assembly

Summoning of the session

1. Hon'ble Governor of Manipur, Anusuiya Uikey summoned the Members of the Manipur Legislative Assembly to meet for its Fifth Session on Wednesday, the 28th February, 2024 vide Order dated February 10, 2024.

Duration of the session

2. The Fifth Session of the Twelfth Manipur Legislative Assembly commenced from 28th February, 2024 and was adjourned sine-die by the Speaker on 5th March. 2024 Altogether, 5(five) sittings were held.

Address of the Governor

3. Anusuiya Uikey, Hon'ble Governor of Manipur delivered the Inaugural Address to the Members of the Twelfth Manipur Legislative Assembly on Wednesday, the 28th February, 2024 and the same was laid on the Table of the House.

Motion of thanks

4. On 28th February, 2024, the Motion of Thanks to the Governor Address was moved by Dr. S. Ranjan Singh, Hon'ble Minister (Medical, Health and Family Welfare Services) and was seconded by Shri Awangbow Newmai. Hon'ble Minister (Water Resources).

Obituary reference

5. On 28th February, 2024, Hon'ble Members condoled the demises of the following:-

(i) Shri P. B. Acharya, former Governor of Manipur.

(ii) Shri Chungkhokai Doungel, former Member of the Manipur Legislative Assembly, from 46-Saikul (ST) Assembly Constituency.

(iii) Shri Meinam Nilchandra Singh, former Member of the Manipur Legislative Assembly, from 23-Mayang Imphal Assembly Constituency.

(iv) Shri R. K. Thekho, former Member of the Manipur Legislative Assembly from 48-Mao (ST) Assembly Constituency.

(v) Shri R.V. Mingthing, former Member of the Manipur Legislative Assembly, from 45-Chingai (ST) Assembly Constituency.

(vi) Slari Konsam Tomba Singh, former Member of the Manipur Legislative Assembly, from 1-Khundrakpam Assembly Constituency.

(vii) Shri Konthoujara Sharat Singh, former Member of the Manipur Legislative Assembly, from 18-Konthoujam Assembly Constituency.

(viii) Shri Tongbram Mangibabu Singh, former Member of the Manipur Legislative Assembly, from 28-Thanga Assembly Constituency.

(ix) Shri Ningthoujam Bihari Singh, former Member of the Manipur Legislative Assembly, from 3-Khurai Assembly Constituency.

(x) Shri Salam Gopal, former Member of the Manipur Legislative Assembly, from 27-Moirang Assembly Constituency.

(xi) Shri Daisin Pamei, former Member of the Manipur Legislative Assembly, from 53-Tamenglong (ST)Assembly Constituency.

(xii) Shri Ningthoujam Hera Singh, former Secretary of the Manipur Legislative Assembly.

(xiii) And also condoled the loss of lives of innocent civilians and security personnels in the ongoing violence.

Presentation of committee reports

6. The following Committee Reports were presented to the House during the Session

(i) The Sixth Report of the Business Advisory Committee, 2024

(ii) Fifty-fifth Report on the Excess Over Voted Grants and Charged Appropriations (2018-2019) and

(iii) Fifty-sixth Report on the Report of the Comptroller and Auditor General of India for the year ended 31st March, 2019.

Financial business

7. (a) On February 28, 2024 Shri N. Biren Singh. Chief Minister of Manipur presented the followings on the Table of the House:

(b) Shri N. Biren Singh, Chief Minister moved the Motion for Vote on Accounts, 2024-25 on 28th February, 2024.

(i) Supplementary Demands for Grants, 2023-24.

(ii) Budget Estimates, 2024-25.

(c) On February 29, 2024 the following business were held -

(i) General discussion on Supplementary Demands for Grants. 2023-24.

(ii) Discussion and Voting on Supplementary Demand for Grants. 2023-24.

(iii) Discussion and Voting on Motion for Vote on Accounts, 2024.

Election of the three financial committees

9. Shri N. Biren Singh, Chief Minister (in-charge of Finance) moved the Motion to elect 7 (seven) members each to the following Three Financial Committees on February 29, 2024.

(i) Committee on Public Accounts.

(ii) Committee on Estimates.

(iii) Committee on Public Undertakings.

And the Election was held on March 4, 2024 (See Appendix-II).

Calling attention

10. During the Session, 8(eight) Notices of Calling Attention were admitted. (See Appendix-III).

Short duration discussion

11. During the Session, 3(three) notices of Short Duration Discussion on a matter of public interest were admitted and discussed .

Discussion on a matter of public interest

12. During the Session, 1 (one) notice of Discussion on a matter of public interest was received, admitted and discussed on March 5, 2024.

Legislative business

13. The following Bills were introduced and passed by the House during the Session:-

(i) The Manipur Appropriation (No. 1) Bill, 2024.

(ii) The Manipur Appropriation (No. 2) Bill, 2024.

(iii) The Manipur Names of Places Bill, 2024.

(iv) The Manipur Goods and Services Tax (Sixth Amendment) Bill, 2024.

(v) The Manipur Fiscal Responsibility and Budget Management (Fifth Amendment) Bill, 2024.

(vi) The Manipur Municipalities (11th Amendment) Bill, 2024.

(vii) The Manipur Labour Laws (Exemption from Renewal of Registration and License by Establishments) Bill, 2024 .

(viii) The Manipur Prevention of Malpractices in High School Leaving Certificate and Higher Secondary Examinations Bill, 2024.

Government resolutionm

14. During the Session, 1(one) Notice of Government Resolution was admitted. It was adopted and passed by the House.

Private members business

15. During the Session, 1(one) Notice of Private Members' Resolution was admitted. It was adopted and passed by the House.

Hon'ble Speaker and Hon'ble Members,

1. I warmly welcome you all to the fifth session of the 12th Manipur Legislative Assembly.

2. I wish all the members a productive and prosperous year ahead.

Law and Order and Justice Delivery

3. Hon'ble Members, my Government has been working tirelessly under challenging circumstances to address various complex issues related to the present law and order situation following the violence which started on 3 May 2023.

4. Within the first few days evacuation of stranded people on both sides of the conflict was taken up on war footing During the volatile situation in the month of May 2023 Manipur State Transport Services transported over 4,000 students and stranded civilians to safer places.

5. Flag marches and area dominations were conducted frequently. Curfew was imposed to effectively tackle the challenges. Curfew relaxations are being enhanced across the State keeping in view the local conditions. During the ban on mobile internet, facilities were provided at suitable places for providing internet services to the common people and media persons.

6. My Govemment appointed the Security Advisor new Chief Secretary and DGP. A Crisis Management Committee was constituted consisting of 6 Members of the Assembly to visit various sites affected by the violence and assess steps taken for mitigating the hardship faced by the public.

7. State Security Forces 198 companies of Central Armed Police Force and 140 Column of Army have been deployed for assisting in the area domination, sanitization and maintenance of law and order situation in the State. The State and Central forces are deployed jointly in the periphery of sensitive villages by way of static and mobile patrolling. Joint teams of civil police and Central

Armed Police Force, along with Army and Assam Rifles columns are deployed in co-ordination at all "Hot Spots". Pickets are established at important locations to prevent clashes between the two communities District Level Co-ordination Committees are also in place chaired by the Deputy Commissioners.

8. A committee to audit the arms and ammunition snatched by miscreants and recovery of the same was also constituted Intelligence based operations continue to be conducted for recovery of snatched weapons. All vulnerable arms Kotes were strengthened with additional deployment of security forces. Mobile Check-posts and Nakas were eatablished both in hill and the valley and random checking of night movements is conducted.

9. It is very unfortunate that 219 persons lost their lives due to the violence. My Government has the deepest sympathies with the families who lost their near and dear ones. Ex-Gratia of Rs. 10 Lakh is being disbursed to the affected families, after due vefication. Mortal remains of victims have been handed over to next of kins and last rites performed.

10. My Government has been putting in all efforts for relief operations across the State. Chief Secretary has been taking review meetings on matters related to essential supplies relief and rehabilitation and compensation regularly. Special focus was given to education of displaced children and young adults. My Government has been working tirelessly and without any bias, to restore normalcy in the State and continue to strive to ensure that the families are rehabilitated at the earliest.

11. In order to cater to clothing etc. needs of the displaced persons, till date, Rs. 1,000 to every dispalced individuals was distributed twice and the third time distribution has also begun.

12. Till date, with assurance and approval from MHA, my Government has spent about Rs. 200 crore for various aspects of Relief Operations. Reimburesement is being sought.

13. There is improvement in law and order situation with deployment of security forces at sensitive Zones and areas and various other developmental measures.

14. Coordinated security coverage is provided at identified religious buildings and properties of displaced persons at vulnerable locations to prevent further destruction or encroachment. Continuous attempts are being made to resettle the displaced people.

15. Pre-Fabricated Houses for the families living in Relief Camps have been built. My Government also formulated a scheme for construction and repair of permanent houses which were damaged or destroyed due to the vilolence. Basic analysis of the damage assessment has been completed.

16. Hon'ble Members, due to the prevailing law and order situation, many farmers in the State were unable to cultivate paddy during Kharif season 2023. To compensate for their losses, Govemment of India sanctioned an amount of Rs. 38.60 crore.

17. Agricultural activities in the fringe areas were completed with security cover of 2,500 IRB personnel. My Government has been keeping a close eye on the supply of the Essential Goods and has also been trying to keep the prices in check. To strengthen the supply chain for

essential goods, for the first time in the history of Manipur, freight operations at Khongsang Railway Station started from 24 July, 2023. When there was a shortage of Onion and Potato in the state in the month of June and July,2023, supplies were procured swiftly from NAFED in Guwahati and Kolkata ensuring that market prices remained in control Government of India granted additional allocation of 30,000 MT of rice from June to August, 2023 on credit facility and 2,000 MT of Open Market Sale Scheme rice on payment basis in order to meet requirements for relief camps, affected areas and also for use by the general public.

18. My Government instituted robust mechanism to ensure availability of medicines and non-medicinal supplies. Available drugs, including sanitary napkins, were allocated to all health facilities with special focus on affected districts. Out of turn allocations were made to Churachandpur District Hospital based on requirement. One 32 Slice CT scan machine was installed at Churachandpur District Hospital, which is the first in a hill district 14 specialist doctors deputed by Ministry of Health and Family Welfare were attached to the Chief Medical Officers of hill districts in addition to doctors posted in the District Hospitals in Hill Districts.

19. Hon'ble Members, one of the most affected groups due to the ongoing violence are our students. Students staying in Relief Centres were linked to nearby schools at no additional costs. Displaced Students were facilitated through the Deputy Commissioner for obtaining essential documents such as Marksheets.

Transfer Certificates and issue of provisional Migration Certificates.

20. Examinations were conducted with due flexibility to ensure participation of students and candidates of all Districts. College students have been given the option to attend classes and undertake university exams from any Manipur University college in their vicinity or attend classes online. Admission fee for displaced students for Undergraduate Programme in Government and Government Aided colleges were exempted.

21. Hon'ble Members, to enable displaced students to resume with their studies, the Chief Minister's College Students Rehabilitation Scheme, 2023 was launched. Benefits of transfer to college of choice, free admission, rehabilitation grant of Rs. 10,000 and free smartphones were provided.

22. Livelihood generating activities were taken up in the relief centres. A project worth more than Rs. 20 crore has been approved for skilling more than 6,000 people across the State, with special focus on displaced persons.

23. Under Economic and Skill Development Programme, skill training along with tool kits are being provided to internally displaced persons staying in relief camps.

24. My Government has also been focusing on inmates in relief Camps, in implementation of various welfare schemes of the Department, 106 Pregnant Women and Lactating Mothers in relief camp have also benefited under Pradhan Mantri Matru Vandana Yojana.

25. Likewise in relief camps benefits were extended under Manipur Old Age Pension Scheme 346 Wheel Chair were distributed, 159 Aids and Assistive devices were provided to Persons with Disabilities. 96 Disability Certificates were generated and distributed.

26. My Government allowed officials to work from their distrcit of convenience, by attaching them with district officers.

27. A Commission of Inquiry chaired by former Chief Justice of High Court was constituted by the Government of India to investigate the facts leading to the genesis of the present situation. A Peace Committee was also constituted to help establish peace and harmony amongst various ethnic groups.

28. Reconstruction of lost documents such as Aadhaar, Health Cards, Bank Passbooks etc. has started.

29. New Helicopter operations for people to go to the Hill Districts have started.

30. To contain the present crisis 1,87,143 persons were detained under preventive detention and released after due legal formalities. A total of about 10,000 FIRs have been registered till date. My Government handed over 29 cases to CBI and 1 to NIA for independent and transparent investigation. 4 FIRs are in the process of transfer to CBI and another 5 FIRs to NIA.

31. My Government is leaving no stone unturned to ensure that justice is delivered to our sisters both in hills and valley, who are victims of sexual violence. Wherever required, cases have also been transferred to CBI for ensuring fair speedy and specialised investigation into the matter. To facilitate rehabilitation of my affected sisters, One Stop Centre staffs across the State have been visiting multiple camps to assist victims. District Psychological Support teams for mental health interventions have been formed at various relief camps. Efforts have been made to counsel victims over phone in case of inability and discomfort with physical meeting. Assistance with medical treatment at a place of comfort was offered. Immediate Relief of Rs. 20,000 was extended by District Criminal Injuries and Rehabilitation Board. State Level Board recommended for assistance of Rs. 3,00,000. Financial Assistance of upto Rs. 10 Lakh each was provided to each of the victims. Legal Aid were

also offered to the victims through District Legal Service Authority and support is available through One Stop Centre in the District.

32. Government of India and Government of Manipur signed a Peace Agreement with United National Liberation Front (UNLF) which is anticipated to usher in a new era of peace, while also encouraging other armed groups to participate in peace process.

33. Our Security Forces continue to relentlessly fight insurgency and extremism in the year 2023. 167 extremists were arrested and 17 extremists neutralized, 80 insurgents also surrundered.

34. War on Drugs 2.0 started and during the year, 72.9 kg of Heroin, 147.1 Kg of Opium, 195.2 kg of Canja, 111.3 Kg of Brown Sugar, 155.3 kg of WY tablet, 33.1 kg of Pseudophedrine tablets, were seized, amongst others.

35. 288 cases were registered under ND&PS Act and 333 persons arrested during 2023.

36. 3010 acres of illicit poppy cultivation were destroyed. Area under poppy cultivation was assessed for last three consecutive years covering 9 districts in the state. Area under poppy cultivation assessed during 2021-22 was about 28,599 acres. It reduced to 11,288 acres during 2023-24, which is a reduction of about 60%.

37. Union government has decided to scrap the Free Movement Regime between India-Myanmar keeping in mind India's internal security and demographic structure of the North Eastern States. Central gevemment also decided to construct border fence along the entire 1,643 kilometre long Indo-Myanmar border, including a patrol track for better survelliance. 10 km stretch in Moreh, has already been fenced works covering approximately 20 km in Manipur have also been sanctioned by the MHA.

38. ILP-Facial Recognition System has been inducted and set up at Imphal Airport and Jinbam, included 2 Mobile units at Imphal to identify defaulters FRS will be expanded to all ILP counters in the State.

39. Manipur State Population Commission has been made functional.

40. During the year, for the first time in the history of Manipur, a diglot version of the Constitution of India in English-Manipuri in Meetei Mayek Script was brought out.

Healthcare

41. For a State with only 3 million people, we have 4 Medical Institutions, which helping the State in becoming the greatest generator of per capital health professionals among the North Eastern States.

42. Under Chief Minister Gi Hakshel Gi Tengbang, in 2023, 17.628 families were enrolled covering 56.071 beneficiaries. Out of which 52.657 beneficiaries have been treated involving expenditure of about Rs. 69 crore. In order to ease the financial liabilities of the scheme on the State Government, about 1.21 lakh familles consisting of around 4.61 lakh individuals have been migrated to PMJAY.

43. Similarly under PMJAY 10,663 families were enrolled covening 27,708 beneficiaries during the period from April to December of 2023 and treatment amounting to Rs. 38.55 crore was extended to 29,193 beneficiaries.

44. Approval has been received for Construction and Equipping of 60-Bedded State Mental Hospital for a cost of Rs. 70.47 crore under PM-DevINE

45. Under Chief Minister Gi Mitki Layeng Scheme, more than 4.000 cataract surgeries were carried out and 4,766 free spectacles distributed this financial year Further Manipur State Eye Bank was inaugurated and first eye transplant surgery was done on 18th January, 2024.

46. Under National Free Diagnostic Initiative, a total of 133 diagnostics tests are now available for free at 85 health facilities.

47. To popularize Ayush system of medicine, Govemment of India has approved setting up of 7 units of 10-Bedded integrated Ayush Hospital and 15 Ayush dispensaries for the State.

48. 2 operations for retrieval of deceased renal organ was done successfully in JNIMS, which was the first in entire North East Region. JNIMS has performed 37 renal tramsplants successfully. Revision surgery for total knee replacement was also done at JNIMS for the first time in the State.

49. Financial year 2023-24 has been a difficult year for the State. The ongoing unrest in the State has taken a heavy toll on the State's economy. Given the trend of own tax and non-tax collection so far, the State may lose fiscall resources to the tune of Rs. 800 crore during the current financial year. This has had a major impact on the budgeted resource availability of the State.

50. In line with the commitment of my Govemment towards promoting welfare of the people of the State, expenditure towards social sector increased from Rs. 2,468 crore in 2016-17 to Rs. 5,793 crore in 2022-23.

51. Investment in infrastructure capacity is directly correlated with real positive economic output and opportunities. During the period expenditure towards capital outlay increased from Rs 1,493 crore to Rs. 3,424 crore.

52. Grants received from Centre under Centrally Sponsored Schemes increased from Rs 2,443 crore in financial year 2016-17 to Rs. 4,384 crore in financial year 2022-23. The period also recorded a very healthy growth of State's own resources at the rate of 10% annually.

53. The Manipur Liquor Prohibition Act has been lifted from certain areas of the State with a view to check the casualties due to consumption of spurious liquor the need to clamp down on unregulated sales and also to check loss of important fiscal resources to the State. The Manipur State Beverages Corporation limited is being set up for undertaking retail and wholesale operations.

54. Professional Tax Online enrolment drive was conducted for urban shop holders resulting in increase in online enrolment from 3.926 to 19.801 in three months alone.

55. Under various schemes funded by Ministry of DoNER and NEC, a sum of over Rs. 1,517 crore was sanctioned of which flow to hills was around 60%.

56. Under Non-Lapsable Central Pool of Resources. 175 projects with assistance of Rs 1,792 crore were teken up, out of which 163 projects have been completed.

57. Under North East Special Infrastructure Development Schemes a total of 18 projects worth Rs. 373.94 crore were sanctioned.

58. During the current year, 2 projects totalling Rs. 212.56 crore was approved under NESIDSOTRI.

59. Under North East Special Infrastructure Development Schemes (ROADS) there are four ongoing road projects which will cover 82.787 km at a coast of Rs. 300.92 crore.

60. Three projects have been sanctioned under PM-DevINE scheme costing about Rs. 244.92 crore.

61. Focused developmental efforts towards transformative impact are being made under Aspirational District and Aspirational Block Programme.

62. Under Scheme Special Assistance to State for Capital Investment 2023-24, a total of Rs. 758.87 crore has been earmarked for Manipur as Capital Outlay for 38 projects.

63. With the objective of "One family and One livelihood 30% subsidy is provided as support to small enterprises for investment of upto Rs. 10 lakh per beneficiary, under the Chief Ministers' Entrepreneurship Support Scheme. The process for selection of beneficiaries is in progress. For the families displaced and staying at Relief Camps, a one-time financial support of upto Rs. 50,000 is being provided, consisting of 30% subsidy from the State Government and 70% loan by partner banks on any bankable scheme. So far 220 families have been covered.

Tribal Affairs, Minorities and SC & OBC Welfare

64. To support and provide quality education to poor tribal students, 3 Eklavya Model Residential Schools are functional at Sapormeina, Moreh and Tamenglong. One more at Riha Village, Kamjong has been completed and 2 others at Churachandpur and Chandel, at estimated cost of Rs. 16 crore per school are under construction.

65. During 2023-24 45.311 ST students were provided ST Post-Matric Scholarship or Pre-matric scholarship for amount of about Rs. 48 crore.

66. 5 tribal health centres al Impa, Chamu, Molcham, Thingpuikuol and Kangjang continue to provide basic health care and emergency medical services to some of our remotest villages.

67. Under PMJVK 20 Sadbhavna Mandaps and 1 Common Service Centre have been handed over to Deputy Commissioners. Additionally 8 Sadbhavna Mandaps, 1 Public Library and Employment information Centre and 1 Market Complex have been completed. Another 4 Sadbhavna Mandaps are nearing completion.

68. To improve the socio-economic status of Particularly Vulnerable Tribal Groups by bridging gaps in basic facilities and services, PM-Janjati Adivasi Nyaya Maha Abhiyan is being implemented in the State.

69. Under Special Central Assistance to Scheduled Castes Sub Plan. 2,154 trainees received skill development training as per National Skill Qualification Framework norms. Additionally, approval has been obtained for our Perspective Plan for Income Generation, Skill Development, and infrastructure for the period 2023 to 2026 for Rs. 21.95 crore.

70. 19,814 OBC and SC students were given scholarship amounting to Rs. 17.54 crore during 2022-23.

Food Security

71. Hon'ble Members, rice is provided free of cost to all beneficiaries under National Food Security Act during 2023. The Government of India has further extended the facility till 31 December, 2028.

72. 2,00,658 beneficiaries have benefited under Ujjwala 1.0 and Ujjwala 2.0.

Education

73. "College Phagathansi Mission" was launched to provide required infrastructural and academic needs for achieving quality higher education in our Govemment colleges with a budgetary outlay of Rs. 10 crore per year starting from 2023-24.

74. To support HIV affected college students, an Institution named "Cheingak Khonghou-Supporting the

Journey" was launched with provision for grant of Rs.10,000 and free smartphone.

75. Under Chief Minister's Civil Service Coaching Scheme. 200 Civil Service aspirants of the State are being provided free physical coaching classes at imphal by faculty members from ALS Satelite Education Pvt. Ltd. Delhi with budget allocation of Rs. 2.8 crore.

76. School Fagathansi Mission which now covers 120 schools, led to 24% increase in enrolment, increase in Pass % in HSLCE from 52.38% to 68.65% and increase in Pass % in Higher Secondary Examination from 81.65% to 87.95%.

77. The State has been able to achieve lowest dropout rate in the secondary level among all the States in the Country. 1st position holders in Higher Secondary Examination conducted by Council of Higher Secondary Education, Manipur for Arts and Commerce streams for the year 2023 wers from T. G. Higher Secondary Government School. The State average performance level was higher than the National Average, across all the classes in the National Achievement Survey. The pass percentage of 82.82% for Class X examination, 2023 conducted by BoSEM is the highest in the history of Manipur.

78. To ensure universal access to quality education and reach underserved students, Manipur has been allotted 10 channels under DD PM eVIDYA. These channels are being transmitted through local cable networks in Manipuri languages fostering inclusive education.

Power Sector

79. My Government is committed to providing 24x7 power supply to urban areas and around 23 hours per day power supply to rural areas in the State.

80. To reduce AT&C loss a total of 4.85 Lakh consumers have been installed with prepaid energy meter.

81. Smart Metering of all 11 KV Feeders, Distribution Transformers and consumers is also one of the main focus area. Works amounting to about Rs. 365 crore have been awarded for infrastructure works.

82. My Government has also made significant progress in Renewable Energy Sector with a total cumulative installed capacity of about 18.61 MW. To increase renewable energy capacity in the State substantially, my Govemment is actively working on proposals for installation of 5 MW Floating Solar PV Power Plant at Thoubal Multipurpose Project Reservoir and two 50 MW Solar PV Power Projects near Power Sub-Stations.

83. 19,550 sets of LED solar street lighting system were installed at prime and important locations across districts. Rooftop Solar PV Power Plants in residential sector is being installed with a target of 1 MW by May of 2024.

Agriculture and Allied Activities and Natural Resources

84. There were 11,594 hectares of paddy land affected due to scarcity of water. An alternative crop plan to provide Rabi seeds free of cost has been approved and 347.915 MTs of seeds were distributed to indemnify the crop loss for the affected area

85. A state program for promotion of millets is being taken up in consonance with International Year of Millets 2023. Focus has been given to the formulation of 32 Farmer's Interested Groups covering an area of 200 hectares.

86. 6.20 lakhs farmers have been enrolled under PM-KISAN and till date, about Rs. 712 cores has been released.

87. Under RKVY-RAFTAAR, site selection for installation of 120 tube wells are in progress. Construction of one permanent vermicompost unit at Imphal East has been started. Eleven agro market sheds with a sitting capacity of 50 are under construction. 4,566 farmers were provided financial assistance for purchase of Knapsack sprayer or Power Sprayer.

88. Under PMKSY-Per Drop More Crop, 1,666 individual, small and marginal farmers were provided financial assistance for procurement of sprinkler set with water pumpset, to provide supplementary irrigation to

1.666 hectares. Financial assistance for construction of 444 water harvesting structures and 311 pipe and pre cast distribution were provided to 755 farmers, creating irrigation potential for an area of 533 hectare.

89. 7,500 Soil Health Card were distributed. Promotion of micro nutrients on an area of 5,560 hectares have been initiated.

90. Under Pradhan Mantri Fasal Bima Yojana, an area of about 3,599 hectares covering 4,586 farmers were enrolled during Kharif 2023. In Rabi 2023-24, 496 farmers were enrolled covering an area of about 434 hectare.

91. Under Sub Mission on Agriculture Mechanization, financial assistance was provided to 1,718 individual farmers for procurement of Farm machineries and Equipments and to 82 groups for "Establishment of Farm Machinery Bank and Custom Hiring Service Centre". In addition to this, 120 individual farmers were provided financial assistance for procurement of Mini Rice Mill, Mini Power Tiller. Mini Rice Transplanter and Tractor.

92. Under National Food Security Mission, financial assistance was provided for distribution of various seeds, plant protection equipments and conducting farmers training programme.

93. 37,900 organic farmers covering a combined area of 37,500 hectares have been registered under Manipur Organic Mission Agency for implementing Mission Organic Value Chain Development of North-Eastern Region. 65 Farmer Producer Companies each comprising about 500 to 1000 farmers were formed. Under scheme for Establishment of Cold, Chain Infrastructure, three 200 MT Cold Storages at Imphal west, Churachandpur and Bishnupur have been inaugurated. Another three 200 MT cold storages at Taobungkhok. Yairelpat and Langathel are also ready for inauguration and three 100 MT cold storages at Makullongdi Purul and Morah are under progress.

94. Geographical Indication was successfully acquired for Chakhao, Tamenglong Orange, Kachai Lemon and Sirarakhong Hathei. Efforts continue to be made to facilitate marketing of these Gi-tagged products.

95. Hon'ble Members, construction and infrastructure development of District Veterinary Hospitals at Imphal East, Ukhrul Thoubal, Senapati and Chandel were completed under Rural Infrastructure Development Fund through NABARD with cost of Rs. 17.35 crore.

96. Poultry Breeding Farm constructed at Ningthoukhong under NEC has started functioning.

97. Concentrated efforts were made in fisheries sector benefitting 1919 farmers.

98. Cold chain infrastructure was enhanced with construction of 5 new ice plant units, which will help minimize post-harvest losses and maintain quality of fish products. 8 new hetcheries were constructed 100 cages installed and 18 new ornamental fish units constructed.

99. Forest Department contributes significantly to the state exchequer annually. Revenue collection by the department during 2022-23 was the highest on record. For 2023-24, over Rs. 1651 crore have been collected as revenue till December, 2023.

Water Resources, and Management

100. Hon'ble members, for developing irrigation facilities, creating water supply potential and power generation, 8 Major and Medium irrigation projects were take up, out of which 7 projects are completed and 1 is partially completed.

101. Under Dam Rehabilitation and Improvement Project, Phase-II and III for rehabilitation, improvement and for comprehensive and sustainable dam and barrage operations. 5 Prjects were taken up for a total of Rs. 311 crore and targeted for completion by December 2030.

102. The Thoubel multipurpose Project, with the revised total approved cost of Rs. 2,107 crore is targeted for completion in all respects soon.

103. The Project "Critical flood control and Anti-erosoin works along rivers in Manipur river basin" amounting to about Rs. 460 crore is targeted for completion this year.

104. Loan agreement was signed with New Development Bank for a total cost of Rs. 650 crore for "Rejuvenation of Lamphelpat waterbody to alleviate urban Flooding, providing sustainable Water Sources for Imphal City and Promoting Eco-Tourism. Dredging of the Lamphelpat waterbody has already been started and is in good progress.

105. Construction of 375 Surface irrigation schemes under PMKSY was completed creating an irrigation potential of 9,641 hectares. Construction of 550 Wells under PMKSY is targeted for completion soon which would create irrigation potential of another 2,057 hectares.

Water Supply & Sanitation

106. Hon'ble Members, various projects are being implemented for potable water supply in the State under various funding sources such as Jal Jeevan Mission, New Development Bank funded Manipur State Water Supply Project, NLCPR NEC, NESIDS, HADP and SACI at a total estimated cost of about Rs 4,436 crore.

107. Under Jal Jeevan Mission, 78% rural households and 90% urban households have been provided with functional household tap connections.

108. Integrated Sewerage System for City of Imphal Phase-II at an estimated cost of about Rs. 1,255 crore for sewerage collection and treatment of 16 IMC wards with NDB funding is also being implemented.

Works

109. During 2023-24, strengthening of existing 4 lane road from Raj Bhawan to Manipur University and strengthening and widening from 2 lane to 4 lane between MU to Lilong were completed. Work for strengthening NH-02 from Tiddim Ground to Minuthong costing an amount of Rs. 24.62 crore is in progress. Widening and improvement of NH-102A from Shangshak-

Tengnoupal with an estimated total cost of Rs. 700.20 crore and NH-137A from Wahengbam Leikal to Kakching Lamkhal via Mayang Imphal with an estimated cost of Rs. 488.94 crore are in the pipeline.

110. During 2023-24, the Rehabilitation and Upgradation of Road from Kamjong to Konkan Thana via Pilong was completed. Improvement of Henglep-Thinkhew Tipaimukh Road is scheduled for completion soon. The tender process is underway for construction of PSC Bridge over Leimakhong River including an approach road. Work has been awarded for improvement of road connecting Tadubi to Chowainamei Khunou and Maopungdung.

111. Construction of Imphal-Kangchup-Tamenglong Road is being taken up with financial assistance from Asian Development Bank at a cost of Rs. 1,437.44 crore and is targeted for completion soon. Construction of Imphal Ring Road with assistance of Asian Development Bank at an estimated cost of Rs. 1,769 crore is in advance stage of implementation.

112. Improvement of Roads within Imphal City with Rigid Pavement Including Concrete Lined Drains for an estimated cost of Rs. 2,819 crore is targeted for implementation by 2nd Quarter of 2024.

Transport

113. Since its launch in 2018, Manipur Heli Service provided helicopter service to more than 31,000 passengers, while also undertaking emergency relief rescue operations and medical emergency evacuations in various parts of the State with more than 2,500 flying hours.

114. Under the scheme, new routes have been added connecting Imphal to Churachandpur Aizwal, Lairouching and Dimapur Fares for certain routes were subsidised. Under the same scheme, additional helicopter has been approved by M.H.A. to expand services to people going to the hill districts. Further, a new route between Imphal and Ukhrul has also been approved.

115. Under Regional Connectivity Scheme-UDAN 2.0 Scheme development of 5 Helliports at Jiribam, Moreh,

Parbung, Thanlong and Tamenglong are at various phases of development.

116. Hon'ble Members, Railway Project in Manipur is a National Project. Phase-IV of the project covering Tupul to Imphal is targeted for completion soon. Construction of components under Phase-III covering Khongshang to Tupul destroyed by landslide will be re-started.

117. With the completion of the Institute of Driver Training and Research Centre at Imphal East, Manipur now has its own Driving Training Cente. The Manipur Road Safety Policy, 2023 was notified.

Urban Planning and Development

118. Under Pradhan Mantri Awaas Yojna (Urban), about Rs. 467 crore was sanctioned for construction of 55, 804 houses. 14,081 houses have been completed.

119. Under Deendayal Antyodaya Yojana - National Urban Livelihoods Mission, 35,064 women were grouped under 3,418 Self Help Groups. The SHG products are being introduced to the global market through online portals such as Amazon and Flipkart. 10,734 urban poor were trained and certified, out of which 3,502 have been given employment and 6,167 are self-employed 161 urban poor and 103 Self-Help Groups were assisted with Bank Loan.

120. Under PM SVANidhi, loan has been disbursed to 13,130 beneficiaries.

121. Under Swachh Bharat Mission (U) 1.0, a total of 43,644 Individual Household Latrines and 506 seats of public toilets were constructed.

122. City Solid Waste Action Plan for 26 ULBs and City Sanitation Action Plan (CSAP) for 8 ULBs were approved under Swachh Bharat Mission (Urban) 2.0. In ‘Swachh Survekshan’ Jiribam Municipal Council won the award for the ‘Cleanest City’ in zonal category with a population of below 15,000' for the fourth time in a row in 2023.

123. My Government has proceeded to take up the implementation of Property Tax in phases. Under Phase-1, for Imphal Municipal Corporation, the work to develop the property tax management platform based on GIS property profile survey is in final stages.

124. Water Supply, Rejuvenation of Water Bodies and Parks projects worth Rs. 99.73 crore have been approved under AMRUT 2.0.

Rural Development

125. Hon'ble Members, 6.09 lakh poor rural families have benefitted under the Mahatma Gandhi National Rural Employment Generation Scheme in the State till date, with generation of 114.15 lakh person-days. To strengthen implementation and monitoring of the scheme, AADHAAR based payment system, GIS-based Management system, National Mobile Monitoring System App are now part of the various mechanisms implemented.

126. As part of 75 years of India Independence, 1224 Amrit Sarovars have been completed.

127. Under PMAY-G against a target of 34,032 houses 30,467 houses are completed. In addition from Non-SECC (Awaasplus) List, out of a total target allocation of 67523 houses all houses have been sanctioned.

128. During 2023-24 a total amount of Rs. 4,043 lakh have been approved under Revamped Rashtriya Gram Swaraj Abhiyan. As many as a total of 12 District Panchayat Resource Centres were approved for construction at a cost of Rs. 2 crore per unit.

129. To provide sustainable livelihoods for the rural poor, the Manipur State Rural Livelihoods Mission is being implemented in all districts covering 52 blocks, 620 Gram Pachayats and 955 villages, 87,014 women were mobilized into forming 8,250 Self Help Groups, federated into 414 Village Level Federation and further formed 12 Cluster Level Federation.

130. During 2023-24, 32 roads and bridges works with a road length of only 11.89 km, could be completed under PMGSY due to hindrances posed by the law and order situation. Cumulatively, out of 2,124 works sanctioned to cover 11,673 km. of road length. 1,891 works measuring 10,783 km of road length was completed under PMGSY-I & II. In principle approval has been obtained for construction of 812.50 km of road length under PMGSY-III for the State.

Social Welfare

131. "Ima Nongthangleima Yaipha Tengbang Scheme" was launched under which, approximately 4 lakh unemployed women in Manipur above the age of 40 years, who are not beneficiaries of any government scheme will be provided monetary benefit of Rs. 500 per month.

132. Further, financial assistance of Rs. 1,000 per month was provided to 343 homeless aged persons under the scheme of Chief Ministergi Sotharabasinggi Tengbang. More than 2,157 destitute children are being supported by 78 Child Care Institutions under Mission Vatsalya.

133. To provide protection to senior citizens from ill-treatment by offsprings, the "Manipur Maintenance and Welfare of Parents and Senior Citizen Rules, 2023" has been framed. The Manipur State Women Commission Rules, 2024 have been framed and notified to regulate the functioning of the Commission.

134. Subordinate legislation for proper functioning of the Manipur Waqf Board is being framed.

Labour Welfare, Employment Generation and Entrepreneurship

135. The State Government is taking due caro for welfare of the working population So far 5,875 un-organized workers have been enrolled under Pradhan Mantri Shram Yogi Maandhan National Pension Scheme and 4.31 lakh on e-SHRAM Portal. Financial assistance for education of children, medical expenses maternity benefits, natural death relief and immediate assistance for accident were provided through the Manipur Building and Other Construction Workers Welfare Board.

Textiles, Commerce and Industries

136. In addition to the five Industrial Estates already set up, establishment of new industrial estates at Senapati and Imphal East were approved.

137. Under the Scheme for Special Assistance to States for Capital Investment, Rs. 36 crore was sanctioned for construction of 40 additional infrastructure units in the Industrial Estates of Tera Urak in

Bishnupur and Salemthar in Chandel and three Effluent Treatment Plants at Industrial Estates in Imphal West, Bishnupur and Kakching.

138. Craft Handloom Village at Moirang will be inaugurated soon. The project will provide benefits to 521 handloom weavers including 30 boatman inhabiting around the INA at Moirang.

139. Under the National Handloom Development Programme, setting up the mega cluster at a cost of Rs. 30 crore at Nongpok Kakching, the native village of Olympic silver medallist Saikhom Mirabai Chanu is under progress.

140. Hon'ble Mombers is also a matter of pride for the state that Shri Machihan Sasa was conferred the Padma Shri award in the Art category by the Central Government in acknowledgment of his efforts in preserving the unique traditions of Longpi pottery and culture of Manipur.

141. Govemment of India recently approved capital expenditure amounting to Rs. 149 crore for construction of Unity Mall at Niliakuthi Imphal under Scheme for Special Assistance in States for Capital Investment 2023-24.

142. To empower artisans and craftspeople in the state, PM Vishwakarma is being implemented.

Tourism

143. In the Tourism sector, development of Eco-Tourism Complex at Noney near The Railway Bridge was completed. Projects under Development of Eco Tourism Destination for Assembly Constituencies of Tadubi, Mao and Kangpokpi were inaugurated.

144. Manipur hosted the grand finale of the 59th edition of Miss Femina India 2023 on April 15 at Imphal in which 30 contestants participated. This event had strengthened the position of Manipur in the world tourism map.

145. Manipur also hosted the first of the four B20 sessions, under G20, in the North East, which witnessed convergence of overseas delegates from 23 nations. The delegates included business delegates and diplomats. My Government seized the opportunity and showcased the State's

rich culture heritage, history, art forms and other areas of interest for promoting tourism.

Sports

146. The Hero India Tri-Nation International Football Tournament, 2023 was successfully organized in March 2023.

147. Manipur also hosted the Chintan Shivir 2023 in April, 2023 where all the States and the Union Territories participated.

148. Manipur State contingent participated in the 37th National Games 2023 held at Goa with 406 athletes, securing 30 Gold Medals, 22 Silver Medals and 30 Bronze Medals and was placed at 7 Position in the medal tally ranking.

149. To divert the energy of our youth from the menace of drug and unrest, my govemment has launched a scheme "One Village One Playground".

150. A new scheme for addressing the livelihoods needs of our retired sportsperson has also been launched, named "Chief Minister's Sportspersons Livelihood Mission".

151. Under the Chief Minister's Indigenous Martial Arts promotion scheme, number of Indigenous martial arts school has been increased from 30 to 121 schools and 30 work sheds including 2 in hills.

152. Under Scheme for Special Assistance to State for Capital Investment, construction of 11 Football grounds with natural grass for a total cost of Rs. 93.72 crore is being taken up. Further, there is a provision for the construction of 7 a-side football astro turf in different hill districts.

Arts & Culture

153. Manipur's Tableau titled "Lotus Threads" based on the theme of Viksit Bharat participated in the Republic Day Parade-2024.

154. "Curtain Raiser Ceremony of the Commissioning of INS Imphal" was held at Kangla, Imphal. INS Imphal has the unique distinction of being the largest and the most advanced destroyer commissioned to be ever named after a city from the North-east. This is a befitting tribute to Manipur's sacrifices and

contributions in India's freedom struggle. Foundation Stone for the projects, "Development of INA Martyrs' War Memorial Complex Moirang" and "Construction of Meitei Heritage Centre" at Hungpung, Ukhrul were laid.

155. State level celebration of "Meri Maati Mera Desh" as a part of the Azadi Ka Amrit Mahotsav was organized.

156. Digitalized and restored film, 'Ishanou, was officially selected in the Cannes Classics Section of the 76 Festival De Cannes, 2023.

157. Under the Chief Ministergi Artistessingi Tengbang, a total of 891 artistes received pension benefits. Rs. 4,000 per month is provided as pension benefits for Awardees and Rs 2,500 per month.

158. Construction of Tribal Libraries with Digital Infrastructure for the 33 recognised tribes in Manipur at an estimated cost of Rs. 23 crore is being considered for funding under NESIDS.

GAD

159. Construction of 3 Manipur Bhawan at Dwarka will be completed soon.

160. Digitisation of old gazettes starting from 1950 have also been completed.

Rellef & Disaster Management

161. Approximately 850 participants were imparted training on various skills related to Disaster Management. Further, under the scheme for Up-scaling Aapda Mitra Scheme, so far 300 selected community volunteers have been trained and other disaster management aspects, search and rescue operations.

Administrative Reforms

162. Manipur Information Commission launched online e-filing portal for Second Appeals and Complaints.

163. With a view to improve the functioning of offices, my Government is making all efforts to provide requisite manpower, while keeping in mind the state's resource position.

Recruitment for about 5000 posts and positions are in progress. Besides these recruitment had been completed for about 5,500 posts in the past 2 and half years out of which about 3,200 were completed in the last 1 year.

164. In order to ensure selection of manpower in a transparent and continuous manner Manipur Staff Selection Commission will be operationalised soon.

Information Technology

165. Towards developing IT industry in Manipur, IT Special Economic Zone is being set up on over 10.85 hectares of land.

166. 35 Startups were incubated in Manipur Technology innovation HUB and 13 got various government fundings for an amount of Rs. 3.47 Crore during the last one year.

167. The construction of Main Campus of Indian Institute of Information Technology is scheduled to be completed by May, 2024.

168. Under 4G saturation project, 134 sites have been approved which will cover about 360 villages.

Sericulture

169. A new projects under Silk Samagra-II were sanctioned which is expected to provide employment opportunities in the sericulture sector to over 2,000 beneficiaries.

Land Resources

170. National Generic Document Registration System has been enforced in 6 Districts allowing online registration of documents like sale and gift deeds of land E-Stamping has been adopted in Manipur to ensure greater authenticity, safe and more convenient method for payment of non-judicial stamps. This will also improve collection of revenue.

171. Under SVAMITVA Scheme, drone survey for accurate mapping of land properties has been completed for more than 200 villages in 3 Districts.

172. Digitisation and Modernisation of land records is now implemented in 507 revenue villages. Landowners can now download their Jamabandi pattas at the click of a button Features have been added to allow digitisation of

land records for areas under survey. With this digitisation of land records for all surveyed revenue villages will be completed.

173. Online payment of land revenue through Loucha Pathap Portal was introduced in Bishnupur District on pilot basis and the same will be extended to rest of the districts allowing real time monitoring of collection of land revenue.

174. Development of portal for Modern Record Room has been completed which will allow digital storage of existing land record documents. Construction of the required physical storage facilities is also under process.

Co-operation

175. Hon'ble Members my Government is also focusing on enhancing the rural economy through promotion of Co-operative Movement. 300 Primary Agricultural Credit Societies (PACS) have adopted Model Bye law designed by the Central Government enabling them to engage in multiple activities 232 PACS have been approved for computerization. 145 of these societies in the State have been given license to act as fertilizer retailers and they will be upgraded to Pradhan Mantri Kisan Samriddhi Kendras. Many of these societies have subscribed to membership of three National Multi-State Co-operative Societies. The State has also been able to form 65 new multipurpose PACS in the State.

176. 232 PACS have been whitelisted for operating Common Service Centres. Data for more than 10,000 Co-operative Societies existing in the State, have been mapped in the State.

Vigilance & Anti-Corruption Department

177. System of online Integrity clearance has been launched in the Vigilance and Anti-Corruption Department and such clearances have been issued for 5,644.

Election

178. Exercise for Special Summary Revision of Photo Electoral Rolls with respect to 1-1-2024 as the qualifying date in respect of Manipur State has been completed with

notification of the final electoral rolls containing a total of 20,26,623 electors. There is a net increase of 18,191 electors from the Draft Electoral, with 34,700 newly enrolled electors, and deletion of as many as 16,509 electors, including 5,280 dead electors.

179. Preparations have started both at State and District levels for the forthcoming Lok Sabha Elections-2024.

Conclusion

180. Hon'ble Members, I look forward to the whole-hearted support of all Hon'ble Members towards a collective and shared vision of Manipur, where people cohabit in harmony and solidarity with mutual respect and dignity for one another.

181. People of my State are very resilient and I have full faith in my brothers and sisters. Manipur has always been and will continue to be a multi-cultural State, which respects the diverse identities of the State. My Government believes in taking everyone along, in its path of development. I appeal to everyone in the State for their support, so that peace and harmony is restored soon and in the the State moves forward on the path of prosperity.

Thank you and Jai hind.